ലക്ഷ്മീഭായിഗ്രന്ഥാവലി

ക്ഷേത്രമാഹാത്മ്യം

ഒന്നാം ഭാഗം

ഗ്രന്ഥകർത്താ:

കവിതിലകൻ

കൊട്ടാരത്തിൽ ശങ്കുണ്ണി അവർകൾ

തൃശ്ശിവപേരൂർ

യോഗക്ഷേമം കമ്പനിവക

'മംഗളോദയം' അച്ചുക്കൂടത്തിൽ അച്ചടിച്ചു

ലക്ഷ്മീഭായി മാനേജർ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതു്.

൧൧൦൮

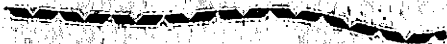
വില 12 ണ.

സമർപ്പണം

സർപ്പാകല്പന്നു ചേരുന്നൊരു തിരുമകളാ-
യിട്ടു തിന്നിട്ടു നിത്യം
മുപ്പാരും കാത്തു കീർത്ത്യാ ശിവപുരിമരുവും
പാറമേക്കാവിലമ്മേ!
ദർപ്പാപേതം ജപാസൽകുസുമസദൃശമീ-
പ്പുസ്തകം ഭക്തിപൂർവ്വം
ത്വൽപ്പാദത്തിൽസ്സമർപ്പിച്ചഖിലജനനി! നി-
ഷ്കൈതവം കൈതൊഴുന്നേൻ.

ലക്ഷ്മീഭായിമാനേജർ.

സംഗതിവിവരം.

മുഖവുര

ആസ്തിക്യബുദ്ധിയില്ലെങ്കിൽ സർവ്വവും നാസ്തിയാണെന്ന ധാരണ ഭൗതികശാസ്ത്രജ്ഞാനാഭിവൃദ്ധിയോടുകൂടി എത്താണ്ടു് അസ്തമിച്ചുതുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ഭാരതഖണ്ഡത്തിൽ പേരുകേട്ടിട്ടുള്ള ഏവരും ഓരോ മൂർത്തികളെ ഉപാസിച്ചു സ്വാധീനമാക്കീട്ടുള്ളവരാണു്. ഈശ്വരൻ ഒന്നുതന്നെയാണെങ്കിലും സങ്കല്പഭേദത്താലാണു് വിവിധമൂർത്തികളായി പറയപ്പെടുന്നതു്. കാളിദാസൻ എന്ന നാമധേയം സിദ്ധിച്ചതും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ദേവീമൂർത്തിയിൽനിന്നാണല്ലോ. മൂകൻ വാഗ്മിയും മഹാകവിയുമായിത്തീർന്നതു കാഞ്ചീപുര ക്ഷേത്രദർശനം കൊണ്ടാണു്. ലോകഗുരു ആദിശങ്കരാചാര്യരുടെ അവതാരത്തിനു ഹേതുഭൂതമായതു സാക്ഷാൽ തൃശ്ശിവപേരൂർ വടക്കുംനാഥൻ ക്ഷേത്രമാണു്. ഈശ്വരഭക്തിയുണ്ടാകുവാനുള്ള ആദ്യപാഠം ക്ഷേത്രമാഹാത്മ്യമാകുന്നു. ആദ്യപാഠത്തിലുള്ള അബദ്ധങ്ങളാണു് ഉപരിപാഠങ്ങളിൽ അനാസ്ഥ കാണിപ്പാൻ കാരണമാകുന്നതെന്നു് ഇപ്പോഴത്തെ പാഠ്യപുസ്തകങ്ങളും സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നുണ്ടു്. യോഗിപര്യന്തം അനുഷ്ഠേയമായിട്ടുള്ളതാണല്ലോ ക്ഷേത്രദർശനം. മാഹാത്മ്യമുള്ള വിഷയങ്ങളിൽ മനസ്സു പതിയുന്നതിനും വിശ്വാസം വർദ്ധിക്കുന്നതിനും വഴിയുള്ളതിനാൽ ജന്മസാഫല്യത്തിന്റെ നിദാനമായ ക്ഷേത്രദർശനത്തിനു മനുഷ്യരെ

ബലാൽ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതാണു് ക്ഷേത്രമാഹാത്മ്യപാരായണം.

സംസ്കൃതം തമിഴ് മുതലായ ഇതരഭാഷകളിലെ ക്ഷേത്രമാഹാത്മ്യഗ്രന്ഥങ്ങൾ നോക്കുമ്പോൾ മലയാളഭാഷയിൽ ആ ജാതി വളരെ വളരെ ചുരുങ്ങുമെന്നാണു് പറയേണ്ടതു്. ഇതിനുള്ള കാരണങ്ങൾ ബഹുക്കളാണെങ്കിലും അവയിൽ പ്രധാനമായിട്ടുള്ള ഒന്നു മതാദ്ധ്യക്ഷന്മാരുടെ വിമതിയാണെന്നു പറയാതെ നിവൃത്തിയില്ല. എന്നാൽ ഭക്തന്മാരായ ചില അഭിജ്ഞന്മാർ ഈയിടെ ഇത്തരംഗ്രന്ഥനിർമ്മാണത്തിനു പുറപ്പെട്ടന്നില്ലെന്നും പറഞ്ഞുകൂടാ. അവരിൽ അഗ്രഗണ്യനാണു് പ്രകൃതഗ്രന്ഥകർത്താവായ കവിതിലകൻ കൊട്ടാരത്തിൽ ശങ്കുണ്ണി അവർകൾ എന്നു ഭാഷാഭിമാനികളെ പറഞ്ഞറിയിക്കേണ്ടതായ ഭാരമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

ഐതിഹ്യമാല ഒന്നാം ഭാഗം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതിനുണ്ടായ സംഗതി യാതൊന്നോ അതുതന്നെയാണു് ഈ ക്ഷേത്രമാഹാത്മ്യം ഒന്നാം ഭാഗത്തിന്റെയും ആദികാരണം. ആഴക്ക വറ്റിനു വേണ്ടി ആറേഴിടങ്ങഴി വെള്ളം കുടിച്ചു വറ്റിപ്പാൻ ഉള്ള ക്ഷമയോ ശക്തിയോ ഇപ്പോഴത്തെ ജനങ്ങളിൽ കാണപ്പെടാത്തതിനാലും സൌന്ദര്യത്തിനും സൌകര്യത്തിനും വേണ്ടി എന്തും ചെയ്യാൻ ഒരുക്കമുള്ളതായി കാണപ്പെടുന്നതിനാലും ആസ്തിക്യബുദ്ധിയുള്ളവരെ യഥാശക്തി സഹായിക്കേണ്ടതായ ഭാരമുള്ളതിനാലുമാണു് പ്രകൃതഗ്രന്ഥത്തിന്റെ പ്രസാധകനായി പുറപ്പെടേണ്ടിവന്നതു്. "ഒട്ടും മടിക്കേണ്ട; ശുഭസ്യ

ശീഘ്രം' എന്നു പറഞ്ഞു ഗ്രന്ഥകർത്താവിനേയും പ്രസാധകനേയും പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ച ആ വീരകേസരി പേരങ്ങയിൽ കുഞ്ഞിരാമൻ നായനാരവർകൾ പരോക്ഷമായിട്ടും സഹായിക്കുമെന്നുള്ള ഉത്തമവിശ്വാസം ഒന്നുതന്നെയാണു് ഇതിന്നു പ്രസാധകനെ പ്രേരിപ്പിച്ചതെന്ന പരമാത്ഥം കൃതജ്ഞതയോടെ പ്രസ്താവിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

വന്ദ്യഗുരു ആർ. ഈശ്വരപിള്ള ബി. എ. അവർകളുടെ അവതാരികയിലും പുസ്തകകർത്താവിൻെറ പ്രസ്താവനയിലും പ്രസാധകന്നു പറവാനുള്ളതുകൂടി കഴിച്ചിരിക്കുന്നതിനാൽ ചവ്വിതചവ്വണത്തിന്നു പുറപ്പെടാതെ ആ വന്ദ്യന്മാരെ ഹൃദയപൂവ്വം അഭിവാദ്യം ചെയ്കയും അവരുടെ ദീഘായുരാരോഗ്യാദി സവ്വസുഖങ്ങൾക്കും സവ്വേശ്വരിയെ ഹൃദയപൂവ്വം പ്രാത്ഥിക്കയും മലയാളത്തിലെ അച്ചുകൂടങ്ങളിൽ മേലെക്കിട വഹിക്കുന്ന മംഗളോദയം അച്ചുകൂടത്തിൻെറ മാഹാത്മ്യത്തെ അനുമോദിക്കയും ചെയ്തുകൊണ്ടു് ഈ അവതാരിക അവസാനിപ്പിച്ചുകൊള്ളട്ടെ.

പി. നാരായണമേനോൻ.

അവതാരിക

ക്ഷേത്രങ്ങളിലും മററു ഏതാദൃശങ്ങളായ സ്ഥാപനങ്ങളിലും മനുഷ്യൎക്ക ഭക്തിയും ശ്രദ്ധയും കുറഞ്ഞുവരുന്ന ഇക്കാലത്തു് 'ക്ഷേത്രമാഹാത്മ്യം' എന്ന ഈ ചെറിയ പുസ്തകത്തിന്റെ ആവിർഭാവം ഏററവും അവസരോചിതമായിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതിന്നു സംശയമില്ല. ഭാരതീയരായ നമ്മുടെ ഇന്നത്തെ ചിന്താഗതിയെ സൂക്ഷ്മാവലോകനം ചെയ്യുന്നതായാൽ രാഷ്ട്രീയോൽക്കൎഷത്തിലാണു് മനുഷ്യന്റെ നിർവൃതി ശയിക്കുന്നതെന്നു് ആൎക്കും തോന്നിപ്പോകും. ഇതു നമ്മുടെ അതിരു കടന്ന പാശ്ചാത്യപരിഷ്കാരഭ്രമത്തിന്റെ വിവിധഫലങ്ങളിൽ ഒന്നാണെന്നു തോന്നുന്നു. മതവിഷയത്തിൽ നാം മിക്കവരും ഇന്നു 'ചാൎവാകന്മാർ' എന്ന നിലയിൽ എത്തിക്കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലെങ്കിലും അതിലേക്കുള്ള മാൎഗ്ഗത്തിൽ കാൽ വെച്ചിരിക്കയാണെന്നുതന്നെ പറയാം. നാം വളരെക്കാലമായിട്ടു മതകാൎയ്യങ്ങളെല്ലാം ഒരു പ്രത്യേകവൎഗ്ഗക്കാരെ ഏല്പിച്ചു അവർ വേണ്ടതുപോലെ പ്രവൎത്തിച്ചുകൊള്ളുമെന്നു വിശ്വസിച്ചു സമാധാനപ്പെട്ടിരിക്കയാണല്ലോ. ഇന്നു വല്ല മതാനുഷ്ഠാനവും നമ്മുടെ ഇടയിൽ ഉണ്ടെങ്കിൽത്തന്നെ അതു മിക്കവാറും ത്വക്സാരതുല്യമായിട്ടാണിരിക്കുന്നതു്. സാധാരണമതതത്വങ്ങളെപ്പോലും ഗ്രഹിക്കാതെയും ഗ്രഹിക്കാൻ ശ്രമിക്കാതെയും നാം വിവിധ ബാഹ്യകൎമ്മങ്ങളെ

കൊണ്ടു മാത്രം തൃപ്തിപ്പെട്ടിരിക്കയാണു്. എല്ലാ മതക്കാരുടേയും നില ഏകദേശം ഇതുതന്നെയാണെങ്കിലും ഈ വിഷയത്തിൽ പാരദൃശ്വന്മാരും തന്മൂലം ഉൽക്കർഷം പ്രാപിച്ചവരുമായ ഭാരതീയർ ഈ നിലയെ അവലംബിച്ചുകാണുന്നതു് ഏററവും ശോചനീയമായ ഒരു അവസ്ഥയാണു്. കേരളീയരായ നമ്മെ സംബന്ധിച്ചും ഇതു് ഒരു അനാസ്വാദ്യമായ പരമാർത്ഥമാണു്. എന്നാൽ ലോകത്തിൽ എന്നും പ്രവൃത്തിയെന്നും നിവൃത്തിയെന്നും രണ്ടു ശക്തികൾ വ്യാപരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ടു്. പ്രവൃത്തി ഉച്ചം പ്രാപിക്കുമ്പോഴും നിവൃത്തിവരാതെ കഴികയില്ല. അതിനാൽ ഭാരതത്തിലെന്നപോലെ ഇന്നു കേരളത്തിലും അല്പമായിട്ടെങ്കിലും മതോദ്ധാരണശ്രമങ്ങൾ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ടു്. 'ബാലാഷ്’സ്വാമി' (കുഞ്ഞൻപിള്ളച്ചട്ടമ്പി), സദാനന്ദസ്വാമി, ശ്രീനീലകണ്ഠതീർത്ഥപാദർ, മഹാപ്രസാദസ്വാമി, ശ്രീനാരായണഗുരുസ്വാമി മുതലായ മഹാത്മാക്കൾ വഴി തെററി ചരിക്കുന്ന നമ്മുടെ മനസ്സിനെ തിരിക്കുവാൻ അസാമാന്യമായ ശ്രമം ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. ചിലർ ചെയ്തുവരുന്നുമുണ്ടു്.

വിമാനത്തിൽനിന്നോ മററോ ഇന്നു ഭാരതഭൂമിയെ ഹിമവൽസേതുപര്യന്തം ഒന്നു പര്യവേക്ഷണം ചെയ്യുന്നതായാൽ, നമ്മുടെ ദൃഷ്ടിയെ ഉപചരിക്കുന്നതായ പ്രധാനമായ കാഴ്ച അതിൽ ലക്ഷക്കണക്കിനു രത്നങ്ങൾപോലെ ഖചിതങ്ങളായിക്കിടക്കുന്ന പുണ്യക്ഷേത്രങ്ങളായിരിക്കുമെന്നുള്ളതിനു സംശയമില്ല. ഇവയെ യഥേഷ്ടം

നിർമ്മിക്കുന്നതിൽ വ്യയം ചെയ്തിട്ടുള്ള സംഖ്യാതീതമായ ധനവും അദ്ധ്വാനവും സമയവും പൂർവ്വഭാരതീയരുടെ അപാരവും സുദൃഢവുമായ ഭക്തിക്കും ഐശ്വര്യത്തിന്നും അസന്നിഗ്ദ്ധമായ സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നുണ്ട്. ഈ വിഷയത്തിൽ കേരളവും ഒട്ടും പിന്നോക്കമല്ല. കേരളത്തിലെ നൂറെറട്ടു ദുർഗ്ഗാലയങ്ങളും ശിവാലയങ്ങളും പ്രസിദ്ധങ്ങളാണല്ലൊ. അവയ്ക്കും പുറമെ പലവിധത്തിൽ മാഹാത്മ്യമുള്ളവയും സർവ്വഭാരതപ്രശസ്തി സിദ്ധിച്ചവയുമായ അനേകം മഹാക്ഷേത്രങ്ങളും ഇവിടെയുണ്ട്. എന്നാൽ നമ്മുടെ ഭക്തിയുടേയും ശ്രദ്ധയുടേയും കുറവോ അഭാവമോ നിമിത്തം ഇവയിൽ പലതും നിശ്ശേഷം നഷ്ടങ്ങളും ചിലവ നഷ്ടപ്രായങ്ങളുമായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ഇതരമതാവലംബികളുടെ ആരാധനസ്ഥലങ്ങൾ വർദ്ധിച്ചുവരുന്നുണ്ടെന്നുള്ളതും പ്രസ്താവയോഗ്യമാണ്. തിരുവിതാംകൂറിലേയും പക്ഷെ കൊച്ചിയിലേയും ക്ഷേത്രങ്ങൾ മിക്കവയും സക്കാരധീനത്തിലായതോടുകൂടി ജനങ്ങൾക്കവയുമായിട്ടുള്ള ബന്ധവും ഹ്രസ്വമായിഭവിച്ചു. അവയുടെ ഭരണവും ക്രമേണ ജനഹിതത്തിന്നനുസരണമല്ലാത്ത വിധത്തിലുമായി. ഇതുനിമിത്തം ക്ഷേത്രങ്ങളും ജനങ്ങളും തമ്മിൽ സാമാന്യമായ അകലവും വന്നുകൂടിട്ടുണ്ട്. ക്ഷേത്രങ്ങൾ ഇവിടെത്തന്നെയല്ല ഭാരതത്തിലെവിടേയും സ്ഥാപകന്മാരുടെ ആദർശങ്ങളിൽനിന്നും വ്യതിചലിച്ചു പലവിധത്തിൽ ദുഷിച്ചു ലോഭാവിഷ്ടന്മാരായ പ്രവർത്തകന്മാരുടെ വിക്രിയകൾക്കധീനങ്ങളായി ഭവിച്ചിരിക്കയാണ്. ഇവയിൽ പലതിലും ഈശ്വരസാന്നിദ്ധ്യംതന്നെ ഉണ്ടോ എന്നു

സംശയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. പണ്ടു ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ പുരാണപാരായണം, വേദാദ്ധ്യയനം, ഭജനസംകീൎത്തനാദികൾ നടത്തുന്നതിനും സമീപവാസികളിൽ ശുചി, സന്മാൎഗ്ഗം, മതബോധം ഇവയെ ഉത്തേജിപ്പിക്കുന്നതിനും വേണ്ട ഏൎപ്പാടുകളുണ്ടായിരുന്നു. ഇന്നു് ഇവയ്ക്കൊന്നിനും അവയിൽ സ്ഥാനമില്ല. ഈ സ്ഥിതിക്കു ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ ദൎശനത്തിനു പോകാത്തതിനു ജനങ്ങളെ കുറ്റപ്പെടുത്തേണ്ട ആവശ്യമില്ല. ഈവക കാരണങ്ങളാൽ ക്ഷയോന്മുഖങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഭക്തിവിശ്വാസങ്ങളെ പൂൎവ്വവൽ സ്ഥിരീകരിക്കുന്നതിനു പരാങ്മുഖന്മാരായി ഭവിച്ചിരിക്കുന്ന ജനങ്ങളെ ആകൎഷിക്കുന്നതിനും പലതും ചെയ്യേണ്ടതായിട്ടുണ്ടു്. പ്രധാനമായി വേണ്ടതു, ക്ഷേത്രങ്ങളുടെ ഉൽപത്തി, സ്ഥാപകന്മാരുടെ ആദൎശങ്ങളും, അവകൊണ്ടുള്ള ഫലങ്ങളും, അവയോടു ബന്ധിച്ചിരിക്കുന്ന സ്മരണകളും ഇവ വഴിക്കു് അവയുടെ മാഹാത്മ്യങ്ങളെ ജനങ്ങളെ മനസ്സിലാക്കുകയാണു്. അനേകം മഹാക്ഷേത്രങ്ങളുടെ ചരിത്രം അവയോടുകൂടിത്തന്നെ നാമാവശേഷമായിത്തീൎന്നിട്ടുണ്ടു്. നാം ഇന്നു കാണുന്ന ക്ഷേത്രങ്ങളും കേവലം കല്ലും മരങ്ങളും മാത്രമല്ല അവയ്ക്കൊക്കെയും ഒരു ജീവിതവും, ജീവചരിത്രവും ആത്മീയശക്തിയുമുണ്ടു്; അഥവാ ഉണ്ടായിരുന്നു. അവ എത്രയോ ജനങ്ങൾക്കു മനഃശ്ശുദ്ധിയും ആത്മീയനിൎവൃതിയും അഭയവും നല്കിവന്നിരുന്നു. ചരിത്രാന്വേഷികൾക്കും, പുരാതനവസ്തുപരിശോധകന്മാൎക്കും, ഭക്തന്മാൎക്കും, എന്നുവേണ്ട ജിജ്ഞാസുക്കളായ എല്ലാവൎക്കും ഇവയിൽനിന്നും

അനേകം സാരകാര്യങ്ങൾ ഗ്രഹിക്കാൻ കഴിയും. ഈ വഴിക്കുള്ള പ്രഥമശ്രമത്തിന്റെ ഫലമാണ് കവിതിലകൻ കൊട്ടാരത്തിൽ ശങ്കുണ്ണി അവർകളുടെ 'ക്ഷേത്രമാഹാത്മ്യം' എന്ന ഈ പുസ്തകം. ഇതിൽ ഏറ്റുമാനൂർ, വെണ്ണിമല, ആറന്മുള, തിരുനക്കര, ശാസ്താംകോട്ട, പാഴൂർ പെരുംതൃക്കോവിൽ, കിളിരൂർ കുന്നിന്മേൽ, അമ്മതിരുവടി ഇങ്ങിനെ എട്ടു ക്ഷേത്രങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചുള്ള ഐതിഹ്യങ്ങളാണ് അടങ്ങിയിരിക്കുന്നത്. ഇവയെ വായിക്കുന്നവരുടെ ഉള്ളിൽ ഭക്തിരസമോ, അത്ഭുതരസമോ ഏതാണ് അധികമായി ജനിക്കുന്നതെന്നു പറവാൻ പ്രയാസമാണ്. പൂർവ്വകാലത്തിന്റെ അജ്ഞാതപ്രദേശങ്ങളിൽ മറഞ്ഞുകിടന്നിരുന്ന അനേകം സംഭവങ്ങളെ ശങ്കുണ്ണി അവർകളുടെ പ്രശംസാർഹമായ ക്ഷമയും ശ്രമവും നമുക്കു വെളിപ്പെടുത്തിത്തന്നിരിക്കുന്നു. കാലഭേദംകൊണ്ടു വിശ്വാസവിമുഖമായിരിക്കുന്ന നമ്മുടെ മനസ്സിന് ഇവയിൽ പലതും അസംഭാവ്യങ്ങളായി തോന്നിയേക്കാം. എന്നാൽ ആസ്തികബുദ്ധ്യാ ഇവയെ വീക്ഷിക്കുന്നതായാൽ ഇങ്ങിനെ വിചാരിക്കാൻ വഴിയില്ല. പരിഷ്കാരം നീണ്ടുനീണ്ടു പോകുന്തോറും ഈശ്വരൻ നമ്മിൽനിന്നും അകന്നകന്നുപോകുകയാണെന്നുള്ളതു വാസ്തവമാണ്. അതുകൊണ്ട് ഇന്നത്തെ മനഃസ്ഥിതി വെച്ചുകൊണ്ടും പൂർവ്വന്മാരെപ്പറ്റി ഒരു വിധി കല്പിക്കുന്നത് അല്പം സാഹസമാണെന്നു തോന്നുന്നു. "വാസ്തവം പലപ്പോഴും ഭാവിതവസ്തുക്കളേക്കാൾ അത്ഭുതകരമായിരിക്കും" മെന്നുള്ള മഹദ്വചനം തെറ്റായി വരികയില്ല. അതു

കൊണ്ടു തിരുവലയന്നൂരിലെ ഓലക്കുടയുടേയും, കിളിരൂരിലെ കോതയമ്മയുടേയും, തിരുനക്കരെ വൃഷഭന്റേയും, ശാസ്താംകോട്ടയിലെ കുരങ്ങന്മാരുടേയും, ഏററുമാനൂർ വലിയ വിളക്കിന്റേയും, ആറന്മുളക്കലയുടേയും, പാഴൂർ പ്ലാവിന്റേയും, വെണ്ണിമലത്താപസന്റേയും മററും കഥകൾ അസംഭാവ്യസംഗതികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ തള്ളിക്കളയേണ്ട ആവശ്യമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. എല്ലാം ക്ഷേത്രങ്ങൾക്കും — നാം കേൾക്കാൻ സന്നദ്ധരാണെങ്കിൽ — ഓരോ കഥ പറവാനുണ്ടാകും. ഇവയൊക്കെയും നാം അന്വേഷിച്ചറിയുന്നതായാൽ നമുക്കു ക്ഷേത്രങ്ങളെപ്പററിയുള്ള ആദരവും ഭക്തിയും വർദ്ധിക്കാനും തദ്വാരാ നമുക്കു ശരിയായ മതബോധം ഉണ്ടാകുന്നതിനും ഇടയുണ്ട്.

ഈ പുസ്തകത്തിൽ അടങ്ങീട്ടുള്ള ഉപന്യാസങ്ങൾ ശങ്കുണ്ണി അവർകളുടെ ഐതിഹ്യമാലയിൽ ചേർത്തിരുന്നവയാണ്. എന്നാൽ ഇവക്കു് ഇക്കാലത്തു് ഒരു പ്രത്യേക ആവശ്യമുള്ളതുകൊണ്ടു് അവയെ ഒരു പ്രത്യേക പുസ്തകമായി അച്ചടിപ്പിച്ചതു് ഉചിതം തന്നെയാണ്. ഇനിയും അനേകം മഹാക്ഷേത്രങ്ങൾ കാലധൂളിയാൽ മൂടിക്കിടക്കുന്നു അവയുടെ ചരിത്രത്തെ വെളിപ്പെടുത്തുന്നതിനു ശങ്കുണ്ണി അവർകളുടെ കരസ്പർശത്തെ പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കയാണ്. ഈ ധൂളിപടലത്തിനടിയിൽ എന്തെല്ലാം, എത്ര വിലയേറിയ രത്നങ്ങൾ കിടപ്പുണ്ടെന്നാർക്കറിയാം?

ലോക ചരിത്രത്തിന്റെ എത്രയോ ഭാഗം നമുക്കു നഷ്ടപ്പെട്ടുപോകുന്നു! വാർദ്ധക്യംകൊണ്ടും നിരന്തരപരിശ്ര

മംക്കൊണ്ടും തെളിഞ്ഞിരിക്കയാണെങ്കിലും ശങ്കുണ്ണി അവർകളോടല്ലാതെ നാം ആരോടാണപേക്ഷിക്കുക. അവരൂടി വായിക്കുവാൻ നമുക്കു ഭാഗ്യമുണ്ടാകട്ടെ എന്നു പ്രാർത്ഥിച്ചുംകൊണ്ടു് എന്റെ പഴയ സ്നേഹിതനായ ശങ്കുണ്ണി അവർകളുടെ പഴക്കംചെന്ന തൂലികയുടെ അനന്യസാധാരണയായ ചരിത്രചിത്രക്രിയാവൈഭവത്തെ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തുന്ന ഈ ചെറിയ പുസ്തകത്തെ സസന്തോഷം ലോകസമക്ഷം അവതരിപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു. കേരളീയഹിന്ദുക്കൾ എല്ലാവരും ഇതിനു യഥാർത്ഥമായ സ്വാഗതം നല്കുമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു.

ആർ. ഈശ്വരപിള്ള ബി. ഏ.

പ്രസ്താവന

ഇപ്പോൾ ജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ പ്രായേണ ആസ്തിക്യം കുറഞ്ഞും നാസ്തിക്യം വൎദ്ധിച്ചുമാണ് വരുന്നതെന്നും അതിന്റെ നിദാനം വിദ്യാഭ്യാസപദ്ധതിയിൽ വന്നിട്ടുള്ള വ്യത്യാസമാണെന്നും പലരും പറയുന്നുണ്ട്. ഇതു കേവലം അവാസ്തവമാണെന്നു വിചാരിക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ലാതെയുമിരിക്കുന്നു.

പൂൎവ്വകാലങ്ങളിൽ നമ്മുടെ വിദ്യാഭ്യാസമെല്ലാം ഈശ്വരനെ പുരസ്കരിച്ചുകൊണ്ടായിരുന്നു. ആദ്യം നിലത്തെഴുതിത്തുടങ്ങുന്നതുതന്നെ "ഹരിഃ ശ്രീഗണപതയേ നമഃ" എന്നായിരുന്നുവല്ലോ. അക്ഷരങ്ങളും പഠിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ പ്പിന്നെ പഠിക്കുക ഗണാഷ്ടകം, സരസ്വത്യഷ്ടകം, മുകുന്ദാഷ്ടകം, മംഗളാഷ്ടകം മുതലായവയായിരുന്നു. പിന്നെ അമരകോശമായിരുന്നുവല്ലോ പഠിക്കുക പതിവ്. അതും സകലവന്ദ്യനായ സൎവ്വേശ്വരനെ സ്തുതിച്ചുകൊണ്ടാണല്ലോ തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നത്. തദനന്തരം പഠിക്കേണ്ടുന്നവയായ കാവ്യനാടകാദികളിലും ആദ്യംതന്നെ ഏതെങ്കിലും വിധത്തിൽ മംഗളാചരണമുണ്ടായിരിക്കും. ഇങ്ങിനെ മുറക്കു പഠിക്കുകയും പരിചയിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവൎക്ക് എങ്ങിനെയാണ് ആസ്തിക്യമില്ലാതെവരുന്നത്? വിദ്യാഭ്യാസംകഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ നിത്യപാരായണത്തിനായി ഈശ്വരകഥാമയങ്ങളായ അനേകം ഇതിഹാസപുരാണങ്ങളും ഓരോ ഋഷീശ്വരന്മാർ ഉണ്ടാക്കിയിട്ടിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ

ഇവയെല്ലാമിപ്പോഴും ഉപയോഗശൂന്യങ്ങളായിട്ടാണ് തീർന്നിരിക്കുന്നത്. ഇപ്പോഴും വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ രീതി ആകപ്പാടെ ഭേദപ്പെട്ടുപോയി എന്നു മാത്രമല്ല, ഋഷിപ്രോക്തങ്ങളായ പുരാണേതിഹാസാദികൾ കേവലം കല്പിതകഥകളാണെന്നുള്ള ധാരണ ജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ അങ്കുരിച്ചുതുടങ്ങുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ഇതിനും പുറമേ വിഗ്രഹാർച്ചനം കേവലം അബദ്ധവും അനാവശ്യവും അസംബന്ധവും അയുക്തവുമാണെന്നുള്ള വാദങ്ങളും പ്രസംഗങ്ങളും ലോകത്തിൽ സർവ്വത്ര മാറ്റൊലിക്കൊള്ളുകയും ചെയ്തുതുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു.

ഇങ്ങിനെയിരിക്കുന്ന ഇക്കാലത്ത് ഈശ്വരചൈതന്യം വിളങ്ങുന്ന ക്ഷേത്രങ്ങളുടെ മാഹാത്മ്യത്തിൽ വിശ്വസിക്കുന്നവർ അധികമുണ്ടായിരിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. എങ്കിലും അങ്ങിനെ വിചാരിച്ച് ഈവക സംഗതികൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്താതെ വിട്ടുകളയുന്നതു യോഗ്യമല്ലല്ലോ. എന്നുമാത്രമല്ല, രോഗമുള്ളപ്പോളാണല്ലോ ചികിത്സ വേണ്ടതു്. ഗവർമ്മേണ്ടുകൾതന്നെ ചില സ്ഥലങ്ങളിൽ ചികിത്സയ്ക്കായി പ്രത്യേകം വൈദ്യന്മാരെ നിയമിക്കുന്നതു പ്ലേഗു, വിഷൂചിക മുതലായ സാംക്രമികരോഗങ്ങൾ ബാധിക്കുന്ന കാലങ്ങളിലാണല്ലോ. അപ്രകാരംതന്നെ ലോകത്തിൽ നാസ്തിക്യം വർദ്ധിക്കുന്ന കാലത്താണല്ലോ ഇപ്രകാരമുള്ള പുസ്തകങ്ങളുണ്ടാകേണ്ടതു്. പ്രത്യേകം നിയുക്തന്മാരാകുന്ന വൈദ്യന്മാരുടെ ചികിത്സകൊണ്ടു രോഗബാധിതന്മാർക്ക് എല്ലാവർക്കും സുഖം സിദ്ധിക്കുന്നില്ലെങ്കിലും ചിലർക്ക് രക്ഷ കിട്ടുന്നുണ്ടല്ലോ. അതുപോലെ ഈ പുസ്ത

കം വായിച്ചിട്ടു ചിലൎക്കെങ്കിലും ഈശ്വരവിശ്വാസമുണ്ടായെങ്കിൽ അതൊരു വലിയ കാൎയ്യമാണല്ലോ. ഈ വിചാരത്തോടുകൂടിയാണ് ഞാൻ ക്ഷേത്രമാഹാത്മ്യങ്ങൾ എഴുതിത്തുടങ്ങിയതു്. ഈ ഉപന്യാസങ്ങൾക്കു പ്രചാരപ്രാചുൎയ്യം വരുത്തേണ്ടതു് അത്യാവശ്യമാണെന്നു തോന്നുകയാൽ ആസ്തിക്യനിധിയായ വെള്ളായ്ക്കൽ നാരായണമേനോനവർകൾ അദ്ദേഹത്തിനു പ്രസാധകത്വമുള്ള ഐതിഹ്യമാലയുടെ ചില ഭാഗങ്ങളിൽ ഇവ എടുത്തുചേൎത്തു. അവയിൽനിന്നു ക്രോഡീകരിച്ചാണ് ഇപ്പോൾ ഇങ്ങിനെ പ്രത്യേകം പുസ്തകരൂപത്തിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നതു്. ഈ പ്രസിദ്ധീകരണംകൊണ്ടു സ്വല്പമെങ്കിലും ഫലം സിദ്ധിക്കാതെ വരികയില്ലെന്നുതന്നെ വിശ്വസിക്കാം. ഐതിഹ്യമാല അഞ്ചാം ഭാഗത്തിന്റെ ആമുഖോപന്യാസത്തിൽ മഹാമഹിമശ്രീ കേരളവൎമ്മഅമ്മാമൻതമ്പുരാൻ ബി. എ., ബി. എൽ. തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു —പണ്ടുള്ളവൎക്ക് ഈശ്വരസേവകൊണ്ടു് ഇത്രയൊക്കെ ഭാഗ്യം കിട്ടാമെങ്കിൽ നമുക്കും കിട്ടുമല്ലോ എന്നു ആൎക്കും ബോദ്ധ്യമാകും..

വള്ളിപ്പുറത്തുകാവു, വിഷാരിക്കാവു് എന്നീ ഉപന്യാസങ്ങൾ വായിച്ചാൽ ദേവിയിൽ ഭയഭക്തിവിശ്വാസം ചിലൎക്കെങ്കിലും ജനിക്കാതെ ഒരു ജനവുമുണ്ടാവില്ല— എന്നു പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു. ആ തിരുമനസ്സിലെ ആശംസ ഫലവതിയായിത്തീരട്ടെ എന്നു പ്രാൎത്ഥിച്ചുകൊണ്ടു് ഈ പ്രസ്താവനയെ ഇവിടെ സമാപിപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

കവിതിലകൻ കൊട്ടാരത്തിൽ ശങ്കുണ്ണി.

കവിതിലകൻ കൊട്ടാരത്തിൽ ശങ്കുണ്ണി അവർകൾ.

കവിതിലകൻ കൊട്ടാരത്തിൽ ശങ്കുണ്ണി

പുരാതനകാലങ്ങളിൽ ജീവചരിത്രമെഴുതുക എന്നതു വളരെ ചുരുക്കമായിരുന്നുവല്ലൊ. അതിന്റെ കാരണം ഓരോ കാലങ്ങളിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന മഹാന്മാർ എല്ലാവരും എല്ലാംകൊണ്ടും ഏകദേശം തുല്യകക്ഷ്യന്മാരായിരുന്നതിനാൽ അന്യോന്യം അധികബഹുമാനത്തിനു ഇടയില്ലാതെയിരുന്നതോ, അഥവാ പരസ്പരമുണ്ടായിരുന്ന മത്സരമോ അസൂയയോ ആയിരിക്കാം. തങ്ങളുടെ ജീവചരിത്രം തങ്ങൾതന്നെ എഴുതുകയെന്നുള്ളതു് അവൎക്കു ലജ്ജാവഹമായിരുന്നതിനാലായിരിക്കാം അവർ അങ്ങിനേയും ചെയ്യാതെയിരുന്നിട്ടുള്ളതെന്നു തോന്നുന്നു.

എല്ലാം അവസ്ഥയിലും കുറഞ്ഞവരായ അൎവ്വാചീനന്മാൎക്കാണു് പൂൎവ്വമഹാന്മാരുടെ ജീവചരിത്രം അറിയണമെന്നുള്ള ആഗ്രഹമുണ്ടാകുന്നതു്. അപ്പോൾ അതിനു തക്കതായ യാതൊരു ലക്ഷ്യവും ഇല്ലാതിരുന്നതിനാൽ അവൎക്കുണ്ടാകുന്ന ഇച്ഛാഭംഗം എത്രമാത്രമായിരിക്കുമെന്നുള്ളതു് ഇപ്പോഴുള്ള ചരിത്രവായനക്കാൎക്കു് എല്ലാവൎക്കും അറിയാവുന്നതാണല്ലൊ.

ചെറുപ്പകാലംമുതൽ ഒരുമിച്ചു കളിക്കുകയും പഠിക്കുകയും മറ്റും ചെയ്തു വളൎന്നുവന്ന എനിക്കു പൂൎവ്വകവികളെക്കുറിച്ചുള്ളതുപോലെ ഒരു ബഹുമാനം ശങ്കുണ്ണി അവർകളെക്കുറിച്ചു തോന്നുന്നില്ലെങ്കിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ന

ല്ല നല്ല പ്രബന്ധങ്ങളും കാണുമ്പോഴും അവയിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒരു ജീവചരിത്രംകൂടി ചേർത്തിരുന്നുവെങ്കിൽ ഉചിതകാലങ്ങളിലുണ്ടാവുന്നവർക്ക് അതു തൃപ്തികരവും സന്തോഷാവഹവുമായിരിക്കും എന്നും ശങ്കുണ്ണി അവർകളുടെ ജീവചരിത്രം എഴുതുന്നതിന് എല്ലാംകൊണ്ടും ഇക്കാലത്തുള്ളവരിൽ യോഗ്യൻ ഞാൻതന്നെയാണെന്നും തോന്നാറുണ്ടായിരുന്നു. മററാരുടേയും വിഷയത്തിൽ എനിക്കിങ്ങിനെ തോന്നീട്ടില്ലാത്തതിനാൽ എന്റെ ഈ വിചാരം ശങ്കുണ്ണി അവർകളുമായി ബാല്യംമുതൽ ഇതുവരെയുള്ള സഹവാസം നിമിത്തം സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ള ദൃഢപരിചയംകൊണ്ടുണ്ടായിട്ടുള്ളതല്ലാതെ . ചരിത്രമെഴുതുന്നതിന്ന് എനിക്കുള്ള വൈദഗ്ദ്ധ്യാഭിമാനംകൊണ്ടാണെന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല.

ശങ്കുണ്ണി അവർകളുടെ ജീവചരിത്രം ഒന്നെഴുതേണ്ടതാണെന്നും അതു ഞാൻതന്നെ വേണ്ടതാണെന്നുമുള്ള വിചാരം എന്റെ മനസ്സിൽ അങ്കുരിച്ചു വളർന്നുതുടങ്ങീട്ടു വളരെക്കാലമായെങ്കിലും ഇതുവരെ ഈ സംഗതിയെപ്പററി ഞാൻ ആരോടും പറഞ്ഞിട്ടില്ല. ഇപ്പോഴും ഇതൊന്നും അറിയാതെ 'ലക്ഷ്മീഭായി' എന്ന മാസികയുടെ മാനേജരും പത്രാധിപരുമായ വെള്ളായ്ക്കൽ നാരായണമേനോനവർകൾ ചെയ്ത പ്രേരണ എന്റെ മനോരഥത്തെ സഫലീകരിക്കാൻ കാരണമായിത്തീർന്നതിനാൽ എനിക്ക് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേരിലുണ്ടായിരിക്കുന്ന കൃതജ്ഞത സീമാതീതയായിരിക്കുന്നു എന്നുള്ള വാസ്തവംകൂടി പ്രസ്താവിച്ചുകൊണ്ടു പ്രകൃതത്തിലേക്കു പ്രവേശിക്കുന്നു.

ശങ്കുണ്ണി അവർകളുടെ കുടുംബം വളരെ പുരാതനവും, കരയിൽ ഗുരുസ്ഥാനവും മന്ത്രവാദവുംകൊണ്ടു് അത്യന്തം പ്രസിദ്ധവുമായിട്ടുള്ളതാകുന്നു. അഖിലശാസ്ത്ര പാരാവാരപാരംഗതനും അതിമാനുഷനും 'പൂരാടം തിരുനാൾ' എന്നു പ്രസിദ്ധനുമായിരുന്ന അമ്പലപ്പുഴ രാജാവിൻെറ കാലത്തു് ഈ കുടുംബക്കാർ മന്ത്രവാദവിഷയത്തിലും മററും അദ്ദേഹത്തിൻെറ പ്രീതിബഹുമാനങ്ങൾക്കു പാത്രീഭവിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നുള്ള ഐതിഹ്യംതന്നെ ഈ കുടുംബത്തിൻെറ പുരാതനത്വാദികളെ സൂചിപ്പിക്കുന്നുണ്ടു്.

ശങ്കുണ്ണി അവർകളുടെ പിതാവായ വാസുദേവൻ ഉണ്ണി അവർകൾ കുലക്രമാഗതമായ മന്ത്രവാദത്തിലെന്നപോലെതന്നെ സംഗീതം, കരകൌശലം മുതലായ കലാവിദ്യകളിലും അതിസമർത്ഥനും നല്ല കാര്യസ്ഥനുമായിരുന്നതിനാൽ ഏതദ്ദേശ്യരായ ഒട്ടെല്ലാവരുംതന്നെ അവരവരുടെ കുടുംബസംബന്ധങ്ങളായും സർക്കാർസംബന്ധങ്ങളായുമുള്ള സകല കാര്യങ്ങളിലും അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഉപദേശങ്ങളേയും സഹായങ്ങളേയും എല്ലായ്പോഴും അപേക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിൻെറ ദ്വിതീയപുത്രനാണു് ഈ ശങ്കുണ്ണി അവർകൾ.

ശങ്കുണ്ണി അവർകളുടെ സാക്ഷാൽ നാമധേയം 'വാസുദേവൻ' എന്നാണു്. അപ്പൻെറ പേരും അതുതന്നെ ആയിരുന്നതിനാൽ അമ്മ ശൈശവത്തിൽ ഇദ്ദേഹത്തെ 'തങ്കം' എന്നു വിളിച്ചുവന്നു. കാലക്രമേണ അതു ഓമനപ്പേരു 'തങ്കു' എന്നായിത്തീർന്നു. ഈ പേരി

ന്' അത്ഥമൊന്നുമില്ലല്ലോ എന്നു വിചാരിച്ചു പിന്നീടു 'ശങ്കു' എന്നു വിളിച്ചുവരികയും അതോടുകൂടി ജാതിപ്പേരായ 'ഉണ്ണി' എന്നുകൂടി ചേൎത്തു് എല്ലാവരുംകൂടി 'ശങ്കുണ്ണി' എന്നു പറഞ്ഞുതുടങ്ങുകയും ആ പേരു നടപ്പായിത്തീരുകയും ചെയ്തു. ശങ്കുണ്ണി അവൎകൾക്കു ഒരു ജ്യേഷ്ഠനും രണ്ടനുജനും എല്ലാവരിലും ഇളയവരായി രണ്ടു സഹോദരിമാരും ഉണ്ടായിരുന്നു.

ശങ്കുണ്ണി അവൎകളുടെ ജനനം കൊല്ലവൎഷം 1030-ാമാണ്ടു മീനമാസം 23-ാംനു വിശാഖം നക്ഷത്രത്തിൽ കോട്ടയത്തു സ്വഭവനമായ കൊട്ടാരത്തിൽതന്നെ ആയിരുന്നു. ഇദ്ദേഹം ചെറുപ്പത്തിൽ ബുദ്ധിസാമൎത്ഥ്യവും ചുണയുമുള്ള ആളായിരുന്നുവെങ്കിലും വിദ്യാഭ്യാസവിഷയത്തിൽ വലിയ മടിയനായിരുന്നു. അച്ഛന്റെ നിൎബ്ബന്ധം നിമിത്തം ഇദ്ദേഹം 7 വയസ്സു മുതൽ 10 വയസ്സുവരെ ചില ആശാന്മാരുടെ (എഴുത്തച്ഛന്മാരുടെ) അടുക്കൽ പഠിക്കാൻ പോയിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അതുതന്നെ മനസ്സോടും സന്തോഷത്തോടുംകൂടി അല്ലാതിരുന്നതിനാൽ അത്രയും കാലംകൊണ്ടു മലയാളം കഷ്ടിച്ചു വായിക്കാനും എഴുതാനും വശമായതല്ലാതെ ഗ്രന്ഥങ്ങളിലൊന്നും പഠിക്കാൻ ഇദ്ദേഹത്തിനിടയായില്ല. പാഠശാലകളിൽ ചേൎന്നു പഠിക്കയെന്നുള്ളതു് ഇദ്ദേഹം ഉണ്ടായിട്ടില്ലെന്നു മാത്രമല്ല, പത്തു വയസ്സു തികഞ്ഞതിനോടുകൂടി ആശാന്മാരുടെ അടുക്കൽ പോയിട്ടുള്ള പഠിത്തം മതിയാക്കുകയും ചെയ്തു. അതിന്റെ ശേഷം 16 വയസ്സു കഴിയുന്നതുവരെ ഇദ്ദേഹം കേവലം മൃഗപ്രായമായി

കാലക്ഷേപം ചെയ്തതേയുള്ളു. ഏകദേശം 17 വയസ്സായപ്പോൾ തന്റെ സമപ്രായന്മാരായ ചിലർ പഠിക്കാൻ പോകുന്നതു കാണുകയും പഠിത്തത്തിന്റെ ഫലത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ബഹുമാനം തോന്നുകയും അപ്പോൾ തന്റെ അനഭിജ്ഞതയെപ്പററി ഇദ്ദേഹത്തിനു പശ്ചാത്താപം ഉണ്ടാവുകയും തനിക്കും വല്ലതും പഠിച്ചാൽ കൊള്ളാമെന്നുള്ള ഒരാഗ്രഹം സ്വയമേവ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ മനസ്സിൽ അങ്കുരിക്കുകയും ചെയ്തു.

അതിന്റെ ശേഷം മഹാവിദ്വാനായിരുന്ന മണാർകാട്ടു ശങ്കുവാര്യർ (എന്റെ അച്ഛൻ) അവർകളുടെ അടുക്കൽ സിദ്ധരൂപവും രഘുവംശകാവ്യം ഒന്നാംസർഗ്ഗത്തിൽ ഏതാനും ശ്ലോകങ്ങളും പഠിച്ചു. അപ്പോഴേക്കും ആ ഗുരുനാഥൻ കുറച്ചുകാലത്തേക്കു തന്റെ സ്ഥിരതാമസം പന്തളത്തു കോയിക്കലാക്കിയതിനാൽ പിന്നെയും ഏതാനും കാലത്തേക്കു ശങ്കുണ്ണി അവർകൾക്കു് ഒന്നും പഠിക്കാൻ തരമായില്ല. 17 വയസ്സു കഴിഞ്ഞതിന്റെ ശേഷം 1047-ാമാണ്ടു മിഥുനമാസത്തിൽ വിശ്വവിശ്രുതനും വൈദ്യാഗ്രേസരനും പ്രൌഢകവിയും ഗംഭീരാശയനുമായിരുന്ന 1077-ാമാണ്ടു മീനമാസം 7-ാനു- പരലോകപ്രാപ്തനായ വയസ്കര ആര്യൻ നാരായണൻമൂസ്സ് അവർകളുടെ അടുക്കൽ ശങ്കുണ്ണി അവർകൾ പിന്നെയും പഠിച്ചുതുടങ്ങി. അതു് 1057-ാമാണ്ടുവരെ നിർവിഘ്നമായി നടന്നുകൊണ്ടിരുന്നതിനാൽ അത്രയും കാലംകൊണ്ടു ശങ്കുണ്ണി അവർകൾ രഘുവംശം, മാഘം, നൈഷധം മുതലായ കാവ്യങ്ങളിൽ ഏതാനും സർഗ്ഗങ്ങളും സഹസ്രയോ

ശം, ഗുണപാഠം, ചികിത്സാക്രമം, അഷ്ടാംഗഹൃദയം മുതലായ വൈദ്യശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങളും പഠിക്കുകയും ഒരുവിധം വ്യുൽപത്തി സമ്പാദിക്കുകയും ചെയ്തു. ആര്യൻ നാരായണൻമൂസ്സ് അവർകൾക്കു പഠിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള വാസനയും സാമർത്ഥ്യവും അനന്യസാധാരണങ്ങളായിരുന്നു. അപ്രകാരംതന്നെ പഠിക്കുന്നതിനു ശങ്കുണ്ണി അവർകൾക്കുള്ള മനസ്സും ബുദ്ധിയും ഉത്സാഹവും അന്യാദൃശങ്ങളുമായിരുന്നു. അതിനാൽ ഒരുവിധം ശ്ലോകാർത്ഥം മനസ്സിലാക്കാനുള്ള നൈപുണ്യം സമ്പാദിക്കുന്നതിനു ശങ്കുണ്ണി അവർകൾക്ക് അധികമായ കാലതാമസവും പ്രയാസവും വേണ്ടിവന്നില്ല. ശങ്കുണ്ണി അവർകളേക്കാൾ അധികം കാലവും അധികം ഗ്രന്ഥങ്ങളും പഠിച്ചിട്ടുള്ള ചില സഹപാഠികൾ ചില ശ്ലോകങ്ങളുടെ പദം, വിഭക്തി, അന്വയം, അന്വയാർത്ഥം, പരിഭാഷ, ഭാവം (താൽപര്യാർത്ഥം) മുതലായവ അറിയാൻ പാടില്ലാതെ ഇരുന്നു വിഷമിക്കുന്ന അവസരങ്ങളിൽ ഗുരുനാഥന്റെ നിയോഗപ്രകാരം ഇദ്ദേഹം അവയെല്ലാം നിഷ്പ്രയാസം പറഞ്ഞുകൊടുക്കുന്നതു കണ്ടും കേട്ടും ഞാൻ മുതലായ സഹപാഠികൾ പലപ്പോഴും സന്തോഷിക്കുകയും അത്ഭുതപ്പെടുകയും ചെയ്യാറുണ്ട്. ശങ്കുണ്ണി അവർകളുടെ ബുദ്ധിശക്തിയുടെ സ്ഥിതിക്കു കുറച്ചു കാലംകൂടി അദ്ദേഹം മുറയ്ക്കു പഠിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ ഒരു വൈദ്യനെന്നോ വൈയാകരണനെന്നോ താർക്കികനെന്നോ ജ്യോത്സ്യനെന്നോ, അഥവാ ചതുശ്ശാസ്ത്രപണ്ഡിതൻ എന്നുതന്നെയോ ഉള്ള പേർ സമ്പാദിക്കുന്നതിന് അദ്ദേഹത്തിന് ഒരു പ്രയാസവും

ഉണ്ടാകുമായിരുന്നില്ല. പക്ഷെ അദ്ദേഹത്തിന്ന് അതി
നൊന്നിനും ആഗ്രഹവും സംഗതിയും ഉണ്ടായില്ലെന്നേ
ഉള്ളു. എങ്കിലും ആവക സകല ശാസ്ത്രങ്ങളിലും അല്പാ
ല്പമായ ജ്ഞാനം ഇദ്ദേഹം സമ്പാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. 1056-ാ
മാണ്ടായപ്പോഴയ്ക്കും വാൎദ്ധക്യംകൊണ്ട് അച്ഛനും ഇതര
കൃത്യങ്ങളുടെ ബാഹുല്യവും ഗൃഹഭരണക്ലേശത്തിലുള്ള
വൈമുഖ്യവുംകൊണ്ടു ജ്യേഷ്ഠനും ഗൃഹകാൎയ്യങ്ങൾ അന്വേ
ഷിക്കുന്നതിന്നു സൌകൎയ്യമില്ലാതെ വരികയാൽ ആ ഭാര
മേറിയ കൃത്യംകൂടി കയ്യേല്ക്കേണ്ടതായി വന്നതുനിമിത്തം
ശങ്കുണ്ണി അവൎകൾക്കു ഗുരുമുഖേനയുള്ള വിദ്യാഭ്യാസം
അക്കാലംമുതൽ നിശ്ശേഷം നിറുത്തേണ്ടതായി വന്നു. അ
തിനാൽ അഷ്ടാംഗഹൃദയംപോലും മുഴുവൻ പഠിക്കുന്നതി
ന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്നു സാധിച്ചില്ല. എങ്കിലും അദ്ദേഹം
യഥാവസരം പിന്നെയും സംസ്കൃതങ്ങളായ ചമ്പൂപ്രബ
ന്ധങ്ങളും നാടകങ്ങളും അലങ്കാരശാസ്ത്രങ്ങളും മററും സ്വ
യമേവ നോക്കി തന്റെ വ്യുൽപത്തിയെ വൎദ്ധിപ്പിച്ചും
കൊണ്ടിരുന്നു. ഇപ്പോഴും അദ്ദേഹം ആവക പരിശ്രമ
ങ്ങൾ കേവലം മതിയാക്കീട്ടില്ല.

ശങ്കുണ്ണി അവൎകൾ കാവ്യങ്ങൾ പഠിച്ചുതുടങ്ങുന്ന
തിന്നു മുമ്പുതന്നെ കേവലം വിനോദത്തിന്നായി ചില
മണിപ്രവാളപദ്യങ്ങളും പാട്ടുകളും ഉണ്ടാക്കിത്തുടങ്ങുക
യും അവയിൽ തന്റെ വാസനാബലത്തെ പ്രകടിപ്പിക്കു
കയും ചെയ്തിരുന്നതിനാൽ ഇദ്ദേഹം മേലാൽ ഒരു കവി
യായിത്തീരണമെന്നായിരുന്നു ഈശ്വരേച്ഛ എന്ന് ഊ
ഹിക്കാൻ വഴിയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഇദ്ദേഹം പ്രബന്ധത്രയ

മായി ഒന്നാമതുണ്ടാക്കീട്ടുള്ള കൃതി ശതകത്രയരൂപമായ 'സുഭദ്രാഹരണമണിപ്രവാള'മാണ്. അത് ഇദ്ദേഹം 1066-ാമാണ്ടു 36-ാമത്തെ വയസ്സിൽ കൊടുങ്ങല്ലൂർ കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ നിർബ്ബന്ധംകൊണ്ടുണ്ടാക്കീട്ടുള്ളതുമാണ്. കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ കല്പനപ്രകാരമാണ് ഈ കൃതി ഇദ്ദേഹം ഉണ്ടാക്കീട്ടുള്ളതെന്ന് ആ തിരുമനസ്സിലെ അനുമോദനശ്ലോകംകൊണ്ടും കവിയുടെ ഒരു പ്രാർത്ഥനാശ്ലോകംകൊണ്ടും സ്പഷ്ടമാകുന്നുണ്ട്. ആ ശ്ലോകങ്ങളെ താഴെ പകർത്തുന്നു.

"കൊട്ടാരത്തിലെഴും കവീന്ദ്രമണിയാം ശങ്കുണ്ണിയേററം പ്രിയ-
പ്പെട്ടോരെൻ മൊഴി കേട്ടു തീർത്ത കൃതിയാമിപ്പുസ്തകം സാദരം
ഒട്ടേറെസ്സുരസപ്രമോദകരമായ്ത്തീരാതിരിക്കില്ലിതിൻ
മട്ടോരുമ്പോൾ മുഖത്തരം സരസരേ! വാങ്ങിച്ചു വായിക്കുവിൻ."

"ഒട്ടുക്കീ ലോകമെല്ലാം പുകഴുംപെരിയ ശ്രീമാൻ കോടിലിംഗേശ (കുഞ്ഞി-
ക്കുട്ടാഖ്യക്ഷോണീപാലൻ കനിവിനൊടരുളിച്ചെയ്കയാൽ വൈകിടാ (തെ
ത്തുഷ്ടിക്കായ്ത്തീർത്തിരുന്നേനൊരു കൃതിയധുനാ മന്ദനാകുന്ന ഞാനി-
ന്നൊന്നാട്ടൊക്കെത്തരം പാരീടിലുമതു സകലം സജ്ജനം തീർത്തിടേ (ണം."

ഇതുകൂടാതെ ശങ്കുണ്ണി അവർകൾ ഉണ്ടാക്കീട്ടുള്ള പ്രധാന കൃതികളുടെ പേരുകൾ താഴെ പറയുന്നു.

മണിപ്രവാളകൃതികൾ

2. രാജാകേശവദാസചരിത്രം. 3. ആസന്നമരണചിന്താശതകം. 4. കേരളവർമ്മശതകം. 5. ലക്ഷ്മീഭായിശതകം. 6. മാടമഹീശശതകം. 7. യാത്രാചരിതം. 8. അത്തച്ചമ

യസപ്തതി. 9. മുറജപചരിതം 10. കപോതസന്ദേശകാവ്യം. 11. ഗൌളിശാസ്ത്രം. (തർജ്ജമ)

ഭാഷാനാടകങ്ങൾ (തർജ്ജമ)

12. മാലതീമാധവം. 13. വിക്രമോർവ്വശീയം 14. രവിവർമ്മാ.

ടി. പുരാണകഥകൾ

15. കുചേലഗോപാലം. 16. സീമന്തിനീചരിതം. 17. പാഞ്ചാലധനഞ്ജയം. 18. ഗംഗാവതരണം.

ടി. കല്പിതകഥകൾ

19. ദേവീവിലാസം. 20. ജാനകീപരിണയം.

ആട്ടക്കഥകൾ

21. ശ്രീരാമപട്ടാഭിഷേകം. 22. ശ്രീരാമാവതാരം. 23. സീതാവിവാഹം. 24. ഭൂസുരഗോഗ്രഹണം 25. കിരാതസൂനുചരിതം.

കൈകൊട്ടിക്കളിപ്പാട്ടുകൾ

26. നിവാതകവചകാലകേയവധം. (24 വൃത്തം) 27. ശ്രീമൂലരാജവിലാസം (10 വൃത്തം) 28. വിക്ടോറിയാചരിതം (12 വൃത്തം) 29. ധ്രുവചരിതം (16 വൃത്തം) 30 ശോണാദ്രിശചീമാഹാത്മ്യം (7 വൃത്തം) 31 ആർദ്രാചരിത്രം (13 വൃത്തം) 32. ഭദ്രോൽപത്തി പാന 33. ഓണപ്പാന.

കിളിപ്പാട്ട്

34. വിനായകമാഹാത്മ്യം.

ശീതങ്കൻ തുള്ളൽപ്പാട്ടുകൾ

35. ശ്രീഭൂതനാഥോത്ഭവം. 36. ശ്രീമൂലമഹാരാജ

ഷഷ്ടിപൂർത്തിമഹോത്സവം. 37. കല്യാണമഹോത്സവം. 38. ശ്രീശങ്കരവിലാസം. 39. തിരുമാടമ്പുമഹോത്സവം.

വഞ്ചിപ്പാട്ടുകൾ

40. കല്യാണോത്സവം. 41. സീതാസ്വയംവരം

ഗദ്യപ്രബന്ധങ്ങൾ

42. നൈഷധം. 43. വിശ്വാമിത്രചരിത്രം. 44. വിക്രമോർവ്വശീയനാടകകഥാസംഗ്രഹം. 45. അർജ്ജുനൻ. 46 ശ്രീകൃഷ്ണൻ. 47. ഐതിഹ്യമാല 1-ാംഭാഗം. 48. ടി. രണ്ടാംഭാഗം. 49. ടി. മൂന്നാം ഭാഗം. 50. ടി. നാലാം ഭാഗം. 51. ടി. അഞ്ചാംഭാഗം

ഇവ കൂടാതെ ഇദ്ദേഹം അനേകം ഒറ്റശ്ലോകങ്ങളും ഖണ്ഡകൃതികളും ഉണ്ടാക്കീട്ടുണ്ട്. മേൽപറഞ്ഞവയിൽ 7-ം 8-ം നമ്പർ കൃതികൾ മലയാളമനോരമപത്രത്തിലും, 3-ം 6-ം നമ്പർ കൃതികൾ കവനകൗമുദി മാസികയിലും മാത്രം ചേർത്ത് അച്ചടിച്ചു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തീട്ടുള്ളവയും 13-ം 3-ം 32-ം നമ്പർ കൃതികൾ അച്ചടിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ലാത്തവയുമാണ്. 2-ാംനമ്പർ രാജാകേശവദാസചരിത്രം ശങ്കുണ്ണി അവർകൾ 1069-ാമാണ്ടിടയ്ക്കു കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ കല്പനപ്രകാരമുണ്ടാക്കിട്ടുള്ളതാണ്. ഇതിനെസ്സംബന്ധിച്ചു കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു ശങ്കുണ്ണി അവർകളുടെ പേർക്കയച്ചിട്ടുള്ള ഒരു തിരുവെഴുത്തിലെ ചില ശ്ലോകങ്ങൾ താഴെ ചേർക്കുന്നു.

മുൻപേ നമ്മുടെ കേരളത്തിലധികം കീർത്തികൊണ്ടു മാലോകരിൽ
തൻപേർ കൊണ്ടുനടന്ന യോഗ്യർ ചിലരിങ്ങുണ്ടായിരുന്നില്ലയോ?
അൻപേറുന്നവരിൽ കൃതജ്ഞതയൊടൊത്തീ നമ്മളും മന്ന്യരേ
വൻപേറുന്ന ചരിത്രചിത്രമെഴുതിക്കാണിക്കുവാൻ നോക്കണം.

ചിലരുടെ ചരിത്രം ഞാൻ തീർത്തിടാം പിന്നെ വേറെ-
ച്ചിലരുടെ കഥ നന്നായ് തങ്ങളുണ്ടാക്കിനോക്കു
പലരുമൊരുമയോടൊത്തിപ്രകാരം തുനിഞ്ഞാൽ
പലരുടെയ ചരിത്രഗ്രന്ഥവും തീരുമല്ലോ.

ഭൂജാനിക്കനുരൂപമന്ത്രിമണിയായ് നാട്ടാരിലിഷ്ടപ്പെട്ടൊ-
രാജാകേശവദാസനെന്നൊരു മഹാനുണ്ടായിരുന്നില്ലയോ?
വ്യാജാല്പേതമവന്റെ ജീവചരിതം ശ്ലോകപ്പടിക്കണ്ടു ഞാൻ
ഹോജാത്യത്തൊടു വിസ്തരിച്ചെഴുതെടോ! സാരസ്യസാരാംബുധേ!"

12-ാംനമ്പർ 'മാലതീമാധവം' ടി. കെ. കൃഷ്ണമേനോൻ ബി. എ., എം. ആർ. എ. എസ്., എഫ്. ആർ. എച്ച്. എസ്. അവർകൾ 'വിദ്യാവിനോദിനി'യുടെ പത്രാധിപരായിരുന്ന കാലത്തു് ആ മാസികയിൽ ഖണ്ഡശഃ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്താനായി തർജ്ജമചെയ്തുകൊടുക്കണമെന്നു് അദ്ദേഹം നിർബ്ബന്ധപൂർവ്വം ആവശ്യപ്പെടുകയാൽ തർജ്ജമ ചെയ്തിട്ടുള്ളതും അതോടുകൂടി പുസ്തകമായിട്ടുകൂടി അച്ചടിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതുമാണു്. 14-ാംനമ്പർ ടി. ലക്ഷ്മണൻപിള്ള ബി. എ. അവർകൾ തമിഴിൽ എഴുതീട്ടുള്ള നാടകത്തിന്റെ തർജ്ജമയാണു്. 15-ാം നമ്പർ നാടകം ശങ്കുണ്ണി അവർകൾ 1067 വൃശ്ചികത്തിൽ കോട്ടയത്തുവെച്ചു നടത്തപ്പെട്ട 'ഭാഷാപോഷിണി' സഭയിലുവെച്ചുണ്ടായ കവിതാപരീക്ഷയിൽ 5 മണിക്കൂർ കൊണ്ടുണ്ടാക്കീട്ടുള്ളതാണു്. 16-ം 17-ം നമ്പർ നാടകങ്ങൾ 'കേരളോദയ'ത്തിൽ ചേർത്തു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്താനായി ഉ-

ടത്തനാട്ടു തീപ്പെട്ടുപോയ ഉദയവൎമ്മ ഇളയ തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ കല്പനപ്രകാരവും 19-ാം 20-ാം നമ്പർ നാടകങ്ങളും 3-ാം നമ്പർ ശതകവും ഭാഷാപോഷിണീസഭയുടെ നോട്ടീസിൻപ്രകാരവും 21-ാം 22-ാം 23-ാം 24-ാം നമ്പർ ആട്ടക്കഥകൾ സംശോധനംചെയ്ത കീഴിഞ്ഞില്ലത്തു സ്വാമിയാർ തിരുമനസ്സിലെ കല്പനപ്രകാരവും 22-ാം നമ്പർ ആട്ടക്കഥ കൊച്ചി നാലാംകൂറായിരുന്ന തീപ്പെട്ടുപോയ കുഞ്ഞിക്കിടാവുതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ കല്പനപ്രകാരവും 29-ാം നമ്പർ ധ്രുവചരിതം ചെങ്ങന്നൂർ പുഞ്ഞിപ്പുഴത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ താല്പൎയ്യപ്രകാരവും 10-ാം നമ്പർ സന്ദേശകാവ്യവും 34-ാം നമ്പർ കിളിപ്പാട്ടും ലക്ഷ്മീഭായീ മാസികയുടെ ഉടമസ്ഥനായ വെള്ളാശ്ശൂൽ നാരായണമേനോനവർകളുടെ താല്പൎയ്യപ്രകാരവും ഉണ്ടാക്കീട്ടുള്ളവയാണ്. ഇവയിൽ 12-ാം 18-ാം നമ്പർ പുസ്തകങ്ങൾ ഓരോ കൊല്ലം ബി. ഏ., എഫ്. ഏ. ക്ലാസ്സുകളിലേയ്ക്കു മദ്രാസ് സൎവ്വകലാശാലക്കാരാലും 1-ാം 2-ാം 34-ാം 42-ാം 45-ാം നമ്പറുകൾ ഒന്നിലധികം കൊല്ലങ്ങളിൽ സൎക്കാർ പാഠശാലകളിലേയ്ക്കു തിരുവിതാംകൂർ ഗവൎമ്മെണ്ടു വക ബുക്കുകമ്മിട്ടിക്കാരാലും 47-ാം നമ്പർ ബ്രിട്ടീഷിലും കൊച്ചിയിലും സ്കൂൾ ഫൈനൽ പരീക്ഷയ്ക്കും 48-ാം നമ്പർ ഇൻറർമീഡിയറു പരീക്ഷയ്ക്കു പാഠപുസ്തകങ്ങളായി സ്വീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

കവിതാവിഷയത്തിൽ ശങ്കുണ്ണി അവർകൾക്കുണ്ടായിട്ടുള്ള പ്രസിദ്ധിയും ബഹുമതിയും ജനസമ്മതവും ഒട്ടും ചില്ലറയായിട്ടുള്ളവയല്ല. 1067 വൃശ്ചികത്തിൽ ആദ്യമായി കോട്ടയത്തു കൂടിയ ഭാഷാപോഷിണീസഭയിൽ

വെച്ചു നടത്തപ്പെട്ട മൂന്നു കവിതാപരീക്ഷകളിലും ശങ്കുണ്ണി അവർകൾ ചേരുകയും ജയിക്കുകയും അവയിൽ ഒന്നിനു സമ്മാനവും രണ്ടിനു പ്രശംസാപത്രങ്ങളും ലഭിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അപ്രകാരംതന്നെ തൃശ്ശിവപേരൂർ കൂടിയ ഭാഷാപോഷിണീ സഭയിൽവെച്ചു നടത്തപ്പെട്ട പദ്യപരീക്ഷയിലും ഗദ്യപരീക്ഷയിലും ശങ്കുണ്ണി അവർകൾ ചേരുകയും രണ്ടിലും ജയിക്കുകയും സമ്മാനങ്ങൾ ലഭിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. 1_ാം നമ്പർ നാടകത്തിന് ഒന്നാമതായും 8_ാം നമ്പർ ശതകത്തിനു രണ്ടാമതായും ഭാഷാപോഷിണീസഭയിൽനിന്നു ശങ്കുണ്ണി അവർകൾക്കു സമ്മാനങ്ങൾ ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. 1099 ൽ നാടുനീങ്ങിപ്പോയ ശ്രീമൂലം തിരുനാൾ തിരുവിതാംകൂർ മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സുകൊണ്ടും 1076_ൽ നാടുനീങ്ങിയ ആററുങ്ങൽ മൂത്ത തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടും പല, രത്നഖചിതങ്ങളായും മററുമുള്ള മോതിരങ്ങൾ, കസവുതുപ്പട്ടാവുകൾ, കവണികൾ മുതലായവ പലപ്പോഴും കല്പിച്ചുകൊടുത്തിട്ടുള്ളവ കൂടാതെ ശങ്കുണ്ണി അവർകൾക്ക്, ആണ്ടുതോറും ഒരു സമ്മാനം കല്പനപ്രകാരം നിത്യച്ചെലവു പതിവുകണക്കിൽ ചേർക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കൊച്ചിയിൽ രാജ്യഭാരമൊഴിഞ്ഞ വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു മുതലായി പല തമ്പുരാക്കന്മാരും കോഴിക്കോട്ടു വിദ്വാൻ മാനവിക്രമഏട്ടൻതമ്പുരാൻ എന്നു പ്രസിദ്ധനായിരുന്ന തീപ്പെട്ടുപോയ സാമൂതിരിപ്പാട്ടതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടും മററും മുണ്ടുകളും കടത്തനാട്ടു തീപ്പെട്ടുപോയ ഉദയവർമ്മ ഇളയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു വയ്യനൂർ പ

ചിത്രംതിരം മുണ്ടുകൾ മുതലായി പലപ്പോഴായിട്ടു പല സമ്മാനങ്ങളും കേരളകാളിദാസനെന്നു പ്രസിദ്ധനായിരുന്ന കേരളവർമ്മ വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ സി. എസ്. ഐ. തിരുമനസ്സുകൊണ്ടും അവിടത്തെ ജ്യേഷ്ഠനായ മൂത്തകോയിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടും വള, രത്നഖചിതങ്ങളായ മോതിരങ്ങൾ, കസവുത്തുപ്പട്ടാവുകൾ, മുണ്ടുകൾ മുതലായ അനേകസമ്മാനങ്ങളും ശങ്കുണ്ണി അവർകൾക്കു കല്പിച്ചുകൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. ഇവ കൂടാതെ വഞ്ഞിപ്പുഴത്തമ്പുരാൻ മുതലായ പ്രഭുക്കന്മാരും മററനേകം മാന്യന്മാരും ശങ്കുണ്ണി അവർകൾക്കു പലവിധ സമ്മാനങ്ങൾ കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. ഇവയെല്ലാം പുറമെ കൊച്ചിയിൽ ഇപ്പോൾ നാടുവാഴുന്ന മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സിലെ ഷഷ്ട്യബ്ദപൂർത്തി തിരുനാൾ സംബന്ധിച്ചു 1094-ാമാണ്ടു കന്നിമാസം 22-ാംനു- എറണാകുളത്തുവെച്ചു നടത്തിയ ഡർബാറിൽ (മഹാസഭയിൽ) വെച്ചു് ആ തിരുമേനിയിൽനിന്നു 'കവിതിലകൻ' എന്നുള്ള സ്ഥാനവും അതിലേക്കുള്ള സന്നത്തും മെഡലും ശങ്കുണ്ണി അവർകൾക്കു ലഭിക്കുകയും ചെയ്തു. തിരുവിതാംകൂർ, കൊച്ചി, ബ്രിട്ടീഷുമലബാർ എന്നീ മൂന്നു സംസ്ഥാനങ്ങളിൽനിന്നുമായി ഇത്ര വളരെ രാജസമ്മാനങ്ങളും മററും ലഭിച്ചിട്ടുള്ള വേറെ കവി നമ്മുടെ കേരളത്തിൽ ഇപ്പോൾ ഉണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

ശങ്കുണ്ണി അവർകളുടെ കീർത്തി എത്താത്തതായി കേരളഭൂമിയിൽ ഒരു ഭാഗവും അദ്ദേഹത്തെക്കുറിച്ചു കേട്ടിട്ടില്ലാത്ത ഭാഷാഭിമാനികളായ കേരളീയരിൽ ഒരാളും ഉണ്ടായിരിക്കയില്ലെന്നു തീർച്ചയായി പറയാവുന്നതാണ്.

ശങ്കുണ്ണി അവർകൾ പ്രവേശിച്ചിട്ടുള്ള സകല കാര്യങ്ങളിലും അദ്ദേഹം നല്ല പേരുതന്നെ സമ്പാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. 1056-ാമാണ്ടു വിദ്യാഭ്യാസം മതിയാക്കി അദ്ദേഹം ഗൃഹഭരണം ആരംഭിച്ചപ്പോൾ തറവാട്ടിൽ ധനദൌർല്ലഭ്യം സാമാന്യത്തിലധികമുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ അഹോവൃത്തിക്കു വേണ്ടുന്നതിനെ അന്വേഷിച്ചു സമ്പാദിച്ചുകൊണ്ടുവരേണ്ടതായിക്കൂടിവന്നു. അതിനാൽ ഇദ്ദേഹം ഉടനെ ഒരു പാദ്രിസായ്പിനെ മലയാളഭാഷ പഠിപ്പിക്കാനായി ഏർപ്പെട്ടു. അക്കാലംമുതൽ 1068-ാമാണ്ടു മകരമാസംവരെ 12 കൊല്ലം ശങ്കുണ്ണി അവർകൾ മാറിമാറി അഞ്ചാറു സായ്പന്മാരുടെ മലയാളമുൻഷിയായിട്ടാണിരുന്നിട്ടുള്ളത്. ആ സായ്പന്മാരെല്ലാം സന്തോഷിച്ചു സബഹുമാനം ശങ്കുണ്ണി അവർകൾക്കു സർട്ടിഫിക്കേറ്റുകൾ കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. 1068-ാമാണ്ടു മകരമാസത്തിൽ കോട്ടയത്തു 'മാർ ദീവന്നാസ്യോസു സിമ്മനാരി' ഹൈസ്കൂൾ ആരംഭിക്കുകയും ആരംഭത്തിൽതന്നെ ശങ്കുണ്ണി അവർകളെ അതിൽ മലയാളമുൻഷിയായി നിയമിക്കുകയും ചെയ്തു. അദ്ദേഹം അവിടെയും നല്ല പേരോടുകൂടിത്തന്നെയാണ് ആ ജോലി നടത്തിപ്പോന്നത്. ശങ്കുണ്ണി അവർകൾ ക്ലാസ്സിൽ പഠിപ്പിക്കുന്നതു കണ്ടാൽ അദ്ദേഹം പാഠശാലകളിൽ ചേർന്നു വളരെക്കാലം പഠിക്കുകയും പഠിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു പരിചയിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നല്ലാതെ പാഠശാലകളിൽ ചേർന്നു പഠിച്ചിട്ടില്ലാത്ത ഒരാളാണെന്ന് ആർക്കും തോന്നുകയില്ല. സംഗതികൾ പറഞ്ഞു വിദ്യാർത്ഥികളെ ധരിപ്പിക്കുകയും ക്ലാസ്സു ഭരിച്ചുകൊണ്ടുപോകുകയും ചെ

ജ്ഞാനത്തിന്നു ശങ്കുണ്ണി അവർകൾക്കുള്ള വാസനയും സാമൎത്ഥ്യവും ഒന്നു വേറെത്തന്നെയാണു്. ഇംഗ്ലീഷുസ്കൂളുകളിൽ കുട്ടികളും മലയാളമുൻഷികളെ കുരങ്ങാട്ടം കളിപ്പിക്കുകയാണല്ലൊ പ്രായേണ എല്ലാ ദിക്കുകളിലേയും പതിവു്. കുട്ടികളുടെ ആവക വിദ്യകളൊന്നും ശങ്കുണ്ണി അവർകളുടെ അടുക്കൽ പററുകയില്ലെന്നു മാത്രമല്ല; അതൊന്നും അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുക്കൽ ആരും പരീക്ഷിച്ചു നോക്കാറുമില്ല. ശങ്കുണ്ണി അവർകളുടെ അടുക്കൽ ഒരു മണിക്കൂറെങ്കിലും പഠിക്കാനിടയാകുന്ന ഏതൊരുത്തന്നും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേരിൽ എന്നെന്നില്ലാത്ത ഒരു ഭയവും ഭക്തിയുമുണ്ടാകുമെന്നുള്ളതു തീർച്ചയാണു്. അതു ശങ്കുണ്ണി അവർകൾ തന്റെ അന്തേവാസികളുമായി പെരുമാറുന്ന ഒരു രീതിവിശേഷംകൊണ്ടല്ലാതെ മറെറാന്നും പറയാൻ കാണുന്നില്ല. ശങ്കുണ്ണി അവർകൾ തന്റെ അടുക്കൽ പഠിക്കുന്ന വിദ്യാർത്ഥികൾക്കു താൻ പഠിപ്പിക്കുന്ന ഭാഷയിൽ തന്നാൽ കഴിയുന്ന അറിവുണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കണമെന്നുള്ള വിചാരത്തോടുകൂടിയല്ലാതെ ശമ്പളത്തെ മാത്രം വിചാരിച്ചു പഠിപ്പിക്കാറില്ല. പുതിയ പുതിയ അറിവുകൾ ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കുന്ന ഗുരുനാഥന്മാരിൽ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കു ഭയഭക്തിബഹുമാനങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്നതു് ഒരത്ഭുതമല്ലല്ലൊ. ശങ്കുണ്ണി അവർകളുടെ ശിക്ഷാസാമർത്ഥ്യത്തിന്നു മാർ ദീവന്നാസ്യോസ്സ സിമ്മനാരിയിൽനിന്നു മട്രിക്കുലേഷൻ പരീക്ഷയ്ക്കു പോകുന്ന വിദ്യാർത്ഥികളാരും ഒരിക്കലും മലയാളത്തിൽ തോല്ക്കാറില്ലെന്നുള്ളതുതന്നെ ഒരുത്തമദൃഷ്ടാന്തമാണു്.

ശങ്കുണ്ണി അവർകളുടെ ഭാഷാകവിതയുടെ മാധുര്യ

ത്തെ ആസ്വദിക്കാത്തവരായി കേരളനിവാസികളിൽ അധികം പേരുണ്ടായിരിക്കാനിടയില്ലാത്തതിനാൽ അതിനെക്കുറിച്ച് ഞാൻ ഒന്നുംതന്നെ പറയണമെന്നു വിചാരിക്കുന്നില്ല. ഇദ്ദേഹം ആട്ടക്കഥകൾ ഉണ്ടാക്കിത്തുടങ്ങിയതുവരെ ഇദ്ദേഹത്തിനു സംസ്കൃതശ്ലോകവും ഉണ്ടാക്കാമെന്നുള്ളതുതന്നെ അധികമാരും അറിഞ്ഞിരിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ഇദ്ദേഹത്തിന് ഭാഷയിലെന്നപോലെത്തന്നെ ശബ്ദാർത്ഥാലങ്കാരങ്ങൾക്കു യാതൊരു കുറവുംകൂടാതെ സംസ്കൃതത്തിലും പദ്യങ്ങൾ രചിക്കുന്നതിനു യാതൊരു പ്രയാസവുമില്ല. അഥവാ സംസ്കൃതത്തിലായാലല്ലയോ ഇദ്ദേഹത്തിനു കുറച്ചധികം എളുപ്പമെന്നുകൂടി വിചാരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ദൃഷ്ടാന്തത്തിനായി ചില ശ്ലോകങ്ങൾ താഴെ പകർത്തുന്നു.

ശ്രീമദ്വിഷ്ണുപദോദിതം ശരധരം ശക്രായുധാലംകൃതം
ദൂർവ്വാശ്യാമളമാത്തവിഗ്രഹജിതക്രവ്യാദമവ്യാഹതം
നിത്യാനന്ദിതനീലകണ്ഠമമലം ഖദ്യോതഭാവോജ്ഝിതം
ഭൂജന്താർത്തിഹരം നമാമി സതതം ശ്രീരാമധാരാധരം. 1

ശംഭോരാദ്യം തനൂജം ഗജവരവദനം
പത്മജാതാത്മജായാ-
മംഭോജാക്ഷം ച ഭദ്രാം ഭവനയനഭവാം
മൽഗുരൂൻ സൽഗുണാഢ്യാൻ
ഡംഭോദ്വേപിതാൻ ബുധേന്ദ്രാനഖിലമുനിവരാൻ
ഭൂസുരേന്ദ്രാൻ സുരേന്ദ്രാൻ
രംഭാകാന്താരസംസ്ഥം കപികുലവൃഷഭം
മാരുതിം ധീരമീഡേ. 2

അർത്ഥശബ്ദാലങ്കാരപ്രധാനങ്ങളായ ഈ വന്ദന
ശ്ലോകങ്ങൾ 'ശ്രീരാമപട്ടാഭിഷേക'ത്തിലും 'ഭസ്മരാഗ്ര

ഹണ'ത്തിലുമുള്ളവയാണ്. 'ശ്രീരാമപട്ടാഭിഷേക'ത്തിലെ രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങൾകൂടി താഴെ ചേർക്കുന്നു.

ഇത്ഥം ശ്രുത്വാ ജനകതനയാഭാഷണം ഭീഷണാത്മാ
ക്രുദ്ധസ്സത്വാ സപദി ഹൃദയേ സ്വീയം മദ്ധ്യമാംബാം
നത്വാ പാദേ രഘുകുലവരം ലക്ഷ്മണസ്തൽക്ഷണോദ്യൽ-
ബാധാഭേദോപജചലിതനയനോത്ത്രുക്ഷമിത്യാപപക്ഷേ. 1

വൃന്ദൈശ്രസ്സുഗ്രീവമുഖ്യപ്രചലിതഹൃദയൈര്യെച്ചാനരൈരന്ദ്രരതൈരു-
രാനീതാഭിശ്ച താഭിഃ കപിവരവനിതാഭിസ്സമം സത്സ്വഭാവാ
താരാ താരാധിപാസ്യാ ബഹുതരമുപഹാരാഭിരാമോദയിത്വാ
പ്രീതാം സീതാമവാദീൽ പ്രിയതരമിതി താം ഭൂമിജാം രാമജായാം. 2

ഇനി ശബ്ദാലങ്കാരപ്രധാനമായും അർത്ഥാലങ്കാരപ്രധാനമായും 'ഭൂസുരഗോഗ്രഹണ'ത്തിലുള്ള ചില ശ്ലോകങ്ങൾകൂടി ഇവിടെ കാണിക്കാം.

വിഹായസം വിഹായസാ സമേത്യ ഗന്ധമാദനം
വിഹായ സാധ്വസാവഹോ വിരോധിസാധ്വസാവഹം
മഹാശുകാശുകം മൃഗേശതം തദാശുകാത്മജം
സഹാസമാഹ സാഞ്ജലീരുപാഞ്ജനം വചോർജ്ജനഃ. 1

കാളാന്തകൂലമനുദ്രുത്യ സുഖം വസന്തം
ലീലാലയേ ഹരിസുതഃ പ്രിയയാ വസന്തം
കാലാത്മജം പദനതഃ കലയൻ മുദന്തം
ലോലാശയോഽഭ്യഗദദേത്യ ശമാമുദന്തം. 2

ഇത്ഥം പാർത്ഥരണോപച്ഛ്രുതിമതികൃദ്ധോദന്തപുത്രാനുജാ-
ശ്രുത്വാ ബദ്ധവിരോധമുദ്ധതമതിസ്സ്വഡാലുമേത്യാന്തികം
സാകം തസ്കരസാർത്ഥമിത്രനികരൈരുദ്ധാർത്ഥമത്യുൽക്കട-
പ്രധനോദ്യതകല്പവാഗ്ഭിനിവഹഃ പ്രത്യാഹ വൃത്താരിജം. 3

ഇനി ഭൂസുരഗോഗ്രഹണത്തിലെ രണ്ടു ശ്ലോകംകൂടി ഇവിടെ ചേർക്കാം.

കുസുമേഷു ശിലീമുഖപ്രയോഗാ-
ദസമാനാം നിജപത്മിനീം വിവർണ്ണാം
പ്രസമീക്ഷ്യ കദാപി ധാർത്തരാഷ്ട്ര-
സ്സസുമാം ഹന്ത! ജഗാമ പുഷ്പവാടീം. 1

ബാലാം മാധവലാളിതാം കുസുമിതാം പത്രാങ്കുരാലംകൃതാം
പാർശ്വസ്ഥാം പരമഞ്ജനസ്യ കലിതാമോദാം തദാ മാധവീം
വീക്ഷ്യാനല്പതരേർഷ്യയേവ കലുഷോ ഗത്വാ നികുഞ്ജാന്തരം
ദാക്ഷ്യാദത്ര വസന്തഭാഷിത നിജാം ഭാർയ്യാം സ ദുർയ്യോധനഃ. 2

അർത്ഥാലങ്കാരസമ്പൂർണ്ണങ്ങളായിരിക്കുന്ന ശ്ലോകങ്ങളിൽക്കൂടിയും ശബ്ദഭംഗികളെ ധാരാളം പ്രയോഗിക്കുന്നതിനു ശങ്കുണ്ണി അവർകൾക്കു യാതൊരു പ്രയാസവുമില്ലെന്നും കൈരളിയെപ്പോലെതന്നെ ഗൈർവ്വാണിയും അദ്ദേഹത്തിനു സ്വാധീനയായിട്ടാണിരിക്കുന്നതെന്നും മേൽക്കാണിച്ച ശ്ലോകങ്ങൾകൊണ്ടു സ്പഷ്ടമാകുന്നുണ്ടല്ലോ.

ഗൃഹഭരണവും അതോടുകൂടി സ്വന്തമായി ഒരു ദേവസ്വകാർയ്യവിചാരവും മുൻഷിപ്പണിയും പല വർത്തമാനപത്രങ്ങളേയും മാസികകളേയും പദ്യങ്ങൾകൊണ്ടും ഗദ്യങ്ങൾകൊണ്ടും സഹായിക്കുകയും വിശേഷിച്ചും മ. മനോരമയ്ക്കും ഭാഷാപോഷിണി മാസികയ്ക്കും വേണ്ടുന്നവിധത്തിലെല്ലാം സഹായിച്ചുകൊടുക്കുകയും മറ്റും നിരന്തരമായി ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ശങ്കുണ്ണി അവർകൾ 1066-ാമാണ്ടുമുതൽ ഏകദേശം 24 സംവത്സരകാലംകൊണ്ട് ഇത്ര വളരെ കൃതികൾ ഉണ്ടാക്കിത്തീർത്തതിൽ അത്ഭുതപ്പെടാനല്ലാതെ ഈ കൃതികൾക്കു വല്ല ന്യൂനതയുമുണ്ടെങ്കിൽ അതൊരു കുറ്റമായി പറയാൻ ന്യായം കാണുന്നില്ല. ശങ്കുണ്ണി അവർകൾ എന്തെങ്കിലും ഒരു കൃ

തി എഴുതിത്തീൎത്താൽ അതു വീണ്ടും നോക്കി തിരുത്തി നന്നാക്കുകയും ആലോചിച്ചിരുന്നു കവിതയുണ്ടാക്കുകയും പതിവില്ല. നന്നായാലും ചീത്തയായാലും അപ്പഴപ്പോൾ തോന്നുന്നതു് എഴുതിയിടുക മാത്രമേ അദ്ദേഹം പതിവുള്ളു. ഇതു കവിതാവിഷയത്തിൽ ശങ്കുണ്ണി അവർകൾക്കു പ്രധാനമായിട്ടുള്ള ഒരു ദോഷമാണെന്നു പറയാതെ വിരമിക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ല. ശങ്കുണ്ണി അവർകൾ തന്റെ കൃതികളെ കുറച്ചുകൂടി മനസ്സിരുത്തി ആലോചിച്ചുണ്ടാക്കുകയും ഒന്നു രണ്ടു പ്രാവശ്യം നോക്കിത്തിരുത്തി നന്നാക്കി മാററിയെഴുതുകയും ചെയ്തിരുന്നുവെങ്കിൽ അവയ്ക്കു ഇപ്പോഴത്തേതിൽ വളരെ കൂടുതലായ ഗുണങ്ങൾ ഉണ്ടാകുമായിരുന്നു. എന്നാൽ എന്തെങ്കിലും ഒരു പ്രബന്ധം എഴുതിത്തുടങ്ങിയാൽ അതു വല്ലവിധവും മുഴുവനാക്കാതെ അതിൽനിന്നു വിരമിക്കയില്ലെന്നുള്ളതു ശങ്കുണ്ണി അവർകൾക്കു കവിതാവിഷയത്തിലുള്ള ഒരു പ്രധാന ഗുണമാണെന്നുള്ളതും നിസ്സംശയം പറയാവുന്നതാണു്. അനേകം കൃതികൾ ആരംഭിക്കുകയും ഒന്നും മുഴുവനാക്കാതെ വിരമിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന യോഗ്യന്മാരായ പല കവികൾ നമ്മുടെ കേരളത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്നു എന്നും ഇപ്പോഴും ഉണ്ടെന്നും എല്ലാവൎക്കും അറിയാവുന്നതാണല്ലോ. അപ്രകാരം ശങ്കുണ്ണി അവർകളുടെ കൃതികളിൽ അധികമൊന്നും മുഴുവനാക്കാതെ കിടപ്പുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

ശങ്കുണ്ണി അവർകൾക്കു് അൎത്ഥാലങ്കാരത്തിലുള്ളതിലധികം ശ്രദ്ധയും പ്രതിപത്തിയും ശബ്ദാലങ്കാരത്തിലാണെന്നു ചിലർ വിചാരിക്കുകയും പറയുകയും ചെയ്യുന്നു

ണ്ട്. എന്നാൽ വാസ്തവത്തിൽ അദ്ദേഹം അവ രണ്ടിനായിട്ടും അധികം ക്ലേശിക്കാറില്ലെന്നും അനായാസേന ലഭിക്കുന്നവയെ ഉപേക്ഷിക്കാറില്ലെന്നു മാത്രമേ ഉള്ളു എന്നും പരിചിതന്മാർക്കറിയാവുന്നതാണ്.

ഇനി ശങ്കുണ്ണി അവർകളുടെ മനോഗുണത്തെപ്പറ്റി വിചാരിക്കുകയാണെങ്കിൽ അതു് ഒട്ടും ചില്ലറയല്ല. ഈശ്വരഭക്തി, ഗുരുജനഭക്തി, ഭൂതദയ, പരോപകാരതൽപരത, മതാചാരനിഷ്ഠ, ഹൃദയനിഷ്കളങ്കത മുതലായ അനേകഗുണങ്ങൾ ശങ്കുണ്ണി അവർകൾക്കു പൂർണ്ണമായിട്ടുണ്ട്. ഈശ്വരവിചാരംകൂടാതെ യാതൊന്നും പ്രവർത്തിക്കുകയില്ലെന്നുള്ളതു ശങ്കുണ്ണി അവർകൾക്കു പ്രത്യേകമുള്ള ഒരു ഗുണമാണ്. തനിക്കുണ്ടാകുന്ന ഏതുവിധാപത്തുകളേയും ധൈര്യത്തോടും ക്ഷമയോടുംകൂടി സഹിക്കുന്നതിനു ശങ്കുണ്ണി അവർകൾക്കു ധാരാളം ശക്തിയുണ്ടെങ്കിലും അന്യന്മാരുടെ സങ്കടങ്ങൾ കണ്ടോ കേട്ടോ അറിഞ്ഞാൽ സഹിക്കുന്നതിന്നു് അദ്ദേഹം കേവലം അശക്തനാണ്. ആകപ്പാടെ നോക്കിയാൽ ശങ്കുണ്ണി അവർകൾ ഒരു സൽഗുണനും നിഷ്കളങ്കഹൃദയനും വിശ്വാസപൂർവ്വം സ്നേഹിക്കാൻ കൊള്ളാവുന്ന ഒരാളുമാണെന്നു നിസ്സംശയം പറയാവുന്നതാണ്.

വക്രോക്തികളും ഫലിതങ്ങളും പറയുന്നതിനു ശങ്കുണ്ണി അവർകൾക്കു പ്രത്യേകമൊരു വാസനയുണ്ട്. ഇദ്ദേഹം വെടി പറയുന്നതു കേട്ടാൽ രസിക്കാതെ സഹൃദയന്മാരിൽ ആരുമുണ്ടായിരിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ആകപ്പാടെ ശങ്കുണ്ണി അവർകൾ സരസ്വതീപ്രസാദം സി

ധരിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു രസികനും സരസനുമാണെന്നുതന്നെ പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

ശങ്കുണ്ണി അവർകൾ ഒരു വലിയ കാര്യസ്ഥനും മറ്റുമല്ലെങ്കിലും തന്റെ കാര്യങ്ങൾക്കു ദോഷങ്ങൾ നേരിടാതെ നോക്കി നടത്തിക്കൊണ്ടുപോകുന്നതിന്നു വേണ്ടത്തക്ക കാര്യവിവരം അദ്ദേഹത്തിനുണ്ട്.

മിതവ്യയം ശങ്കുണ്ണി അവർകൾക്കുള്ള ഒരു പ്രധാന ഗുണമാണ്. "ആയം ദൃഷ്ട്വാ വ്യയം കുര്യാദായാദൽപതരോവ്യയഃ" എന്നുള്ള പ്രമാണപ്രകാരമല്ലാതെ കയ്യിൽ കിട്ടുന്നതു മുഴുവനും പോരെങ്കിൽ കടം മേടിച്ചും ചെലവുചെയ്യുന്ന സ്വഭാവം അദ്ദേഹത്തെ ലേശംപോലും ബാധിച്ചിട്ടില്ല. വരവിന്നു തക്കവണ്ണമല്ലാതെ അദ്ദേഹം ഒരിക്കലും ഒരു വകയും ചെലവു ചെയ്യുകയില്ല. 'ദീപാളി' എന്നു കേൾക്കുന്നതിനേക്കാൾ നല്ലതു 'ലുബ്ധൻ' എന്നു കേൾക്കുന്നതാണെന്ന് അദ്ദേഹം പ്രസംഗവശാൽ പലപ്പോഴും എന്നോടുതന്നെ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഇത്രയും പറഞ്ഞതുകൊണ്ടു ശങ്കുണ്ണി അവർകൾ ലൗകികവും ഔദാര്യവുമില്ലാത്ത ഒരു പിശുക്കനാണെന്ന് ആരും തെറ്റിദ്ധരിച്ചുപോകരുത്. തന്റെ സ്ഥിതിക്കു തക്കവണ്ണം വേണ്ടുന്ന ദിക്കിൽ വേണ്ടതുപോലെ ചെലവു ചെയ്യുന്നതിന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്ന് ഒരു മടിയുമില്ല. അനാവശ്യകമായും അതിരു കവിഞ്ഞും അദ്ദേഹം യാതൊന്നും ചെലവു ചെയ്യുകയില്ലെന്നു മാത്രമേ ഉള്ളു. ശങ്കുണ്ണി അവർകൾ ഗൃഹഭരണം ആരംഭിച്ച കാലത്തു കുടുംബത്തിൽ നിത്യവൃത്തിക്കുതന്നെയും വളരെ ഞെരുക്കമായിരുന്നു എന്നു

മുമ്പു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. കുറച്ചുകാലംകൊണ്ടു് ആ സ്ഥിതി വിട്ടു് അവിടെ അഭിവൃത്തിക്കു വലിയ ബുദ്ധിമുട്ടൊന്നുമില്ലെന്നുള്ള നിലയിലായിട്ടുള്ളതു പരിശ്രമശീലനും സകലകലാകുശലനും ഭാഗ്യവാനുമായിരുന്ന ജ്യേഷ്ഠന്റെ നിരന്തരപരിശ്രമവും സഹായവും ഈശ്വരന്റെ കാരുണ്യസംയുക്തമായ ആനുകൂല്യവുംകൊണ്ടാണെന്നാണു് ശങ്കുണ്ണി അവർകൾ വിചാരിക്കുകയും പറയുകയും ചെയ്യുന്നതെങ്കിലും അതിന്റെ പ്രധാന കാരണങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗൃഹഭരണനിപുണതയും മിതവ്യയശീലവും കൂടിയാണെന്നുള്ള വാസ്തവം പറയാതെയിരിക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ല.

സമയനിശ്ചയം എന്നുള്ളതു ശങ്കുണ്ണി അവർകൾക്കുള്ള ഗുണങ്ങളിൽ ഒട്ടും അപ്രധാനമല്ലാത്ത വേറൊന്നാണു്. ഇന്നിന്ന സമയങ്ങളിൽ ഇന്നിന്ന പ്രവൃത്തികൾ ചെയ്യുകയെന്നു ശങ്കുണ്ണി അവർകൾ ഒരു നിശ്ചയം ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. ആ നിശ്ചയത്തെ മിക്കവാറും തെറ്റിക്കാതെതന്നെ അദ്ദേഹം കഴിച്ചുകൂട്ടി പോരുന്നുണ്ടു്. "പ്രതിദിനം അനേകകൃത്യങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കേണ്ടുന്നവർക്കു സമയനിശ്ചയമില്ലെങ്കിൽ ഒരു കാര്യവും ശരിയായിട്ടും വേണ്ടുന്ന സമയത്തും വേണ്ടതുപോലെയും നടക്കുകയില്ലെന്നു മാത്രമല്ല; ഒരിക്കലും മനസ്സിനു സുഖവും സ്വൈരവും ഉണ്ടായിരിക്കുകയുമില്ല. നേരെ മറിച്ചു് അനേകകൃത്യങ്ങൾ പ്രതിദിനം നിർവ്വഹിക്കേണ്ടതായി ഉണ്ടായിരുന്നാലും സമയനിശ്ചയം ചെയ്തു് അതിൻപ്രകാരം പ്രവർത്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവർക്കു് ഒന്നും ഒരു ഭാരമായിരി

കയില്ലെന്നു മാത്രമല്ല; അവരുടെ കൃത്യങ്ങളും കുടിശികകൂടാതെ നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുകയും തന്നിമിത്തം അവൎക്കു മനസ്സുഖവും സ്വൈരവും ഉണ്ടായിരിക്കുകയും ചെയ്യും" എന്നൊരു മഹാൻ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു് എത്രയും വാസ്തവമാണെന്നതിന്നു ശങ്കുണ്ണി അവർകളുടെ സ്ഥിതി ഒരുത്തമദൃഷ്ടാന്തമായിട്ടാണിരിക്കുന്നതു്. ദുർന്നിവാരങ്ങളായ അനേകകൃത്യങ്ങളും ദിനംപ്രതി നിർവ്വഹിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്ന ശങ്കുണ്ണി അവർകൾക്കു് ഇപ്രകാരം ഒരു സമയനിശ്ചയമില്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ സാഹിത്യവിഷയത്തിലും മറ്റും യാതൊന്നും പ്രവൎത്തിക്കാൻ അദ്ദേഹത്തിന്നു ഒരിക്കലും സാധിക്കുകയില്ലായിരുന്നു.

മനുഷ്യരുടെ ഇഹലോകജീവിതം സുഖദുഃഖസമ്മിശ്രമായിട്ടല്ലാതെ ഇരിക്കുകയില്ലെന്നുള്ളതു ശങ്കുണ്ണി അവർകളുടെ വിഷയത്തിലും എത്രയും വാസ്തവമായിട്ടാണിരിക്കുന്നതു്. ഗൃഹഭരണത്തിന്നു് അത്യന്തം നിപുണയും ഐശ്വര്യവതിയും ശോഭലക്ഷ്മിയുമായിരുന്ന പ്രിയമാതാവു് 1048-മാണ്ടു തുലാമാസത്തിൽ പരലോകപ്രാപ്തയായതിനോടു കൂടിത്തന്നെ ശങ്കുണ്ണി അവർകളുടെ മനസ്സുഖം മിക്കവാറും അസ്തപ്രായമായി. തങ്ങളുടെ മാതാവിനെപ്പോലെ നിരുപാധികമായ വാത്സല്യം പ്രപഞ്ചത്തിൽ മററാൎക്കുമുണ്ടാകയില്ലെന്നുള്ളതു് എല്ലാവൎക്കും അനുഭവസിദ്ധമായിട്ടുള്ളതാണല്ലോ.

ജ്യേഷ്ഠൻ വിവാഹം ചെയ്തിട്ടുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിലും അതിൽ സന്താനമുണ്ടാകുന്ന കാൎയ്യം സംശയസ്ഥിതിയിലാകയാൽ വിദ്വന്നിയോഗപ്രകാരം 1056-മാണ്ടു മകര

മാസത്തിൽ ശങ്കുണ്ണി അവർകളും വിവാഹം ചെയ്യുകയും ആ ആണ്ടു മേടമാസത്തിൽത്തന്നെ ആ യുവതിയെ സ്വഗൃഹത്തിൽ കുടിവെക്കുകയും ചെയ്തു. ആ സ്ത്രീ പഠിപ്പു, ബുദ്ധി, കാൎയ്യശേഷി, ഗൃഹഭരണസാമൎത്ഥ്യം, ഭൎത്തൃഹിതാനുവൎത്തനം, ഭൎത്തൃശുശ്രൂഷാനൈപുണ്യം മുതലായ ഗുണൌൽകൃഷ്ട്യംകൊണ്ടു ശങ്കുണ്ണി അവർകളുടെ മാതൃവിയോഗദുഃഖത്തെ കുറച്ചുകാലത്തിനിടയിൽ വിസ്മൃതപ്രായമാക്കിത്തീൎത്തു. ആ കാലത്തു ശങ്കുണ്ണി അവർകളുടെ മാതൃവിയോഗാഗ്നിദഗ്ദ്ധമായ ഹൃദയവൃക്ഷം വീണ്ടുമൊന്നു തളിൎത്തു. എങ്കിലും ആ സ്ഥിതി അധികകാലത്തു നീണ്ടുനില്ക്കുന്നതിന്നു ദുഷ്ടനായ ദുൎവ്വിധി അനുവദിച്ചില്ല. 1057-ാമാണ്ടു ചിങ്ങമാസം 10-ാംനു- ശങ്കുണ്ണി അവർകളുടെ ആ പ്രിയതമ സന്നിപാതജ്വരത്താൽ ബാധിതയാവുകയും 17-ാംനു- പരലോകം പ്രാപിക്കുകയുംചെയ്തു.

പ്രഥമപുത്രന്റെ ഭാൎയ്യ വന്ധ്യയായിത്തീരുകയും ദ്വിതീയപുത്രന്റെ പ്രിയപത്നിയായ ഗുണവതി അകാലകാലഗതിയെ പ്രാപിച്ചുപോവുകയും ചെയ്കയാൽ ദുഃഖിതനും വിഗതഭാൎയ്യനും വയോവൃദ്ധനുമായ പിതാവിന്റെ ശുശ്രൂഷ ഒന്നുമാത്രമായിരുന്നു ശങ്കുണ്ണി അവർകൾക്കു മനസ്സമാധാനത്തിന്നു പിന്നീടുണ്ടായിരുന്ന ഒരുപായം. ആ പിതാവും 1061-ാമാണ്ടു മകരമാസത്തിൽ പരലോകത്തെ പ്രാപിച്ചു.

തദനന്തരം ശങ്കുണ്ണി അവർകൾ സന്താനാൎത്ഥം 1062-ാമാണ്ടു മിഥുനമാസത്തിൽ ഒന്നുകൂടി വിവാഹം ചെയ്കയും 63 വൃശ്ചികത്തിൽ സ്വഭവനത്തിൽ കുടി

ചെയ്കയും ചെയ്തു. ആ യുവതിയും ഗൃഹഭരണനൈപുണ്യം, ഭർത്തൃസ്നേഹം, ക്ഷമ, ക്ലേശസഹനശക്തി മുതലായ സൽഗുണങ്ങളാൽ പ്രശോഭിതയായിരുന്നു. തന്റെ സകല സുഖങ്ങൾക്കും നിദാനമായിട്ടുള്ളതു ഭർത്താവാണെന്നുള്ള ദൃഢവിശ്വാസത്തോടുകൂടിയിരുന്ന ആ ഗുണവതിക്കു ഭർത്താവിന്റെ മനഃശരീരസുഖങ്ങൾക്കായി കൃത്യങ്ങളെ നടത്തുന്ന സംഗതിയിൽ തന്റെ ഊണും ഉറക്കവുംകൂടി അഗണ്യങ്ങളായിരുന്നു. ഇപ്രകാരമുള്ള ധർമ്മപത്നിയുടെ സഹവാസം നിമിത്തം ശങ്കുണ്ണി അവർകൾ പൂർവ്വകഷ്ടദശകളെ അധികം സ്മരിക്കാതെ ഒരു വിധം സുഖമായിട്ടുതന്നെ കുറച്ചുകാലത്തേക്കു കാലക്ഷേപം ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു.

അതിനിടയ്ക്കു ശങ്കുണ്ണി അവർകൾ തന്റെ സഹോദരിമാരെ രണ്ടുപേരേയും വിവാഹം ചെയ്തുകൊടുക്കുകയും മൂത്ത സഹോദരി പ്രസവിച്ചു പുരുഷന്മാരും സ്ത്രീകളുമായി പത്തും ഇളയ സഹോദരി പ്രസവിച്ചു അഞ്ചും കുട്ടികൾ ഉണ്ടാവുകയും ചെയ്തു. ആ ഭാഗിനേയന്മാരേയും ഭാഗിനേയികളേയും അവരുടെ മാതാക്കന്മാരോടുകൂടി ഇങ്ങോട്ടു വരുത്തിയും അങ്ങോട്ടു ചെന്നും കൂടക്കൂടെ കണ്ടു ശങ്കുണ്ണി അവർകൾ ആനന്ദിക്കുകയും തന്റെ അനപത്യതാദുഃഖത്തെ ഒരു വിധം ശാന്തപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു.

ശങ്കുണ്ണി അവർകൾ ഈ സ്ഥിതിയിൽ ഇരിക്കുന്നതിനും ഹതവിധി അധികകാലത്തേക്ക് അനുവദിച്ചില്ല. 1068-ാമാണ്ടു കർക്കടകമാസത്തിൽ മസൂരികാബാധിത

നായി അദ്ദേഹം അത്യന്തം കഷ്ടപ്പെട്ടു. എങ്കിലും രാത്രിയും പകലും ഒരുപോലെ ഊണും ഉറക്കവുമുപേക്ഷിച്ചു ജ്യേഷ്ഠൻ കൂടെ അടുക്കലിരുന്നു രക്ഷിച്ചതുകൊണ്ടും ഈശ്വരകാരുണ്യംകൊണ്ടും ആയുസ്സിന്റെ ബലംകൊണ്ടും അദ്ദേഹം അതിൽനിന്നു് ഒരുവിധം രക്ഷപ്പെട്ടുകേറി. എങ്കിലും തന്റെ സകല ഭാഗ്യങ്ങൾക്കും കാരണഭൂതനും താൻ തന്റെ അച്ഛനെന്നപോലെ ഭയഭക്തിബഹുമാനങ്ങളോടുകൂടി ആചരിച്ചും പ്രാണനേക്കാളധികം സ്നേഹിച്ചും വെച്ചിരുന്ന ആളും ഗുണവാനുമായിരുന്ന പ്രിയജ്യേഷ്ഠൻ ആ മഹാവ്യാധിയാൽത്തന്നെ ബാധിതനായി ആ കർക്കടകത്തിൽത്തന്നെ പരലോകപ്രാപ്തനായിപ്പോയതിനാൽ ശങ്കുണ്ണി അവർകൾക്കുണ്ടായ ദുഃഖം അത്യന്തം ദുസ്സഹമായിരുന്നു. ഇതിനും പുറമേ രണ്ടു സഹോദരിമാരും മൂത്ത സഹോദരിയിലുണ്ടായ പത്തു കുട്ടികളും ഇളയ സഹോദരിയിലുണ്ടായ ഒരു പുത്രിയെയൊഴിച്ചു ശേഷം നാലു കുട്ടികളുംകൂടി കുറച്ചുകാലത്തിനിടയ്ക്കു തുടരെത്തുടരെ അകാലനിര്യാണത്തെ പ്രാപിച്ചുപോവുകയാൽ ശങ്കുണ്ണി അവർകൾക്കുണ്ടായ മനസ്താപം അവാങ്മനോഗോചരമെന്നല്ലാതെ ഒന്നും പറയാൻ കാണുന്നില്ല.

മുമ്പേതന്നെ വന്ധ്യയെന്നു് ഏകദേശം നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന പൂർവ്വജഭാര്യ വിധവയുംകൂടി ആയിത്തീരുകയും തന്റെ ഭാര്യ യഥാകാലം പ്രസവിക്കാതെയിരിക്കുകയും ചെയ്യുകയാൽ ശങ്കുണ്ണി അവർകൾ സന്തത്യർത്ഥം 1074-ാമാണ്ടു് അനുജനെക്കൊണ്ടുകൂടി വിവാഹം ചെയ്യിക്കുകയും ആ സ്ത്രീയേയും സ്വഗൃഹത്തിൽ കുടിവെച്ചി

ക്കുകയും ചെയ്തു. അവരിലും സന്താനമുണ്ടാകാതെതന്നെ 1077-മാണ്ടു മകരമാസത്തിൽ ആ സഹോദരനും 1080-മാണ്ട് ഇടവമാസത്തിൽ ആ സഹോദരപത്നിയും പരലോകത്തെ പ്രാപിച്ചു. മനുഷ്യപ്രയത്നംകൊണ്ടുമാത്രം ഒരു കാര്യവും സാധിക്കയില്ലെന്നും ഈശ്വരേച്ഛപോലെയല്ലാതെ ഒന്നും സംഭവിക്കയില്ലെന്നും ശങ്കുണ്ണി അവർകൾക്കു മുമ്പേതന്നെ ഉണ്ടായിരുന്ന വിശ്വാസം അപ്പോൾ ഒന്നുകൂടി ദൃഢീഭവിക്കുകയും അതോടുകൂടി അദ്ദേഹം മിക്കവാറും ഒരു വിരക്തന്റെ നിലയിലായിത്തീരുകയും സന്തത്യർത്ഥമായി ഇനി ഒന്നും പരിശ്രമിക്കാൻ കഴികയില്ലെന്നും 'യൽ ഭാവി തൽ ഭവതു' എന്നും ഏകദേശം തീർച്ചപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു; എങ്കിലും അങ്ങിനെ വിചാരിച്ചാൽപ്പോരെന്നും തങ്ങളാൽ കഴിയുന്നതെല്ലാം ഇനിയും ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കേണ്ടതാണെന്നും മററും ഞാൻ മുതലായ സ്നേഹിതന്മാരുടേയും മററു പല മാന്യസുഹൃത്തുക്കളുടേയും നിർബ്ബന്ധവും ഉപദേശവും നിമിത്തം ശങ്കുണ്ണി അവർകൾ 1081-മാണ്ടു മിഥുനമാസത്തിൽ മൂന്നാമതായി ഒന്നുകൂടി വിവാഹം ചെയ്തു.

തദനന്തരം ശങ്കുണ്ണി അവർകൾ അനിർവ്വചനീയമായ ഒരു കഷ്ടതകൂടി അനുഭവിക്കേണ്ടതായി വന്നു. അദ്ദേഹം രണ്ടാമതു വിവാഹം ചെയ്ത സകലസൽഗുണസമ്പൂർണ്ണയായ ആ ദ്വിതീയഭാര്യ 1083-ാമാണ്ടു മേടമാസത്തിൽ മസൂരികാദീനത്താൽ പരലോകപ്രാപ്തയായി. ഇതു ശങ്കുണ്ണി അവർകൾക്കുണ്ടായിട്ടുള്ള കഷ്ടാനുഭവസംഘങ്ങളുടെ എല്ലാംകൂടിയുള്ള ഒരു താഴികക്കുടമായിട്ടാണ് പരിണമിച്ചത്. സൽഗുണനിധിയായിരുന്ന ആ പ്രിയ

ത്തമയെക്കുറിച്ചോർത്തു ദിവസത്തിൽ ഒരിക്കലെങ്കിലും കണ്ണു കണ്ണീർ പൊഴിക്കാതെയിരിക്കാൻ ശങ്കുണ്ണി അവർകൾക്കു് ഇപ്പോഴും കഴിയുന്നുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

1084-ാമാണ്ടു കർക്കടകത്തിൽ ജ്യേഷ്ഠത്തിയും പരലോകപ്രാപ്തയായിപ്പോയി. അനന്തരം ശങ്കുണ്ണി അവർകൾ 1090-ാമാണ്ടു മിഥുനമാസത്തിൽ എളവൂർ പനവേലി കൃഷ്ണശർമ്മാ അവർകളുടെ ദ്വിതീയപുത്രനെ ദശഹസ്തദാനവിധിപ്രകാരം ദത്തെടുത്തു് ഉപനയനം മുതലായവകഴിച്ചു സ്വപുത്രനാക്കുകയും ആ ദത്തുപുത്രനെക്കൊണ്ടു 1101 മേടത്തിൽ ഒരു കന്യകയെ വിവാഹം ചെയ്യിച്ചു സ്വഗൃഹത്തിൽ കുടിവെയ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അതിനാൽ ഇപ്പോൾ ശങ്കുണ്ണി അവർകളുടെ കുടുംബത്തിൽ അദ്ദേഹവും, അദ്ദേഹം മൂന്നാമതു വിവാഹം ചെയ്ത ആ ധർമ്മപത്നിയും ദത്തുപുത്രനും തൽഭാര്യയുമല്ലാതെ വേറെ ആരുമില്ല. എങ്കിലും അദ്ദേഹം സന്തത്യർത്ഥം വളരെ നാളായിട്ടു ശക്തിക്കു തക്കവണ്ണവും അതിലധികവും സൽകർമ്മങ്ങൾ അവിച്ഛിന്നമായി ചെയ്തുകൊണ്ടാണിരിക്കുന്നത്തു്. അതിനാൽ അനേകസജ്ജനങ്ങളുടെ അനുഗ്രഹവും ആഗ്രഹവും അചിരേണ സഫലീഭവിച്ചു് ആ ദത്തുപുത്രനോടും തൽപത്നിയോടും അവർക്കുണ്ടാകുന്ന അനേകം ശുഭസന്താനങ്ങളോടും ആയുരാരോഗ്യസമ്പൽസമൃദ്ധിയോടുംകൂടി ശങ്കുണ്ണി അവർകൾ ഇനിയും വളരെക്കാലം സുഖമായി ജീവിച്ചിരിക്കുന്നതിന്നു സർവ്വേശ്വരൻ സദയം കടാക്ഷിക്കുമാറാകട്ടെ.

പന്തളം കൃഷ്ണവാരിയർ.

ക്ഷേത്രമാഹാത്മ്യം

ഒന്നാം ഭാഗം

൧. അമ്മതിരുവടിക്ഷേത്രം

ഊരകത്ത് അമ്മതിരുവടിക്ഷേത്രത്തിൽ പണ്ടു കാലത്തു വാഴപ്പിള്ളിമേനോന്മാരിൽ ഒരാൾക്ക് ആദ്യം നടകാവലും പിന്നീടു കണക്കെഴുത്തുമുണ്ടായിരുന്നു. കാലക്രമേണ ഊരാളന്മാരായ നമ്പൂരിമാരും മേനവനും തമ്മിൽ വലിയ പിണക്കമായിത്തീൎന്നു. അതിനാൽ മേനോൻ ദേവസ്വം വക കണക്കുകളും ഗ്രന്ഥവരികളും മറ്റും ചുട്ടു നശിപ്പിച്ചുകളഞ്ഞു. തന്നിമിത്തം ഇപ്പോഴും അവിടെ ക്ഷേത്രസംബന്ധമായ പഴയ ചരിത്രമറിയുന്നതിനു രേഖാപ്രമാണമൊന്നും ഇല്ലാതെയാണിരിക്കുന്നതു്. അതിനാൽ ഇതെഴുതുന്നതു പഴമപരിചയമുള്ള വയോവൃദ്ധന്മാരിൽ നിന്നു ലഭിച്ചിട്ടുള്ള കേട്ടുകേൾവിയെ മാത്രം അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിയാണ്.

അമ്മതിരുവടിക്ഷേത്രത്തിൽ സ്ഥാനം(കാരായ്മ)ക്കണക്ക് ഇപ്പോഴും വാഴപ്പിള്ളിമേനോന്റെ തറവാട്ടേക്കുണ്ടെന്നാണു വെച്ചിരിക്കുന്നതു്. ഭഗവതിയെ പുറത്തേക്കെഴുന്നള്ളിക്കുന്ന അവസരങ്ങളിൽ വാഴപ്പിള്ളിമേനോ

ൻെറ തറവാട്ടിൽ അന്നന്നു മൂപ്പായിട്ടുള്ള ആൾ ഒരു ഓലക്കണക്കുകെട്ടു് എടുത്തുകൊണ്ടു് എഴുന്നള്ളത്തിനു മുൻപിൽ നടക്കുക ഇപ്പോഴും പതിവുണ്ടു്. അതിലേക്കു ദേവസ്വത്തിൽനിന്നു ചില അനുഭവങ്ങളും അവക്കു് ഇപ്പോഴും കൊടുത്തുവരുന്നുമുണ്ടു്. ആ തറവാട്ടിൽ അന്നന്നു മൂപ്പായിട്ടുള്ള മേനവനെ മുൻകാലങ്ങളിൽ എല്ലാവരും 'കോക്കണ്ണ മേനോൻ' എന്നാണു് പറഞ്ഞുവന്നിരുന്നതു്. അതു ലോപിച്ചു് ഇപ്പോൾ 'കാക്കരമേനോൻ' എന്നായിരിക്കുന്നു.

അമ്മതിരുവടിയുടെ സാക്ഷാൽ തിരുനാമധേയം 'തിരുവലയനൂർ ഭഗവതി' എന്നാണു്. പ്രസിദ്ധനായിരുന്ന 'മഴമംഗലത്തുനമ്പൂരി'യുടെ ഭാഷാനൈഷധചമ്പുവിലെ

"അൻപത്തൊന്നക്ഷരാളീകലിതതനുലതേ!
വേദമാകുന്ന ശാഖി-
ക്കൊമ്പത്തൻപോടു പൂക്കും കുസുമതതിയിലേ-
ത്തൂന്ന പൂന്തേൻകുഴമ്പേ!
ചെമ്പൊൽത്താർബാണഡംഭപ്രശമനസുകൃതാ-
പാംഗസൗഭാഗ്യലക്ഷ്മീ-
സമ്പത്തേ! കുമ്പിടുന്നേൻ കഴലിണ വലയാ-
ധീശ്വരീ! വിശ്വനാഥേ!"

എന്ന ആദ്യശ്ലോകം ഈ ദേവിയെക്കുറിച്ചാണു്. മഴമംഗലത്തു നമ്പൂരിയുടെ ഇല്ലം ഊരകത്തായിരുന്നു എന്നുള്ളതു പ്രസിദ്ധമാണല്ലോ. ഈ ഭഗവതിക്കു് ഈ തിരുനാമധേയം സിദ്ധിച്ചതിൻെറ കാരണം താഴെപ്പറയുന്ന സംഗതികൾകൊണ്ടു സ്പഷ്ടമാകുന്നതാണു്.

കേരളത്തിലെ അറുപത്തിനാലു ഗ്രാമങ്ങളിലൊന്നായ പെരുമനം ഗ്രാമത്തിലുൾപ്പെട്ട തൃശ്ശിവപേരൂർനിന്നു് ഏകദേശം ഏഴു നാഴിക തെക്കാണു് പ്രസ്തുതക്ഷേത്രം സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നതു്. ശ്രീപരശുരാമൻ പരദേശത്തുനിന്നു് ആദ്യം കേരളത്തിൽ കൊണ്ടുവന്ന ബ്രാഹ്മണർ തിരിച്ചുപൊയ്ക്കളഞ്ഞതിനാൽ രണ്ടാമതു കൊണ്ടുവന്നവരും അപ്രകാരം പോകാതെയിരിക്കേണ്ടതിനായി അവരുടെ ശിഖ പിൻഭാഗത്തുനിന്നു മുൻഭാഗത്താക്കുകയും ആചാരങ്ങൾ മിക്കവാറും മാററുകയും അവർക്കു നമ്പൂരിമാരെന്നു സംജ്ഞ കല്പിച്ചു കേരളത്തിൽ സ്ഥിരതാമസമാക്കുകയും ചെയ്തിട്ടു മദ്ധ്യകേരളമായ തൃശ്ശിവപേരൂർവെച്ചു് അന്തർദ്ധാനം ചെയ്തതിന്റെ ശേഷം നമ്പൂരിമാർ എല്ലാവരും കൂടി കേരളത്തിന്റെ സർവ്വസമ്പൽസമൃദ്ധ്യർത്ഥം കാഞ്ചീപുരത്തുപോയി കാമാക്ഷിയമ്മനെ സേവിച്ചു പ്രത്യക്ഷീകരിച്ചു കൊണ്ടുവന്നു കേരളത്തിൽ പ്രതിഷ്ഠിക്കേണമെന്നു നിശ്ചയിക്കുകയും അതിനായി 'തിരുവലയന്നൂർ' ഭട്ടതിരിയേയും അദ്ദേഹത്തിനു സഹായത്തിനായി 'കീഴാട്ടുകര' നമ്പൂരിപ്പാടിനേയും 'കോമരത്തു' മേനവനേയും തിരഞ്ഞെടുത്തു അയക്കുകയും ചെയ്തു. അവർ മൂന്നു പേരും കാഞ്ചീപുരത്തു പോയി ഭക്തിപൂർവ്വം ഭജിക്കയാൽ അമ്മൻ പ്രത്യക്ഷമായി, "നിങ്ങളുടെ അഭീഷ്ടമെന്താണു്" എന്നു ചോദിച്ചപ്പോൾ "അമ്മൻ ഞങ്ങളോടുകൂടി കേരളത്തിലേക്കു പോരണം" എന്നു് അവർ സവിനയം അപേക്ഷിക്കുകയും ദേവി അപ്രകാരം സമ്മതിക്കുകയും ചെയ്തു.

അവർ മൂന്നുപേരും സസന്തോഷം സ്വദേശത്തു മടങ്ങിയെത്തി. സ്വഗൃഹങ്ങളിൽ ചെന്നു് അവരുടെ കൈയിലുണ്ടായിരുന്ന ഓലക്കുട ഓരോ സ്ഥലത്തു വെച്ചിട്ടു പോയി കുളി മുതലായവ കഴിച്ചു തിരിച്ചുവന്നു കുടയെടുത്തപ്പോൾ അതു് എടുക്കാൻ വയ്യാതായിരുന്നു. അതിന്റെ കാരണമെന്തെന്നു പ്രശ്നം വെപ്പിച്ചു നോക്കിയപ്പോൾ ആ കുടകളിൽ ദേവി കുടികൊണ്ടിരുന്നതിനാലാണു് അവ ഇളകാത്തതെന്നു കണ്ടു. അതിനാൽ ആ സ്ഥലങ്ങളിൽവെച്ചുതന്നെ ദേവിയെ പൂജിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

അങ്ങിനെ കുറച്ചുകാലം കഴിഞ്ഞതിന്റെ ശേഷം ഒരു ദിവസം തിരുവലയന്നൂർ ഭട്ടതിരിക്കു് ഒരു സ്വപ്നമുണ്ടായി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇല്ലത്തിന്റെ പടിഞ്ഞാറിനി ശ്രീകോവിലാക്കി ക്ഷേത്രം പണിയിച്ചു ദേവിയെ അവിടെ കുടിയിരുത്തണമെന്നും ഇല്ലത്തേവക സകല സ്വത്തുക്കളും ദേവിക്കായി വെച്ചൊഴിയുകയും ദേവസ്വകാര്യങ്ങൾ അന്വേഷിക്കുന്നതിനുള്ള അധികാരം കൊച്ചിരാജാവിന്നു ഏല്പിക്കുകയും ചെയ്യണമെന്നും ഇത്രയും ചെയ്തതിന്റെ ശേഷം ഭട്ടതിരി വടക്കോട്ടു പൊയ്ക്കൊള്ളുണമെന്നും ഒരു ദിവസത്തെ വഴി വടക്കോട്ടു ചെല്ലുമ്പോൾ ഇവിടെ ഇപ്പോൾ ഉള്ളതിലിരട്ടി സ്വത്തുക്കളും മറ്റും അവിടെ കിട്ടുമെന്നും ഇളങ്കുന്നിന്റെ വടക്കേതാഴ് വരയിൽ പാതാളാഞ്ജനംകൊണ്ടുള്ള ഒരു ബിംബം കിടക്കുന്നുണ്ടെന്നും ആ ബിംബമെടുത്തു ദേവിയെ അതിന്മേലാവാഹിച്ചു പ്രതിഷ്ഠ നടത്തിച്ചുകൊള്ളണമെന്നും

ആരോ അദ്ദേഹത്തിൻെറ അടുക്കൽ ചെന്നു പറഞ്ഞത
യിട്ടായിരുന്നു സ്വപ്നം. അദ്ദേഹം ഉണന്നു കണ്ണു തുറന്ന
നോക്കിയപ്പോഠം അവിടെയെങ്ങും ആരെയും കണ്ടില്ല
എങ്കിലും ഇതു ദേവിതന്നെ തന്നോടരുളിച്ചെയ്തതാണെ
ന്നു് അദ്ദേഹം വിശ്വസിച്ചു. അടുത്ത ദിവസം രാവിലെ
പുറപ്പെട്ടു ഭട്ടതിരി ഇളങ്കുന്നിൻെറ താഴ്വരയിൽ ചെ
ന്നു നോക്കിയപ്പോഠം സ്വപ്നത്തിൽ കണ്ടതുപോലെ പ
ഞ്ചലോഹംകൊണ്ടുള്ള ഒരു ദേവീവിഗ്രഹം കണ്ടെ
ത്തി. അപ്പോഠം അദ്ദേഹത്തിൻെറ വിശ്വാസം കുറെ
ക്കൂടി ദൃഢീഭവിച്ചു. ഉടനേ അദ്ദേഹം ആ വിഗ്രഹം അ
വിടെനിന്നെടുപ്പിച്ചു കൊണ്ടുവന്നു ജലാധിവാസം ചെ
യ്യിക്കുകയും സ്വപ്നത്തിൽ കണ്ടതുപോലെതന്നെ ക്ഷേത്ര
പണിയിക്കുകയും ഒരു സുമുഹൂർത്തത്തിൽ പ്രതിഷ്ഠയും
ലശവും നടത്തിക്കുകയും സകല സ്വത്തുക്കളും ദേവിക്ക
യി ചെയ്യൊഴിയുകയും ദേവസ്വകാര്യാന്വേഷണം കൊ
ച്ചി രാജാവിനെ ഏല്പിക്കുകയും ചെയ്തതിൻെശേഷം
ടക്കോട്ടു പോയി. ഒരു ദിവസം വൈകുന്നേരം ഒരി
ത്തെത്തി കുളിയും സന്ധ്യാവന്ദനവും അത്താഴവും ക
ച്ചു് അവിടെത്താമസിച്ചു. അക്കാലത്തു് ആയില്ല്യത്തേ
ഗൃഹസ്ഥൻ അനപത്യതകൊണ്ടു വിഷണ്ണനും വാർദ്ധക്യ
കൊണ്ടു വിവശനുമായിത്തീരുകയാൽ കൊള്ളാവുന്ന ക
ല്പത്തുനിന്നു ചിലരെ അവിടെ ദത്തെടുത്തു് അവകാ
പ്പെടുത്തണമെന്നു വിചാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്ന
ഭട്ടതിരിയുമായി കുറച്ചുനേരം സംഭാഷണം ചെയ്തു ക
ഞ്ഞപ്പോഠം അദ്ദേഹത്തെത്തന്നെ ദത്തെടുത്താൽ കൊ

ള്ളാമെന്നു ഗൃഹസ്ഥന്നു തോന്നുകയും ആ വിവരം ഭട്ടതി
രിയോടു പറയുകയും ഭട്ടതിരി തനിക്കുണ്ടായ സ്വപ്നത്തെ
ഒറിച്ചുകൂടി ഓർത്തിട്ടു ഗൃഹസ്ഥന്റെ അഭിപ്രായപ്രകാരം
ചെയ്യുന്നതിന്നു പൂർണ്ണമായി സമ്മതിക്കുകയും അചിരേണ
ട്ടതിരിയെ സകുടുംബം ആ ഇല്ലത്തേയ്ക്കു ദത്തെടുക്കുകയും
ചെയ്തു. ആയില്ലത്തേക്കു ഭട്ടതിരിയുടെ ഇല്ലത്തേക്കുണ്ടാ
യിരുന്നതിൽ ഇരട്ടിയിലധികം സ്വത്തുണ്ടായിരുന്നു. ഈ
ല്ലമാണു് പ്രസിദ്ധമായ സാക്ഷാൽ 'പൂമുള്ളിമന' എ
ന്നുകൂടി പറഞ്ഞാൽ അവിടെ ധനപുഷ്ടിക്കു് ഇപ്പോഴും
യാതൊരു കുറവും വന്നിട്ടില്ലെന്നു് എല്ലാവർക്കും അറിയാ
മല്ലോ. ഇപ്പോൾ പൂമുള്ളിമനയ്ക്കലുള്ളവരെല്ലാം തിരുവ
ലയന്നൂർ ഭട്ടതിരിയുടെ സന്താനപരമ്പരയിലുൾപ്പെട്ടവ
രാണെന്നു് ഇനി വിശേഷിച്ചു പറയേണമെന്നില്ലല്ലോ.
ഇപ്പോഴും അമ്മതിരുവടിക്ഷേത്രത്തിൽ പൂമുള്ളിനമ്പൂരി
പ്പാട്ടിലേക്കും തന്ത്രിക്കും മേശ്ശാന്തിക്കുമല്ലാതെ അകത്തു ക
ടന്നു പൂജ കഴിക്കാൻ പാടില്ലെന്നാണു് വെച്ചിരിക്കുന്ന
ത്. ദേവിയെ സേവിച്ചുകൊണ്ടുവരികയും തന്റെ ഇ
ല്ലം തന്നെ ക്ഷേത്രമാക്കി പ്രതിഷ്ഠ നടത്തുകയും ചെയ്തതു
തിരുവലയന്നൂർ ഭട്ടതിരിയായതുകൊണ്ടാണു് ഊരകത്തു
അമ്മതിരുവടിക്കു 'തിരുവലയന്നൂർ ഭഗവതി' എന്നുള്ള
നാമധേയം സിദ്ധിച്ചതെന്നു് ഇനി പ്രത്യേകം പറയേണ
മെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ദേവിക്കു പ്രതിദിനം അഭിഷേകം
ിഞ്ഞാലുടനേയുള്ള നിവേദ്യം ഇപ്പോഴും പൂമുള്ളിമന
ലെ വകയായിട്ടാണു് നടത്തിപ്പോരുന്നതു്.

ഊരകത്ത് അമ്മതിരുവടിക്ഷേത്രത്തിന്റെ മതിൽക്കകത്തു കിഴക്കേ പ്രദക്ഷിണവഴിക്കു പടിഞ്ഞാറുവശത്തായി കരിങ്കൽത്തറയോടുകൂടി ഇപ്പോൾ ഒരു പിലാവു നില്ക്കുന്ന സ്ഥലം പണ്ടു തിരുവലയന്നൂർ ഭട്ടതിരിയുടെ ഇല്ലത്തിന്റെ മുററമായിരുന്നു. ആ സ്ഥലത്തായിരുന്നു ഭട്ടതിരി കാഞ്ചീപുരത്തുനിന്നു മടങ്ങിവന്നപ്പോൾ ഓലക്കുട വെച്ചതു്. ആ സ്ഥലത്തിന് ഇപ്പോൾ 'ശ്രീമൂലസ്ഥാനം' എന്നാണ് പേരുപറഞ്ഞുവരുന്നതു. ശ്രീമൂലസ്ഥാനത്തും പതിവായി പൂജയും ജനങ്ങൾ വന്ദിക്കുകയും ഇപ്പോഴും നടന്നുവരുന്നുണ്ടു്. അവിടെ എന്തെങ്കിലും കാരണവശാൽ അശുദ്ധി ബാധിച്ചാൽ ശ്രീകോവിലിനകത്തു ബിംബത്തിങ്കലും പുണ്യാഹം വേണം.

ദേവി കാഞ്ചീപുരത്തുനിന്നു കേരളത്തിലേക്കു പോന്നതു് ഓലക്കുടയിന്മേൽ അധിവസിച്ചുകൊണ്ടായിരുന്നതിനാൽ അമ്മതിരുവടിക്ക് ഇപ്പോഴും ഓലക്കുട പ്രധാനമാണ്. മൂന്നു നേരവും ശീവേലിക്ക് അവിടെ ഇപ്പോഴും ഓലക്കുടതന്നെയാണ് പിടിക്കുക പതിവു. പൂരത്തിനും മററും പുറത്തെഴുന്നള്ളിക്കുന്ന ദിവസങ്ങളിൽ ആനപ്പുറത്തു പിടിക്കുന്നതിനുള്ള പട്ടുകുടയും അവിടെ ഉണ്ടാക്കുന്നതു് ഉള്ളിൽ ഓലക്കുടകൂടി ചേർത്താണ്.

അമ്മതിരുവടിക്ഷേത്രം ഒരു മഹാക്ഷേത്രമായിട്ടാണ് ഇപ്പോഴുമിരിക്കുന്നതു്. ഇവിടെ പതിവായി അഞ്ചുപൂജ, മൂന്നു ശീവേലി, നവകം, പഞ്ചഗവ്യം മുതലായവയെല്ലാം ഇപ്പോഴും നടന്നുവരുന്നുണ്ട്.

ദേവി കാത്ത്യായിനി (കന്യക)യാകയാൽ ഇവിടെ സുഗന്ധമുള്ള പുഷ്പങ്ങളും പൃജകളും മറ്റും ഉപയോഗിക്കാൻ പാടില്ലെന്നു മാത്രമല്ല, പൂരം മുതലായവസ്തു വെടി, വെടിക്കെട്ടു മുതലായ കരിമരുന്നുപ്രയോഗങ്ങളും പതിവില്ല.

അമ്മതിരുവടിയുടെ ക്ഷേത്രസങ്കേതത്തിനകത്തു നായന്മാരിൽത്താഴ്ന്ന ജാതിക്കാർ കുടി പാർക്കുകയോ, മദ്യം, മാംസം മുതലായവ ക്രയവിക്രയങ്ങൾ ചെയ്യുകയൊ പാടില്ല. നായന്മാർ മുതലായ ജാതിക്കാർക്കു തന്നെയും പുരക്കു് ഓടുമേയിക്കാനോ നാലു കോടി(മൂല)കളും ചേർത്തിണക്കി പടിപ്പുര പണിയിക്കാനോ അടിയന്തിരങ്ങൾക്കു അപ്രകാരം പന്തൽ (കൊട്ടിൽ) കെട്ടിക്കുവാനൊ അർഹതയില്ല. പുരക്കു് ഓടിടുവിക്കുന്നതിനും കല്ല്യാണത്തിനു് ആനപ്പുറത്തു മുല്ല കൊണ്ടുവരുവാനും വലിയപപ്പടം, പഞ്ചസാര മുതലായവയോടുകൂടി സദ്യ കഴിക്കുന്നതിനും ദേവസ്വത്തിലെ അനുവാദത്തോടുകൂടി വലിയ തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ തീട്ടൂരം വേണം. പുരക്കു് ഓടിടുവിക്കുന്നതിനു ദേവസ്വത്തിലെ അനുവാദം കിട്ടണമെങ്കിൽ ദേവിയുടെ നടയിൽ ഒരുനൂറ്റൊന്നു പണം കെട്ടിവെയ്ക്കണം (ഒരു പണത്തിനു നാലണ ഏഴ റെയ്സ്).

കീഴേറ്റുകര നമ്പൂരിപ്പാടും കോമരത്തു മേനവനും കൊണ്ടുവന്ന ഭഗവതിമാരെ അവരും ഓരോ സ്ഥലത്തു പ്രതിഷ്ഠിച്ചു. നമ്പൂരിപ്പാടു ഭഗവതിയെ പ്രതിഷ്ഠിച്ച സ്ഥലത്തിനു 'പിഷാരിക്ക'ലെന്നും മേനവൻ പ്രതി

ഷ്ഠിപ്പിച്ച സ്ഥലത്തിന്ന 'പല്ലിശ്ശേരി'യെന്നുമാണ് പേരു പറഞ്ഞുവരുന്നത്. (മൂന്നുപേരും, ഭട്ടതിരിയും നമ്പൂരിപ്പാടും മേനവനും) ഒരു ഭഗവതിയെത്തന്നെയാണ് സേവിച്ചു കൊണ്ടുവന്നത്. എങ്കിലും പ്രതിഷ്ഠാസമയത്തെ ധ്യാനഭേദംകൊണ്ടോ എന്തോ മേനവന്റെ ഭഗവതി ഭദ്രകാളിയായിത്തീൎന്നു. അവിടെ ഇപ്പോഴും പൂജ നടത്തിവരുന്നതു ഭദ്രകാളിയായിട്ടുതന്നെയാണ്. ഭഗവതിയെ പുറത്തെഴുന്നള്ളിക്കുന്ന സമയങ്ങളിൽ ഒരു വാളുമെടുത്തുകൊണ്ടു കോമരത്തു മേനവൻ അകമ്പടി സേവിക്കുക ഇപ്പോഴും പതിവുമുണ്ട്.

ആണ്ടുതോറും തുലാമാസത്തിൽ അമാവാസിദിവസം അമ്മതിരുവടിയെ പുറത്തെഴുന്നള്ളിക്കുകയും കിഴക്കുവശത്തുള്ള മമ്പിള്ളിക്കുളത്തിൽ ആറാട്ടും പതിവുണ്ട്. ആ ദിവസം മാത്രമെ പുറത്തെക്കു കിഴക്കെ ഗോപുരത്തിൽക്കൂടി എഴുന്നള്ളിക്കാറുള്ളൂ. പുറത്തെഴുന്നള്ളിക്കുക പതിവുള്ള മറ്റു ദിവസങ്ങളിൽ പടിഞ്ഞാറെ ഗോപുരത്തിൽക്കൂടിയാണ് പതിവ്. ഇതിന്നു പറഞ്ഞുവരുന്ന കാരണം താഴെക്കാണുന്ന പ്രകാരമാണ്.

പണ്ടൊരിക്കൽ കൊടുങ്ങല്ലൂർ ഭഗവതി ലോകരക്ഷാൎത്ഥം ദേശസഞ്ചാരം ചെയ്ത കൂട്ടത്തിൽ ഒരു ദിവസം ഇവിടെ വന്നുചേരുകയും അമ്മതിരുവടിയെക്കാണുകയും രണ്ടുപേരും തമ്മിൽ സഖ്യം സിദ്ധിക്കുകയും അമ്മതിരുവടി കൊടുങ്ങല്ലൂർഭഗവതി തന്റെ അടുക്കൽ ഇരിക്കണമെന്നു ആവശ്യപ്പെടുകയും കിഴക്കേഗോപുരത്തിന്റെ മുകളിൽ ഇരുന്നുകൊള്ളുന്നതിന് അനുവദിക്കുകയും അത

നുസരിച്ചു കൊടുങ്ങല്ലൂർ ഭഗവതി അന്നുമുതൽ ആ കിഴക്കേ ഗോപുരത്തിൻെറ മുകളിൽ വാസമാവുകയും ചെയ്തു. അതിനാൽ അമ്മതിരുവടിയെ അതിലെ എഴുന്നള്ളിച്ചാൽ കൊടുങ്ങല്ലൂർ ഭഗവതിയുടെ കാൽക്കൂട്ടിൽകൂടിയാകുമല്ലോ. അതുകൊണ്ടാണു് അതിലെ എഴുന്നള്ളിപ്പു വേണ്ടെന്നു വെച്ചതു്. തുലാമാസത്തിൽ അമാവാസിദിവസം സമുദ്രസ്നാനം ചെയ്യുന്നതിന്നായി കൊടുങ്ങല്ലൂർ ഭഗവതി തലേദിവസം രാത്രിയിൽതന്നെ ഇവിടെ നിന്നു പോകും. പിന്നെ അമാവാസിന്നാൾ സമുദ്രസ്നാനവും മറ്റും കഴിഞ്ഞേ മടങ്ങിവരികയുള്ളു. കൊടുങ്ങല്ലൂർ ഭഗവതി അവിടെയില്ലാത്ത സമയത്തു് അതിലെ എഴുന്നള്ളിക്കുന്നതിന്നു വിരോധമില്ലല്ലോ. അതുകൊണ്ടാണു് അന്നുമാത്രം അതിലെ എഴുന്നള്ളിക്കാമെന്നു വെച്ചിരിക്കുന്നതു്. ഇപ്പോഴും ഇവിടെ ക്ഷേത്രത്തിൽ ദർശനത്തിന്നായി വരുന്ന ജനങ്ങൾ കൊടുങ്ങല്ലൂർ ഭഗവതിയെ ധ്യാനിച്ചു കിഴക്കേ ഗോപുരത്തിൻെറ മുകളിലേയ്ക്കും തൊഴുക പതിവുണ്ടു്.

ഇനി ഭഗവതി ആറാടുന്നതായ മമ്പിള്ളിക്കുളത്തിൻെറ ഉത്ഭവത്തെക്കുറിച്ചുകൂടി സ്വല്പം പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. മമ്പിള്ളി എന്നതു് ഒരു നമ്പൂരിയുടെ ഇല്ലപ്പേരാണു്. വലിയ ചിറപോലെ വലിപ്പമുള്ളതായ ഈ കുളം ഒരു ദിവസംകൊണ്ടു കുത്തിച്ചതാണെന്നാണു് പറയുന്നതു്.

പണ്ടൊരുകാലത്തു കൊച്ചി രാജകുടുംബത്തിൽ പ്പ

രുഷസന്താനം ചുരുക്കമായിത്തീൎന്നു. അതിനാൽ അക്കാലത്തു ഗൎഭിണിയായിത്തീൎന്ന ഒരു തമ്പുരാട്ടി താൻ പ്രസവിച്ചുണ്ടാകുന്നതു് ഒരു പുരുഷസന്താനമായിരിക്കണമെന്നുള്ള പ്രാൎത്ഥനയോടുകൂടി ഊരകത്തു് അമ്മതിരുവടിക്ഷേത്രത്തിൽ ഭജനമിരുന്നിരുന്നു. ആ ഭജനകാലത്തു ഒരുദിവസം തമ്പുരാട്ടി കാലും മുഖവും കഴുകുന്നതിനായി ക്ഷേത്രക്കുളത്തിൽ ചെന്നിറങ്ങിയ സമയം മമ്പിള്ളിയില്ലത്തെ ബ്രഹ്മചാരിയായ ഒരുണ്ണി ആ കുളക്കടവിൽ നിൽക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. കുസൃതിക്കാരനായ ആ ഉണ്ണി തമ്പുരാട്ടിയുടെ മേൽമുണ്ടിന്മേൽ ചെളിവെള്ളം തട്ടിത്തെറിപ്പിച്ചു. തമ്പുരാട്ടിക്കു് ആ ഉണ്ണിയുടെ നേരെ സാമാന്യത്തിലധികം ദ്വേഷ്യം തോന്നിയെങ്കിലും ഒന്നും മിണ്ടാതെ കയറിപ്പോവുകയും ആ മുണ്ടിലെ ചെളി കളയാതെ അതു് അപ്രകാരംതന്നെ സൂക്ഷിച്ചുവെക്കുകയും ഭജനം കാലംകൂടിയതിന്റെ ശേഷം തമ്പുരാട്ടി കോവിലകത്തേക്കു തിരിച്ചെഴുന്നള്ളുകയും യഥാകാലം ഒരു പുരുഷപ്രജയെ പ്രസവിക്കുകയും ചെയ്തു. ഭാഗ്യവാനായിരുന്ന ആ രാജകുമാരൻ പതിനെട്ടാമത്തെ തിരുവയസ്സിൽത്തന്നെ രാജ്യാധികാരം സിദ്ധിച്ചു. രാജ്യഭാരമേറ്റിട്ടു് ആദ്യം വന്ന അട്ടത്തിരുനാൾദിവസം അമ്മത്തമ്പുരാട്ടി സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചിരുന്ന ആ ചെളിപ്പുരണ്ട മേൽമുണ്ടു് അപ്രകാരംതന്നെ ഉടുത്തുകൊണ്ടു തമ്പുരാൻ ചോറു വിളമ്പിക്കൊടുത്തു. ആ മുണ്ടു കണ്ടിട്ടു തമ്പുരാൻ അതങ്ങിനെയാവാനുള്ള കാരണം കല്പിച്ചു ചോദിക്കുകയും തമ്പുരാട്ടി വിവരമെല്ലാം ധരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അമൃതേത്തു കഴിഞ്ഞു പുറത്തെഴുന്നള്ളിയ ഉടനെ തമ്പുരാൻ ദിവാൻജിയെ

തിരുമുമ്പാകെ വരുത്തി "നാളെ രാവിലെ എനിക്കു കുളി മമ്പിള്ളി നമ്പൂരിയുടെ ഇല്ലമിരിക്കുന്ന സ്ഥലത്താണ്, അതിനു വേണ്ടതുപോലെ ചട്ടം കെട്ടിക്കൊള്ളണം" എന്നു കല്പിച്ചു. കല്പനപ്രകാരം ദിവാൻജി അന്നുതന്നെ വേണ്ടുന്ന ആളുകളെ ശേഖരിച്ചു നമ്പൂരിയുടെ ഇല്ലം പൊളിച്ചു മാററിക്കുകയും അതിരുന്ന സ്ഥലത്തു വലിയ ചിറപോലെ ഒരു കുളം കുഴിപ്പിച്ചു പിറേറദിവസം നേരം വെളുക്കുന്നതിനു മുമ്പു പുണ്യാഹം കഴിപ്പിച്ചു ശുദ്ധമാക്കിക്കുകയും രാവിലെ തമ്പുരാനെഴുന്നള്ളി അവിടെ നീരാട്ടുകുളി കഴിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇപ്രകാരമാണ് മമ്പിള്ളിക്കുളത്തിന്റെ ഉത്ഭവം.

അമ്മതിരുവടിക്ഷേത്രത്തിൽ ആണ്ടുതോറും വൃശ്ചികമാസം ഒന്നാംതീയതിമുതൽ നാല്പത്തൊന്നു ദിവസത്തെ വാരവും കാർത്തികനാളിൽ വിളക്കും പതിവുണ്ട്. കാർത്തികനാളത്തെ സദ്യയുടേയും മററും ചെലവു കൊച്ചിസർക്കാരിൽ നിന്നാണ് ചെയ്തുവരുന്നതു്.

പ്രസിദ്ധമായ ആറാട്ടുപുഴപ്പൂരം മീനമാസത്തിലാണ്. അതുസംബന്ധിച്ചു രോഹിണിനാൾ ശുദ്ധികലശം മുതലായവ കഴിച്ചു മകയിരത്തുനാൾ കൊടിയേറും. എട്ടാം ദിവസം ഉത്രത്തുനാളാണ് പ്രധാനമായ ആറാട്ട്. അതു് ഓരോ ദിവസം ഓരോ ദിക്കിലാണ്. അവയിൽ മകയിരം, തിരുവാതിര ഈ ദിവസങ്ങളിലെ ആറാട്ടു മമ്പിള്ളിക്കുളത്തിലാണ് പതിവ്.

ആറാട്ടുപുഴപ്പൂരത്തിനു നാല്പത്തൊന്നു ക്ഷേത്രങ്ങ

ച്ചിൽ നിന്നു് എഴുന്നള്ളിച്ചുവരും. ഈ ക്ഷേത്രങ്ങളിലെല്ലാം മകയിരത്തുനാൾ കൊടിയേററും ഉത്രത്തുനാൾ ആറാട്ടുമാണു് പതിവു്. പൂരത്തുനാൾ ആറാട്ടുപുഴെ എഴുന്നള്ളിച്ചുവന്നാൽ ഉത്രത്തുനാൾ കാലത്തു് ആറാട്ടു കഴിഞ്ഞിട്ടാണു് എല്ലാ ദേവന്മാരേയും തിരിച്ചെഴുന്നള്ളിക്കുന്നതു്. എല്ലാദേവന്മാരുടേയും ആറാട്ട് ആറാട്ടുപുഴെ പുഴക്കടവിൽത്തന്നെയാണ്. ഈ സ്ഥലത്തിന് ആറാട്ടുപുഴ എന്നു നാമം സിദ്ധിച്ചതിന്റെ കാരണം ഇതുതന്നെയായിരിക്കണം. ഇവിടെ നാല്പത്തൊന്നു ക്ഷേത്രങ്ങളിൽനിന്നു് എഴുന്നള്ളിച്ചു വരുന്നുണ്ടെങ്കിലും അവയിൽ പ്രാധാന്യം അമ്മതിരുവടിക്കുതന്നെയാണു്. ഇവിടെ എഴുന്നള്ളിച്ചു വരുന്ന സകല ദേവന്മാക്കും ഉത്രത്തുനാൾ കാലത്തു പുഴക്കടവിൽ ആറാട്ടു കഴിഞ്ഞാലുള്ള നിവേദ്യത്തിനും മററും വേണ്ടുന്നതെല്ലാം അമ്മതിരുവടി (ദേവസ്വത്തിൽനിന്നു്) ആണു് കൊടുക്കുന്നതു്. എന്നാൽ പ്രഭുത്വംകൊണ്ടു തൃപ്രയാററുദേവനും (ശ്രീരാമസ്വാമിയും) മത്സരം നിമിത്തം ചേപ്പിൽ ഭഗവതിയും മാത്രം അതൊന്നും സ്വീകരിക്കാറില്ല. അമ്മതിരുവടിയും ചേപ്പിൽ ഭഗവതിയും തമ്മിലുള്ള മത്സരത്തിന്റെ കാരണം പിന്നാലെ പ്രസ്താവിക്കാം.

പെരുമനം ഗ്രാമത്തിലുള്ള നമ്പൂരിമാർ തമ്മിൽ കിടമത്സരം നിമിത്തം മുൻകാലങ്ങളിൽ മിക്കപ്പോഴും കലഹിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുക പതിവായിരുന്നു. പെരുമനം ക്ഷേത്രത്തിൽ ഉത്സവമില്ലാതെയായിപ്പോയതുതന്നെ ഇ

വരുടെ മത്സരം നിമിത്തമാണ്. അവിടെ പണ്ടു് ഉത്സവമുണ്ടായിരുന്നു. അവിടെയും മകയിരത്തുനാൾ കൊടിയേറ്റും ഉത്രത്തുനാൾ ആറാട്ടുമായിട്ടാണ് ഉത്സവം നടന്നിരുന്നതു്. നമ്പൂരിമാർ തമ്മിലുള്ള മത്സരവും വഴക്കും ലഹളയും നിമിത്തം അതു നിന്നുപോയി. പിന്നെ കുറച്ചുകാലത്തേക്കു് അവിടെ ഉത്സവമെന്നല്ല യാതൊരാഘോഷവുമില്ലായിരുന്നു. പതിവായിട്ടുള്ള പൂജ മുതലായവപോലും ശരിയായി നടക്കാതെയായിത്തീൎന്നു. അങ്ങിനെ കുറച്ചുകാലം കഴിഞ്ഞതിന്റെ ശേഷം യോഗക്കാരിൽ പ്രകൃതിയിലധികമാളുകൾ യോജിച്ചു് ഉത്സവവും മറ്റുമില്ലെങ്കിലും ആണ്ടിലൊരിക്കൽ ഒരാഘോഷം നടത്തണമെന്നും പൂരം ആറാട്ടുപുഴെ പ്രധാനമാകയാൽ അതു പൂയത്തുനാൾ മതിയെന്നും അതിന്നും പെരുമനത്തപ്പനെ പുറത്തേക്കെഴുന്നള്ളിക്കേണ്ടെന്നും ആ ദിവസം ഗ്രാമത്തിലുള്ള മറ്റു ദേവന്മാരെയെല്ലാമെഴുന്നള്ളിച്ചു് ഇവിടെ കൊണ്ടുവരികയും ആയെഴുന്നള്ളിപ്പു കഴിവുള്ളിടത്തോളം കേമമാക്കുകയും ചെയ്താൽ മതിയെന്നു നിശ്ചയിക്കുകയും അങ്ങിനെ നടപ്പാക്കുകയും ചെയ്തു. അതാണ് ഇപ്പോഴത്തെ പെരുമനത്തു പൂരം.

യോഗക്കാരുടെ മത്സരം നിമിത്തം പെരുമനത്തു ക്ഷേത്രത്തിൽ പ്രതിദിനമുള്ള ഉച്ചപ്പൂജയും ആണ്ടുതോറുമുള്ള കൂടിയാട്ടവും മറ്റും ചിലപ്പോൾ മുട്ടാനിടവരികയാൽ അവ മുട്ടാതെ നടത്തുന്നതിലേക്കു യോജിച്ചു യോഗക്കാർ കൂടി പറവൂർ രാജാവിന്റെ ചുമതലപ്പെടുത്തു

ഷീയും ആ വകക്ക് ഒട്ടാകെ നിലംപുരയിടങ്ങളും ദേവസ്വത്തിൽനിന്ന് ആ രാജാവിനു വിട്ടുകൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. പറവൂർദേശം തിരുവിതാംകൂറിലേക്ക് ഒതുങ്ങിയപ്പോഴും ആ വക വസ്തുക്കളും തിരുവിതാംകൂർ ഗവണ്മെൻറിൻെറ അധീനതയിലായി. അതുകൊണ്ടാണ് കൊച്ചിരാജ്യത്തിരിക്കുന്ന പെരുമനത്തുക്ഷേത്രത്തിൽ ഉച്ചപ്പൂജ, കൂടിയാട്ടം മുതലായവ ഇപ്പോഴും തിരുവിതാംകൂർ ഗവണ്മെൻറിൽനിന്നു നടത്തിപ്പോരുന്നത്.

ഇത്രയുമൊക്കെയായിട്ടും യോഗക്കാരുടെ മത്സരവും പിണക്കവും പൂർണ്ണമായിട്ടു ശമിച്ചില്ല. പെരുമനം ഗ്രാമത്തിൽ പ്രധാനന്മാരും പ്രബലന്മാരുമായ അവണാമനയ്ക്കൽ നമ്പൂരിപ്പാട്ടും ചിറമൂർ മനയ്ക്കൽ നമ്പൂരിപ്പാട്ടും തമ്മിലാണ് ഒടുക്കം വലിയ പിണക്കമുണ്ടായത്. പെരുമനം ക്ഷേത്രത്തിലെ സംഗതികളെല്ലാം മേൽപ്പറഞ്ഞപ്രകാരം ഒരു വിധമവസാനിച്ചതിൻെറ ശേഷം ചിറമൂർ നമ്പൂരിപ്പാട്ട് അമ്മ തിരുവടിയുടെ നേരെ തിരിഞ്ഞു. ഏതുവിധവും ആ ക്ഷേത്രം നാമാവശേഷമാക്കണമെന്നായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഉദ്ദേശം. അതിനായി അദ്ദേഹം പല വിദ്യകളും പ്രയോഗിച്ചു നോക്കി. അവണാമനയ്ക്കൽ നമ്പൂരിപ്പാട് അവയെല്ലാം സൂക്ഷ്മാവലോകനത്തോടുകൂടി തടുത്തുകൊണ്ടിരുന്നതിനാൽ അമ്മതിരുവടിദേവസ്വത്തിലേക്കു വലിയ തരക്കേടൊന്നും പററിയില്ല. അവണാമനയ്ക്കൽ നമ്പൂരിപ്പാട്ടിലേക്ക് അമ്മതിരുവടിയുടെ ആനുകൂല്യവും സജ്ജനങ്ങളുടെ സഹാ

ഷവും ധാരാളമായിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ചിറ്റൂർ നമ്പൂരിപ്പാട്ടിലേക്ക് അവ രണ്ടും വളരെ കുറവായിരുന്നു. അതിനാലാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദ്ദേശം ശരിയായി ഫലിക്കാതെയിരുന്നത്.

അമ്മതിരുവടിയെ പെരുമനത്തു പൂരത്തിന് എഴുന്നള്ളിച്ചുകൊണ്ടുപോകുന്ന സമയം ചില അപകടങ്ങൾ പറ്റിക്കുന്നതിന്നായി ചിറ്റൂർ നമ്പൂരിപ്പാട്ടു ഗൂഢമായി ചില ആലോചനകളും ചട്ടംകെട്ടുകളും ചെയ്തിരുന്നു. അവണാമന നമ്പൂരിപ്പാട് ആ വിവരം തന്റെ ചാരന്മാർ മുഖാന്തരമറിഞ്ഞു് അമ്മതിരുവടിയെ പെരുമനത്തേക്കു എഴുന്നള്ളിക്കുമ്പോൾ സ്വന്തം ചാത്തംകുടത്തു ശാസ്താവിനെക്കൂടെ എഴുന്നള്ളിച്ചു കൊണ്ടുപോകുന്നതിനും ആ എഴുന്നള്ളത്തോടുകൂടി അനേകം അകമ്പടിക്കാരും പോകുന്നതിനും ചട്ടംകെട്ടുകയും ക്ഷേത്രപ്രദക്ഷിണത്തിനായി അമ്മതിരുവടിയെ പെരുമനത്തു മതിൽക്കകത്തേക്ക് എഴുന്നള്ളിക്കുമ്പോൾ ശാസ്താവു മുൻപിലുമായിരിക്കണമെന്ന് ഉപദേശിക്കുകയും ചെയ്തയച്ചു. അതിനാൽ ചിറ്റൂർ നമ്പൂരിപ്പാട്ടിലെ ആ ഉദ്ദേശവും ഫലിച്ചില്ല. ഇപ്പോൾ അകമ്പടിക്കാരില്ലെങ്കിലും പെരുമനത്തു പൂരത്തിന് അമ്മതിരുവടിയെ എഴുന്നള്ളിക്കുമ്പോൾ അവണാമന നമ്പൂരിപ്പാട് ഇപ്പോഴും തന്റെ ചാത്തംകുടത്തു ശാസ്താവിനെക്കൂടി എഴുന്നള്ളിച്ചയക്കാറുണ്ട്. മതിൽക്കകത്തേക്കെഴുന്നള്ളിക്കുമ്പോൾ ശാസ്താവു മുൻപിലും തിരിച്ചെഴുന്നള്ളിക്കുമ്പോൾ ഭഗവതി മുൻപിലുമായിട്ടാണു് ഇപ്പോഴും പതിവ്.

അമ്മതിരുവടിക്ക് അപകടമൊന്നും വരാതെയിരിക്കുന്നതിനു അവണാമനനമ്പൂരിപ്പാട്ട സദാ വേണ്ടുന്ന മുൻകരുതലുകളെല്ലാം ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നുവെങ്കിലും സ്വല്പമായ ഒരു നഷ്ടം വരാതെയിരുന്നില്ല. ഒരു തവണ പെരുമനത്തു പൂരത്തിനു അമ്മതിരുവടിയെ തെക്കെ ഗോപുരത്തിൽക്കൂടി മതിൽക്കകത്തേക്കെഴുന്നള്ളിച്ചപ്പോൾ ചിലർ ഗോപുരത്തിന്റെ മുകളിലിരുന്നു തോട്ടിയിട്ടു കുടയുടെ പൊൻമകുടം വലിച്ചെടുത്തുകൊണ്ടുപൊയ്ക്കളഞ്ഞു. ഇതു ചെയ്തതു ചിറ്റൂർ നമ്പൂരിപ്പാട്ടിലെ ആളുകളായിരിക്കുമല്ലോ. ഏതെങ്കിലും അക്കാലം മുതൽ അമ്മതിരുവടിയെ പെരുമനത്തു മതിൽക്കകത്തേക്കു ആ ഗോപുരത്തിൽക്കൂടി എഴുന്നള്ളിക്കാറില്ല.

ഇതൊന്നുകൊണ്ടും ചിറ്റൂർ നമ്പൂതിരിപ്പാട്ടിലേക്കു തൃപ്തിയായില്ല. ഒടുക്കം അദ്ദേഹം അമ്മതിരുവടിക്ഷേത്രത്തിലെ തന്ത്രിയായിരുന്ന പടിഞ്ഞാറേടത്തു ഭട്ടതിരിയെ സ്വാധീനപ്പെടുത്തി, ദേവിയെ പൂവും നീരുംകൂട്ടി ആവാഹിച്ചു ശംഖിലാക്കി ചിറ്റൂർ മനയ്ക്കൽ കൊണ്ടുചെന്നു കൊടുക്കുന്നതിനു പറഞ്ഞു ചട്ടംകെട്ടി. തന്ത്രി അപ്രകാരം ദേവിയെ ആവാഹിച്ചുകൊണ്ടു മതിൽക്കു പുറത്തു വടക്കുകിഴക്കേ മൂലവരെ ചെന്നപ്പോൾ ശംഖു അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൈയിൽനിന്നു നിലത്തു വീഴുകയും അതിൽനിന്നു ദുർന്നിരീക്ഷ്യമായ ഒരു തേജസ്സു പുറപ്പെട്ടു അമ്പലത്തിന്നകത്തേക്കു പോകുന്നതായി കാണപ്പെടുകയും ചെയ്തു. അന്നുമുതൽ ശോനത്തിനായി അവിടെ വരുന്ന

വരെല്ലാം ശംഖു നിലത്തു വീണതായ ആ സ്ഥാനത്തു മതിലിന്മേൽ തൊട്ടു തലയിൽ വെക്കുക പതിവായി. അതു് ഇപ്പോഴും നടന്നുവരുന്നുണ്ടു്. ചിറ്റൂർ നമ്പൂതിരിപ്പാട്ടിലെ വാക്കു കേട്ടു കപടതന്ത്രം പ്രയോഗിച്ച തന്ത്രിയെ യോഗക്കാരും മററും കൂടിയാലോചിച്ചു് അന്നുതന്നെ മാററുകയും തന്ത്രത്തിനു് അവിടെ വേറെ ആളെ നിയമിക്കുകയും ചെയ്തു.

ഇത്രയുമൊക്കെയായപ്പോഴേയ്ക്കും ചിറ്റൂർ നമ്പൂതിരിപ്പാട്ടിലേക്കു ഒട്ടു തൃപ്തിയാവുകയും തന്റെ ഉദ്ദേശം ഇവിടെ ഫലിക്കയില്ലെന്നു പൂർണ്ണബോധം വരികയും അതിനാലദ്ദേഹം സ്വന്തമായി ഒരു ക്ഷേത്രം പണിയിച്ചു് അവിടെയും ഭഗവതിയെ പ്രതിഷ്ഠിപ്പിക്കുകയും പൂരം മുതലായ ആഘോഷങ്ങൾ നടത്തിത്തുടങ്ങുകയും ചെയ്തു. ഇപ്രകാരമുണ്ടായതാണു് 'ചേർപ്പിൽ ഭഗവതി.' ഈ സ്ഥിതിക്കു് ആ ഭഗവതിക്കു് അമ്മതിരുവടിയോടു മത്സരമുണ്ടായതു് അത്ഭുതമല്ലല്ലോ. എന്നാൽ മനുഷ്യർ തമ്മിലല്ലാതെ ദേവിമാർ തമ്മിൽ മത്സരമുണ്ടാവാനിടയില്ലാത്തതിനാൽ ഇതു മനുഷ്യസങ്കല്പം മാത്രമാണെന്നു വരാനേ തരമുള്ളൂ. ആറാട്ടുപുഴപ്പൂരത്തിനു ചേർപ്പിൽ ഭഗവതിയുടെ എഴുന്നള്ളത്തു് അമ്മതിരുവടിയുടെ എഴുന്നള്ളത്തിനേക്കാൾ മോടി പിടിപ്പിച്ചു കേമമാക്കണമെന്നു വിചാരിച്ചു ഇപ്പോഴും മത്സരബുദ്ധിയോടുകൂടി ഉത്സാഹിക്കുന്നതു തൽപക്ഷപാതികളായ മനുഷ്യരാണല്ലോ.

ആറാട്ടുപുഴപ്പൂരത്തിനു നാല്പത്തൊന്നു ക്ഷേത്രങ്ങളിൽനിന്നു് എഴുന്നള്ളിച്ചു വരുമെന്നു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ.

അവയിൽ തൃപ്രയാററു ശ്രീരാമസ്വാമിയുടേയും ഊരകത്തു് അമ്മതിരുവടിയുടേയും ചേർപ്പിൽ ഭഗവതിയുടേയും എഴുന്നള്ളത്തുകളാണു് അധികം കേമമായും മോടിയോടുകൂടിയും ഇപ്പോഴും നടന്നുവരുന്നതു്. അമ്മതിരുവടിയുടെ എഴുന്നള്ളത്തിനു് ഇരുപത്തൊൻപതു് ആനകളാണു് പതിവു്. ചേർപ്പിൽ ഭഗവതിയുടെ എഴുന്നള്ളത്തിനു് ഒരിക്കലും അതിൽ കുറയാറില്ല. ചില കൊല്ലങ്ങളിൽ അതിലധികവും ഉണ്ടായിരിക്കാറുണ്ടു്. എഴുപതിൽപരം ഒന്നാന്തരം കൊമ്പനാനകളോടും മുൻവശത്തു നാലുവരിയായി അസംഖ്യം ദീപയഷ്ടി (തീവട്ടി)കളോടുംകൂടി നടുവിൽ തൃപ്രയാററു ദേവനും ഇടത്തുവശത്തു ഊരകത്തു് അമ്മതിരുവടിയും വലത്തുവശത്തു ചേർപ്പിൽ ഭഗവതിയുമായി ആറാട്ടുപുഴപ്പാടത്തുള്ള ആ എഴുന്നള്ളത്തു കാഴ്ചക്കാർക്കു നേത്രോത്സവം തന്നെയാണു്. ആ എഴുന്നള്ളത്തിന്റെ ഭംഗി മുഴുവനും അനുഭവഗോചരമാകണമെങ്കിൽ സ്വല്പം ദൂരത്തുനിന്നു നോക്കണം. ആനകളുടെ ആധിക്യവും മേളത്തിന്റെ തകർപ്പുകൊണ്ടു ഗംഭീരവും വെടിക്കെട്ടു മുതലായവയുടെ രാഹിത്യംകൊണ്ടു പ്രശാന്തരമണീയവുമായ ആ എഴുന്നള്ളത്തു കാണുന്നതിനു ദേവന്മാരും വരുന്നുണ്ടെന്നുള്ള കേൾവി കേവലം അതിശയോക്തിയല്ലെന്നു് ഇതു കാണുന്നവർക്കു തോന്നിപ്പോകുമെന്നുള്ളതിനു സംശയമില്ല. അതിനുള്ള മുഖ്യകാരണവും അമ്മതിരുവടിയുടെ മാഹാത്മ്യം തന്നെയാണു്.

പണ്ടു കീഴേട്ടുകര മനയ്ക്കലെ ഒരു കന്യക പതിവായി അമ്മതിരുവടിയുടെ ക്ഷേത്രത്തിൽ ചെന്നു ഭജനം

കഴിച്ചിരുന്നു. അങ്ങിനെ കുറെക്കാലം കഴിഞ്ഞപ്പോഴും കന്യകയ്ക്കു യൌവ്വനാരംഭമായി. അപ്പോൾ അച്ഛൻനമ്പൂരിപ്പാടു ഗൃഹസ്ഥനായ ഒരു നമ്പൂരിക്കു പുത്രിയെ വേളികഴിച്ചു കൊടുക്കുന്നതിനു തീച്ചയാക്കി മുഹൂത്തം നിശ്ചയിക്കുകയും വേണ്ടതെല്ലാം വട്ടംകൂട്ടുകയും വേണ്ടുന്നവരെയൊക്കെ ക്ഷണിക്കുകയും ചെയ്തു. മുഹൂത്തദിവസത്തിന്റെ തലേദിവസംതന്നെ വരനായി നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ട നമ്പൂരിയും ക്രിയാദികമ്മങ്ങൾ വേണ്ടുന്നവരും ഓതിക്കോൻ മുതലായവരും മറ്റും വന്നുചേർന്നു. മുഹൂത്തം ഒരു ദിവസം രാത്രിയിലായിരുന്നു. അന്നു കാലത്തെ കന്യക പതിവുപോലെ കുളിച്ച് അമ്മതിരുവടിക്ഷേത്രത്തിലെത്തി ദശനത്തിനായി നടയിൽ ചെന്ന സമയം — എന്റെ ദേവീ! ഞാനിനി ഇവിടെ വന്നു ദശനം കഴിക്കുന്നത് എത്രകാലത്തായിരിക്കും? എനിക്കിനി സംഗതി വരുമോ എന്നുതന്നെ സംശയമാണ്. ഒരു ദിവസമെങ്കിലും ഇവിടെ വന്നു ദശനം കഴിക്കാതെ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നതിനേക്കാൾ നല്ലതു മരിക്കുന്നതുതന്നെയാണെന്നാണ് എനിക്കു തോന്നുന്നത്. അതിനാൽ ഞാൻ ഇന്നുതന്നെ മരിക്കുന്നതിനു സകരുണം ദേവി എന്നെ അനുഗ്രഹിക്കണം — എന്നു പ്രാത്ഥിച്ചു കരഞ്ഞുകൊണ്ടു തൊഴുതു. അപ്പോൾ ദേവി "കുട്ടീ വ്യസനിക്കേണ്ട ഇങ്ങോട്ടു പോരൂ" എന്ന് അരുളിച്ചെയ്തു തൃക്കൈകൾ തന്റെ നേരെ നീട്ടിയതായി കന്യകയ്ക്കു തോന്നി. ഉടനെ കന്യക ശ്രീകോവിലകത്തേക്കു ഓടിക്കയറിച്ചെന്നു. ദേവിയുടെ ബിംബത്തിന്മേൽ

മുറുകെ കെട്ടിപ്പിടിക്കുകയും അവിടെ ഐക്യം പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തു. അക്കാലംമുതൽ കിഴോട്ടുകര മനയ്ക്കൽനിന്ന് അന്തർജ്ജനങ്ങളും കന്യകമാരും അമ്മതിരുവടി ക്ഷേത്രത്തിൽ വന്നു ദർശനം കഴിക്കാതെയായി. അങ്ങിനെ കുറെക്കാലം കഴിഞ്ഞതിന്റെ ശേഷം അന്തർജ്ജനങ്ങൾക്കു ദർശനത്തിനായി അമ്മതിരുവടിയെ ആണ്ടിലൊരിക്കൽ മനയ്ക്കലെഴുന്നള്ളിക്കണമെന്നു നമ്പൂരിപ്പാട് ദേവസ്വത്തിലപേക്ഷിക്കുകയും പൂരം സംബന്ധിച്ചു കൊടിയേറിയാൽ ആറാട്ടിനു മുൻപായി ആണ്ടുതോറും ഒരു ദിവസം മനയ്ക്കലേയ്ക്ക് എഴുന്നള്ളിക്കാമെന്നു ദേവസ്വക്കാർ സമ്മതിക്കുകയും അപ്രകാരം എഴുന്നള്ളിച്ചുതുടങ്ങുകയും ചെയ്തു. ആണ്ടുതോറും കൊടിയേറിയാൽ ആറാട്ടിനു മുൻപായി ഒരു ദിവസം അമ്മതിരുവടിയെ കിഴോട്ടുകര മനയ്ക്കലെഴുന്നള്ളിച്ച് ഇറക്കിപ്പൂജയും മറ്റും ഇപ്പോഴും പതിവുണ്ട്. ഇറക്കിയെഴുന്നള്ളിച്ചു തന്ത്രിയുടെ പൂജ കഴിഞ്ഞാൽ തിടമ്പു കിഴക്കിനിയിൽ എഴുന്നള്ളിച്ചുവെച്ചിട്ടു തന്ത്രി മാറി നില്ക്കും. പിന്നെ അവിടെ അന്തർജ്ജനങ്ങൾ വന്നു പൂജാനിവേദ്യാദികളും ദർശനവും മറ്റും കഴിച്ചതിന്റെ ശേഷമാണ് തിരിച്ചെഴുന്നള്ളിക്കുന്നത്. തന്ത്രിയുടെ പൂജാനിവേദ്യാദികളെക്കാളും ദേവിക്കു സന്തോഷാവഹങ്ങളായിട്ടുള്ളത് അന്തർജ്ജനങ്ങളുടെ നിവേദ്യാദികളാണെന്നാണ് അവരുടെ വിശ്വാസം.

ശീവേലിക്കെഴുന്നള്ളിക്കുന്നതു ശാന്തിക്കാരൻ ബലിക്കല്ലുകളിന്മേൽ തൂവിക്കൊണ്ടുപോകുന്നതിനു പിന്നിലായിട്ടാണല്ലോ പതിവ്. എന്നാൽ അമ്മതിരുവടിക്ഷേ

ത്രത്തിൽ അത്താഴശ്ശീവേലിക്കുള്ള പതിവു ദേവിയെ മു മ്പെ എഴുന്നള്ളിക്കുകയും ശാന്തിക്കാരൻ അതിന്റെ പി ന്നാലെ നടന്നു തൂവുകയുമാണ്. ഇവിടെ ഇങ്ങിനെയായ ത്ത് ഇടക്കാലത്താണ്. അതിനു കേട്ടിട്ടുള്ള കാരണം താ ഴെ ചേൎക്കുന്നു.

പണ്ടൊരു ഗൃഹസ്ഥൻ തിരുവഞ്ചിക്കുളത്തു ദീപാരാധ നക്കും, ഊരകത്ത് അമ്മതിരുവടിക്ഷേത്രത്തിൽ അത്താ ഴശ്ശീവേലിക്കും, തൃശ്ശിവപേരൂർ വടക്കുന്നാഥക്ഷേത്രത്തിൽ തൃപ്പുകക്കും പതിവായി ദൎശനം നടത്തിവന്നിരുന്നു. ഒരു ദിവസം ആ ഗൃഹസ്ഥൻ തിരുവഞ്ചിക്കുളത്തു ദീപാരാധന ക്കു തൊഴുതിട്ട് ഊരകത്തെത്തിയപ്പോഴേക്കും അ വിടെ അത്താഴശ്ശീവേലിക്ക് എഴുന്നള്ളിച്ചിരിക്കുന്നതായി കണ്ടു. തനിക്കു പതിവുള്ള പ്രദക്ഷിണവും നമസ്കാരവു മെല്ലാം മുഴുവനാകുന്നതിനു മുമ്പു ശീവേലി കഴിഞ്ഞു ന ടയടച്ചു പോയെങ്കിലോ എന്നു വിചാരിച്ച് ആ ഗൃഹസ്ഥ ൻ എഴുന്നള്ളത്തിനു മുമ്പു തൂവിക്കൊണ്ടുപോയ മേൽ ശ്ശാന്തിക്കാരനെ തടുത്തുനിൎത്തി. ഭയപ്പെടുത്തി. അതി നാൽ ആ ശാന്തിക്കാരൻ ബോധരഹിതനായി കുറച്ചു നേരം സ്തംഭിച്ചു നിന്നുപോയി. ദേവിയെ എഴുന്നള്ളിച്ചു അടുക്കൽ കൊണ്ടുവെച്ചതിന്റെ ശേഷമേ അദ്ദേഹത്തി നു ബോധം വീണുള്ളൂ. ദേവി അടുത്തുണ്ടായാൽ ആരേ യും ഭയപ്പെടുത്താൻ ഗൃഹസ്ഥനും മറ്റും വിചാരിച്ചാൽ സാധിക്കയില്ലല്ലോ. അതിനാൽ അക്കാലം മുതലവിടെ അത്താഴശ്ശീവേലിക്ക് അമ്മതിരുവടിയെ എഴുന്നള്ളിച്ചു കൊടിമരത്തറയുടെ വടക്കുവശത്തു നിൎത്തിയതിന്റെ ശേഷം

മേൽശാന്തിക്കാരൻ വന്നു തൂവിത്തുടങ്ങിയാൽ മതിയെന്നു നിശ്ചയിച്ചു. അതിനാൽ ഇപ്പോഴും അപ്രകാരംതന്നെ നടന്നുവരുന്നു.

ഈ ഐതിഹ്യംകൊണ്ടു ദേവയോനികൾപോലും പതിവായി വന്ന് അമ്മതിരുവടിയെ വന്ദിക്കുന്നുണ്ടെന്നു സ്പഷ്ടമാകുന്നുണ്ടല്ലോ. അതു നമുക്കിപ്പോൾ അപ്രത്യക്ഷമായിരിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും ഇവിടെ സന്തതിക്കായിട്ടും, സമ്പത്തിനായിട്ടും, വിദ്യക്കായിട്ടും മററും അനേകമാളുകൾ വന്ന് ഇപ്പോഴും ദേവിയെ ഭജിക്കുകയും എല്ലാവൎക്കും അഭീഷ്ടസിദ്ധിയുണ്ടാവുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ടെന്നുള്ളത് എല്ലാവൎക്കും അനുഭവസിദ്ധമായിട്ടുള്ളതാണ്.

സേവിക്കുന്ന ജനാവലിക്കു സതതം ഭാവിച്ചതെല്ലാം കൊടു-
ത്തീവിശ്വത്തിനു കല്പവല്ലിസമയായ് ഭൂവിൽ പ്രസിദ്ധ്യാപരം
ശ്രീവിങ്ങും വലയാലയത്തിലമരും ദേവിക്കെഴും പാദമൽ-
പ്പൂവിൽച്ചേൎത്തു നമിക്കിലാൎക്കുമുടനിങ്ങാവിൎഭവിക്കും ശുഭം.

൬. കിളിരൂർ കുന്നിന്മേൽ ക്ഷേത്രം

തിരുവിതാംകൂർ സംസ്ഥാനത്തു കോട്ടയം താലൂക്കിലുള്ള കിളിരൂർദേശം പണ്ടു തെക്കുംകൂർ രാജ്യത്തുൾപ്പെട്ടതായിരുന്നു. അതിനാൽ ഈ ഭഗവതീക്ഷേത്രം കിളിരൂർ ദേശക്കാർ തെക്കുംകൂർ രാജാവിന്റെ അനുവാദത്തോടും സഹായത്തോടും കൂടിയാണ് പണി കഴിപ്പിച്ചത്. എന്നാൽ അവരുടെ വിചാരം ഇവിടെ ഭഗവതിയെ പ്രത

ഷ്ഠിപ്പിക്കണമെന്നല്ലായിരുന്നു. ശാസ്താവിനെ പ്രതിഷ്ഠിപ്പിക്കണമെന്നു വിചാരിച്ചാണു് ആ ദേശക്കാർ ഈ ക്ഷേത്രം പണി കഴിപ്പിച്ചതു്. അമ്പലത്തിന്റെ പണിയെല്ലാം കരതീർപ്പിക്കുകയും ശാസ്താവിന്റെ ഒരു വിഗ്രഹമുണ്ടാക്കിക്കുകയും പ്രതിഷ്ഠയ്ക്കു മുഹൂർത്തം നോക്കിച്ചു നിശ്ചയിക്കുകയും അടുത്തുള്ള തിരുവല്ലാക്ഷേത്രത്തിലെ തന്ത്രിയായ ഭദ്രകാളിമറ്റപ്പള്ളി നമ്പൂതിരിപ്പാട്ടിലെ അടുക്കൽ നിന്നു പ്രതിഷ്ഠയ്ക്കും കലശം മുതലായതിനും വേണ്ടുന്ന ഉപകരണങ്ങൾക്കും മറ്റും പടിത്തരം ചാർത്തു വാങ്ങുകയും സാമാനങ്ങൾ ശേഖരിച്ചുതുടങ്ങുകയും. പ്രതിഷ്ഠാദികൾ മുറയ്ക്കു നടത്തിക്കുന്നതിനായി കരയിൽ പ്രധാനന്മാരായ പള്ളിയിൽ മേനോൻ, വെട്ടിക്കല്ലുങ്ങരക്കയ്മൾ മുതലായവരുടെ അപേക്ഷപ്രകാരം തെക്കുംകൂർ രാജാവു മുൻകൂട്ടി സ്ഥലത്തെത്തി വേണ്ടുന്ന ചട്ടംകെട്ടുകളെല്ലാം ചെയ്തുകൊണ്ടു താമസം തുടങ്ങുകയും ചെയ്തു.

ഈ സംഗതികൾ നടന്നുകൊണ്ടിരുന്ന കാലത്തു കിളിരൂർദേശത്തു "കണ്ണാട്ടു" എന്ന വീട്ടിൽ 'കോത' എന്നു പേരായി ഒരു സ്ത്രീയുണ്ടായിരുന്നു. വയോവൃദ്ധയും ഈശ്വരഭക്തയും സൽഗുണവതിയുമായിരുന്ന അവരെ എല്ലാവരും 'കോതയമ്മ' എന്നാണു് വിളിച്ചിരുന്നതു്. അവർക്കു് ഏഴര നാഴിക വെളുപ്പിനു കുളിയും ചില ജപങ്ങളും മറ്റും പതിവായിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ഒരു യോഗീശ്വരൻ അവർക്കു് ഒരു ദിവ്യമന്ത്രം ഉപദേശിച്ചിരുന്നതിനാൽ ആ മന്ത്രം ജപിച്ചുജപിച്ചു് അവരൊരു ദിവ്യയായിത്തീർന്നിരുന്നുവത്രേ. അവർ വെളുപ്പാൻകാലത്തു കുളിക്കാൻ

പോകുന്ന സമയം 'കാത്ത്യായിനി' എന്ന പേരായി അവൾക്കുണ്ടായിരുന്ന മകളെക്കൂടെ കൊണ്ടുപോവുക പതിവായിരുന്നു.

ഒരു ദിവസം വെള്ളപ്പാൻകാലത്തു കുളിക്കാൻ പോകാറായപ്പോൾ കോതയമ്മ പതിവുപോലെ മകളെ വിളിച്ചിട്ട് "അമ്മ മുൻപെ പൊയ്ക്കൊള്ളു; ഞാൻ പിന്നാലെ വന്നുകൊള്ളാം" എന്നു പറകയാൽ വൃദ്ധ പോയി, പുഴയിലിറങ്ങി കുളി ആരംഭിച്ചു. അപ്പോൾ മറുകരയിൽനിന്ന് ആരോ വെള്ളത്തിലിറങ്ങി നടന്നു തന്റെ നേരെ വരുന്നതായിത്തോന്നുകയാൽ വൃദ്ധ സ്വല്പം ഭയത്തോടുകൂടി 'കാത്ത്യായിനി!' എന്ന് ഉറക്കെ വിളിച്ചു. അപ്പോൾ വെള്ളത്തിൽക്കൂടെ നടന്നുവന്ന ആളും ഉച്ചത്തിൽ വിളികേട്ടുകൊണ്ടു കോതയമ്മയുടെ അടുക്കലേക്കു ചെന്നു. അതു തന്റെ മകളായിരിക്കുമെന്നു വിചാരിച്ചു കോതയമ്മ "നീയിപ്പോൾ അക്കരെയ്ക്കു പോയതെന്തിനാണ്?" എന്നു ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ ആ വന്നയാൾ "അമ്മേ! ഞാൻ ഒരു കാത്ത്യായിനിതന്നെയാണ്; എങ്കിലും നിങ്ങളുടെ മകളല്ല" എന്നു പറഞ്ഞു. അതു കേട്ടു വൃദ്ധ സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി. വൃദ്ധയ്ക്കു നേത്രേന്ദ്രിയശക്തി കുറഞ്ഞുപോയിരുന്നു എങ്കിലും അപ്പോൾ കുറച്ചു നിലാവുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ ആ വന്നയാൾ സർവാംഗസുന്ദരിയും നവയൌവനയുക്തയുമായ ഒരു കന്യകയാണെന്നും ആ ബാലിക തലമുടി ഭംഗിയായി ചീകിക്കെട്ടി സുരഭിലകുസുമങ്ങളും ചൂടുകയും കാതിൽ തോടയും കഴുത്തിൽ പാലയ്ക്കാമോതിരവും അരയിൽ പട്ടുവസ്ത്രവും ധരിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടു

ന്നും വൃദ്ധ മനസ്സിലാക്കുകയും അവർ തമ്മിൽ സ്വല്പം സംഭാഷണം നടക്കുകയും ചെയ്തു.

വൃദ്ധ—നീയെവിടെനിന്നാണ് വരുന്നത്? എങ്ങോട്ടു പോകുന്നു.

കന്യക—ഞാൻ സ്വല്പം കിഴക്കുനിന്നാണ് വരുന്നത്. ഇവിടെ കുന്നിന്മേൽ പുത്തനായി ഒരു ക്ഷേത്രം പണികഴിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. ഞാൻ അവിടെക്കയറി പാൎക്കാനായിട്ടാണ് പോകുന്നത്.

വൃദ്ധ—ആ അമ്പലം ശാസ്താവിനെ പ്രതിഷ്ഠിപ്പിക്കാനായിട്ടു പണിയിച്ചിട്ടുള്ളതാണല്ലൊ.

കന്യക—അതു ശരിതന്നെ. എങ്കിലും ഞാൻതന്നെ അവിടെപ്പാൎക്കും. ഞങ്ങൾ ഏഴു പേരാണ് കിഴക്കുനിന്നു പോന്നത്. ശേഷമെല്ലാവരും ഇടയ്ക്ക് ഓരോ സ്ഥലങ്ങളിൽക്കയറി താമസമായി. എനിക്കുമാത്രം എങ്ങും സ്ഥലം കിട്ടിയില്ല. അപ്പോഴാണ് ഇങ്ങിനെ ഒരു സ്ഥലം തയ്യാറായിട്ടുണ്ടെന്നറിഞ്ഞത്. ഉടനെ ഇങ്ങോട്ടു പോരികയും ചെയ്തു. ശാസ്താവിനെ പ്രതിഷ്ഠിക്കാൻ വേണമെങ്കിൽ വേറെ അമ്പലം പണിയിച്ചു കൊള്ളുവാൻ നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ സഹോദരൻമഖാന്തരം വള്ളിയിൽ മേനോൻ മുതലായവരെ അറിയിച്ചേക്കണം. അവർ രാജാവിന്റെ അടുക്കൽ അറിയിച്ചുകൊള്ളുമല്ലൊ. ഇനിമേലാൽ ഈ കരയിൽ കട്ടികൽക്കു കാത്ത്യായനി എന്നു പേരിടുകയും ചാലക്കുറിതാം കെട്ടിക്കുകയും ചെയ്യരുതെന്നും നിങ്ങൾ

നിങ്ങളുടെ സഹോദരൻമുഖാന്തരം ജനങ്ങളെ അറിയിച്ചേക്കണം. ഇതൊന്നും പറഞ്ഞതായിട്ടും നമ്മളും തമ്മിൽ കണ്ടതായിട്ടും ആരോടും നിങ്ങളും പറയുകയുമരുത്.

ഇവരുടെ ഈ സംഭാഷണം കേട്ടുകൊണ്ട് ആ ദേശക്കാരനും നല്ല ജ്യോത്സ്യനും പ്രശ്നമാർഗ്ഗനിപുണനും ഒരു ദിവ്യനുമായ കണിയാമ്പറമ്പിൽ കണിയാൻ ഒരു മരത്തിന്റെ മറഞ്ഞുനിന്നിരുന്നു. കന്യകയുടെ സംഭാഷണമവസാനിച്ച ഉടനെ ആ കണിയാൻ "അടിയൻ ഇതെല്ലാം കേട്ടുവല്ലോ" എന്നു പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ കന്യക, "എന്നാൽ നീയും ഇതൊന്നും ആരോടും മിണ്ടിപ്പോകരുത്. നീ ആരോടെങ്കിലും ഇക്കാര്യം വല്ലതും പറഞ്ഞാൽ നിന്റെ സന്താനങ്ങളെല്ലാം എന്നും ചട്ടനും പൊട്ടനും (മുടന്തനും ബധിരനും) ആയിത്തീരും" എന്നും വൃദ്ധയോടു, "കുന്നിന്മേൽ വന്നാൽ ഇനിയും നിങ്ങൾക്ക് എന്നെക്കാണാം" എന്നും പറഞ്ഞിട്ട് ഉടനെ അദൃശ്യയായി ഭവിക്കുകയും ചെയ്തു.

ആ കന്യകയുടെ സ്വരൂപം കാണുകയും സംഭാഷണം കേൾക്കുകയും ചെയ്തിട്ടു ഭയവിസ്മയവിവശയായിത്തീർന്ന കോതയമ്മ ക്ഷണത്തിൽ കുളികഴിച്ചു വീട്ടിലെത്തി പതിവുള്ള ജപവും മററും കഴിച്ചുകൂട്ടി. അപ്പോഴയ്ക്കും കോതയമ്മയുടെ സഹോദരനായ കൊച്ചയ്യപ്പനും അവിടെയെത്തി. ഉടനെ കോതയമ്മ കൊച്ചയ്യപ്പനോട് "എടാ! കൊച്ചയ്യപ്പാ! കുന്നിന്മേൽ പണികഴിപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന അമ്പലത്തിൽ ഒരു ഭഗവതി ഇളകൊണ്ടിരിക്കു

ന്നു. അതിനാൽ ഇനി ശാസ്താവിനെ പ്രതിഷ്ഠിപ്പിക്കണമെങ്കിൽ അമ്പലം വേറെ ഉണ്ടാക്കിക്കണം. അവിടെ ഇളകൊണ്ടിരിക്കുന്നതു സാക്ഷാൽ കാത്ത്യായനിയാണു്. അതിനാൽ ഇനിമേലാൽ ഈ കരയിൽ ആർക്കും കാത്ത്യായനി എന്നു പേരിട്ടുകൂടാ. ആരെയും പാലക്കാമോതിരം കെട്ടിക്കയുമരുതു്. ഒരീ ഈ വിവരം കരയിൽ പ്രധാനന്മാരായ പള്ളിയിൽ മേനോൻ, വെട്ടിക്കുളങ്ങര കർത്താവു മുതലായവരെ ഇപ്പോൾത്തന്നെ ധരിപ്പിക്കണം. രാജാവിന്റെ അടുക്കൽ അവരറിയിച്ചുകൊള്ളുമല്ലോ" എന്നു പറഞ്ഞു. ഇതു കേട്ടിട്ടു കോതയമ്മ എന്തോ വിച്ചുപറയുന്നു എന്നാണു് കൊച്ചയ്യപ്പനു തോന്നിയതു്. എങ്കിലും അയാൾ ഉടനെ ഈ വിവരം പള്ളിയിൽ മേനോൻ മുതലായവരെ ഗ്രഹിപ്പിക്കുകയും മേനോൻ തെക്കുംകൂർ രാജാവിന്റെ അടുക്കൽ അറിയിക്കുകയും ചെയ്തു. കോതയമ്മ പറഞ്ഞതായതുകൊണ്ടു് ഇതു കേവലം അബദ്ധമായിരിക്കയില്ലെന്നു വിചാരിച്ചു് രാജാവും പള്ളിയിൽ മേനോൻ മുതലായവരും കുന്നുമ്മേൽക്കൂട്ടുകയും കണിയാൻപറമ്പിൽക്കണിയാനെ വരുത്തി പ്രശ്നംവെപ്പിച്ചുനോക്കിക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ പണിക്കര തീർത്തിരിക്കുന്ന ക്ഷേത്രത്തിൽ ദേവീസാന്നിദ്ധ്യമുണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതു വാസ്തവംതന്നെയാണെന്നും സാക്ഷാൽ മഹാമായയാകുന്ന കാത്ത്യായനീദേവി ലോകരക്ഷാർത്ഥം പല മൂർത്തികളായിപ്പിരിഞ്ഞു ഇപ്പോഴും കേരളത്തിൽ സഞ്ചരിച്ചു ഓരോ സ്ഥലങ്ങളിൽ കയറി ഇളകെണ്ടെത്തുടങ്ങിയിരിക്കയാണെന്നും അക്കൂട്ടത്തിൽ ഒരു മൂർത്തിയാണു് ഇവിടെ

യും ഇളക്കികൊണ്ടിരിക്കുന്നതെന്നും പല മൂൎത്തികളായി പിരിഞ്ഞിരിക്കുന്നുവെങ്കിലും എല്ലാം ആ മഹാമായ ഒരാൾ തന്നെയാണെന്നും "ഏകൈവാഹം ജഗത്യത്ര ദ്വിതീയാ കാ മമാപരാ?" എന്നാണല്ലോ ദേവി അരുളിച്ചെയ്തിരിക്കുന്നതു് എന്നും മറ്റും കണിയാർ പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ എല്ലാവരും ഇതെല്ലാം വിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്തു.

ഈ സമയം കോതയമ്മയും കുന്നിന്മേലെത്തി "കുന്നിന്മേൽ വന്നാൽ ഇനിയും നിങ്ങൾക്കു് എന്നെക്കാണാം" എന്നു ദേവി അരുളിച്ചെയ്തിരുന്നതിനെ ഓൎത്തു് അവർ അമ്പലത്തിൽക്കയറി ശ്രീകോവിലകത്തേയ്ക്കു നോക്കി. അപ്പോൾ അവർ അവിടെ "നാലെട്ടു തൃക്കൈകളിലുജ്ജ്വലിക്കും ശൂലചാപാദി നാനായുധഭാസമാനാ"യായും "മൂൎത്ത്യാ മനോജ്ഞാ"യായുമിരിക്കുന്ന കാത്യായനിയെ പ്രത്യക്ഷമായിക്കണ്ടിട്ടു ഭയവിസ്മയാകുലയായിത്തീരുകയും ചില സ്തോത്രങ്ങൾ ചൊല്ലി ദേവിയെ സ്തുതിക്കുകയും ചെയ്തു. ആ സമയം ആ ഭക്തയെ തൊട്ടുകൊണ്ടു നോക്കിയവരെല്ലാം ദേവിയുടെ ത്രൂപം മേല്പറഞ്ഞപ്രകാരം കണ്ടു് ഏറ്റവും ഭയാത്ഭുതപരവശന്മാരായിത്തീൎന്നു. കുറച്ചുസമയം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അവിടെ ദുന്നിരീക്ഷമായ ഒരു തേജസ്സുമാത്രം ശേഷിക്കുകയും, ക്രമേണ അതും അദൃശ്യമായിത്തീരുകയും ചെയ്തു.

അനന്തരം അവിടെക്കൂടിയിരുന്ന മഹാന്മാരുടെ ആലോചന "അടുത്ത മുഹൂൎത്തത്തിൽ പ്രതിഷ്ഠിപ്പിക്കാനായി പണിയിച്ചുവെച്ചിരിക്കുന്ന ശാസ്താവിന്റെ വിഗ്രഹം ഇനി എന്താണു് ചെയ്യേണ്ടതു്" എന്നായിരുന്നു.

പുത്തനായി പണിയിച്ചിട്ടുള്ള അമ്പലത്തിന്റെ അടുക്കൽത്തന്നെ തൽക്കാലം ഒരു ശ്രീകോവിൽ മാത്രം പണിയിച്ചു ശാസ്താവിന്റെ പ്രതിഷ്ഠ നടത്തിക്കാമെന്നു എല്ലാവരും കൂടി തീർച്ചപ്പെടുത്തുകയും അപ്രകാരം അഞ്ചെട്ടുദിവസംകൊണ്ടു ഒരു ശ്രീകോവിൽ പണിയിച്ചു കുറതീർപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു.

പ്രതിഷ്ഠയ്ക്കുള്ള ക്രിയകൾ തുടങ്ങുന്നതിനു തലേദിവസംതന്നെ തന്ത്രി, പരികർമ്മികൾ മുതലായവർ സ്ഥലത്തെത്തി. അപ്പോൾ അവിടെ ഉണ്ടായ വിശേഷങ്ങളെല്ലാം പള്ളിയിൽ മേനോൻ തന്ത്രിനമ്പൂരിപ്പാട്ടിലെ അടുക്കൽ അറിയിച്ചു. ഉടനെ നമ്പൂരിപ്പാട്ടീന്നു്, "എന്നാൽ ദേവീപ്രതിഷ്ഠകൂടി ഇപ്പോൾത്തന്നെ നടത്തുകയാണല്ലോ വേണ്ടതു്. ദേവി ഇവിടെ ഇരുന്നുകൊണ്ടിട്ടുണ്ടെന്നു നിങ്ങൾക്കെല്ലാവർക്കും വിശ്വാസം വന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിലും എല്ലാവർക്കും കാണത്തക്കവണ്ണം ഒരു ബിംബപ്രതിഷ്ഠകൂടി ചെയ്യേണ്ടതു് അത്യാവശ്യമാണു്. അങ്ങിനെ തീർച്ചപ്പെടുത്തുന്നപക്ഷം അതിലേയ്ക്കും വേണ്ടുന്ന ഉപകരണങ്ങളും ഒരു ബിംബവും വേണം" എന്നു പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ മേനോൻ മുതലായവർ, "ഉപകരണങ്ങളൊക്കെ ഉണ്ടാക്കാം; അതിനു പ്രയാസമില്ല; ഈ മുഹൂർത്തത്തിനു പ്രതിഷ്ഠിക്കത്തക്കവണ്ണം ബിംബമുണ്ടാക്കിക്കുന്ന കാര്യം അസാദ്ധ്യമാണു്. അതിനാൽ ദേവീപ്രതിഷ്ഠ ഇനി യോഗ്യമുണ്ടാകുന്ന മുഹൂർത്തത്തിലാകാമെന്നു വെക്കാനേ നിവൃത്തിയുള്ളൂ" എന്നു പറഞ്ഞു. "എന്നാൽ അങ്ങിനെ മതി" എന്നു നമ്പൂരിപ്പാട്ടീന്നും സമ്മതിച്ചു.

അന്നു രാത്രിയിൽ കോതയമ്മയ്ക്കു് ഒരു സ്വപ്നമുണ്ടായി. കുറച്ചുദിവസം മുമ്പു് അവർ ആറുകടവിൽവെച്ച് കണ്ടതായ ആ കന്യക അവരുടെ അടുക്കൽച്ചെന്നു, "നിങ്ങൾ പതിവായി കുളിക്കുന്ന കടവിൽനിന്നു സ്വല്പം പടിഞ്ഞാട്ടു മാറി ഒരു കയമുണ്ടല്ലോ. ആ കയത്തിൽ എന്റെ ശിലാവിഗ്രഹം കിടക്കുന്നുണ്ടു്. അതെടുപ്പിച്ച് ഈ അടുത്ത മുഹൂർത്തത്തിൽത്തന്നെ എന്റെ പ്രതിഷ്ഠയും നടത്തിക്കണം. തോണിയിൽക്കയറി ആ കയത്തിന്റെ സമീപത്തു ചെന്നാൽ അവിടെ വെള്ളത്തിനടിയിൽനിന്നു ധാരാളമായി പാലക്കായ് പൊന്തിവരുന്നതു കാണാം. ആ സ്ഥലത്തു മുങ്ങിത്തപ്പിയാൽ വിഗ്രഹം കണ്ടുകിട്ടും" എന്നു പറഞ്ഞു എന്നായിരുന്നു സ്വപ്നം. സ്വപ്നം കണ്ട ഉടനെ ആ വൃദ്ധ ഉണർന്നു കണ്ണു തുറന്നു നോക്കീട്ട് അവിടെയെങ്ങും ആരെയും കണ്ടില്ല. എങ്കിലും ഇതു ദേവി എഴുന്നള്ളി അരുളിച്ചെയ്തതുതന്നെയാണെന്നു വിശ്വസിച്ചുകൊണ്ടു കോതയമ്മ ഈ വിവരം കൊച്ചയ്യപ്പൻ മുഖാന്തരം അതിരാവിലെ പള്ളിയിൽ മേനോൻ മുതലായവരെ അറിയിച്ചു. കോതയമ്മയുടെ വാക്കു് ഒരിക്കലും മിഥ്യയായിപ്പോവുകയില്ലെന്നുള്ള വിശ്വാസം എല്ലാവർക്കുമുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ പള്ളിയിൽ മേനോൻ മുതലായ ചില പ്രധാനന്മാർ വെള്ളത്തിൽ മുങ്ങിത്തപ്പാൻ പരിചയവും സാമർത്ഥ്യവുമുള്ള ചിലരോടുകൂടി ഉടനെ വള്ളത്തിൽ കയറി ആ കയത്തിങ്കലേക്കു പോയി. അവിടെച്ചെന്നപ്പോൾ ഒരു സ്ഥലത്തു സംഖ്യയില്ലാതെ പാലക്കായ് വെള്ളത്തിനടിയിൽ നിന്നു പൊന്തിവരുന്നതായി കാണുകയും

അവിടെ ചിലർ മുങ്ങിത്തപ്പിയപ്പോൾ ബിംബം കണ്ടുകിട്ടുകയും അതെടുത്തു കുന്നിന്മേൽ കൊണ്ടുവരികയും പിന്നെ ബിംബപരിഗ്രഹം മുതലായ സകല ക്രിയകളും ചെയ്തു നിശ്ചിതമുഹൂൎത്തത്തിൽത്തന്നെ ദേവിയുടേയും ശാസ്താവിന്റെയും പ്രതിഷ്ഠയും കലശവും നടത്തുകയും ചെയ്തു. അതോടുകൂടി അതികേമമായി ഉത്സവവും നടത്തി.

അക്കാലത്തുതന്നെ തെക്കുംകൂർരാജാവും തന്ത്രിയും പള്ളിയിൽ മേനോൻ മുതലായവരും കൂടി ക്ഷേത്രത്തിൽ ഉത്സവം മുതലായ ആട്ടവിശേഷങ്ങൾ മാസവിശേഷങ്ങൾ, നിത്യനിദാനം മുതലായവയ്ക്കു പടിത്തരം നിശ്ചയിക്കുകയും അവയ്ക്കെല്ലാം വകവെച്ചു ധാരാളം വസ്തുക്കൾ ദേവസ്വംപേരിൽ പതിക്കുകയും ചെയ്തു. അതിനാൽ ആ ഭഗവതീദേവസ്വം ഏററവും ധനപുഷ്ടിയുള്ളതായിത്തീൎന്നു. അവിടെ പ്രാധാന്യവും ദേവിക്കുതന്നെ സിദ്ധിച്ചു. ശാസ്താവിന്ന് അവിടെ ഒരുപദേവന്റെ സ്ഥാനം മാത്രമേ സിദ്ധിച്ചുള്ളു. എങ്കിലും ദേവിക്കു ഇതൊന്നുകൊണ്ടും നല്ല തൃപ്തിയായില്ല.

പടിത്തരം നിശ്ചയിച്ച ദിവസം രാത്രിയിൽ തെക്കുംകൂർ രാജാവിന്ന് ഒരു സ്വപ്നമുണ്ടായി. സൎവാംഗസുന്ദരിയായ ഒരു സ്ത്രീ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുക്കൽചെന്ന് "ഇതൊന്നുകൊണ്ടും എനിക്കു തൃപ്തിയായിട്ടില്ല. എനിക്കു തൃപ്തിയാകേണമെങ്കിൽ എന്റെ കോതയമ്മയ്ക്കുകൂടി എന്തെങ്കിലും കൊടുക്കണം. കോതയമ്മ സന്തോഷിച്ചാൽ ഞാനും സന്തോഷിക്കും" എന്നു പറഞ്ഞതായിട്ടായിരുന്നു സ്വപ്നം. ആ സമയത്തുതന്നെ ഇല്ലക്കാര

മൊരു സ്വപ്നം പള്ളിയിൽ മേനോനുമുണ്ടായി. നേരം വെളുത്തയുടനേ പള്ളിയിൽ മേനോൻ രാജസന്നിധിയിലെത്തി തനിക്കുണ്ടായ സ്വപ്നത്തിന്റെ വിവരം അറിയിച്ചു. തനിക്കും ഇപ്രകാരമൊരു സ്വപ്നമുണ്ടായി എന്നു രാജാവും പറഞ്ഞു. ഉടനേ രണ്ടുപേരുംകൂടി ആളയച്ചു കണിയാൻപറമ്പിൽ കണിയാരെ വരുത്തി പ്രശ്നം വെപ്പിച്ചു നോക്കിച്ചു. അപ്പോൾ ഈ ഉണ്ടായിട്ടുള്ളതു ദേവിയുടെ ദർശനം തന്നെയാണെന്നും കോതയമ്മയ്ക്കുകൂടി എന്തെങ്കിലും ശരിയായിട്ടു കൊടുത്തില്ലെങ്കിൽ ദേവിയുടെ കോപവും തന്നിമിത്തം അനേകം അനത്ഥങ്ങളുമുണ്ടായിത്തീരുമെന്നും കണിയാർ വിധിച്ചു. അതിനാൽ കോതയമ്മയുടെ പേരിൽ ഏതാനും പുഞ്ചനിലം ഇനാമായി പതിച്ചുകൊടുത്തതുകൂടാതെ അവരുടെ സഹോദരനായ കൊച്ചയ്യപ്പനെ ദേവസ്വത്തിൽ മാരാച്ചന്തിരമായി നിയമിക്കുകയും ചെയ്തു. കോതയമ്മയുടെ പേരിൽ പതിച്ചുകൊടുത്ത നിലത്തിനു 'കോതനേടിയ നിലം' എന്നാണു് പേരു പറഞ്ഞുവന്നിരുന്നതു്. അതു കാലക്രമേണ ലോപിച്ചു 'കോതാടി' നിലമെന്നായിത്തീർന്നു. ആ നിലം ഏതാനും കൊല്ലങ്ങൾക്കു മുമ്പു (൧൦൭൦-ാമാണ്ടു) വരെ കണ്ണാട്ടുവീട്ടുകാരുടെ കൈവശാനുഭവത്തിൽത്തന്നെ ഇരുന്നിരുന്നു. പിന്നീടു് ചിലർ എഴുതി വിററുകളഞ്ഞതിനാൽ അന്യാധീനപ്പെട്ടുപോയി. എങ്കിലും ഇപ്പോഴും ആ നിലത്തിനു കോതാടിനിലം എന്നുതന്നെയാണു് പേരു പറഞ്ഞുവരുന്നതു്. ആ വീട്ടുകാൎക്കു ദേവസ്വത്തിൽ ൧൦൮൦-ാമാണ്ടുവരെ മാരാച്ചന്തിരവുമുണ്ടായി

രുന്നു. പിന്നീടു ചില കാരണങ്ങളാൽ അതും മാറിപ്പോ
യി. എങ്കിലും ആ വീട്ടുകാൎക്കു പ്രതിവൎഷം ൨൦ പറ നെ
ല്ലു വീതം ഗവൎമ്മേണ്ടിൽനിന്നു ഇനാമായി ഇപ്പോഴും കൊ
ടുത്തുവരുന്നുണ്ടു.

കോതയമ്മയ്ക്കു ഇനാമായി നിലം പതിച്ചുകൊടു
ത്ത കാലത്തു കണിയാൻപറമ്പിൽ കണിയാനും ചില
വസ്തുക്കൾ കരമൊഴിവായി പതിച്ചുകൊടുത്തിരുന്നു. വി
ശേഷിച്ചു അവരുടെ തറവാട്ടേയ്ക്കു "മെച്ചൎ" എന്നൊരു
സ്ഥാനപ്പേരുകൂടി തെക്കുംകൂർ രാജാവു കല്പിച്ചുകൊടുത്തു.
വസ്തുക്കളെല്ലാം അവർ ഓരോ കാലത്തായി എഴുതി വി
റ്റുകളഞ്ഞതിനാൽ ഇപ്പോൾ അവൎക്കു കുടിപാൎക്കുന്ന പു
രയിടവും മെച്ചരെന്നുള്ള സ്ഥാനപ്പേരും മാത്രമേ ഉള്ളു.
എങ്കിലും ദേവിയുടെ ശാപം അവർ ഇന്നും അനുഭവിച്ചു
കൊണ്ടുതന്നെ ഇരിക്കുന്നുണ്ടു. കോതയമ്മയും ദേവിയും
തമ്മിൽ ആറ്റുകടവിൽവെച്ചുണ്ടായ സംഭാഷണം മറ
ഞ്ഞുനിന്നു കേട്ട കണിയാൻ ആ വൎത്തമാനം അപ്പോൾ
തന്നെ സ്വകാൎയ്യമായി അവന്റെ ഭാൎയ്യയോടു പറഞ്ഞു.
അതിനാൽ അവന്റെ കുടുംബത്തിലുണ്ടാകുന്ന പുരുഷ
ന്മാർ പൊട്ടനോ ചട്ടനോ ആയിരിക്കുന്നതിനു ഇപ്പോഴും
വ്യത്യാസം വന്നിട്ടില്ല.

പ്രസ്തുത ഭഗവതിക്ഷേത്രത്തിൽ ആദ്യകാലംമുതൽ
ക്കുതന്നെ തെക്കുംകൂർ രാജാവിനു നാമമാത്രമായി ഒരു മേ
ലാഴ്മസ്ഥാനമുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിലും അവിടെ സകല
കൈകാൎയ്യകൎത്തൃത്വവും കരക്കാൎക്കുതന്നെയായിരുന്നു.
തെക്കുംകൂർ രാജ്യം തിരുവിതാംകൂറിൽ ചേൎന്നിട്ടും വളരെ

കാലത്തേക്കു് ആ ദേവസ്വം കരക്കാരുടെ കൈവശത്തിൽത്തന്നെ ഇരുന്നിരുന്നു. കൊല്ലം ൯൮൭-ാമാണ്ടു് ഈ ദേവസ്വം തിരുവിതാംകൂർ സർക്കാരിൽച്ചേൎക്കുകയും അതോടുകൂടി കരക്കാരുടെ അധികാരങ്ങളെല്ലാം വിട്ടുപോവുകയും ചെയ്തു. എങ്കിലും ആ ദേശക്കാർ ആ ദേവിയെ ഇപ്പോഴും തങ്ങളുടെ പരദേവതയായിത്തന്നെ ആദരിക്കുകയും ആചരിക്കുകയും ചെയ്തുവരുന്നുണ്ടു്. മൂവായിരപ്പറ നിലവും അസംഖ്യം പുരയിടങ്ങളും തനതുപേരിൽത്തന്നെ ഉണ്ടായിരുന്ന ഈ ദേവസ്വം സർക്കാരിൽച്ചേർത്തപ്പോൾ അന്നു ബ്രിട്ടീഷുറസിഡണ്ടും തിരുവിതാംകൂർ ദിവാനുമായിരുന്ന മൺറോസായ്പവർകൾ ക്ഷേത്രത്തിലെ അടിയന്തിരങ്ങൾക്കു മുമ്പു നിശ്ചയിച്ചിരുന്ന പതിവുകളെല്ലാം കുറച്ചുകളഞ്ഞതിനാൽ അവിടെ ഉത്സവാദികൾക്കു മുതൽ ഒട്ടും മതിയാകാതെയായിത്തീൎന്നു. ഇയ്യിടെയുണ്ടായ ദേവസ്വം പരിഷ്കാരത്തോടുകൂടി ആ മതിയാകായ്ക പരമകാഷ്ഠയെ പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തു. എങ്കിലും ആ ദേശക്കാൎക്കു ക്ഷേത്രകാൎയ്യങ്ങളിലുള്ള പ്രതിപത്തിയും ശ്രദ്ധയും ഒട്ടും കുറഞ്ഞുപോയിട്ടില്ലാത്തതിനാൽ അവിടെ വേണ്ടുന്ന കാൎയ്യങ്ങളെല്ലാം ഇപ്പോഴും ഭംഗിയായിത്തന്നെ നടന്നുപോരുന്നുണ്ടു്. ക്ഷേത്രകാൎയ്യങ്ങൾക്കായി ദേശക്കാർ ഏതാനും പണം ശേഖരിച്ചിട്ടുള്ളതിനാൽ സർക്കാരിൽനിന്നു പതിവുള്ളതു കഴിച്ചു പോരാത്തതിനു ദേശക്കാരുടെ ആ പണത്തിന്റെ പലിശയിൽനിന്നുകൂടി ചെലവുചെയ്താണു് അവിടെ അവർ ഉത്സവം മുതലായവ നടത്തിപ്പോരുന്നതു്. കരക്കാർ വിശേഷാൽ ചില

തിരുവാഭരണങ്ങളും മററുംകൂടി ഉണ്ടാക്കിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവയെല്ലാം കരക്കാരുടെ കൈവശംതന്നെയാണ് ഇപ്പോഴുമിരിക്കുന്നത്. ഉത്സവകാലത്തും മററു വിശേഷദിവസങ്ങളിലും ഉപയോഗിക്കുന്നതിനായി അവർ അവ എടുത്തുകൊടുക്കുകയും അടിയന്തിരം കഴിഞ്ഞാൽ തിരിയെ വാങ്ങിവെച്ചു സൂക്ഷിക്കുകയും ചെയ്തുവരുന്നു. അവയൊന്നും അവർ സക്കാരിലേക്കു വിട്ടുകൊടുത്തിട്ടില്ല.

കിളിരൂർ കുന്നിന്മേൽ ദേവീപ്രതിഷ്ഠ കഴിഞ്ഞിട്ട് ആദ്യമായി നടന്ന ഉത്സവം മീനമാസത്തിൽ രോഹിണി കൊടിയേററും പൂരം ആറാട്ടുമായിട്ടായിരുന്നു. അങ്ങിനെതന്നെ ഇപ്പോഴും നടന്നുവരുന്നു. മീനമാസത്തിൽ കാർത്തിക ഭഗവതിയുടെ തിരുനാളെന്നു സങ്കല്പിച്ച് ആ ദിവസത്തേയും ഒരുത്സവംപോലെതന്നെ ആഘോഷപൂർവ്വം കൊണ്ടാടിവരുന്നുണ്ട്. അതും ദേശക്കാർകൂടി പണം ചെലവുചെയ്താണ് നടത്തിവരുന്നത്. സക്കാർ ക്ഷേത്രത്തിൽ ദേശക്കാരുടെ സഹകരണം ഇതുപോലെ മറെറങ്ങുമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ഈ ക്ഷേത്രത്തിൽ ൧൦൧൮-ാമാണ്ടു ശ്രീകോവിലിന്നും ൧൦൩൦-ാമാണ്ടു മണ്ഡപത്തിനും ചെമ്പിടുവിച്ചതു ദേശക്കാർതന്നെയാണ്. അടുത്ത കാലത്ത് അഗ്നിബാധയാൽ നഷ്ടപ്പെട്ടുപോയ ശ്രീകോവിൽ സക്കാരനുവാദപ്രകാരം വീണ്ടും പണികഴിച്ചു ചെമ്പിടുവിക്കാൻ ഉത്സാഹിച്ചുവരുന്നതും ഈ ദേശക്കാർതന്നെ. ഇതെല്ലാം ആ ദേശക്കാർക്കു ദേവിയെക്കുറിച്ചുള്ള ഭക്തികൊണ്ടു മാത്രമല്ല; ഭയംകൊണ്ടുകൂടിയാണ്. ആ ദേവിയുടെ ചൈതന്യവും മാഹാത്മ്യവും അ

ത്രസ്സമാത്രമുണ്ട്. അതിലേക്കു ചില ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളും കൂടി പ്പറയാം.

കിളിരൂർദേശത്ത് ആക്കും കാത്ത്യായിനിയെന്നു പേരിടുകയും പാലക്കാമോതിരം കെട്ടിക്കുകയുമരുതെന്നു ദേവി മുൻപേതന്നെ അരുളിച്ചെയ്തിട്ടുണ്ടല്ലോ. അതു രണ്ടു കൂട്ടവും ഇപ്പോഴും ആ ദേശത്തു പതിവില്ല. ആ ദേശത്തുള്ള പുരുഷന്മാർ സംബന്ധം ചെയ്തോ മററും കാത്ത്യായിനിയെന്നു പേരായ സ്ത്രീകളെ അന്യദേശത്തുനിന്നു അവിടെക്കൊണ്ടുവന്നു താമസിപ്പിച്ചാലും സുഖമായി അധികം ദിവസം താമസിക്കാനിടയാകാറില്ല. എന്തെങ്കിലും കാരണവശാൽ ആ സ്ത്രീകൾ പെട്ടെന്നു ആ ദിക്കു വിട്ടു പോകേണ്ടതായിവരും. ഇതു് ഇപ്പോഴും കണ്ടുവരുന്ന ഒരു സംഗതിയാണ്.

വണ്ടാരിക്കൽ ചെങ്ങളം എന്ന ദേശത്തു ഒരു വീട്ടിൽ സ്ത്രീസന്താനമില്ലാതെയിരുന്നതിനാൽ "ഒരു പെൺകുട്ടിയുണ്ടായാൽ ആ കുട്ടിയെ കിളിരൂർ കുന്നിന്മേൽ ഭഗവതിയുടെ നടയിൽ കൊണ്ടുപോയിവെച്ചു ചോറുകൊടുത്തേക്കാം" എന്നു ആ വീട്ടുകാർ നിശ്ചയിച്ചു. അനന്തരം അധികം താമസിയാതെ ആ വീട്ടിൽ ഒരു സ്ത്രീ ഗർഭം ധരിക്കുകയും യഥാകാലം ഒരു പെൺകുട്ടിയെ പ്രസവിക്കുകയും ചെയ്തു. വീട്ടുകാർ അത്യന്തം സന്തോഷിച്ചു് ആറാം മാസത്തിൽ ചോറുകൊടുക്കുന്നതിനായി കുട്ടിയേയുംകൊണ്ടു കിളിരൂർ കുന്നിന്മേലെത്തി ചില വഴിപാടുകൾ നടത്തി, ചോറു കൊടുക്കുന്നതിനായി ആഭരണങ്ങളുമണിയിച്ചു നടയിൽക്കൊണ്ടുചെന്നു. ആ സമയം

കുട്ടിക്ക് ഒരു ബോധക്ഷയമുണ്ടായി. കുട്ടി കണ്ണു തുറക്കുകയോ മുലകുടിക്കുകയോ ചെയ്യാതെ വെയിലത്തിട്ട താമരപ്പോലെ വാട്ടിത്തളൎന്നു കിടക്കുന്നതു കണ്ടു കുട്ടിയുടെ മാതാപിതാക്കന്മാർ മാത്രമല്ല, ദേവീദർശനത്തിനായി അവിടെ വന്നുകൂടിയിരുന്ന അന്യജനങ്ങൾപോലും അത്യന്തം വിഷണ്ണരായി തീൎന്നു. ഉടനേ ഒരു ദൈവജ്ഞനെ വരുത്തി പ്രശ്നംവെയ്പിച്ചു നോക്കിക്കുകയും കുട്ടിയുടെ അസ്വാസ്ഥ്യത്തിന്റെ കാരണം അതിനെ പാലക്കാമോതിരം കെട്ടിച്ചു നടയിൽ കൊണ്ടുവന്നതാണെന്നും ആ മോതിരമഴിച്ചു നടയ്ക്കുവെച്ചാൽ കുട്ടിക്കു സുഖമാകുമെന്നും പ്രശ്നക്കാരൻ വിധിക്കുകയും കുട്ടിയുടെ ഉടമസ്ഥന്മാർ ആ മോതിരമഴിച്ചു നടയ്ക്കു വെക്കുകയും ഉടനെ കുട്ടിക്കു സുഖമാവുകയാൽ ചോറുംകൊടുത്തു കൊണ്ടുപോവുകയും ചെയ്തു. ആ പാലക്കാമോതിരം മറ്റുള്ള തിരുവാഭരണങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ കരക്കാരുടെ കൈവശം ഇപ്പോഴുമവിടെ ഇരിക്കുന്നുണ്ട്. അതു അവിടെ ഉത്സവകാലങ്ങളിലും മററും എഴുന്നള്ളിപ്പിന് അങ്കിയിൽ ചാൎത്തുകയാണ് ചെയ്തുവരുന്നതു.

വൈക്കത്തു കോട്ടയംമുഖം സന്ധ്യവേലയ്ക്കു വേണ്ടുന്ന അരി, കറിക്കോപ്പുകൾ മുതലായ സാമാനങ്ങളെല്ലാം കോട്ടയം പാൎവത്ത്യക്കാരൻ ശേഖരിച്ചു, വള്ളങ്ങളിലാക്കി വൈക്കത്തു കൊണ്ടുപോയി സന്ധ്യവേല നടത്തുകയായിരുന്നു മുൻകാലങ്ങളിൽ പതിവ്. സാമാനങ്ങളെല്ലാം വള്ളങ്ങളിലാക്കി വൈക്കത്തേക്കു പുറപ്പെടുന്ന ദിവസം പാൎവത്ത്യക്കാരൻ മുതലായവരുടെ വകയായി കിളിരൂർ, ക

ന്നിന്മേൽ ഭഗവതിക്കു ഒരു ചരക്കിലട വഴിപാടു നടത്തുകയും പതിവായിരുന്നു. സർക്കാർ വക അടിയന്തിരങ്ങൾക്കുള്ള സാമാനങ്ങൾക്കെല്ലാം കുത്തകയേല്പാടുകാർപ്പോലും സന്ധ്യവേലയ്ക്കുള്ള സാമാനങ്ങളും പ്രവൃത്ത്യക്കാരന്മാർ ശേഖരിച്ചുകൊണ്ടുപോവുകയെന്നുള്ള പതിവു നിന്നുപോയി. അതോടുകൂടി കുന്നിന്മേൽ ഭഗവതിക്കു പതിവുണ്ടായിരുന്ന അടവഴിപാടും നിറുത്തലായി. അപ്പോൾ വൈക്കത്തു ചില ദുർല്ലക്ഷണങ്ങൾ കണ്ടുതുടങ്ങി. സന്ധ്യവേലസ്സദ്യയ്ക്കുള്ള പ്രഥമനിൽ അട്ട വീഴുക, കാളനിൽ ഗൗളി വീഴുക മുതലായ ദുർല്ലക്ഷണങ്ങൾ പതിവായി കണ്ടുതുടങ്ങിയപ്പോൾ അതിന്റെ കാരണമറിയുന്നതിനായി പ്രശ്നംവെപ്പിച്ചു നോക്കിച്ചു. അപ്പോൾ ഈ അമംഗളങ്ങൾ കാണുന്നതിന്റെ കാരണം കിളിത്രൂർ കുന്നിന്മേൽ ഭഗവതിക്കു പതിവുള്ള വഴിപാടു നടത്താത്തതുകൊണ്ടു വൈക്കത്തപ്പനുണ്ടായിട്ടുള്ള വിരോധമാണെന്നും "എന്റെ കാർത്ത്യായിനിക്കു പതിവുള്ളതു കൊടുക്കാതെ എനിക്കു പതിവുള്ളതു ഞാൻ സ്വീകരിക്കുകയില്ല" എന്നാണു് വൈക്കത്തപ്പന്റെ ഭാവമെന്നും പ്രശ്നക്കാരൻ വിധിച്ചു. അതിനെസ്സംബന്ധിച്ചു് എഴുത്തുകുത്തുകൾ നടത്തുകയാൽ സർക്കാർവകയായി ആ വഴിപാടു നടത്തിക്കൊള്ളുന്നതിനു ഗവമ്മേണ്ടു അനുവദിച്ചു. പണ്ടത്തെപ്പോലെയൊന്നുമില്ലെങ്കിലും സന്ധ്യവേല വകയായി ആ വഴിപാടു നാമമാത്രമായിട്ടെങ്കിലും ഇപ്പോഴും നടന്നുവരുന്നുണ്ടു.

ഇനി ഇവിടെ ദേവിക്കു അടവഴിപാടു പ്രധാനമായിത്തീർന്നതിന്റെ കാരണംകൂടി പറയാം. ദേവിയുടെ

ബിംബത്തിന്റെ പ്രാണപ്രതിഷ്ഠ കഴിച്ചദിവസം തന്ത്രിനമ്പൂരിപ്പാട്ടിലേക്ക് എന്തോ അത്താഴമില്ലാത്ത ദിവസമായിരുന്നു. അതിനാൽ പലഹാരത്തിന് അരി പൊടിച്ചുകൊണ്ടുചെന്നു കൊടുക്കണമെന്നു ശാന്തിക്കാരൻ കഴകക്കാരോട് പറഞ്ഞു. കഴകക്കാർ ഇരുനാഴി ഉണക്കലരിയാണ് പൊടിച്ചു കൊണ്ടു ചെന്നു കൊടുത്തത്. അതിനാൽ ശാന്തിക്കാരൻ അതിനു ചേരുന്ന ശർക്കരയും നാളികേരവും ചേർത്തുണ്ടാക്കിയതു വത്സൻ (അട) ആയിരുന്നു. അതു കണ്ടിട്ടു തന്ത്രിനമ്പൂരിപ്പാട്, "വത്സനാണോ പലഹാരം? എന്നാൽ അതു നിവേദിച്ചിട്ടു വേണം തിന്നാൻ. ബിംബത്തിന്റെ പ്രാണപ്രതിഷ്ഠ കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നതിനാൽ ഇപ്പോൾ എന്തെങ്കിലും നിവേദിക്കണമല്ലോ. അതിന് ഇതുതന്നെ ആയിക്കളയാം" എന്നു പറഞ്ഞ് ആ വത്സനെടുത്തുവെച്ചു അദ്ദേഹംതന്നെ നിവേദ്യം കഴിച്ചു. അന്നു രാത്രിയിൽ തന്ത്രിനമ്പൂരിപ്പാട്ടിലേക്കു ദേവിയുടെ ദർശനമുണ്ടായി. "വത്സൻ നിവേദ്യം എനിക്കു വളരെ തൃപ്തികരമായിരിക്കുന്നു. പതിവായി അത്താഴപ്പൂജയോടുകൂടി നിവേദിക്കുന്നതിന് ഏർപ്പാടു ചെയ്യണം" എന്നു ദേവി അരുളിച്ചെയ്തതായിട്ടാണ് നമ്പൂരിപ്പാട്ടിലേക്കു ദർശനമുണ്ടായതു. ഇങ്ങിനെ ദർശനമുണ്ടായ വിവരം പിറ്റേദ്ദിവസം തന്ത്രിനമ്പൂരിപ്പാട് രാജാവിന്റെ അടുക്കലും വള്ളിയിൽ മേനോൻ മുതലായവരോടും പറഞ്ഞു. അവർ പ്രശ്നം വെയ്പിച്ചു നോക്കിയതിൽ അതു ദേവിയുടെ അരുളപ്പാടുതന്നെയാണെന്നു പ്രശ്നക്കാരൻ വിധിക്കുകയും ചെയ്തു. അതിനാൽ പ്രതിദിനം അത്താഴ

പൂജയ്ക്കു ഇരുനാഴിയരിയുടെ വത്സൻകൂടി പടിത്തരക്കണക്കിൽച്ചേർത്തെഴുതി അതു പതിവായിത്തീരുകയും ചെയ്തു. അതിപ്പോഴും നടന്നുവരുന്നുമുണ്ടു. അടവഴിപാടു് ദേവിക്കു പ്രീതികരമാണെന്നു അറിയുകയാൽ ഓരോരുത്തർ ഓരോ കാൎയ്യങ്ങൾ സാധിക്കുന്നതിനായി യഥാശക്തി മൂന്നേകാലിടങ്ങഴി അരികൊണ്ടും ആറേകാലിടങ്ങഴി അരികൊണ്ടും പന്ത്രണ്ടേകാലിടങ്ങഴി അരികൊണ്ടും ഇരുപത്തഞ്ചേകാലിടങ്ങഴി അരികൊണ്ടും മററും അടവഴിപാടു് പ്രാൎത്ഥിച്ചു തുടങ്ങുകയും എല്ലാവൎക്കും കാൎയ്യങ്ങൾ സാധിച്ചുതുടങ്ങുകയും ചെയ്തു. അങ്ങിനെ അടവഴിപാടു് അവിടെ നടപ്പാവുകയും അതിനു പ്രാധാന്യം സിദ്ധിക്കുകയും ചെയ്തു. പന്ത്രണ്ടേകാലിടങ്ങഴി അരികൊണ്ടുള്ളതിനു 'പന്തിരുനാഴിയട' എന്നാണു പേരുപറഞ്ഞുവരുന്നതു്. അതിൽക്കുറഞ്ഞതിനു അരപ്പന്തിരുനാഴി, കാൽപ്പന്തിരുനാഴി എന്നും യഥാക്രമം പേർ പറയുന്നു. ഇരുപത്തഞ്ചേകാലിടങ്ങഴി അരികൊണ്ടുള്ള അട വലിയ ചരക്കിൽ (വാൎപ്പിൽ) അല്ലാതെ ഉണ്ടാക്കാൻ പാടില്ല. അതിനാൽ അതിനു 'ചരക്കിലട' എന്നും പേർ പറഞ്ഞുവരുന്നു. ചരക്കിലടയ്ക്കു നൂറെറാന്നു നാഴി അരി, നൂറെറാന്നു നാളികേരം, നൂറെറാന്നു കദളിപ്പഴം, മൂന്നു തുലാം ശൎക്കര, മുന്നാഴി നെയ്യു് ഇങ്ങിനെയാണു പതിവു്. പന്തിരുനാഴിയട മുതലായവയ്ക്കും ഈ കണക്കനുസരിച്ചു വിതപ്രകാരമുള്ള നാളികേരം, ശൎക്കര മുതലായവ ചേൎക്കണം. കദളിപ്പഴം കിട്ടാതെ വന്നാൽ അതിനുപകരം നേന്ത്രപ്പഴവും വരിക്ക

ച്ചക്കപ്പുഴവും ചേക്കാറുണ്ട്. അടവഴിപാടുണ്ടായാൽ സമീപസ്ഥന്മാരായ ആബാലവൃദ്ധം അനേകം ജനങ്ങളും ആ ക്ഷേത്രസന്നിധിയിൽ വന്നുകൂടുക പതിവാണ്. ഇത്രയിടങ്ങഴി അരികൊണ്ട് അടയുണ്ടായാൽ ബ്രാഹ്മണസ്വമന്റും ശാന്തിക്കാരൻ, കഴകക്കാരൻ, തേങ്ങാപ്പണിക്കാരൻ, പള്ളിയിൽ മേനോൻ, വെട്ടികളങ്ങരക്കയ്മൾ, പാത്രംതേല്പുകാരൻ ഇലയും വിറകും കൊടുക്കുന്നയാളും മുതലായവക്ക് ഇത്ര ഇത്ര അട വീതം കൊടുക്കണമെന്നു കണക്കുണ്ട്. അതൊക്കെ കഴിഞ്ഞാൽ ഉള്ളതിന്റെ അവസ്ഥപോലെ ഒന്നോ രണ്ടോ അടവീതം അവിടെ വന്നുകൂടുന്നവക്കെല്ലാവക്കും കൊടുക്കേണമെന്നുള്ളതു നിർബ്ബന്ധമാണ്. അതുപോലെ ഒരുഭാഗം വഴിപാട് നടത്തുന്ന ആളുകളുമുണ്ട്. അതു കൊടുത്തില്ലെങ്കിലും വെറുതേ വരുന്നവക്കു കൊടുക്കാതെയിരിക്കാൻ പാടില്ല. അവക്കു കൊടുക്കാതെയിരുന്നാൽ ആ വഴിപാടുകൊണ്ടു യാതൊരു ഫലവുമുണ്ടാവുകയില്ലെന്നു മാത്രമല്ല, ദേവിയുടെ വിരോധമുണ്ടാവുകയും ചെയ്യും. ഇതിനു ദൃഷ്ടാന്തമായി പല സംഗതികളുമുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. അവയിൽ ഒന്നുമാത്രം പ്രസ്താവിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

ഒരാണ്ടിൽ വൈക്കത്തു സന്ധിവേലയ്ക്കു സാമാനങ്ങളെല്ലാം ശേഖരിച്ചു വള്ളങ്ങളിലാക്കിക്കൊണ്ടുപോയ പാർവ്വത്യക്കാരൻ പതിവുള്ള ചാർക്കിലടകഴിച്ചിട്ടു ശാന്തിക്കാരൻ മുതലായ അനുഭവക്കാക്കുമാത്രം പതിവുള്ളതു കൊടുത്തതിന്റെ ശേഷം പിന്നെയുണ്ടായിരുന്ന അടയെല്ലാം വാങ്ങി ഭാണ്ഡം കെട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി. ഉടനെ വൈ

ക്കത്തിനു യാത്രയാവുകയും ചെയ്തു. അട കിട്ടുമെന്നാഗ്രഹിച്ചു വന്നവരെല്ലാം ഇച്ഛാഭംഗത്തോടുകൂടി തിരിച്ചുപ്പോയി. ചില കുട്ടികൾ ഉറക്കെ കരഞ്ഞുകൊണ്ടാണു് മടങ്ങിയതു്. അതു കണ്ടിട്ടു ചിലർ "ഇതു ഭഗവതി സഹിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. എന്തെല്ലാമാപത്തുകൾ വന്നുകൂടുമോ എന്തോ" എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടാണു് മടങ്ങിപ്പോയതു്. കാര്യം അങ്ങിനെതന്നെ വരുകയും ചെയ്തു.

പാർവ്വത്യക്കാരൻ മുതലായവർ വേമ്പനാട്ടുകായലിൽ എത്തിയപ്പോഴയ്ക്കും അതികലശലായി കാറ്റും മഴയും തുടങ്ങി. കായലിൽ ഓളം പെരുകി വള്ളങ്ങളിൽ വെള്ളം അടിച്ചുകയറി, വള്ളം മുങ്ങുമെന്നുള്ള ദിക്കായി. പാർവ്വത്യക്കാരൻ മുതലായവർക്കു പരിഭ്രമവും കലശലായി. പ്രാണഭീതി നിമിത്തം ചിലർ നിലവിളിയും തുടങ്ങി. അപ്പോൾ പഴമപരിചയമുള്ളവരായി വള്ളത്തിലുണ്ടായിരുന്നതിൽച്ചിലർ, "അവിടെ വന്നുകൂടിയിരുന്നവർക്കാർക്കും അടകൊടുക്കാഞ്ഞതു ഭഗവതിക്കൊട്ടും രസിച്ചില്ല. ദേവിയുടെ വിരോധംകൊണ്ടുതന്നെയാണു് ഇപ്പോൾ ഈ കാറ്റും പിശറും വന്നുകൂടിയതു്. എന്തെങ്കിലും ഒരു പ്രായശ്ചിത്തം ചെയ്യാമെന്നു നിശ്ചയിച്ചില്ലെങ്കിൽ വള്ളങ്ങൾ മുങ്ങുകതന്നെ ചെയ്യും" എന്നു പറഞ്ഞു. അതു കേട്ടു പാർവ്വത്യക്കാരൻ "എന്നാൽ വൈക്കത്തുപോയി സന്ധ്യാവേലകഴിഞ്ഞു തിരിച്ചെത്തിയാലുടനെ പ്രായശ്ചിത്തമായി ഒരു പറക്കലടകൂടി കഴിക്കുകയും അവിടെ വരുന്നവർക്കെല്ലാം ധാരാളമായി കൊടുക്കുകയും ചെയ്തേക്കാം. ഈ കാറ്റും പിശറും മാറട്ടെ" എന്നു പറഞ്ഞു. ഉടനെ

കാററും മഴയും മാറുകയും കായൽ ശാന്തതയെ പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തു. സന്ധ്യവേല കഴിഞ്ഞു മടങ്ങിയെത്തിയ ഉടനെ പാർച്ചത്യക്കാർ നിശ്ചയിച്ചതുപോലെ പ്രായശ്ചിത്തവഴിപാടു നടത്തുകയും അന്നവിടെ ചെന്നുകൂടിയവക്കെല്ലാം അട പതിവിലധികം കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. ദേവിയുടെ മാഹാത്മ്യത്തോടസംബന്ധിച്ചു് ഒന്നുരണ്ടു സംഗതികൾകൂടി പറഞ്ഞിട്ടു് ഈ ലേഖനമവസാനിപ്പിക്കാമെന്നു വിചാരിക്കുന്നു.

൧൦൭൦-ാമാണ്ടു കുംഭമാസത്തിൽ കിളിരൂർദേശത്തുതന്നെയുള്ള 'പുത്തൻമഠത്തിൽ ശിവയ്യൻ' എന്ന പരദേശബ്രാഹ്മണനു മസൂരികം (വസൂരി) ദീനമുണ്ടായി. ദീനം ഏററവും കടുത്തതാകയായിരുന്നു: അവിടെ ദീനരക്ഷയ്ക്കായിട്ടിരുന്നവരും ദീനം ചെന്നുകണ്ടവരായ അന്യന്മാരുമെല്ലാം ആ ബ്രാഹ്മണൻ കുളിക്കുന്ന കാര്യം അസാദ്ധ്യമാണെന്നുതന്നെ തീർച്ചപ്പെടുത്തി. താൻ ഇതിനാലെ മരിച്ചുപോകുമെന്നു രോഗിക്കും തോന്നി. അങ്ങിനെയിരിക്കുമ്പോൾ ഒരു ദിവസം രാത്രിയിൽ ഒരാൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുക്കൽ ചെന്നു, "കുന്നിന്മേൽഭഗവതിക്കു പന്ത്രണ്ടു ചരക്കിലടകഴിച്ചേയ്ക്കാമെന്നു നിശ്ചയിക്കൂ. അങ്ങേയ്ക്കു കുളിച്ചുതൊഴാൻ സംഗതിയാകും" എന്നു പറഞ്ഞതായി തോന്നി. അദ്ദേഹം കണ്ണു തുറന്നു നോക്കിയപ്പോൾ ആരേയും കണ്ടില്ല. "എന്തോ വെറുതെ സ്വപ്നം കണ്ടതായിരിക്കും" എന്നു വിചാരിച്ചു് അദ്ദേഹം പിന്നെയും കണ്ണടച്ചു കിടന്നു. അദ്ദേഹം മയങ്ങിത്തുടങ്ങിയപ്പോൾ പിന്നെയും യഥാപൂർവ്വം ഒരാൾ അടുക്കൽ

ചെന്നു പറഞ്ഞതായി അദ്ദേഹത്തിനു തോന്നി. അങ്ങിനെ മൂന്നു പ്രാവശ്യമുണ്ടായി. മൂന്നാംപ്രാവശ്യം അദ്ദേഹം കണ്ണുതുറന്നു നോക്കിയപ്പോൾ സർവാംഗസുന്ദരിയായ ഒരു തരുണി ആ മുറിയിൽനിന്നു് ഇറങ്ങിപ്പോകുന്നതായി അദ്ദേഹം കാണുകയും ചെയ്തു. അപ്പോൾ ഇതു ദേവിയുടെ അരുളപ്പാടുതന്നെയാണെന്നു് അദ്ദേഹത്തിനു തോന്നുകയും കുളിച്ചുതൊഴുന്ന ദിവസംതന്നെ പന്ത്രണ്ടു ചരക്കിലട കഴിച്ചേക്കാമെന്നു് അദ്ദേഹം നിശ്ചയിക്കുകയും ചെയ്തു. പിറേറദിവസം മുതൽ ദീനത്തിനു് ഇളക്കം തുടങ്ങി. ദീനമാരംഭിച്ചതിന്റെ ഇരുപത്തിരണ്ടാം ദിവസം അദ്ദേഹത്തെ കുളിപ്പിച്ചു. ഒരു വെള്ളിയാഴ്ചയാണു് അദ്ദേഹത്തെക്കുളിപ്പിച്ചതു്. അടുത്ത ഞായറാഴ്ച അദ്ദേഹത്തെ കുന്നിന്മേൽക്കൊണ്ടുപോയി തൊഴീയിക്കുകയും അന്നുതന്നെ പന്ത്രണ്ടു ചരക്കിലട കഴിക്കുകയും ചെയ്തു.

ഈ ദേശത്തുതന്നെ മറെറാരു മഠത്തിൽ ൧൦൭൯-ാമാണ്ടു് യുവാവായ ഒരു ബ്രാഹ്മണന്നു വസൂരിദീനമുണ്ടായി. ആ ദീനവും ഏററവും കടുത്ത വകയായിരുന്നു. അദ്ദേഹവും ഈ ദീനത്താൽ മരിച്ചുപോകുമെന്നു് എല്ലാവരും തീർച്ചപ്പെടുത്തി. ആ ബ്രാഹ്മണന്റെ ഭാര്യയായ അമ്മ്യാർ വ്യസനാക്രാന്തയായിട്ടു്, "എന്റെ ഭർത്താവിനെ കുളിപ്പിച്ചു തൊഴീയിക്കാൻ സംഗതിയായാൽ തൊഴീയിക്കുന്ന ദിവസം എന്റെ കഴുത്തിൽ പതിവായി കെട്ടിവരുന്ന പവൻമാല ഞാൻ നടയ്ക്കു വെച്ചേക്കാം" എന്നു നിശ്ചയിച്ചു. ഇതു മററാരോടും പറഞ്ഞതുമില്ല. ബ്രാഹ്മണന്നു ക്രമേണ ദീനം ഭേദപ്പെട്ടുതുടങ്ങി. പതിനെട്ടാം ദി

വസം അദ്ദേഹത്തെ കുളിപ്പിച്ചു. അപ്പോൾ അമ്മ്യാക്കു വിചാരമായി. "അയ്യോ! എന്റെ പവൻമാല കൊടുക്കണമല്ലൊ. അതു പ്രയാസമാണു്. ഇതിൽനിന്നു് ഒരു പവൻ ഊരിയെടുത്തു നടയ്ക്കുവെച്ചേക്കാം; അതു മതി" എന്നു് ആലോചിച്ചു തീർച്ചപ്പെടുത്തി. ബ്രാഹ്മണനെ നടയിൽക്കൊണ്ടുപോയി തൊഴിയിച്ച ദിവസം അമ്മ്യാരും കൂടെപ്പോയിരുന്നു. അവർ നിശ്ചയിച്ചതുപോലെ ഒരു പവൻ ഊരിയെടുത്തു നടയ്ക്കുവെച്ചു. ദീനമുണ്ടായ ബ്രാഹ്മണൻ ഉടനെ വിറച്ചുതുടങ്ങി. അതു ക്രമേണ വർദ്ധിച്ചു് അദ്ദേഹത്തിനു കലികൊണ്ടതുപോലെയായിട്ടു വെളിച്ചപ്പാടന്മാർ പറയുന്നതുപോലെ "കൊണ്ടുവാ; പവൻമാല അഴിച്ചുകൊണ്ടുവാ അല്ലാതെ ഞാൻ സമ്മതിക്കയില്ല" എന്നു വിളിച്ചു പറഞ്ഞുതുടങ്ങി. ഉടനെ ബ്രാഹ്മണന്റെ ഭാര്യ പവൻമാല അഴിച്ചു ബ്രാഹ്മണന്റെ കയ്യിൽക്കൊടുത്തു. അദ്ദേഹം അതു നടയ്ക്കു വെച്ചിട്ടു പള്ളിയിൽ മേനോനെ വിളിച്ചു് "ഇതെടുത്തു മററുള്ള തിരുവാഭരണങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ സൂക്ഷിച്ചുകൊള്ളണം. വിശേഷദിവസങ്ങളിൽ അകത്തു കൊടുത്തു ബിംബത്തിന്മേൽ ചാർത്തിക്കണം" എന്നു പറയുകയും കലിയടങ്ങി ബ്രാഹ്മണൻ പൂർവ്വസ്ഥിതിയെ പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തു. ആ പവൻമാല ഇപ്പോഴും കാരക്കാരുടെ കൈവശംതന്നെ ഇരിക്കുന്നു. വിശേഷദിവസങ്ങളിൽ ദേവിയുടെ ബിംബത്തിന്മേൽ ചാർത്തിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ടു്. ഈ പവൻമാലയിൽ ഒററക്കുഴവെച്ചതായ പതിനെട്ടു് അരപ്പവനും ഒരു മുഴുപ്പവനുമാണുള്ളതു്. ഇങ്ങിനെ-പറയുകയാണെങ്കിൽ കിളിരൂർകുന്നിന്മേൽ ബ്ഭ

ഗവതിയുടെ അത്ഭുതമാഹാത്മ്യങ്ങളും ഇനിയും വളരെയു ണ്ട്. വിസ്തരഭയത്താൽ അതിനായി തുനിയുന്നില്ല. ഈ ദേവിയുടെ പ്രതിഷ്ഠയെപ്പററി ഒരു വിദ്വാൻ ഉണ്ടാക്കീട്ടു ള്ളതായി കേട്ടിട്ടുള്ള ശ്ലോകംകൂടി താഴെ എഴുതിക്കൊ ള്ളുന്നു.

“കോളംബാബ്ദേ ‘സ്വച്ഛജ്യോ’ർമീനകൃതിഝഷഗേ കീരദേശാലയേ
(സ്മിൻ
മംഗല്യേ സന്മുഹൂർത്തേ നിജജനഹിതകൃൽ ബിംബലീശോ മഹാത്മാ
യസ്യാം ബിംബപ്രതിഷ്ഠാം ക്ഷിതിവിബുധവരൈഃ കാരയാമാസ ധീര-
സ്സാം ദേവീ ശൈലകന്യാം കലയതു കശലം സർവ്വദാ സർവ്വദാ നഃ.”

ഈ ശ്ലോകംകൊണ്ടു് ഇവിടെ ദേവീപ്രതിഷ്ഠ നട ന്നതു കൊല്ലം ഒരുനൂററിപ്പതിനേഴാമാണ്ടു മീനമാസത്തി ലാണെന്നും അതു നടത്തിച്ചതു തദ്ദേശവാസികളായ ജ നങ്ങളുടെ ഇഷ്ടപ്രകാരം തെക്കുംകൂർ രാജാവാണെന്നും സ്പഷ്ടമാകുന്നുണ്ടല്ലോ.

---

൩. പാഴൂർ പെരുന്തൃക്കോവിൽ

ഒരിക്കൽ ഒരു നമ്പൂരി വിവാഹം കഴിക്കണമെന്നു നിശ്ചയിച്ചു ജാതകം നോക്കിക്കാനായി ചില സ്ത്രീജാത കങ്ങളും തന്റെ ജാതകവുംകൊണ്ടു പാഴൂർ കണിയാ രുടെ അടുക്കൽച്ചെന്നു. കണിയാർ ജാതകങ്ങളെല്ലാം വാങ്ങി ആകപ്പാടെ ഒന്നു നോക്കീട്ടു, തമ്പുരാനിപ്പോഴും

വലിയ ഗ്രഹപ്പിഴക്കാലമാണ്. ഒരു കൊല്ലത്തിനകം അവിടുന്നു തീപ്പെട്ടുപോകുമെന്നാണ് ജാതകംകൊണ്ടു കാണുന്നത്. അതിനാൽ ജാതകംനോക്കണമെങ്കിൽ ഒരുകൊല്ലം കഴിഞ്ഞിട്ടു മതി. ഈ ഗ്രഹപ്പിഴ നീങ്ങികിട്ടണമെങ്കിൽ അതിനു തക്കവണ്ണമുള്ള പുണ്യകർമ്മമെന്തെങ്കിലും ചെയ്യണം. അത്ര എളുപ്പമല്ലല്ലോ" എന്നു പറഞ്ഞു. ഇതു കേട്ടപ്പോഴേ നമ്പൂരിക്കു സാമാന്യത്തിലധികം വ്യസനമുണ്ടായിയെന്നുള്ളതു പറയണമെന്നില്ലല്ലോ. അദ്ദേഹം ഇതിനു മറുപടിയായി ഒന്നും മിണ്ടാതെ അവിടെനിന്നിറങ്ങിപ്പോയി. അപ്പോഴേക്കും നേരം സന്ധ്യയായിത്തുടങ്ങിയതിനാൽ പുഴയിലിറങ്ങിക്കുളിച്ച് ഒരു നമ്പൂരിയുടെ ഇല്ലത്തുപോയി അത്താഴവും കഴിച്ച് അവിടെക്കിടന്നു.

തന്റെ മരണത്തെക്കുറിച്ചുള്ള വിചാരം നിമിത്തം നമ്പൂരിക്കു രാത്രിയിൽക്കിടന്നിട്ട് ഉറക്കം വന്നില്ല. അദ്ദേഹം അവിടെക്കിടന്നുകൊണ്ട് ഈ ഗ്രഹപ്പിഴ നീങ്ങാനെന്താണു ചെയ്യേണ്ടതെന്നു വിചാരിച്ചു തുടങ്ങി. അദ്ദേഹം വിചാരിച്ചു വിചാരിച്ച് ഒടുക്കം, ഒരു ക്ഷേത്രം പണിയിച്ചു ശിവപ്രതിഷ്ഠ കഴിപ്പിച്ച് അവിടെ നിത്യനിദാനം മാസവിശേഷം, ആട്ടവിശേഷം മുതലായവയ്ക്കു വേണ്ടുന്ന മുതൽകൊടുത്തേക്കണമെന്നു നിശ്ചയിക്കുകയും അതിനുള്ള മുതൽ തന്റെ മനസ്സങ്കല്പംകൊണ്ടു നീക്കിവെക്കുകയും ചെയ്തു.

പിറ്റെദിവസം രാവിലെ അദ്ദേഹം വീണ്ടും കണിയാരുടെ അടുക്കൽച്ചെന്നു തന്റെ ആയുസ്സിനെക്കുറിച്ചു

കണ്ടുകൂടി ചിന്തിച്ചു പറയണമെന്നു പറഞ്ഞു. കണിയാർ വീണ്ടും നോക്കിയപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിനു ദീർഘായുസ്സ്യോഗം കാണുകയാൽ, "തമ്പുരാനെന്തോ വലുതായ ഒരു പുണ്യകർമ്മം ചെയ്തിരിക്കുന്നതായികാണുന്നുണ്ട്. ഇനി ഭയപ്പെടാനൊന്നുമില്ല. അവിടുത്തെ ദീർഘായുസ്സ്യോഗം സിദ്ധിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇനി ഉടനെ വിവാഹം നടത്താം" എന്നു പറയുകയും ജാതകം നോക്കിക്കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. എങ്കിലും താൻ നിശ്ചയിച്ച പുണ്യകർമ്മം സാധിച്ചതിനു ശേഷമല്ലാതെ വിവാഹം കഴിക്കുന്നില്ലെന്നു നമ്പൂരി തീർച്ചയാക്കി.

അക്കാലത്തു പാഴൂർതന്നെ തച്ചുശാസ്ത്രനിപുണനും യോഗ്യനുമായ ഒരു തച്ചൻ (ആശാരി) ഉണ്ടായിരുന്നു. നമ്പൂരി അവന്റെ അടുക്കൽച്ചെന്നു വൈക്കത്തു പെരുന്തൃക്കോവിൽ ക്ഷേത്രംപോലെ ഒരു ക്ഷേത്രം പണികഴിപ്പിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നുവെന്നും അതിലേയ്ക്കു ഒരു കണക്കുണ്ടാക്കുകയും സ്ഥാനം നിശ്ചയിക്കുകയും പണി നടത്തിച്ചുതരികയും ചെയ്യണമെന്നും പറഞ്ഞു. തച്ചൻ അപ്രകാരം ചെയ്യാമെന്നു സമ്മതിക്കുകയും വൈക്കത്തു പെരുന്തൃക്കോവിൽ ക്ഷേത്രത്തിന്റെ ആകൃതിയൊപ്പിച്ചു കണക്കുണ്ടാക്കുകയും ക്ഷേത്രം പണിയുന്നതിനു പൂർവ്വവാഹിനിയായ (കിഴക്കോട്ടൊഴുകുന്ന) പാഴൂർപ്പുഴയുടെ വക്കത്ത് ഒരു സ്ഥാനം കാണുകയും അവിടെ ആ കണക്കൊപ്പിച്ച് ഒരമ്പലം പണിതീർക്കുകയും ചെയ്തു. നമ്പൂരി അവിടെ ശിവപ്രതിഷ്ഠ, കലശം മുതലായവ നടത്തുകയും ഒരു മഹാക്ഷേത്രത്തിൽ വേണ്ടുന്ന അഞ്ചുപൂജ, മൂന്നു ശീവേലി,

നവകം, പഞ്ചഗവ്യം മുതലായവ പ്രതിദിനം നടക്കുന്നതിന്നും മാസവിശേഷം ആട്ടവിശേഷം മുതലായവയ്ക്കും വേണ്ടുന്ന വസ്തുവകകളും ആ ദേവന്റെ വകയ്ക്കായി കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. ഇപ്രകാരമാണു് പാഴൂർ പെരുന്തൃക്കോവിൽ ക്ഷേത്രമുണ്ടായതു്. ആ ക്ഷേത്രം വൈക്കത്തു പെരുന്തൃക്കോവിൽ ക്ഷേത്രത്തിന്റെ ആകൃതിയിൽത്തന്നെയാണു് ഇപ്പോഴും കാണപ്പെടുന്നതു്. ഇനി ഈ ക്ഷേത്രം സംബന്ധിച്ചുള്ള ചില വിശേഷങ്ങൾ പറയാനുണ്ടു്. അവതാഴെ കുറിക്കുന്നു.

പാഴൂർ പെരുന്തൃക്കോവിൽക്ഷേത്രം പണിനടത്തിയ തച്ചുപ്പുണിക്കൻ നല്ല കണക്കനായിരുന്നുവെന്നു മുൻപു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ. അതിനാലവനെ ക്ഷേത്രങ്ങൾക്കു കണക്കുനിശ്ചയിക്കുന്നതിനും സ്ഥാനം കാണുന്നതിനും മറ്റുമായി പല സ്ഥലങ്ങളിൽനിന്നും ആളുകൾ വന്നു കൊണ്ടുപോവുക പതിവായിരുന്നു. ക്ഷേത്രം പണിതുടങ്ങിയാൽ അതു മുഴുവനായി കലശം കഴിയുന്നതുവരെ പ്രധാന തച്ചൻ പൂണൂൽ ധരിച്ചിരിക്കണമെന്നും ക്ഷൌരം ചെയ്യിക്കാൻ പാടില്ലെന്നും ഒരേർപ്പാടുണ്ടല്ലോ. അതിനാൽ ഈ തച്ചുപ്പുണിക്കൻ എന്നും പൂണൂൽ ധരിച്ചുകൊണ്ടും ക്ഷൌരം ചെയ്യിക്കാതെയുമാണു് ഇരുന്നിരുന്നതു്. ക്ഷേത്രം പണിക്കു പ്രാധാന്യം വഹിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കാനല്ലാതെ അവനു സമയം കിട്ടിയിരുന്നില്ല. അവന്റെ ചുമതലയിൽ ഒരു സ്ഥലത്തു ഒരമ്പലം പണിതുടങ്ങിയാൽ അതു മുഴുവനാകുന്നതിനുമുൻപു വേറെ നാലു ദിക്കിൽ തുടങ്ങും. അതിനാലവൻ എന്നും താടിയും തലയും വളർത്തികൊ

ണ്ടും പൂണൂൽ ധരിച്ചുകൊണ്ടുമിരുന്നു. അവന്റെ ദേഹം വെളുത്തുചുവന്നും തടിച്ചുരുണ്ടും, സ്വല്പം കുടവയറോടു കൂടിയതുമായിരുന്നു. കാഴ്ചയിൽ അവൻ നല്ല ശ്രീമാനും തേജസ്വിയും ആകപ്പാടെ യോഗ്യനുമായിരുന്നു. ഇതെല്ലാംകൊണ്ടും ഇവനെക്കണ്ടിട്ടു പരിചയമില്ലാത്തവൻ ഒരാഢ്യൻനമ്പൂരിയാണെന്നു തെറ്റിദ്ധരിക്കുക സാധാരണവുമായിരുന്നു.

ഈ തച്ചുപ്പണിക്കനെ ഒരിക്കൽ ഒരമ്പലത്തിനു സ്ഥാനം നോക്കി നിശ്ചയിക്കാനായി കായംകുളത്തു രാജാവിന്റെ കല്പനപ്രകാരം ആളുകൾ വന്ന് ഒരു തോണിയിൽ കയറ്റിക്കൊണ്ടുപോയി. ആ തോണി വേമ്പനാട്ടുകായലിലായപ്പോൾ തെക്കുനിന്നു വടക്കോട്ട് ഒരു ബോട്ടുവരുന്നതു കണ്ടു. ആ ബോട്ടിൽ പൂരാടം പിറന്ന ശക്തനായ ചെമ്പകശ്ശേരി (അമ്പലപ്പുഴ) രാജാവായിരുന്നു. ബോട്ടും തോണിയും തമ്മിൽ ഒട്ടടുത്തപ്പോൾത്തന്നെ രാജാവു തച്ചുപ്പണിക്കനെക്കാണുകയും വിശിഷ്ടനായ ഒരു ബ്രാഹ്മണശ്രേഷ്ഠനാണെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തി ബോട്ടിനകത്ത് എണീറ്റുനില്ക്കുകയും ചെയ്തു. രാജാവിനെക്കണ്ടു തോണിയിൽ തച്ചനും എണീറ്റുനിന്നു. ബോട്ടും തോണിയുമായി നല്ലപോലെ അടുത്തപ്പോൾ രാജാവു തച്ചനോട് "ആരാണ്?" എന്നു ചോദിച്ചു. എന്നാൽ, രാജാവിനു വിക്കുനിമിത്തം വാക്കുകൾ നേരേ പുറപ്പെടാതെയിരുന്നതിനാൽ വിക്കിവിക്കി "ആ ആ ആരാണ്?" എന്നാണ് ചോദിച്ചത്. തച്ചുപ്പണിക്കനും വിക്കിയായിരുന്നതിനാൽ "അ അ അടിയൻ ത ത ത തച്ചനാണേ" എന്നു പറഞ്ഞു. ഇതു കേട്ട

പ്പോൾ, ഇവൻ തന്നേക്കാൾ ആഭിജാത്യമുള്ള ആഢ്യന്മാരിലാരെങ്കിലുമായിരിക്കുമെന്നു വിചാരിച്ചു ബ്രാഹ്മണനായ താൻ സബഹുമാനം എണീറ്റുനിന്നു പോയതുകൊണ്ടുള്ള കുണ്ഠിതവും തച്ചനും വിക്കിവിക്കിപ്പറഞ്ഞതു തന്നെ പരിഹസിച്ചാണെന്നു വിചാരിച്ചുണ്ടായ കോപവും രാജാവിനു സഹിക്കവയ്യാതെയായി. ഉടനെ അദ്ദേഹം ഒരു വാളുമായി ആ തോണിയിൽച്ചാടിക്കയറുകയും തച്ചന്റെ കഴുത്തു വെട്ടിമുറിച്ചു കായലിലിടുകയും ചെയ്തിട്ടു പോകേണ്ടിയിരുന്ന ദിക്കിലേക്കു പോവുകയും ചെയ്തു.

ആ ദിവസം പാഴൂർ പെരുംതൃക്കോവിൽ ഉച്ചശ്ശീവേലിക്കെഴുന്നള്ളിച്ച് ആദ്യത്തെ പ്രദക്ഷിണം കിഴക്കേനടയിലായപ്പോൾ — മതി, അകത്തെഴുന്നള്ളിച്ചു നട പൂട്ടട്ടെ. എന്റെ തച്ചൻ മരിച്ചിരിക്കുന്നു; എനിക്ക് അതുകൊണ്ടുള്ള വ്യസനം സഹിക്കവയ്യാതെയുമായിരിക്കുന്നു — എന്നൊരശരീരിവാക്കു കേൾക്കപ്പെട്ടു. ഇതു പാഴൂർ പെരുംതൃക്കോവിൽ ഭഗവാന്റെ അരുളപ്പാടാണെന്നു വിശ്വസിച്ചു ഉടനെ അകത്തെഴുന്നള്ളിക്കുകയും നട പൂട്ടുകയും ചെയ്തു. ഇപ്പോഴും അവിടെ ഉച്ചശ്ശീവേലിക്ക് ഒരു പ്രദക്ഷിണമേ പതിവുള്ളു.

പാഴൂർ പെരുംതൃക്കോവിൽ ക്ഷേത്രത്തിൽ പതിവായി നിവേദ്യം വകയ്ക്കും മറ്റുമുള്ള അരിയളന്നു കൊടുക്കുക മുതലായ പ്രവൃത്തികൾ നടത്തുന്നതിന് ഒരു മൂത്തതുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിനു ആ ക്ഷേത്രത്തിൽനിന്നു പല അനുഭവങ്ങളും ആദായങ്ങളും നിശ്ചയിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹം വലിയ ചതുരംഗപ്പോരുകാരനായിരുന്നു. ചതു

രംഗം വെച്ച് അദ്ദേഹം പലരെ തോല്പിക്കുകയും ആരോടും തോല്ക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നതിനാൽ ചതുരംഗത്തിൽ തന്നെ തോല്പിക്കുന്നതിനു ഭൂലോകത്തിലാരുമില്ലെന്ന് ഒരഹമ്മതി അദ്ദേഹത്തിനു കലശലായിത്തീർന്നു.

അങ്ങിനെയിരിക്കുന്ന കാലത്ത് ആ ദേശക്കാരനും 'കുരുർ' എന്ന് ഇല്ലപ്പേരുമായ ഒരു നമ്പൂരിയും ഈ മൂത്തതുംകൂടി ഒരു ദിവസം ചതുരംഗം വെയ്ക്കുകയും നമ്പൂരി മൂത്തതിനെ തോല്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അപ്പോൾ മൂത്തത്, "ഒരുപ്രാവശ്യംകൂടി വെയ്ക്കുകയാണെങ്കിൽ ഞാനങ്ങേ തോല്പിയ്ക്കും" എന്നു പറഞ്ഞു. "തോല്പിച്ചില്ല, മൂത്തതിനെ ഞാൻ തോല്പിക്കുകയാണു ചെയ്തതെങ്കിലോ?" എന്നു നമ്പൂരി ചോദിച്ചു. "അങ്ങിനെ വരികയാണെങ്കിൽ എനിയ്ക്കു ഈ ക്ഷേത്രത്തിലുള്ള അവകാശങ്ങളും മുഴുവനും ഞാനങ്ങേയ്ക്ക് ഒഴിഞ്ഞുതന്നേയ്ക്കും" എന്നു മൂത്തതു പറഞ്ഞു. അപ്രകാരം മൂത്തതിനെക്കൊണ്ടു സത്യം ചെയ്യിച്ചതിൻ്റെശേഷം നമ്പൂരി മൂത്തതിനോടുകൂടി വീണ്ടും ചതുരംഗം വെയ്ക്കുകയും മൂത്തതിനെ തോല്പിക്കുകയുംചെയ്തു. മൂത്തതു സത്യപ്രകാരം ക്ഷേത്രത്തിലെ സകലയവകാശങ്ങളും നമ്പൂരിക്ക് ഒഴിഞ്ഞുകൊടുത്തിട്ടു കുടുംബസഹിതം ആ ദേശത്തുനിന്നു പൊയ്ക്കളഞ്ഞു. അതിനാൽ ഇപ്പോഴും പാഴൂർ പെരുംതൃക്കോവിൽക്ഷേത്രത്തിൽ മൂത്തതല്ല, മൂത്തതു നടത്തിവന്നിരുന്ന പ്രവൃത്തികളെല്ലാം ഇപ്പോൾ അവിടെ കുരുനമ്പൂരിയുടെ ആൾക്കാരായ ചിലരാണ് നടത്തിവരുന്നത്. മൂത്തതിനുണ്ടായിരുന്ന അനുഭവങ്ങളെല്ലാം ദേവസ്വത്തിൽനിന്നു കുരുനമ്പൂരിക്കു കൊടുത്തുവരുന്നുമുണ്ട്.

പാഴൂർ പെരുംതൃക്കോവിൽക്ഷേത്രത്തിൻെറ തിരുമുററത്തു വളരെ പഴക്കമുള്ളതായ ഒരു വരിക്കപ്ലാവു ഇപ്പോഴും നില്ക്കുന്നുണ്ടു്. അതുണ്ടായതെന്നാണെന്നു് ഓൎമ്മയുള്ളവരായി ഇപ്പോളാരും ആ ദിക്കിലെങ്ങുമാരുമില്ല. വലിയ വയോവൃദ്ധന്മാരോടു ചോദിച്ചാലും അവരോൎമ്മയുള്ള കാലംമുതൽ അതങ്ങിനെ അവിടെ നില്ക്കുന്നുണ്ടെന്നു പറയും. അതിനെ 'കീഴ്ലോകത്തു വരിക്ക' എന്നാണു് എല്ലാവരും പറഞ്ഞുവരുന്നതു. ആ പ്ലാവിൻെറ ആഗമത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഐതിഹ്യം ഏററവും രസകരമാണു്.

ഒരിക്കൽ പാഴൂർ പെരുംതൃക്കോവിലെ കലശക്കുടങ്ങളും മുക്കാനായി ക്ഷേത്രത്തിൽ പ്രവൃത്തിക്കാരിൽ ഒരാളും പുഴയിൽ കൊണ്ടുപോയി. ആ കൂട്ടത്തിൽ ഒരു സ്വൎണ്ണക്കുടംകൂടിയുണ്ടായിരുന്നു. അതു ക്ഷേത്രത്തിൽ പതിവായിട്ടുള്ള നവകത്തിനു ബ്രഹ്മകുടമായി ഉപയോഗിക്കുന്നതായിരുന്നു. ആ കുടം മുക്കിയപ്പോളതു കയ്യിൽനിന്നു തെററി വെള്ളത്തിൽത്താണുപോവുകയും ചെയ്തു. ഉടനെ ആ കഴകക്കാരൻ "അയ്യോ പൊൻകുടം പോയല്ലോ" എന്നു പറഞ്ഞു് ആററിൽ ചാടി മുങ്ങി. കുടം താണുതാണു പോകുന്നതു് അയാൾക്കു കാണാമായിരുന്നു. എങ്കിലും പിടിക്കാൻ കിട്ടിയില്ല. അതിനാൽ അയാളും കുടത്തിൻെറ പിന്നാലെ പോയി. അങ്ങിനെ വളരെ താഴെച്ചെന്നപ്പോൾ വെള്ളമവസാനിക്കുകയും അവിടമൊരു കരപ്രദേശമായിക്കാണപ്പെടുകയും ചെയ്തു. അവിടെ കുറെ ആളുകൾകൂടി ചക്കപ്പുഴം തിന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. അവർ ഈ മനുഷ്യനെക്കണ്ടപ്പോൾ ഒരു ത്തു

ണ്ടം ചക്കപ്പഴം ഇയ്യാൾക്കും തിന്നാനായിക്കൊടുക്കുകയും അതിലുള്ള കുരുവെല്ലാം തിരിയെ ഏല്പിക്കണമെന്നു പറയുകയും ചെയ്തു. അയാൾ ആ ചക്കപ്പഴം തിന്നുനോക്കിയപ്പോൾ അതിൻെറ മാധുര്യം അസാധാരണമായി അയാൾക്കു തോന്നി. അത്ര വിശേഷപ്പെട്ട ചക്കപ്പഴം അയാൾ അതിന്നുമുമ്പു് ഒരിക്കലും തിന്നിട്ടില്ലായിരുന്നു. എന്തായാലും ഇതിൻെറ ഒരു കുരു തട്ടിയെടുത്തു നമ്മുടെ ദിക്കിൽ കൊണ്ടുപോകണം" എന്നു് അയാൾ നിശ്ചയിക്കുകയും അവിടെയുള്ളവരറിയാതെ ഒരു കുരു മുണ്ടിനടിയിൽ ഒളിച്ചുവെക്കുകയും ചെയ്തു. പിന്നെ ആ മനുഷ്യൻ പൊൻകുടവുമെടുത്തു് അവിടെയുണ്ടായിരുന്നവരോടു യാത്രയും പറഞ്ഞു തിരിച്ചുപോരികയും പാഴൂർ പെരുംതൃക്കോവിൽ ക്ഷേത്രത്തിൻെറ കടവിൽത്തന്നെ വന്നു കയറുകയും ചെയ്തു. അയാൾ മോഷ്ടിച്ചു കൊണ്ടുപോന്ന ചക്കക്കുരു കുഴിച്ചിട്ടു മുളപ്പിച്ചുണ്ടാക്കിയ പ്ലാവിനെയാണു് ഇപ്പോൾ 'കീഴ് ലോകത്തു പരിക്ക്’ എന്നു പറഞ്ഞുവരുന്നതു്. ഇങ്ങിനെ അനേകം വിശേഷങ്ങളോടുകൂടിയതാണു പാഴൂർ പെരുംതൃക്കോവിൽ എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു് ഈ ഉപന്യാസത്തെ അവസാനിപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

൪. ഏറ്റുമാനൂർ ക്ഷേത്രം.

പുരഹരിണപുര(ഏറ്റുമാനൂർ)മഹാദേവക്ഷേത്രം യശഃപുഷ്ടികൊണ്ടും പ്രസിദ്ധികൊണ്ടും തിരുവിതാംകൂറിലുള്ള മഹാക്ഷേത്രങ്ങളിൽ ഒട്ടും അപ്രധാനമല്ലാത്തതാണെന്നുള്ളതിനു സംശയമില്ല. ഇവിടെ ഖരപ്രകാശമഹഷിയാൽ പ്രതിഷ്ഠിക്കപ്പെട്ട അഘോര(അത്യുഗ്ര)മൂർത്തിയായ ശിവന്റെ സാന്നിദ്ധ്യം ആദ്യകാലം മുതല്ക്കുതന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നുവെന്നും പിന്നീട് തപസ്വിയായ ഒരു ബ്രാഹ്മണന്റെ ശാപം നിമിത്തം ഈ സ്ഥലം ആയിരം സംവത്സരകാലം വലിയ വനമായി കിടന്നുപോയിയെന്നും തദനന്തരം പ്രസിദ്ധനായിരുന്ന വില്വമംഗലത്തു സ്വാമിയാരാണ് ഈ സ്ഥലം കണ്ടുപിടിക്കുകയും മുപ്പത്തറുനാഴിക ചുററളവുള്ള സ്ഥലം മുഴുവനും ദേവന്റെ സങ്കേതമാക്കിത്തീക്കുകയും ഈ സ്ഥലത്തുനിന്നുള്ള ആദായംകൊണ്ടും അയൽദേശവാസികളായും മററുമുള്ള മഹാജനങ്ങളുടെ സഹായത്തോടുകൂടിയും ഇവിടെ ക്ഷേത്രം പണികഴിപ്പിക്കുകയും പ്രസിദ്ധതന്ത്രിയായ താഴമൺപോററിയെക്കൊണ്ടു ദേവനു നവീകരണത്തോടുകൂടി കലശം മുതലായ ക്രിയകൾ നടത്തിക്കുകയും പടിത്തരം നിശ്ചയിക്കുകയും മററും ചെയ്തതെന്നുമാണ് ഐതിഹ്യം. അതൊക്കെയെങ്ങിനെയായാലും ഇവിടെ അസാമാന്യമായി ദേവസാന്നിധ്യമുണ്ടെന്നും ഇവിടുത്തെ ദേവന്റെ മാഹാത്മ്യം അത്ഭുതകരമാണെന്നുമുള്ളതിനു സംശയമില്ല. ഏറ്റുമാനൂർദേവന്റെ പ്രസിദ്ധി കേരളത്തിൽ മാത്രമല്ല;

പരദേശങ്ങളിലും ധാരാളമായി വ്യാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ ദേവസന്നിധിയിൽ ഭക്തിയോടുകൂടി ഭജനമിരുന്നാൽ ഒഴിയാത്ത ബാധയും ഭേദപ്പെടാത്ത രോഗവുമില്ലെന്നുള്ളതു ലോകപ്രസിദ്ധമാണു. ആ ദേവസന്നിധിയിൽ പ്രാർത്ഥിച്ചാൽ സാധിക്കാത്ത കാര്യവുമില്ല. അതിനാൽ പലവിധത്തിലുള്ള കാര്യസിദ്ധിയെ ഉദ്ദേശിച്ചു പല സ്ഥലങ്ങളിൽനിന്നും അനേകമാളുകൾ പ്രതിദിനമെന്നപോലെ ഇപ്പോഴും അവിടെ വരികയും ഭജിക്കുകയും പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. രക്ഷസ്സ്, അപസ്മാരം എന്നീ ബാധകളെ ഒഴിക്കുന്ന വിഷയത്തിലാണ് ഏറ്റുമാനൂർ മഹാദേവന്റെ ശക്തി സവിശേഷം പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു കാണുന്നത്. ഇവ ഇതരദേവസന്നിധികളിൽപ്പോയാൽ എളുപ്പത്തിൽ ഒഴിയുകയില്ലല്ലോ. അതിനാൽ ഇവിടെ ഭജനത്തിനായും മറ്റും വരുന്നവരിൽ അധികംപേരും രക്ഷസ്സോ അപസ്മാരമോ ബാധിച്ചവരായിരിക്കും; വേറെ കാര്യങ്ങളെ ഉദ്ദേശിച്ചും ഇവിടെ പലരും വരുന്നുണ്ട്. വിശ്വാസവും ഭക്തിയുമുള്ളവരിലാരും ഈ ദേവന്നിധിയിൽ വന്നിട്ടു കാര്യം സാധിക്കാതെ മടങ്ങിപ്പോയിട്ടില്ല.

പണ്ടൊരിക്കൽ ഒരു ചെമ്പകശ്ശേരി (അമ്പലപ്പുഴ) രാജാവിനു സഹിക്കവഹിയാതെയുള്ള ഒരു വയററിൽവേദനയുണ്ടായി. അനേകം വൈദ്യന്മാരെക്കൊണ്ടു ചികിത്സിപ്പിക്കുകയും പല ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ ഭജനമിരിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടും വയററിൽ വേദനയ്ക്കു യാതൊരു കുറവുമുണ്ടായില്ല. പിന്നെ ഏറ്റുമാനൂർ ദേവസന്നിധിയിൽച്ചെന്നു

ഭജിച്ചാൽ ഈ ഉദരവ്യാധി ശമിക്കുമെന്നു കാണുകയാൽ രാജാവു് അവിടെച്ചെന്നു ഭജനം തുടങ്ങി. നാല്പത്തൊന്നു ദിവസത്തെ ഭജനം കഴിഞ്ഞപ്പോൾത്തന്നെ രാജാവിന്റെ വേദന വളരെക്കുറയുകയും ഒരുവിധം സഹിക്കാമെന്നുള്ള സ്ഥിതിയാവുകയും ചെയ്തു. പിന്നെയും അദ്ദേഹം ഭക്തിയോടും വിശ്വാസത്തോടും നിഷ്ഠയോടുംകൂടി ഒരു സംവത്സരം ഭജിച്ചു. വയററിൽവേദന നിശ്ശേഷം മാറി രാജാവു് പൂർണ്ണസുഖത്തെ പ്രാപിച്ചു. ഭജനം ഏതാണ്ടു പതിനൊന്നു മാസമായപ്പോൾത്തന്നെ രാജാവു് ഭജനം കാലംകൂടുന്ന ദിവസം ക്ഷേത്രത്തിൽ ഒരു സദ്യയും വിളക്കും കഴിക്കണമെന്നു നിശ്ചയിച്ചു. അതു നിശ്ചയിച്ച ദിവസം രാത്രിയിൽ കിടന്നുറങ്ങിയ സമയം രാജാവിനു ഒരു സ്വപ്നമുണ്ടായി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുക്കൽ ഒരാൾ ചെന്നു, "എനിക്കു സദ്യയും വിളക്കുമൊന്നുമാവശ്യമില്ല; വിചാരിച്ചിട്ടുള്ള സംഖ്യ പണ്ടമായിട്ടോ പണമായിട്ടോ തന്നാൽ മതി" എന്നു പറയുന്നതായിട്ടാണു സ്വപ്നം കണ്ടതു്. ഇതു് ഏററുമാനൂർ മഹാദേവൻതന്നെ അരുളിച്ചെയ്തതാണെന്നു അദ്ദേഹത്തിനു തോന്നി. പിറേറദിവസം പ്രശ്നം വെപ്പിച്ചുനോക്കിച്ചിട്ടു് അങ്ങിനെതന്നെ വിധിക്കുകയും ചെയ്തു. അതിനാൽ രാജാവു് സദ്യയ്ക്കും വിളക്കിനുമായി നിശ്ചയിച്ചിരുന്ന സംഖ്യയിൽനിന്നു ഏതാനും ചെലവുചെയ്തു ഓടുകൊണ്ടു് ഒരു വൃഷഭവിഗ്രഹം വാർപ്പിച്ചു ഭജനം കാലംകൂടിയ ദിവസം നടയ്ക്കുവെക്കുകയും ശേഷം പണം ഭണ്ഡാരത്തിലിടുകയും ചെയ്തു. ആ വൃഷഭവിഗ്രഹത്തിന്റെ അകം പൊള്ളയാ

ണ്ടു്. അതിന്റെ ഒരു വശത്തു് ഒരു ദ്വാരവും ആ ദ്വാരത്തിനു ശംഖുപിടിയായിട്ടു് ഒരടപ്പുമുണ്ടു്. ആ വിഗ്രഹത്തിനകത്തു നിറച്ചു ചെന്നെല്ലുപിത്താക്കി അടച്ചാണു് അതു നടയ്ക്കു വെച്ചതു്. അതു നടയ്ക്കുവെച്ച ദിവസം രാത്രിയിൽ രാജാവിനു വീണ്ടും ഒരു ദർശനമുണ്ടായി. അദ്ദേഹം കിടന്നുറങ്ങിയ സമയം, മുമ്പു സ്വപ്നത്തിൽക്കണ്ട ആൾതന്നെ അദ്ദേഹത്തിന്റെഅടുക്കൽച്ചെന്നു, "ഞാൻ വളരെ സന്തോഷിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇനി അങ്ങേക്കു വയററിൽവേദന ഒരിക്കലുമുണ്ടാവുകയില്ല. നാളെത്തന്നെ സ്വദേശത്തേക്കു പൊയ്ക്കൊള്ളൂ. അങ്ങു നടയ്ക്കു് വെച്ചിരിക്കുന്ന വൃഷഭവിഗ്രഹത്തിന്റെ അടപ്പു തുറന്നു് ഒരു നെല്ലെടുത്തു ഭക്ഷിച്ചാൽ ആർക്കും ഏതുവിധത്തിലുള്ള ഉദരവ്യാധിയും ശമിക്കും" എന്നു പറഞ്ഞതായിട്ടു് അദ്ദേഹത്തിനു തോന്നി. രാജാവു് ആ വിവരം ദേവസ്വക്കാരെ അറിയിച്ചിട്ടു പിറേറദിവസംതന്നെ സ്വദേശത്തേക്കു പോയി. ആ വൃഷഭവിഗ്രഹം ഇപ്പോഴും ഏററുമാനൂർ ക്ഷേത്രത്തിൽ മണ്ഡപത്തിലിരിക്കുന്നുണ്ടു്. അതിൽ നിന്നു നെല്ലെടുത്തു തിന്നിട്ടു പലക്കും ഉദരവ്യാധി ഭേദമാകുന്നുമുണ്ടു്. ഭക്തിയും വിശ്വാസവുമില്ലാത്തവർക്കു യാതൊരു ഫലവും കാണുകയില്ലെന്നു മാത്രമേ ഉള്ളൂ.

പണ്ടൊരു കാലത്തു ഒരു പൂഞ്ഞാററിൽത്തമ്പുരാൻ ആളറിയാതെ ഒരു പരദേശബ്രാഹ്മണനെ വെട്ടിക്കൊന്നു. ആ ബ്രഹ്മരക്ഷസ്സു തമ്പുരാനെ ബാധിക്കുകയും തന്നിമിത്തം തമ്പുരാൻ വലിയ കഷ്ടസ്ഥിതിയിലായിത്തീരുകയും ചെയ്തു. ആ രക്ഷസ്സിനെ ഒഴിക്കാനായിട്ടു തമ്പു

രാൻ പലരേക്കൊണ്ടും മന്ത്രവാദങ്ങൾ ചെയ്യിക്കുകയും അനേകം ദേവാലയങ്ങളിൽ ഭജനമിരിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടും യാതൊരു ഫലവുമുണ്ടായില്ല. ഒടുക്കം അദ്ദേഹം ഏററുമാന്നൂർ ദേവസന്നിധിയിലെത്തി. ഏററവും നിഷ്ഠയോടുകൂടി ഭജനം തുടങ്ങി. നാല്പത്തൊന്നാം ദിവസം രക്ഷസ്സു തുള്ളി സത്യം ചെയ്തു കഴിഞ്ഞുപോയി. അനന്തരം തമ്പുരാൻ പ്രതിദിനം മുപ്പത്താറു ബ്രാഹ്മണർക്കു വീതം ക്ഷേത്രത്തിൽ നമസ്കാരം (ഭക്ഷണം) കൊടുക്കുന്നതിനു വേണ്ടുന്ന വസ്തുവകകൾ ദേവസ്വത്തിലേക്കു വെച്ചൊഴിഞ്ഞുകൊടുത്തു. ആ മുപ്പത്താറു നമസ്കാരം ഇപ്പോഴും അവിടെ മുടക്കം കൂടാതെ നടന്നുവരുന്നുണ്ട്.

ഒരിക്കൽ സാമൂതിരിപ്പാട്ടു തമ്പുരാൻെറ ഭാഗിനേയിയും 'മാധവി' എന്നു പേരുമായ ഒരു തമ്പുരാട്ടിയുടെ തലയിൽ ഒരു വലിയ വ്രണമുണ്ടായി. അനേകം ചികിത്സകൾ ചെയ്തിട്ടും യാതൊരു ഫലവുമുണ്ടായില്ല. ഒടുക്കം വ്രണം വളരെ വർദ്ധിക്കുകയും പുഴുക്കുകയും ചെയ്തു. അപ്പോൾ തമ്പുരാട്ടിക്കു വേദനയും മനസ്താപവും സഹിക്കാൻ വയ്യാതെയായിത്തീൎന്നു. ഒരു ദിവസം രാത്രിയിൽ തമ്പുരാട്ടി വേദനകൊണ്ടു ഉറക്കം വരാതെ വ്യസനിച്ചുകൊണ്ടു കിടന്നപ്പോൾ ഏററുമാന്നൂർ മഹാദേവൻെറ മാഹാത്മ്യങ്ങൾ പലരും പറഞ്ഞുകേട്ടിട്ടുള്ളതിനെക്കുറിച്ചു ഓൎമ്മ വരികയാൽ, "എൻെറ ഏററുമാന്നൂർ മഹാദേവ! എൻെറ ഈ വ്യാധി മാറി ഒരു ദിവസമെങ്കിലും സുഖമായി ജീവിച്ചിരിക്കാൻ എനിക്കു സംഗതിയാക്കിത്തന്നാൽ അവിടെ എൻെറ വക എന്നും ഒരു പൂജ ഞാൻ നട

ത്തിച്ചേക്കാം. അനേകം പേരുടെ രോഗങ്ങളും ബാധകളും മാററി അവിടുന്നു രക്ഷിക്കുന്നുണ്ടല്ലൊ. എന്നെക്കുറിച്ചുകൂടി അവിടേക്കു സ്വല്പം കൃപയുണ്ടാകേണമേ" എന്നു പ്രാർത്ഥിച്ചു. സ്വല്പസമയം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ വേദന കുറയുകയും തമ്പുരാട്ടി ഉറങ്ങിത്തുടങ്ങുകയും ചെയ്തു. ആ സമയം വലത്തു കൈയിൽ ഒരു വാളും ഇടത്തുകൈയിൽ ഒരു ഭസ്മസഞ്ചിയും അരയിൽ ഒരു പട്ടും ധരിച്ച് ഒരാൾ തന്റെ അടുക്കൽ വരികയും വാൾകൊണ്ടു തലയിലെ പുഴുക്കളെയെല്ലാം വടിച്ചുകളഞ്ഞു ഭസ്മം തേച്ചിട്ടു "ഇനി ഒട്ടും വ്യസനിക്കേണ്ട; നിന്റെ സുഖക്കേടു നിശ്ശേഷം ഭേദമായിരിക്കുന്നു" എന്നു പറയുകയും ചെയ്തു എന്നു തമ്പുരാട്ടി സ്വപ്നം കണ്ടു. നേരം വെളുത്തു തമ്പുരാട്ടി ഉണർന്നു തലയിൽ തപ്പിനോക്കിയപ്പോൾ വ്രണം നിശ്ശേഷം ഉണങ്ങിയിരിക്കുന്നതായി അറിഞ്ഞു. ലേശംപോലും വേദന ഉണ്ടായിരുന്നുമില്ല. ഉടനെ തമ്പുരാട്ടി ഈ വിവരമെല്ലാം സാമൂതിരിപ്പാടു തമ്പുരാന്റെ അടുക്കൽ അറിയിക്കുകയും തമ്പുരാൻ അത്യന്തം സന്തോഷിക്കുകയും വിസ്മയിക്കുകയും ചെയ്യുകയും അടുത്ത ദിവസംതന്നെ മാധവിത്തമ്പുരാട്ടിയെയുംകൊണ്ടു പരിവാരസമേതം പുറപ്പെട്ട് ഏററുമാനൂരെത്തുകയും ചെയ്തു. തമ്പുരാൻ അവിടെ ഏതാനും ദിവസം താമസിച്ചു ൩൩൬ പറ നിലവും ഏഴര [illegible] പുരയിടവും വിലയ്ക്കു വാങ്ങി അതിന്റെ ആധാരവും അസംഖ്യം പണവും പട്ടും രത്നങ്ങളും മാധവിത്തമ്പുരാട്ടിയെക്കൊണ്ടു നടയ്ക്കുവെപ്പിച്ചു വന്ദിപ്പിക്കുകയും ആ വസ്തുക്കളിലെ ആദായമെടുത്തു പതിവാ

യി ദേവന് അഭിഷേകം കഴിഞ്ഞാലുടനേ ഒരു പൂജ നടത്തുന്നതിന് ഏർപ്പാടു ചെയ്യുകയും ചെയ്തു. ഈ പൂജ പതിവായി നിത്യവും നടത്തിക്കുന്നതിനായി അദ്ദേഹം തന്റെ ശമ്പളക്കാരിൽച്ചിലരെ അവിടെ താമസിപ്പിച്ചു. അവക്കു താമസിക്കുന്നതിനു ഒരു മഠം പണിയിച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. ഇത്രയുമൊക്കെക്കഴിച്ചിട്ടാണ് തമ്പുരാൻ മടങ്ങിപ്പോയത്. അത്രയുംകാലം ഏറ്റുമാനൂർ മഹാദേവനെ ഭജിച്ചുകൊണ്ടു മാധവിത്തമ്പുരാട്ടിയും അവിടെത്താമസിച്ചിരുന്നു. തമ്പുരാട്ടിയുടെ വകയായി ഏർപ്പെടുത്തിയ പൂജ ഇപ്പോഴും അവിടെ പതിവായി നിത്യവും നടന്നുവരുന്നുണ്ട്. ആപ്പൂജയ്ക്കു 'മാധവിപ്പള്ളിപ്പൂജ' എന്നാണ് പേരു പറഞ്ഞുവരുന്നത്. പൂജവകയ്ക്കായി ദേവസ്വത്തിലേക്ക് ഏല്പിച്ചുകൊടുത്ത നിലത്തിനു 'മാധവിപ്പള്ളിനില'മെന്നും പുരയിടങ്ങൾക്കു 'മാധവിപ്പള്ളിപ്പുരയിട'മെന്നും ഇപ്പോഴും പേരുപറഞ്ഞുവരുന്നു. ഈ പൂജയ്ക്കു നീലക്കരിമ്പിന്റെ ആറു പലം ശക്കരയും ആറു നാളികേരവും രണ്ടുതുടം നെയ്യും ഇരുനാഴി അരിയുമായിട്ട് ഒരു ഇടിച്ചുപിഴിഞ്ഞു പായസവും ഒരു പറ അരി വെള്ളനിവേദ്യവും വിളക്കുവകയ്ക്കു നാഴിഎണ്ണയുമാണു പതിവ്.

കൊല്ലം ൯൨൮-മാണ്ടു വടക്കുംകൂർ രാജ്യം പിടിച്ചടക്കുന്നതിനായി തിരുവിതാംകൂർ മഹാരാജാവിന്റെ സൈന്യങ്ങൾ അവിടെ പ്രവേശിച്ചപ്പോൾ മാധവിപ്പള്ളിനിലത്തിലെ വിളവും മാധവിപ്പള്ളിപ്പുരയിടങ്ങളിലെ ഫലപുഷ്ടിയുള്ള വൃക്ഷങ്ങളും മാധവിപ്പള്ളി മഠവും നശി

പ്പിച്ചുകളയുകയും തന്നിമിത്തം മഹാരാജാവിന്ന് ഏററുമാനൂർമഹാദേവന്റെ അനിഷ്ടവും പലവിധത്തിലുള്ള അനത്ഥങ്ങളും സംഭവിക്കകയാൽ തദ്ദോഷപരിഹാരാത്ഥം മഹാരാജാവു് പ്രായശ്ചിത്തമായി എട്ടുമാററിൽ ഏഴായിരത്തി ഒരുനൂററിനാല്പത്തിമൂന്നേ അരക്കാൽ കഴഞ്ചു് സ്വണ്ണംകൊണ്ടു് ഏഴര ആനകളേയും ഏഴുകഴഞ്ചു് സ്വണ്ണംകൊണ്ടു തോട്ടിയും വളരും തൊണ്ണൂററെകഴഞ്ചു സ്വണ്ണംകൊണ്ടു് ഒരു പഴുക്കാക്കുലയും നടയ്ക്കുവെയ്ക്കുകയും മാണിക്കംദേശത്തുൾപ്പെട്ട പന്ത്വ പറ നിലവും ഇരുപത്തിമൂന്നരമുറി പുരയിടവും ഒരു മഠവും ഏററമാനൂർ മഹാദേവനായി ദേവസ്വത്തിലേക്ക വെച്ചൊഴിഞ്ഞുകൊടുക്കുകയും ചെയ്തതായി ഒരു പ്രായശ്ചിത്തച്ചാത്തു കൊല്ലം ൯൱൪-ാമാണ്ടു് ഇടവമാസം ൧൨-ാംനു- എഴുതിവെച്ചതായി ദേവസ്വത്തിൽ ഇപ്പോഴും കാണുന്നുണ്ടു്. ഈ ഏഴര പൊന്നാനകളെ ൯൭൫-ാമാണ്ടു നാടുനീങ്ങിയ കാർത്തികതിരുനാൾ രാമവർമ്മ മഹാരാജാവുണ്ടാക്കിച്ചു വൈക്കത്തപ്പന്ന വഴിപാടായി കൊടുത്തയച്ചതാണെന്നും ആനകളെ കൊണ്ടുപോയവർ ഏററുമാനൂരെത്തിയപ്പോൾ ഏററുമാനൂർ മഹാദേവന്റെ വിരോധംകൊണ്ടു് ആനകളെ അവിടെനിന്നു കൊണ്ടുപോകുവാൻ നിവൃത്തിയില്ലാതെ വരികയാൽ അവ ഏററുമാനൂർ ദേവന്റെ വകയായിത്തീർന്നതാണെന്നും മററും ഒരൈതിഹ്യവുമുണ്ടു്. മേല്പറഞ്ഞ പ്രായശ്ചിത്തച്ചാത്തുകൊണ്ടു് ആദ്യം പറഞ്ഞതുതന്നെ വാസ്തവമെന്നു വിചാരിക്കാം. ഏതുവിധമായാലും ഈ പൊന്നാനകൾ ഇപ്പോഴും ഏററുമാനൂരുണ്ടു

ന്നുള്ളതിൽ പക്ഷാന്തരത്തിനവകാശമില്ല. മരംകൊണ്ടുണ്ടാക്കി സ്വർണ്ണത്തകിടുകൊണ്ടു പൊതിഞ്ഞ ഏഴര (ഏഴു വലിയതും ഒന്നു ചെറിയതുമായ) പൊന്നാനകളെ ഏററുമാന്നൂർക്ഷേത്രത്തിൽ ആണ്ടുതോറും ഉത്സവകാലത്തു ഭണ്ഡാരത്തിൽനിന്നെടുത്തു വിളക്കിനും മററുമുള്ള എഴുന്നള്ളത്തുസമയത്തു് അകമ്പടിയായി കൊണ്ടുനടക്കുന്നതു പതിവായിക്കാണുന്നുണ്ടല്ലോ. ഈ പൊന്നാനകളും വഴിക്കാക്കളയും കൂടാതെ ഓരോ കാലത്തു് ഓരോ രാജാക്കന്മാരും പ്രഭുക്കന്മാരും മററും നടയ്ക്കു വെച്ചിട്ടുള്ളതായി വലമ്പിരിശ്ശംഖു, നെല്ലുമാണിക്യം മുതലായി അനേകം ദിവ്യവസ്തുക്കളും പൊന്നും പണവും പണ്ടങ്ങളുമായി അസംഖ്യം മുതലും ഏററുമാന്നൂർ മഹാദേവന്റെ ഭണ്ഡാരത്തിലിരിക്കുന്നുണ്ടു്. "ചൊല്ലേറുള്ളേററുമാന്നൂരധിപതി ഭഗവാൻ വിത്തമാർജ്ജിച്ചനേകം വെയ്ക്കുന്നു" എന്നുള്ളതു പ്രസിദ്ധമാണല്ലോ.

തിരുവിതാംകൂർ മഹാരാജാവു് അമ്പലപ്പുഴരാജ്യം പിടിച്ചടക്കാനായി സൈന്യസമേതം ആക്രമിച്ച സമയം അവിടെ തേവാരക്കാരനായിരുന്ന കാക്കൂർചെമ്പന്തട്ടമഠത്തിൽ നമ്പൂരി തേവാരവിഗ്രഹങ്ങളും സാളഗ്രാമങ്ങളും മുതലായവയെല്ലാമെടുത്തുകൊണ്ടു ഗൂഢമായി ചെട്ടിന്നു വള്ളം കേറിപ്പോയി. ഈ വർത്തമാനം ചാരമുഖേന ഗ്രഹിച്ച മഹാരാജാവും ഒരു ഓടിവള്ളത്തിൽക്കയറി പിന്നാലെ ചെന്നു മദ്ധ്യേമാർഗ്ഗം നമ്പൂരിയെ വെട്ടിക്കൊന്നു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൈവശമുണ്ടായിരുന്ന സാധനങ്ങളെടുത്തുംകൊണ്ടു മടങ്ങിപ്പോന്നു. ആ ബ്രഹ്മഹത്യാദോ

ഷം തീരുന്നതിനായി മഹാരാജാവു കഠിനനിഷ്ഠയോടുകൂടി ഏറ്റുമാനൂർദേവനെ നാല്പത്തൊന്നുദിവസം ഭജിക്കുകയും മഹാദേവപ്രസാദത്താൽ ആ ദോഷം തീരുകയും ചെയ്തു. മഹാരാജാവു ഭജനം കാലംകൂടിയതു് ഒരു തുലാമാസത്തിൽ തിരുവോണദിവസമായിരുന്നു. അതിനാൽ മഹാരാജാവു താൻ വെട്ടിക്കൊന്ന നമ്പൂരിയുടെ ഇല്ലക്കാരുൾപ്പെടെ വേങ്ങനാട്ടുഗ്രാമത്തിലുള്ള ൧൦൮ ഇല്ലക്കാരേയും തലേദിവസം വൈകുന്നേരംതന്നെ ഏറ്റുമാനൂർക്ഷേത്രത്തിൽ വരുത്തി, അന്നും പിറ്റെദിവസവുമായി മൂന്നുനേരം ചതുർവ്വിധവിഭവങ്ങളോടുകൂടി ഭക്ഷണവും തിരുവോണദിവസം ൧൦൮ പണവും ൧൦൮ വസ്ത്രവും വീതം ദക്ഷിണയും(ദാനവും) അവൎക്കെല്ലാവൎക്കും കൊടുത്തു സന്തോഷിപ്പിച്ചു് അനുഗ്രഹം വാങ്ങുകയും ഇപ്രകാരം ആണ്ടുതോറും ആ മഹാദേവസന്നിധിയിൽവെച്ചു നടത്തുന്നതിനു നിശ്ചയിക്കുകയും ചെയ്തു. ആണ്ടുതോറും തുലാമാസത്തിൽ തിരുവോണദിവസവും തലേദിവസം വൈകുന്നേരവുമായി വേങ്ങനാട്ടുഗ്രാമക്കാരായ ൧൦൮ നമ്പൂരിമാൎക്കു മൂന്നുനേരത്തെ സദ്യയും ൧൦൮ പണവും ൧൦൮ വസ്ത്രവും വീതം തിരുവോണദിവസം ദാനവും ഏറ്റുമാനൂർ മഹാദേവസന്നിധിയിൽവെച്ചു മഹാരാജാവുതിരുമനസ്സിലെ വകയായി ഇപ്പോഴും നടത്തിവരുന്നുണ്ടു. ഈ അടിയന്തിരത്തിനു 'പട്ടത്താനം' എന്നാണു പേരു പറഞ്ഞുവരുന്നതു്. ഇപ്പോഴും ഈ ദാനം മഹാരാജാവുതിരുമനസ്സിലെ പ്രതിനിധിയായി ഏറ്റുമാനൂരെത്തി നടത്തിവരുന്നതു വഞ്ചിപ്പുഴത്തമ്പുരാനാണു്. ഇതിലേക്കു തമ്പുരാനു ചില അനുഭവങ്ങളും കല്പിച്ചുവെച്ചിട്ടുമുണ്ടു്.

ഏറ്റുമാനൂർക്ഷേത്രത്തിലെ ബലിക്കൽപ്പുരയിൽ വലിയ ബലിക്കല്ലിൻെറ പടിഞ്ഞാറുവശത്തായി ഒരു വലിയ തൂക്കുവിളക്കുണ്ടു്. അതു മേൽത്തട്ടിന്മേൽ ഒരു കമ്പിയും വളയും തറച്ചു് അതിന്മേലാണു് തൂക്കിയിരിക്കുന്നതു്. ആ വിളക്കിനു സാധാരണമായി പറഞ്ഞുവരുന്ന പേരു് 'വലിയ വിളക്കു്' എന്നാണു്. അതു വാടാവിളക്കായി എന്നും അഹോരാത്രം കത്തിക്കൊണ്ടുതന്നെ നില്ക്കുന്നു. ആ വിളക്കുവെക്കു ദേവസ്വത്തിൽനിന്നു യാതൊരു ചെലവും പതിവില്ല. ആ വിളക്കുവെക്കുവായി വഴിപാടായിട്ടു വരുന്ന എണ്ണകൊണ്ടു് ആച്ചെലവു നടക്കുന്നുണ്ടെന്നു മാത്രമല്ല, ആണ്ടുതോറും ൧൦൦-൧൫൦ ചോതന എണ്ണമിതം ചെലവുമിച്ചം വരുന്നുമുണ്ടു്. ഏറ്റുമാനൂർ വലിയവിളക്കു കൊളുത്തിക്കുക പ്രധാനമായിട്ടുള്ള ഒരു വഴിപാടാണു്. ബാധോപദ്രവമുള്ളവർ അവിടെ ഭജനമിരിക്കുകയോ ദർശനത്തിനായി നടയിൽച്ചെല്ലുകയോ ചെയ്താൽ തുള്ളി സത്യം ചെയ്തു് ഒഴിഞ്ഞുപോവുക സാധാരണമാണു. അങ്ങിനെ സത്യം ചെയ്യുന്നതെല്ലാം ഈ വലിയവിളക്കു പിടിച്ചാണു്. ഈ വിളക്കിൻെറ അടിത്തട്ടിനു മുകളിലായി ഒരു മൂടിയുണ്ടു്. അതിന്മേൽ ദീപജ്വാല തട്ടി എല്ലായ്പോഴും മഷി പിടിച്ചിരിക്കും. ആ മഷിയെടുത്തു കണ്ണെഴുതിയാൽ സകലവിധനേത്രരോഗങ്ങളും മററുള്ള മഹാവ്യാധികളും ശമിക്കുമെന്നുള്ളതു പ്രസിദ്ധമാണു്. പലവിധത്തിലുള്ള ചികിത്സകളും ചെയ്തിട്ടും ഭേദമാകാത്ത നേത്രരോഗങ്ങളും ഈ മഷിയെടുത്തു കണ്ണെഴുതീട്ടു പലക്കും ഭേദമായിട്ടുണ്ടു്. ഇപ്രകാരമെ

ല്ലാം മാഹാത്മ്യമുള്ള ഈ വിളക്ക് ഇവിടെ വന്നുചേൎന്നതെങ്ങിനെയാണെന്നുകൂടി വായനക്കാർ അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതാകയാൽ അതു താഴെ പറഞ്ഞുകൊള്ളുന്നു.

ഏററുമാനൂർമഹാക്ഷേത്രം ജീൎണ്ണോദ്ധാരണാൎത്ഥം കൊല്ലം ൧൦൭൦മാണ്ട് [illegible] പണി ആരംഭിക്കുകയും ൧൦൭൬മാണ്ടു പണി കഴിഞ്ഞു ദ്രവ്യകലശം മുതലായവ നടത്തുകയും ചെയ്തു. നാലാംകലശം കഴിഞ്ഞ ദിവസം ഊരാണ്മക്കാരും സമുദായവും ക്ഷേത്രസംബന്ധികളും മററും കൃതാൎത്ഥതയോടും സന്തോഷത്തോടുംകൂടി പടിഞ്ഞാറെ ഗോപുരത്തിങ്കൽകൂടി അമ്പലംപണിയും കലശവും നിശ്ചിതകാലത്തുതന്നെ നിഷ്പ്രയാസം കഴിഞ്ഞുകൂടിയതിനെക്കുറിച്ചും മഹാദേവന്റെ മാഹാത്മ്യത്തെപ്പററിയും മററും ഓരോന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടുനിന്ന സമയം ദാരിദ്ര്യദേവതയുടെ മൂൎത്തിയോ എന്നു തോന്നുമാറു പ്രാകൃതവേഷനായ ഒരു മൂശാരി മേൽപ്പറഞ്ഞപ്രകാരം അടിത്തട്ടിനു മുകളിൽ ഒരു മൂടിയും തറച്ചുതൂക്കാനുള്ള കമ്പി, വളയം, തുടൽ ഇവയുമുള്ളതായ ഒരു വലിയ തൂക്കുവിളക്ക് അവിടെ കൊണ്ടുവന്നുവെച്ചിട്ട് "ഈ വിളക്ക് ഇവിടെ എടുത്തുകൊണ്ട് എനിക്കു വല്ലതും തരണം. ഇന്നതു കിട്ടണമെന്നില്ല; ഇന്നത്തെ ചെലവിനുള്ള വക കിട്ടിയാലും മതി. ഈ വിളക്കു വളരെ മാഹാത്മ്യമുള്ളതാണ്. ഇവിടെ എടുക്കാതെയിരിക്കരുതു" എന്നു പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ അവിടെക്കൂടിയിരുന്നവരിൽ ഒരാൾ "ഈ വിളക്കിന്റെ മാഹാത്മ്യമെന്താണ്? ഇതിൽ എണ്ണ ഒഴിക്കാതെ കത്തുമോ?" എന്നു ചോദിച്ചു. അതിനു

ത്തരമായി മൂശാരി, "ഏററുമാനൂർ മഹാദേവന്റെ മാഹാത്മ്യംകൊണ്ടു് അങ്ങിനെയും വന്നേക്കാം" എന്നു പറഞ്ഞു. അവിടെ കൂടിയിരുന്നവർ ഓരോരുത്തരും ആ വിളക്കെടുത്തു മാററിവെയ്ക്കാൻ നോക്കീട്ടു സാധിച്ചില്ല. അപ്പോൾ ഒരാൾ "രണ്ടു പേരെടുത്താൽ പൊങ്ങാത്ത ഈ വിളക്കു് ഇവിടെ എവിടെയാണു് തൂക്കുന്നതു? ഇതെടുത്തു തൂക്കുന്നതാരാണു്? ഇതു് അസാദ്ധ്യമായ കാര്യമാണു്" എന്നു പറഞ്ഞു. ആ സമയം ഊരാണ്മക്കാരായ നമ്പൂതിരിമാരിൽ ഒരാൾ ഉറക്കെ അട്ടഹസിച്ചുകൊണ്ടു തുള്ളിയുറഞ്ഞു ചെന്നു് ഇടത്തുകൈകൊണ്ടു് ആ വിളക്കു നിഷ്പ്രയാസം എടുത്തുകൊണ്ടു ബലിക്കൽപ്പുരയിലേക്കു ഓടിപ്പോയി. പിന്നാലെ അവിടെക്കൂടിയിരുന്ന ജനങ്ങളും ചെന്നു. അവർ അവിടെയെത്തിയപ്പോൾ വലിയ ബലിക്കല്ലിനോടടുത്തു പടിഞ്ഞാറുഭാഗത്തായി മേൽത്തട്ടിന്മേൽ കുററിയും വളയവും തറച്ചു വിളക്കു തൂക്കിയിരിക്കുന്നതായും തുള്ളിയ നമ്പൂരി സ്വബോധത്തോടുകൂടി സ്വസ്ഥനായി അവിടെ നില്ക്കുന്നതും കണ്ടു. ഉടനെ ചിലർ "ഈ വിളക്കു് ഇപ്പോൾത്തന്നെ കത്തിക്കണം" എന്നു പറഞ്ഞു് എണ്ണയും തിരിയും കൊണ്ടുവന്നു. തിരി വിളക്കിലിട്ടിട്ടു് എണ്ണ ഒഴിക്കുന്നതിനു മുമ്പായി അതിഭയങ്കരമായ ഒരിടിയും മിന്നലുമുണ്ടായി. അതോടുകൂടി അവിടെക്കൂടിയിരുന്നവർക്കെല്ലാം കുറച്ചുസമയത്തേക്കു കണ്ണു കാണാൻ വയ്യാതെയായിപ്പോയി. എല്ലാവർക്കും കണ്ണു കാണാറായപ്പോൾ വിളക്കിൽ എണ്ണ നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നതായും വിളക്കു കത്തുന്നതായിട്ടും കണ്ടു. കൊണ്ടുചെ

ന്നുവെച്ച എണ്ണ മുഴുവനും അവിടെത്തന്നെ ഇരിക്കണമുണ്ടായിരുന്നു. ഇപ്രകാരമാണ് ഈ വലിയവിളക്കിന്റെ ആഗമം.

എല്ലാവരും വിസ്മയാകുലന്മാരായി കുറച്ചുനേരം നിന്നതിന്റെ ശേഷം അവർക്ക് മൂശാരിയുടെ കാര്യം ഓർമ്മവന്നു. "അവനു വല്ലതും കൊടുത്തയയ്ക്കണം. അവനൊരു പാവമാണ്. നേരം വൈകിത്തുടങ്ങി. അവന് അത്താഴത്തിന് ഇവിടെനിന്നു വല്ലതും കിട്ടി കൊണ്ടു ചെന്നിട്ടു വേണമായിരിക്കും" എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് എല്ലാവരും വീണ്ടും ഗോപുരത്തിങ്കലെത്തി. മൂശാരിയെ അവിടെക്കാണാഞ്ഞിട്ടു നാലുദിക്കിലേക്കും ആളുകളെ അയച്ച് അന്വേഷിപ്പിച്ചു. അവിടെയെങ്ങും അവനെ കണ്ടില്ല. അവൻ ഏതു ദിക്കുകാരനെന്നോ എവിടെനിന്നു വന്നു എന്നോ എങ്ങോട്ടു പോയി എന്നോ അറിയാൻ പോലും കഴിഞ്ഞില്ല. അതുകൊണ്ട് അവൻ കേവലം ഒരു മൂശാരി അല്ലായിരുന്നു എന്നും ഒരു ദിവ്യനായിരുന്നു എന്നും എല്ലാവരും തീർച്ചപ്പെടുത്തി. രണ്ടുപേർ കൂടിപ്പിടിച്ചാൽ നീക്കിവെക്കാൻ കഴിയാത്തതായ ആ വിളക്ക് അവൻ തനിച്ച് എടുത്തുകൊണ്ടുവന്നപ്പോൾത്തന്നെ അവൻ കേവലമൊരു മനുഷ്യനല്ലെന്ന് അറിയേണ്ടതായിരുന്നു. അപ്പോൾ അതിനെക്കുറിച്ച് ആരും ഓർത്തില്ല എന്നേയുള്ളു.

ഇങ്ങിനെ ഏറ്റുമാനൂർ മഹാദേവന്റെ മാഹാത്മ്യത്താൽ അവിടെയുണ്ടായിട്ടുള്ള അത്ഭുതങ്ങൾ പറഞ്ഞാൽ ഒരിക്കലും അവസാനിക്കയില്ല. അതിനാൽ ഈ അട്ട

ത്തകാലത്തുണ്ടായ ഒരത്ഭുതസംഗതികൂടിപ്പറഞ്ഞിട്ടു് ഈ ഉപന്യാസത്തെ സമാപിക്കാമെന്നു വിചാരിക്കുന്നു.

വയോവൃദ്ധനായ ഒരു പരദേശബ്രാഹ്മണൻ ചേൎത്തലേയുള്ള ധനവാനായ ഒരു തിരുമുല്പാടിന്റെ അടുക്കൽ ച്ചെന്നു് "എന്റെ കൈവശം ആയിരം രൂപയുണ്ടു്. ഇതു് എന്റെ ചെറുപ്പം മുതൽ ഓരോ സ്ഥലങ്ങളിൽപ്പോയി സദ്യക്കു ദേഹണ്ഡം (പാചകപ്രവൃത്തി) കഴിച്ചും പ്രതിഗ്രഹം വാങ്ങിയും മററും വളരെക്കഷ്ടപ്പെട്ടു സമ്പാദിച്ചതാണു്. ഇതല്ലാതെ എനിക്കു വേറെ യാതൊരു സമ്പാദ്യവുമില്ല. ഇപ്പോൾ എനിക്കു് അദ്ധ്വാനിക്കാൻ ശേഷിയില്ലാതെയായിരിക്കുന്നു. രണ്ടുമൂന്നു കുട്ടികളുള്ളവക്കു് ഒന്നും ചെയ്യാൻ പ്രായമായിട്ടില്ല. ഭാൎയ്യക്കു ദേഹത്തിനു നല്ല സുഖവുമില്ല. ഈ പണത്തിന്റെ പലിശകൊണ്ടുവേണം നിത്യവൃത്തി കഴിഞ്ഞുകൂടാൻ. അതിനാൽ ഈ രൂപ ഇവിടുന്നു് ആൎക്കെങ്കിലും കൊടുത്തു പലിശ ഈടാക്കിത്തന്നു് ഈ പാവപ്പെട്ട ബ്രാഹ്മണകുടുംബത്തെ ഇവിടുന്നു രക്ഷിക്കണം. മററാരുടെ കൈവശവും കൊടുക്കാൻ എനിക്കു വിശ്വാസമില്ല. ഇവിടെ, എപ്പോഴുള്ളവർ ധാരാളമുള്ളതുകൊണ്ടു് ഇവിടേക്കു് ഇതൊരു ബുദ്ധിമുട്ടായി വരികയുമില്ലല്ലോ" എന്നു പറഞ്ഞു. അതു കേട്ടു തിരുമുല്പാടു് "ഇതു വാങ്ങി ആൎക്കെങ്കിലും കൊടുത്തു ശരിയായ പ്രമാണം വാങ്ങുകയും ആണ്ടുതോറും മുറയ്ക്കു പലിശ വാങ്ങി അങ്ങേയ്ക്കു തരികയും അതിനൊക്കെ കണക്കെഴുതുകയും മററും പ്രയാസമായിട്ടുള്ള കാൎയ്യമാണു്. ചിലൎക്കു കൊടുത്തിട്ടു കിട്ടാതെവന്നാൽ അന്യായം

കൊടുത്തു് ഈടാക്കേണ്ടതായും വരും. അപ്പോൾ കുറെ
ശ്ശ പാഴ്ചെലവും ബുദ്ധിമുട്ടും വേണ്ടിവന്നേക്കും. ചില
പ്പോൾ പണം പലിശയ്ക്കു പോകാതെ ഇരിപ്പായിപ്പോയാ
ലും അങ്ങേയ്ക്കു ഞാൻ പലിശ തരണമല്ലോ. അതെനിക്കു ന
ഷ്ടകാരണമായിത്തീരുമല്ലോ. ഇങ്ങിനെയൊക്കെയാണു്.
പരമാർത്ഥസ്ഥിതി. എങ്കിലും അങ്ങു് എന്റെ അടുക്കൽ
വന്നു് അപേക്ഷിച്ചിട്ടു ഞാൻ തീരെ ഉപേക്ഷിക്കുന്നതു ക
ഷ്ടമാണല്ലോ. അതിനാൽ ആയിരം രൂപയ്ക്കു് ആണ്ടിൽ
അറുപതുരൂപാ പലിശയായിട്ടു സമ്മതമുണ്ടെങ്കിൽ രൂപ
തന്നേയ്ക്കൂ; ഞാൻ എടുത്തു കൊള്ളാം. പണം പലിശ
യ്ക്കു പോകാതെ ഇവിടെ ഇരുന്നു പോയാലും ഈ പലിശ
ഞാൻ തന്നേക്കാം. ഒരു ബ്രാഹ്മണകുടുംബം രക്ഷിക്കു
ന്നായിട്ടു സ്വല്പം നഷ്ടവും ബുദ്ധിമുട്ടും വന്നാലും അതൊ
ന്നും ഒരു വലിയ കാര്യമായി ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല.
പലിശ ഞാൻ പറഞ്ഞതിൽ കൂടുതൽ വേണമെന്നുണ്ടെ
ങ്കിൽ പണം ഇവിടെ വേണ്ട. വേറെ ആർക്കെങ്കിലും
കൊടുത്തുകൊള്ളൂ" എന്നു പറഞ്ഞു. "പലിശ സ്വല്പം
കുറഞ്ഞാലും മുതലിനു ദോഷം വരികയില്ലല്ലോ" എന്നു
വിചാരിച്ചു ബ്രാഹ്മണൻ തിരുമുല്പാടു പറഞ്ഞതുപോലെ
തന്നെ പലിശ സമ്മതിച്ചു രൂപ കൊടുത്തു. തിരുമുല്പാ
ടു രൂപ ആയിരവും എണ്ണിയെടുത്തുകൊണ്ടു് അതിനു
ബ്രാഹ്മണനു് ഒരു പ്രമാണവും എഴുതിക്കൊടുത്തു. പ്ര
മാണം വാങ്ങിക്കൊണ്ടു ബ്രാഹ്മണൻ അപ്പോൾത്തന്നെ
പോവുകയും ചെയ്തു. പിന്നെ ആണ്ടു തികഞ്ഞപ്പോൾ
ബ്രാഹ്മണൻ തിരുമുല്പാട്ടിന്റെ അടുക്കലെത്തി. ഉടനെ

തിരുമുൽപാട് വലിശവക ഉറുപ്പിക അറുപതും എണ്ണിക്കൊടുക്കുകയും ബ്രാഹ്മണൻ അതു വാങ്ങിക്കൊണ്ടു രശീതു കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു.

അങ്ങിനെ അഞ്ചാറുകൊല്ലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ പ്രമാണത്തിനു കാലഹരണം സംഭവിക്കാറായതിനാൽ കാലഹരണം വരുന്നതിന്റെ തലേദ്ദിവസം ബ്രാഹ്മണൻ തിരുമുൽപാടിന്റെ അടുക്കൽച്ചെന്നു "നമ്മുടെ പ്രമാണത്തിനു കാലഹരണദോഷം സംഭവിക്കാറായിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ അതൊന്നു മാറിയെഴുതിത്തന്നാൽ കൊള്ളാം. എനിക്ക് അവിടത്തെപ്പേരിൽ അവിശ്വാസമുണ്ടായിട്ടു പറയുന്നതല്ല. പ്രമാണത്തിനു കാലഹരണം വന്നാലും ഇവിടെ നേരുകേടു പറയുകയില്ലെന്നു എനിക്കു നല്ല ധൈര്യമുണ്ട്. എങ്കിലും മനുഷ്യാവസ്ഥയല്ലേ? പ്രമാണം ശരിയായിത്തന്നെ ഇരിക്കട്ടെ എന്നു വിചാരിച്ചു പറയുന്നതാണ്. ഞാൻ അശതിയാണെന്നും എനിക്കു വേറെ സമ്പാദ്യമൊന്നും ഇല്ലെന്നും അറിയാമല്ലോ" എന്നു പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ തിരുമുൽപാട്, 'പ്രമാണത്തിനു നാളെ കാലഹരണമാകും എന്നുള്ള കാര്യം ഞാൻ ഓർത്തുകൊണ്ടുതന്നെയാണിരിക്കുന്നത്. ഇനി പ്രമാണം മാറിയെഴുതാനും അങ്ങേയ്ക്കു പലിശ തന്നുകൊണ്ടിരിക്കാനും മററും എന്നെക്കൊണ്ടു സാധിക്കയില്ല. ഇവിടെയുള്ള കൊടുക്കവാങ്ങലുകളെല്ലാംതന്നെ ഇനി മതിയാക്കണമെന്നാണ് ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നത്. അങ്ങേയ്ക്കു തരുവാനുള്ള ഒരാണ്ടത്തെ പലിശയും മുതലും നാളെ രാവിലെ വന്നാൽ തന്നേക്കാം. പണം ഇവിടെ തെയ്യാറു

ണ്ടു്. ഒരു നൂറോ നൂററമ്പതോ ഉറുപ്പിക മാത്രമേ പോരാതെയുള്ളൂ. അതു നാളെ രാവിലെ ഉണ്ടാവും. എനിക്കു് ഒരാൾ ഒരഞ്ഞൂറുറുപ്പിക പലിശ തരാനുണ്ടു്. അതു നാളെക്കാലത്തു് ഏഴുമണിക്കുമുമ്പു് ഇവിടെ കൊണ്ടുവരാമെന്നാണു് അയാൾ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതു്. അയാളെ ഞാൻ ഇന്നലെ വൈകുന്നേരവും കണ്ടു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്" എന്നു പറഞ്ഞു. അതു് കേട്ടു് ബ്രാഹ്മണൻ "മുതൽ കുറച്ചുകാലംകൂടി ഇവിടെത്തന്നെ നിറുത്തിയാൽ കൊള്ളാമെന്നാണു് എന്റെ ആഗ്രഹം" എന്നു പറഞ്ഞു. "ഇനി അതൊക്കെ പ്രയാസമാണു്. അങ്ങു പണം വേറെ ആർക്കെങ്കിലും കൊടുത്തുകൊള്ളണം. മുതലുള്ള ആളായിരിക്കയും വസ്തു ഈടു കാണിച്ചു് പ്രമാണം തരികയും ചെയ്താൽ പിന്നെ പേടിക്കാനെന്താണുള്ളതു്? പണം തന്നില്ലെങ്കിൽ നമുക്കീടാക്കാമല്ലോ" എന്നു് തിരുമുല്പാടു് പറയുകയാൽ ബ്രാഹ്മണൻ ഒടുക്കം അങ്ങിനെ സമ്മതിച്ചു് അന്നവിടെത്താമസിച്ചു. പിറേറദിവസം കാലത്തു് മണി ഏകദേശം എട്ടായപ്പോൾ തിരുമുല്പാടു് "അയാൾ വന്നില്ലല്ലോ. ഞാനൊന്നിറങ്ങി അയാളെ അന്വേഷിക്കട്ടെ. താമസിക്കയില്ല; ക്ഷണത്തിൽ വന്നേയ്ക്കാം. പണം അതു് കിട്ടിയില്ലെങ്കിൽ വേറെ ഉണ്ടാകും. എങ്ങിനെയായാലും കാര്യത്തിനു് കുഴപ്പമില്ല. ഞാൻ മടങ്ങിവരുമ്പോഴേയ്ക്കും അങ്ങു കുളിച്ചു് ഊണു കഴിക്കണം. പണവുംകൊണ്ടു് പോകുമ്പോൾ കുളിക്കാനുമുണ്ണാനുമായി വഴിക്കുവല്ല സ്ഥലത്തും കേറുന്നതു് ശരിയല്ല. വല്ലതും അനൎത്ഥമുണ്ടായാൽ വിഷമമാണു്

കാലം കലിയുഗമല്ലേ? ഇപ്പോൾ ആരെയും വിശ്വസിക്കാൻപാടില്ല. പണം ആളെക്കൊല്ലിയാണ്; നല്ലപോലെ സൂക്ഷിക്കണം 'സൂക്ഷിച്ചാൽ ദുഃഖിക്കേണ്ട' എന്നുണ്ടല്ലോ'' എന്നു് പറഞ്ഞിട്ടു് അവിടെനിന്നു് ഇറങ്ങിപ്പോയി. ബ്രാഹ്മണൻ കുളിയും ഊണും കഴിച്ചു തിരുമല്പാടിന്റെ വരവിനെത്തന്നെ പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. നേരം പത്തുമണിയായി, പന്ത്രണ്ടുമണിയായി, രണ്ടുമണിയായി തിരുമല്പാടിനെക്കാണുന്നില്ല. അപ്പോൾ ബ്രാഹ്മണനു കുറേശ്ശ ദുശ്ശങ്ക തുടങ്ങി. അന്നു പ്രമാണം മാറിയെഴുതുകയോ അന്യായം കോടതിയിൽ കൊടുക്കുകയോ ചെയ്തില്ലെങ്കിൽ കാലഹരണമാവും. സംഖ്യ ആയിരം ഉറുപ്പികയ്ക്കു മേലുള്ളതിനാൽ അന്യായം കൊടുക്കണമെങ്കിൽ ആലപ്പുഴ ജില്ലാക്കോർട്ടിൽ വേണം. രണ്ടുമണിക്കുതന്നെ പോയാലും കച്ചേരി പിരിയുന്നതിനു് മുമ്പ് ആലപ്പുഴ ചെന്നു് അന്യായമെഴുതിച്ചു കോടതിയിൽ കൊടുക്കുന്ന കാര്യം അസാദ്ധ്യമാണല്ലോ. അതിനാൽ ബ്രാഹ്മണൻ മനസ്സിലെ വ്യസനവും പരിഭ്രമവും പുറത്തു കാണിക്കാതെ ധൈര്യത്തോടുകൂടി അവിടെത്തന്നെയിരുന്നു.

ഏകദേശം മൂന്നുമണിയായപ്പോൾ തിരുമല്പാടു് മടങ്ങിയെത്തി. അദ്ദേഹം അതുവരെ കുളിക്കുകയും ഉണ്ണുകയും ഉണ്ടായിട്ടില്ലായിരുന്നു. അതിനാൽ ഗൃഹത്തിലെത്തിയ ക്ഷണത്തിൽ ഒന്നും മിണ്ടാതെ കുളിക്കാനും ഉണ്ണാനും പോയി. കുളിയും ഊണും കഴിഞ്ഞപ്പോഴേക്കും നേരമേകദേശം മണി നാലരയോളമായി. അപ്പോൾ പുറത്തു

ബ്രാഹ്മണൻെറ അടുക്കൽ വന്നു "പണത്തിനായി ഓടി നടന്നതുകൊണ്ടു് കുളിക്കാനും ഉണ്ണാനുമൊന്നും ഒത്തില്ല. ഇന്നു് ഞാൻ ഇതാ ഇപ്പോഴാണു് ഊണുകഴിച്ചതു്. ഇങ്ങിനെ ഒരു കഷ്ടപ്പാടു് എനിക്കു് ഇതിനുമുമ്പു് ഒരിക്കലുമുണ്ടായിട്ടില്ല. അതുകൊണ്ടു് തരക്കേടൊന്നുമില്ല. ഇന്നു ഏതെങ്കിലും നേരം വൈകിയല്ലോ. നാളെ നേരത്തേ ഏല്പാട്ട തീർത്തേയ്ക്കാം" എന്നു പറഞ്ഞു. തിരുമുല്പാട് പറഞ്ഞതിനെ വിശ്വസിച്ചു് ബ്രാഹ്മണൻ അവിടെത്താമസിച്ചു.

പിറേറ ദിവസം കാലത്തേ തിരുമുല്പാട് ഉറക്കമുണൎന്നു പുറത്തു വന്നു ബ്രാഹ്മണനോടു് "പ്രമാണമെടുക്കു, നോക്കട്ടെ" എന്നു് പറഞ്ഞു. ഉടനെ അദ്ദേഹം പ്രമാണമെടുത്തുകൊടുത്തു. തിരുമുല്പാട് പ്രമാണം വാങ്ങി നോക്കീട്ടു് "ഹേ! ഈ പ്രമാണത്തിനു കാലഹരണം വന്നുപോയല്ലോ. കാലഹരണം വന്ന പ്രമാണത്തിനു പണം കൊടുക്കുക ഇവിടെ പതിവില്ല. എനിക്കാരും തരാരുമില്ല. അതിനാൽ പണത്തിനായി ഇനി താമസിക്കണമെന്നില്ല! അങ്ങേയ്ക്കു പോകാം" എന്നു പറഞ്ഞു. ഇതു കേട്ടിട്ടു് തിരുമുല്പാടു് നേരമ്പോക്കു പറയുകയാണെന്നു വിചാരിച്ചു് ബ്രാഹ്മണൻ "ഹേ! നേരമ്പോക്കു് പറയാതെ പണം തന്നു് എന്നെ അയയ്ക്കണം; നേരം പുലരുന്നു. ഇനിയും ഇവിടെ താമസിക്കാൻ എനിക്കു് നിവൃത്തിയില്ല" എന്നു പറഞ്ഞു. "താമസിക്കണമെന്നില്ലെന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞില്ലേ. ഇങ്ങിനെയുള്ള കാൎയ്യങ്ങളിൽ നേരം പോക്കു പറയുക എനിക്കു പതിവില്ല. ഞാൻ കാൎയ്യമാ

ണ് പറഞ്ഞത്. കാലഹരണം വന്ന പ്രമാണപ്രകാരമുള്ള പണം തരാൻ ഞാൻ തയ്യാറില്ല. ഇതു തീർച്ചയാണ്" എന്നു തിരുമുൽപാട് ഗൌരവഭാവത്തോടുകൂടി വീണ്ടും പറഞ്ഞപ്പോൾ ബ്രാഹ്മണനുണ്ടായ മനസ്താപം എത്രമാത്രമെന്നു പറയാൻ പ്രയാസം. അദ്ദേഹം വ്യസനസമേതം വീണ്ടും വളരെയൊക്കെ പറഞ്ഞുനോക്കി. യാതൊരു ഫലവുമുണ്ടായില്ല. തിരുമുൽപാട് പണം കൊടുക്കുകയില്ലെന്നു തീർച്ചയായപ്പോൾ ആ സാധു കരഞ്ഞുകൊണ്ട് അവിടെനിന്ന് ഇറങ്ങിപ്പോയി. ഉടനെ ഒരു തോണിയിൽക്കയറി കായലിന് കിഴക്കേക്കരയിലിറങ്ങി വൈക്കത്തു ചെന്നു കുളിയും നിത്യകർമ്മാനുഷ്ഠാനവും കഴിച്ച് ക്ഷേത്രത്തിലെത്തി വൈക്കത്തപ്പനെ തൊഴുതിട്ടു മണ്ഡപത്തിൽക്കയറി ജപിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. സദ്യയ്ക്കു ഇലവെച്ചുതുടങ്ങീട്ടും അദ്ദേഹം അവിടെനിന്ന് എണീറ്റില്ല. ഊണു കഴിക്കാനായി പലരും ചെന്നു വിളിച്ചിട്ടും അദ്ദേഹം പോയില്ല. ജലപാനം പോലും കഴിക്കാതെ അദ്ദേഹം അവിടെത്തന്നെ ഇരുന്നു. നേരം സന്ധ്യയായപ്പോൾ പോയി സന്ധ്യാവന്ദനം കഴിച്ചു തിരിച്ചുവന്നു. പിന്നെയും മണ്ഡപത്തിൽക്കയറി ജപിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അത്താഴശ്ശീവേലി കഴിഞ്ഞ് അമ്പലമടയ്ക്കാറായപ്പോൾ ചിലർ ചെന്നു പുറത്തിറങ്ങിപ്പോകണമെന്നു പറഞ്ഞതിനാൽ അദ്ദേഹം അവിടെനിന്നിറങ്ങി കൊടിമരച്ചുവട്ടിൽ ചെന്നിരുന്നു. കുറച്ചുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ ക്ഷേത്രം കാവൽക്കാർ ചെന്ന് അവിടെ നിന്നുമിറങ്ങി മതില്ക്കുപുറത്തു പോകണമെന്ന് പറയുകയാൽ അദ്ദേഹം പോയി കി

പന്ത്രണ്ടു കുട്ടികൾക്കും ചിലർ മുപ്പത്താറു കുട്ടികൾക്കും ധനവാന്മാരാണെങ്കിൽ നൂറെട്ടും അതിലധികവും കുട്ടികൾക്കും സദ്യ നടത്തുന്നുണ്ടു്. സന്താനാർത്ഥമായും കുട്ടികൾക്കുണ്ടാവുന്ന ദീനങ്ങൾ ഭേദമാകുന്നതിന്നും മറ്റുമാണു് സാധാരണയായി ആറന്മുളയൂട്ടു നടത്തുന്നതു്. ആറന്മുളയൂട്ടു് ഇന്നജാതിയിലുള്ള കുട്ടികൾക്കേ ആകാവൂ എന്നില്ല. ഏതു ജാതിയിലുള്ള കുട്ടികൾക്കു ഭക്ഷണം കൊടുക്കുന്നതും ആറന്മുളദേവനു പ്രീതികരമാണു്.

ആറന്മുളദേശത്തുള്ള കുട്ടികൾ ആണ്ടുതോറും ധനുമാസം ആദ്യംമുതൽ അവസാനംവരെ ആ ദിക്കിലുള്ള പറമ്പുകളിലും തോട്ടങ്ങളിലും വീഴുന്ന തണങ്ങു(അടക്കാമരത്തിന്റെ ഓല)കളെല്ലാം പെറുക്കിശ്ശേഖരിക്കുക പതിവാണു്. ആറന്മുള അടക്കാമരം വളരെയുള്ള പ്രദേശമാകയാൽ തണങ്ങു ധാരാളമുണ്ടായിരിക്കും. മുപ്പതും നാല്പതും ബാലന്മാർ കൂട്ടംകൂടി ഒരുവക അസഭ്യപ്പാട്ടുകൾ പാടുകയും തെറിപറയുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടാണു് തണങ്ങു പെറുക്കാൻ പോകുന്നതു്. എന്നു മാത്രമല്ല, അവർ ഓരോ സ്ഥലത്തും ചെന്നാൽ പല വിധത്തിലുള്ള ഉപദ്രവങ്ങൾ ചെയ്യുകയും പതിവാണു്. എന്നാൽ ആരും അവരെ വിരോധിക്കുകയും ശാസിക്കുകയും ചെയ്യാറില്ല. അങ്ങിനെ വല്ലതും ആരെങ്കിലും ചെയ്താൽ അവരോടു ദേവകോപവും തന്നിമിത്തം അവർക്കു പലവിധത്തിലുള്ള ആപത്തുകളുമുണ്ടാകുമെന്നുള്ളതു തീർച്ചയാണു്. പണ്ടൊരിക്കൽ തണങ്ങു പെറുക്കാൻ ചെന്ന കുട്ടികളോടു ചില വീട്ടുകാർ അസഭ്യം പറയുകയും പാടുകയും കലശൽ കൂട്ടി

കയ്യുംമററുമരുതെന്നു പറഞ്ഞു വിരോധിക്കുകയാൽഅവക്കു ദേവവിരോധമുണ്ടാവുകയും കുട്ടക്കമേവർ ആറന്മുളനടയിൽ വിളിച്ചുചൊല്ലി പ്രായശ്ചിത്തം ചെയ്യേണ്ടതായി വരികയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. അങ്ങിനെ ഫലക്കുമുണ്ടായതിൽപ്പിന്നെയാണുതണങ്ങളുപെറുക്കാൻ ചെല്ലുന്ന കുട്ടികളോടു് ആരുമൊന്നും പറയാതെയായതു്.

കുട്ടികൾ പെറുക്കിയുണക്കിശ്ശേഖരിക്കുന്ന തണങ്ങളെല്ലാം അവർ മകരസ്സംക്രാന്തിയുടെ തലേദ്ദിവസം നടയിൽക്കൊണ്ടുചെന്നു കമ്പക്കാലുകൾ നാട്ടി അവയിൽ വെച്ചുകെട്ടി തീ കൊളുത്തും. ശ്രീകോവിലകത്തുനിന്നു് ഒരു തിരികൊളുത്തി വഞ്ചി, ആർപ്പു, വായ്ക്കുരവ, വാദ്യഘോഷം മുതലായ ആഡംബരങ്ങളോടുകൂടി കൊണ്ടുവന്നാണു ഈ കമ്പത്തിന്നു തീ കൊളുത്തുന്നതു. ഇതു ദേവനു ഏററവും പ്രീതികരമായിട്ടുള്ളതാണു്. ഇതു കാണുന്നതിന്നു ആണ്ടുതോറും ആ ദിവസം അവിടെ അസംഖ്യമാളുകൾ കൂടും. ഇതു ഇപ്പോഴും പതിവായി നടന്നുവരുന്നുണ്ടു്.

ആറന്മുളക്ഷേത്രം പമ്പാനദിയുടെ തീരത്താണല്ലോ. ആ ക്ഷേത്രക്കടവിൽ അസംഖ്യം മത്സ്യങ്ങളുണ്ടു്. അവയെ 'തിരുമക്കൾ' എന്നാണു് പറഞ്ഞുവരുന്നതു്. ദേവന്റെ തിരുമക്കളാകയാൽ അവയെ ആരും വലവീശിയും മററും പിടിക്കാറില്ല. അവയെ പിടിക്കുകയോ ഉപദ്രവിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നവക്കു ദേവകോപം നിമിത്തം പലവിധത്തിലുള്ള അനത്ഥങ്ങളുണ്ടാകും. ആ മത്സ്യങ്ങൾക്കു തേങ്ങാ ചിരവി അരിയും കൂട്ടിയിളക്കി ഇട്ടുകൊടുക്കുന്നതു് അവിടെ ദേവപ്രീതികരമായ ഒരു വഴിപാടാണു്. അഭീഷ്

ഴക്കേഗ്ഗോപുരത്തിന്റെ പുറത്തേത്തറയിൽച്ചെന്നിരുന്നു. നേരം രാത്രി ഏകദേശം പത്തുമണിയായപ്പോൾ ഇരിക്കാൻവയ്യാതെയായിട്ട് അദ്ദേഹം അവിടെക്കിടന്നു. വ്യസനംകൊണ്ടു് ഉറക്കം വന്നില്ലെങ്കിലും വിശപ്പും ക്ഷീണവുംകൊണ്ട് അദ്ദേഹം കണ്ണടച്ചു സ്വല്പമൊന്നു മയങ്ങി. അപ്പോൾ ഒരു വൃദ്ധബ്രാഹ്മണൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുക്കൽ ച്ചെന്നു് "ഇവിടെ പട്ടിണികിടക്കാൻ പാടില്ല. അങ്ങു് ഏററുമാന്തൂർച്ചെന്നു സങ്കടം പറയൂ. ഏററുമാന്തൂർദേവൻ നിവൃത്തിയുണ്ടാക്കിത്തരും" എന്നു പറഞ്ഞതായി അദ്ദേഹത്തിനു തോന്നി. ഉടനെ കണ്ണു തുറന്നു നോക്കീട്ടു് അവിടെയെങ്ങും ആരെയും കണ്ടില്ല. ഇതു വൈക്കത്തപ്പന്റെ അരുളപ്പാടുതന്നെയാണു് എന്നു നിശ്ചയിച്ചു് അദ്ദേഹം അവിടെനിന്നെണീറ്റു പതുക്കെ നടന്നുതുടങ്ങി. പിറെറ ദിവസം കാലത്തു് ഏകദേശം എട്ടുമണിയായപ്പോഴേക്കും അദ്ദേഹം ഒരു വിധത്തിൽ ഏററുമാന്തൂരെത്തി. ഉടനെ പോയി കുളിച്ചു നിത്യകൎമ്മാദികൾ കഴിച്ചുകൊണ്ടു് ക്ഷേത്രത്തിലെത്തി മഹാദേവനെ വന്ദിച്ചിട്ടു് മണ്ഡപത്തിലിരുന്നു ജപം തുടങ്ങി. നമസ്കാര ഊൺകാലമായപ്പോൾ പലരും ചെന്നു വിളിച്ചിട്ടും അദ്ദേഹം പോകാതെ ജപിച്ചുംകൊണ്ടുതന്നെ ഇരുന്നു. അദ്ദേഹം അങ്ങിനെ ഇരിക്കട്ടെ! ഇനി നമുക്കു തിരുമുൽപാടിന്റെ സ്ഥിതി എങ്ങിനെയിരിക്കുന്നു എന്നു് നോക്കാം.

ബ്രാഹ്മണൻ ഏററുമാന്തൂരെത്തിയ ദിവസം കാലത്തു് പത്തുമണിയായപ്പോൾ തിരുമുൽപാടിനു് മുളകരച്ചുതേച്ചതു പോലെയോ ഉമിത്തീയിലിട്ടതുപോലെയോ ഇന്ന

വിധമെന്ന് പറയാൻ വയ്യാത്തവിധം ദേഹമാസകലം ഒരു നീറ്റലും പുകച്ചിലും തുടങ്ങി. അത് ക്രമേണ വർദ്ധിച്ച് തിരുമുല്പാടിന് ഇരിക്കാനും കിടക്കാനും കുളിക്കാനും ഉണ്ണാനും ഒന്നും വയ്യാത്ത വിധത്തിലായി. ഉടനെ വൈദ്യന്മാരും മന്ത്രവാദികളുമൊക്കെയെത്തി. ചികിത്സകളും മന്ത്രവാദങ്ങളുമൊക്കെത്തുടങ്ങി. അവരെല്ലാവരും പഠിച്ച വിദ്യകളൊക്കെ പ്രയോഗിച്ചിട്ടും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സുഖക്കേട് കൂടിക്കൂടി വന്നതല്ലാതെ ലേശംപോലും കുറഞ്ഞില്ല. പിന്നെ പ്രസിദ്ധനായ കായിക്കരമേനവനെ വരുത്തി പ്രശ്നംവെപ്പിച്ചു നോക്കിച്ചപ്പോൾ ധനസംബന്ധമായ ഒരു കാര്യത്തിനായി ഒരു ബ്രാഹ്മണൻ ചെന്ന് ഏറ്റുമാനൂർ മഹാദേവനെ ശരണം പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്നതിനാൽ ആ മഹാദേവന്റെ കോപംനിമിത്തമാണ് ഈ സുഖക്കേടുണ്ടായിരിക്കുന്നതെന്നും ബ്രാഹ്മണനു കൊടുക്കാനുള്ള സംഖ്യ കൊടുത്ത് ക്ഷമായാചനം ചെയ്യുകയും അത്രയും സംഖ്യ ഭണ്ഡാരത്തിലിട്ട് മഹാദേവനെ വന്ദിക്കുകയും ചെയ്യാതെ സുഖക്കേട് ഭേദമാവുകയില്ലെന്നും അങ്ങിനെ ചെയ്താൽ ഉടനെ സുഖമാകുമെന്നും വിധിച്ചു. ഉടനെ തിരുമുല്പാട് ആയിരത്തി ഒരു നൂറു രൂപവീതം രണ്ടുകിഴി കെട്ടിയെടുപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ഒരു തോണിയിൽക്കയറിപ്പുറപ്പെട്ട് ഏറ്റുമാനൂർക്ക് സമീപം അതിരമ്പുഴയെത്തി കരയ്ക്കിറങ്ങി നടന്ന് ഏറ്റുമാനൂർ ചെന്നുചേർന്നു. അദ്ദേഹം കുളിച്ച് അമ്പലത്തിൽച്ചെന്നപ്പോൾ ഉത്തമർണ്ണനായ ബ്രാഹ്മണൻ മണ്ഡപത്തിൽ ജപിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതു കണ്ട് ഒരു കിഴി അദ്ദേഹത്തി

ന്റെ മുമ്പിൽവെച്ചു നമസ്കരിച്ചു ക്ഷമായാചനംചെയ്യു കയും മറേറക്കിഴിയിലേസ്സംഖ്യ ഭണ്ഡാരത്തിലിട്ടു മഹാ ദേവനെ വന്ദിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇത്രയും ചെയ്തുകഴി ഞ്ഞപ്പോൾ തിരുമുൽപ്പാട്ടിന്നു സുഖക്കേടൊക്കെ മാറി പൂ ർണ്ണസുഖമായി. ബ്രാഹ്മണനു മനസ്താപം തീൎന്നു സ ന്തോഷവുമായി. അദ്ദേഹം കിഴിയഴിച്ചു എണ്ണിനോക്കി ആയിരം രൂപ എടുക്കുകയും നൂറു രൂപ ഭണ്ഡാരത്തിലി ട്ടുകയും ചെയ്തു. പിന്നെ അദ്ദേഹവും തിരുമുല്പാടും ഊണു കഴിച്ചു വീണ്ടും നടയ്ക്കൽച്ചെന്നു മഹാദേവനെ വന്ദിച്ചി ട്ടു അവരവരുടെ ദേശങ്ങളിലേക്കു മടങ്ങിപ്പോയി. ആ യിരത്തി അറുപതുരൂപാ കൊടുക്കേണ്ടതു കൊടുക്കാതെ യിരുന്ന തിരുമുൽപ്പാടിന്നു ആയിരത്തി ഒരുനൂറിനാല്പ തു രൂപ നഷ്ടവും കൊടുക്കേണ്ടതു കൊടുപ്പിച്ചു ഏറ്റുമാ നൂർ മഹാദേവനു ആയിരത്തി ഇരുനൂറു രൂപ ലാഭവുമാ യി. ഇപ്രകാരമൊക്കെയാണു ഏറ്റുമാനൂർ മഹാദേവ ന്റെ മാഹാത്മ്യം. ആ ദേവസ്വം തിരുവിതാംകൂർസ ൎക്കാരിൽചേൎത്തപ്പോൾ അവിടുത്തെ നിത്യനിദാനാദികൾ ക്കു മുമ്പുണ്ടായിരുന്ന പതിവിൽ വളരെ കുറച്ചിട്ടുണ്ടു. കാലഭേദംകൊണ്ടു അവിടുത്തെ പൂജകഴകാദികൾക്കു വ ളരെ വൈകല്യവും വന്നിട്ടുണ്ടു. എങ്കിലും ദേവസാന്നി ധ്യത്തിന്നു ഇപ്പോഴും അവിടെ യാതൊരു കുറവും വന്നിട്ടില്ല.

൫. ആറന്മുളക്ഷേത്രം.

തിരുവിതാംകൂർ സംസ്ഥാനത്തു തിരുവല്ലാത്താലൂക്കിലുള്ള ആറന്മുളക്ഷേത്രം ഏററവും പുരാതനവും പ്രസിദ്ധവുമായിട്ടുള്ളതാണു്. ഇവിടെ പ്രതിഷ്ഠിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ദേവൻ പാർത്ഥസാരഥിയായ ശ്രീകൃഷ്ണസ്വാമിയാകുന്നു. സ്വാമിയെ ഇവിടെ പ്രതിഷ്ഠിച്ചതു മദ്ധ്യമപാണ്ഡവനായ അർജ്ജുനനാണെന്നാണു് കേൾവി. ഇവിടെ ഭഗവാന്റെ ചൈതന്യവും മാഹാത്മ്യവും അത്യത്ഭുതമാകുംവണ്ണം സർവ്വദാ വിളങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

ബാല്യത്തിൽ അമ്പാടിയിൽ താമസിച്ചിരുന്നകാലത്തു ഗോപാലബാലന്മാരോടുകൂടി കളിച്ചു നടന്നിരുന്ന ആളായതുകൊണ്ടോ എന്തോ ആറന്മുളബ്ഭഗവാനു കുട്ടികളേയും കുട്ടികളുടെ കളിയേയും കുറിച്ചു വളരെ പ്രതിപത്തിയുള്ളതായിക്കാണുന്നുണ്ടു്. ആറന്മുളദ്ദേവനു വഴിപാടെന്നു സങ്കല്പിച്ചു കുട്ടികൾ തേച്ചുകുളിക്കാൻ എണ്ണയും അവർ തേച്ചുകുളിച്ചുവരുമ്പോൾ ചതുവിധവിഭവങ്ങളോടുകൂടി ഭക്ഷണവും മുണ്ടും മററും കൊടുത്താൽ ദേവൻ പ്രസാദിക്കുകയും ഈ വഴിപാടുനടത്തുന്നവർ വിചാരിക്കുന്ന കാര്യം സാധിപ്പിച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്യും. ഇപ്രകാരം കുട്ടികൾക്കു ഭക്ഷണം കൊടുക്കുന്നതിനു് 'ആറന്മുളയൂട്ടു്' എന്നാണു പേരു പറഞ്ഞുവരുന്നതു്. ഈ വഴിപാടു തിരുവിതാംകൂർ സംസ്ഥാനത്തു സർവ്വത്ര നടത്തിവരുന്നുണ്ടു്. ഇതിനു ഇത്ര കുട്ടികൾ വേണമെന്നില്ല. ചിലർ

സിദ്ധിക്കായി പലരും ഈ വഴിപാട് ഇപ്പോഴും നടത്തി വരുന്നുണ്ട്. ചില സ്ത്രീകൾ പ്രസവിച്ചാൽ മുലയിൽ പാൽ ചുരുക്കമായിരിക്കുമല്ലൊ. അങ്ങിനെ വന്നാൽ തിരുമക്കൾക്കു മേല്പറഞ്ഞ പ്രകാരം അരി കൊടുത്താൽമതി. മുലയിൽ പാൽ ധാരാളമായിട്ടുണ്ടാകും.

കുട്ടികൾക്കു കുടിക്കുന്നതിന് അമ്മമാരുടെ മുലയിൽ പാലുണ്ടാവാൻ ഇവിടെ വേറെ ഒരു വഴിപാടുകൂടിയുണ്ട്. അത് മഞ്ചാടിക്കുരു ശേഖരിച്ചുകൊണ്ടുചെന്ന് നടയിൽ കൂട്ടുകയെന്നുള്ളതാണ്. ഇങ്ങിനെ ചെയ്താലും തള്ളമാരുടെ മുലയിൽ ധാരാളമായി പാലുണ്ടാകും.

ആറന്മുളക്ഷേത്രം പണ്ട് ഊരാളന്മാരുടെ (ഊരാണ്മക്കാരുടെ)വകയായിരുന്നു. അക്കാലത്തു ദേവസ്വം വകയായി പല സ്ഥലങ്ങളിൽ മഠങ്ങളും നെൽപ്പുരകളുമുണ്ടായിരുന്നു. ദേവസ്വംവക നെല്ലെല്ലാം പിരിച്ച് ആ നെൽപ്പുരകളിലാണ് ഇട്ടു സൂക്ഷിച്ചുവന്നിരുന്നത്. ചിങ്ങമാസത്തിൽ ഓണത്തിനു മുൻപു വരുന്ന പൂരാടത്തുനാൾ ആ നെൽപുരകളിലെല്ലാം അഗതികൾക്കു നെല്ലു കൊടുക്കുക പതിവായിരുന്നു. ആ ദിവസം നെല്ലു വാങ്ങുന്നതിനായി അനേകമഗതികൾ നെൽപ്പുരകളിലെല്ലാമെത്തുക പതിവാണ്. ഓണത്തിനു നെല്ലില്ലാഞ്ഞിട്ട് ആ ദേശത്താരും പട്ടിണിയായിപ്പോയി എന്നു വരരുതെന്നാണ് ദേവൻെറ വിചാരം. പണ്ടൊരിക്കൽ പതിവുപോലെ ഓണത്തിനു നെല്ലു കൊടുത്തപ്പോൾ നെല്ലു വാങ്ങുന്നതിനായി 'നാരങ്ങാനം' എന്ന സ്ഥലത്തുള്ള നെൽപ്പുരയിൽച്ചെന്ന ഒരു ചണ്ഡാലിക്കു നെല്ലളവുകാർ നെല്ലു കൊടുത്തില്ല.

ശേഷമെല്ലാവക്കും നെല്ല് കൊടുത്തു. വയോവൃദ്ധയും രോഗിണിയും അശതിയുമായിരുന്ന ആ ചണ്ഡാലിയെ ദുഷ്ടന്മാരായ നെല്ലളവുകാർ കണ്ടിട്ട് കണ്ടില്ലെന്നു ഭാവിച്ചു പൊയ്ക്കളഞ്ഞു. നെല്ലു കിട്ടും കിട്ടുമെന്നു വിചാരിച്ചു സന്ധ്യവരെ ആ പാവപ്പെട്ട ചണ്ഡാലി അവിടെ കാത്തുനിന്നു. സന്ധ്യയായപ്പോൾ അതികലശലായി മഴ തുടങ്ങി. മഴക്കാറുകൊണ്ടു ചന്ദ്രബിംബം മൂടിപ്പോയതിനാൽ വലിയ ഇരുട്ടും വന്നു. ഒരു വിധത്തിലും പോകാൻ നിവൃത്തിയില്ലാതെ മഴ നനഞ്ഞുംകൊണ്ട് ആ പാവപ്പെട്ട വയോവൃദ്ധ അവിടെത്തന്നെ കിടന്നു. അവളന്നു ജലപാനം പോലും കഴിച്ചിട്ടില്ലായിരുന്നു. വിശപ്പുകൊണ്ടും തണുപ്പുകൊണ്ടും പരവശയായിത്തീർന്ന ആ ചണ്ഡാലി പിറ്റെദിവസം നേരം വെളുക്കുന്നതിനു മുൻപ് അവിടെക്കിടന്നതന്നെ മരിച്ചു. ഇതു നിമിത്തം അതികഠിനമായ ദേവകോപം സംഭവിക്കയും ഊരാളന്മാക്കും കാരാളന്മാക്കുമെല്ലാം പലവിധത്തിലുള്ള അനത്ഥങ്ങളുണ്ടായിത്തുടങ്ങുകയും ചെയ്തു. അവർ ഇതിൻെറ കാരണമറിയുന്നതിനായി പ്രശ്നംവെയ്പിച്ചു നോക്കിച്ചതിൽ പാവപ്പെട്ട ചണ്ഡാലിക്കു നെല്ലു കൊടുക്കാതെ പട്ടിണിക്കിട്ടു കൊന്നതിനാലുണ്ടായിട്ടുള്ള ദേവകോപമാണ് അനത്ഥകാരണമെന്നു കണ്ടു. ഈ ദോഷശാന്തിക്ക് ഊരാളന്മാരുടേയും കാരാളന്മാരുടേയും ഗൃഹത്തിൽനിന്ന് ഓരോരുത്തർ എന്നും ആണ്ടുതോറും ചിങ്ങമാസത്തിൽ തിരുവോണദിവസം ഉപവാസമായി ക്ഷേത്രത്തിൽ താമസിക്കയല്ലാതെ വേറെ യാതൊരു പ്രതിവിധിയുമില്ലെന്നു പ്രശ്നക്കാരൻ വിധിക്കുകയും ചെയ്തു.

ഈ വിധിപ്രകാരം അവിടെ നടന്നുവരുന്നുണ്ടു്. ക്ഷേത്രം സക്കാരിൽ ചേൎത്തതിനോടുകൂടി കാണത്തിന്റെ നെല്ലു മുതലായ പതിവുകൾ ഭേദപ്പെട്ടുപോയെങ്കിലും അവിടെ ഊരാണ്മയുംകാരാണ്മയുമുണ്ടായിരുന്നവരുടെഗൃഹങ്ങളിൽ നിന്നു് ഓരോരുത്തർ ചിങ്ങമാസത്തിൽ തിരുവോണത്തുന്നാൾ ക്ഷേത്രോപവാസം ചെയ്യിട്ടില്ലെങ്കിൽ അവൎക്കു ദേവകോപംനിമിത്തം അനൎത്ഥങ്ങളുണ്ടാകുമെന്നുള്ളതു് തീൎച്ചയായിട്ടുള്ളതാകയാൽ അവർ ഇപ്പോഴും ആ പതിവിനെ ഭേദപ്പെടുത്തിട്ടില്ല.

ചിങ്ങമാസത്തിൽ തിരുവോണദിവസം ആറന്മുള ക്ഷേത്രത്തിൽ അതികേമമായി സദ്യ പതിവുണ്ടു്. ആ ദിവസം അവിടെ ചെല്ലുന്നവൎക്കെല്ലാം ജാതിമതഭേദംകൂടാതെ നാനാവിഭവങ്ങളോടുകൂടി ഭക്ഷണം കൊടുക്കുക പതിവാണു്. ഈ സദ്യയ്ക്കുള്ള സാമാനങ്ങളെല്ലാം കോട്ടൂർ എന്ന സ്ഥലത്തുള്ള ദേവസ്വംവക മഠത്തിൽ ശേഖരിച്ചു വെയ്ക്കുകയും അവിടെനിന്നു് അവയെല്ലാം വലിയ കെട്ടുവള്ള (വഞ്ചി) ങ്ങളിലാക്കി ഉത്രാടത്തുന്നാൾ രാത്രിയിൽ പുറപ്പെട്ടു തിരുവോണദിവസം അരുണോദയമാകുമ്പോൾ ആറന്മുളെ ക്ഷേത്രക്കടവിലടുക്കുകയുമാണു് പതിവു്. സദ്യസ്സാമാനങ്ങളുംകൊണ്ടുള്ള ഈ വരവു വളരെകേമമാണു്. സാമാനവള്ളങ്ങൾ കൂടാതെ അവയ്ക്കു് അകമ്പടിയായി ഏതാനും കളിവള്ളങ്ങളുമുണ്ടായിരിക്കും. കളിവള്ളങ്ങളിലെല്ലാം ആളുകൾ കയറി വഞ്ചിപ്പാട്ടു പാടിക്കളിച്ചു വാദ്യഘോഷങ്ങളോടും ആൎപ്പുവിളി, വായ്ക്കുരവ മുതലായവയോടുംകൂടിയുമുള്ള ആ വരവു കാണ്മാൻ ക്ഷേത്രാസ

യിലും സമീപപ്രദേശങ്ങളിലും അസംഖ്യമാളുകൾ കൂടുക പതിവാണ്.

പണ്ടൊരിക്കൽ പതിവുപോലെ തിരുവോണത്തിന്റെ തലേദ്ദിവസം രാത്രിയിൽ സാമാനങ്ങൾ കെട്ടുവള്ളങ്ങളിലാക്കിക്കൊണ്ടു് ആഘോഷസമേതം കാട്ടൂരുനിന്നു പുറപ്പെട്ടു. ഏതാനും വഴി പോന്നപ്പോൾ സാമാനവള്ളങ്ങൾ മദ്ധ്യേമാർഗ്ഗം ഒരു സ്ഥലത്തു കരയ്ക്കടുത്തു് ഉറച്ചു. വളരെ ആളുകൾകൂടി പലവിധത്തിൽ ശ്രമിച്ചുനോക്കീട്ടും ആ വള്ളങ്ങളെ അവിടെനിന്നിളക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. ഒരു നിവൃത്തിയുമില്ലെന്നായപ്പോൾ അവിടെ അടുത്തുണ്ടായിരുന്ന ഒരു ദൈവജ്ഞനെക്കൊണ്ടു് പ്രശ്നംവെച്ചുനോക്കിച്ചു. അപ്പോൾ ആ വള്ളങ്ങളടുത്തിരിക്കുന്ന സ്ഥലത്തിന സമീപം ഒരു വീട്ടിലുള്ളവർ ഗതികേടുനിമിത്തം തലേദ്ദിവസംതന്നെ ആഹാരമൊന്നും കഴിക്കാതെ "ആറന്മുളയപ്പൻതന്നെ ശരണം" എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു് പട്ടിണികിടക്കുന്നുണ്ടെന്നും അവർക്കു് ആഹാരത്തിനു വല്ലതും കൊടുത്താൽ വള്ളങ്ങളിളകുമെന്നും പ്രശ്നക്കാരൻ വിധിച്ചു. ഉടനെ അരി കൊടുക്കാമെന്നു പറഞ്ഞു് ആ വീട്ടുകാരെ വിളിച്ചു. അവർ അരി വാങ്ങുന്നതിന് ഒരു കൊച്ചുമുറവുംകൊണ്ടു് വരികയും ആ മുറം നിറച്ചു് അരി കൊടുക്കുകയും തൽക്ഷണം വള്ളങ്ങളിളകുകയാൽ വേഗത്തിൽ പോന്നു ക്ഷേത്രക്കടവിലടുക്കുകയും ചെയ്തു. പിന്നെ ആണ്ടുതോറും സാമാനങ്ങൾ വള്ളങ്ങളിൽക്കയററിക്കൊണ്ടു് അവിടെ വരുമ്പോൾ ആ വീട്ടുകാരെ വിളിക്കുകയും അവളൊരു മുറവുംകൊണ്ടുവരികയും കൊണ്ടുവരുന്ന മുറം നി

ച്ച് അരി കൊടുക്കുകയും പതിവായി. കൊണ്ടുചെല്ലുന്ന മുറം നിറച്ച് അരി കിട്ടുമെന്നുകണ്ടപ്പോൾ അത്യാഗ്രഹികളായ ആ വീട്ടുകാർ മുറത്തിൻെറ വലുപ്പം കൂട്ടിത്തുടങ്ങി. ഈ അരി വാങ്ങുന്നതിനായി തന്നെ അവർ പ്രത്യേകം പറഞ്ഞു വലിയ മുറമുണ്ടാക്കിച്ച് ആ മുറവുംകൊണ്ട് അരിവാങ്ങാൻ വരിക പതിവായി. അങ്ങിനെ കുറേക്കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അവരുടെ മേൽ ദേവകോപമുണ്ടാവുകയും അവർ ക്രമേണ നശിച്ച് അന്യംനിന്നു പോവുകയും ചെയ്തു. എങ്കിലും ചിങ്ങമാസത്തിൽ ഉത്രാടത്തുനാൾ സാമാനവള്ളങ്ങൾ ആ സ്ഥലത്തു വരുമ്പോൾ ഈ പൂർവ്വവൃത്തത്തിൻെറ സ്മാരകമായി മൂന്നു മുഷ്ടി അരി വാരി അവിടെയിടുക ഇപ്പോഴും നടന്നുവരുന്നുണ്ട്.

ആറന്മുളെ വള്ളം(വഞ്ചി)കളി പ്രധാനവും പ്രസിദ്ധവുമാണല്ലോ. ഇതും ദേവന് ഏററവും സന്തോഷകരമായിട്ടുള്ളതാണ്. അവിടെ പതിവായി വള്ളംകളി നടത്തുന്നതു ചിങ്ങമാസത്തിൽ തിരുവോണം മുതൽ ഉത്രട്ടാതി വരെയാണ്. ഉത്രട്ടാതി തിരുവാറന്മുളയപ്പൻെറ തിരുനാളാണെന്നാണ് വെച്ചിരിക്കുന്നത്. ആ ദിവസത്തെ ആ ദേശത്തുള്ളവർ തിരുവോണത്തെക്കാൾ പ്രധാനമായി ആചരിക്കുന്നുണ്ട്. പ്രധാനമായിട്ടുള്ള വള്ളംകളിയും അന്നാണ്. വള്ളംകളി നടത്തുന്നത് അവിടെയുള്ള കര(ദേശ)ക്കാരാകുന്നു. ആറന്മുളദേവൻെറ സങ്കേതത്തിലുൾപ്പെട്ടതായി അനേകം കരകളുണ്ട്. ആ കരക്കാർക്ക് ഓരോരുത്തർക്കും ഈ വള്ളംകളിയിലുള്ള വാശിയും മത്സരവും ഒട്ടും ചില്ലറയല്ല. അവരവരുടെ കളി കേമമാക്കണമെന്നുള്ള

വിചാരം എല്ലാവൎക്കുമുണ്ട്. ഇതിലേയ്ക്കു് ആ ദേശക്കാർ ഓരോരുത്തരും പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം വള്ളങ്ങളുണ്ടാക്കിച്ചിട്ടുണ്ട് ഓരോരുത്തരും മത്സരിച്ചു് വള്ളത്തിനു നീളം കൂട്ടിക്കൂട്ടി ഇപ്പോൾ അവിടെ മുപ്പത്തിയാറേകാൽക്കോൽവരെ നീളമുള്ള വള്ളങ്ങൾ ധാരാളമായിരിക്കുന്നു. വള്ളങ്ങൾ ചുണ്ടൻ, ചുരുളൻ, ഓടി, പരുന്തുവാലൻ ഇങ്ങിനെ പലവകയുണ്ടല്ലോ. അവയിൽ ആറന്മുളെ കളിക്കുന്നതിനായി ഉപയോഗിക്കുന്നതു് ചുണ്ടൻവള്ളമാണ്. ഇപ്പോൾ അവിടെ ദേശക്കാരുടെ വകയായി നാല്പതിൽക്കുറയാതെ കളിവള്ളങ്ങളുണ്ട്. അവ എല്ലാംകൂടി ചേൎന്നു കളിക്കുക ഉത്രട്ടാതി നാൾ മാത്രമേയുള്ളൂ. തിരുവോണം മുതൽ ദിവസംതോറും രണ്ടും നാലും വള്ളങ്ങൾ കൂടിക്കൂടി ഉത്രട്ടാതിനാൾ എല്ലാം വന്നുകൂടും. ആദ്യമായി വരുന്ന വള്ളങ്ങൾ 'നാരങ്ങാത്തു മണൽപ്പുറം' എന്നു പറയുന്ന സ്ഥലത്തു് വന്നടുത്തുകിടക്കും. എല്ലാം വള്ളങ്ങളും അവിടെ വന്നുചേൎന്നാൽ കളി തുടങ്ങും. പത്തുനാല്പതു വള്ളങ്ങൾ ഒരുമിച്ചു് നിരന്നുകൊട്ടും ഘോഷവും, കൊടി, കുട മുതലായവയും പാട്ടും ആർപ്പുവിളിയുമായുള്ള ആ വള്ളംകളി നയനാനന്ദകരമായ ഒരു കാഴ്ചതന്നെയാണ്. നയമ്പുകാരും അമരക്കാരും പാട്ടുകാരും വാദ്യക്കാരും മറ്റുമായി ഓരോ വള്ളത്തിലും ഏകദേശം എഴുപത്തഞ്ചു പേരോളം കാണും. ചിങ്ങമാസത്തിൽ പതിവുള്ള ഈ വള്ളംകളി കൂടാതെ ചിലരുടെ വക വഴിപാടായിട്ടും അവിടെ ചിലപ്പോൾ വള്ളംകളി ഉണ്ടാകാറുണ്ട്. അതിൽ രണ്ടോ നാലോ വള്ളങ്ങളല്ലാതെ ഉണ്ടായിരിക്കാറി

ല്ല. വഴിപാടുകളിയുടെ ചെലവെല്ലാം വഴിപാടുകാരൻ
തന്നെ വഹിക്കണമല്ലോ. വള്ളംകളിക്കാർക്കു കെങ്കേ
മമായി സദ്യ നടത്തുകയും മറ്റും വേണ്ടതാകയാൽ വള്ള
ങ്ങളധികമായാൽ ചെലവു ദുർവ്വഹമായിത്തീരുമെന്നു വി
ചാരിച്ച് സാമാന്യക്കാർ വള്ളത്തിന്റെ എണ്ണം കൂട്ടാൻ
ആഗ്രഹിക്കുകയില്ല. രണ്ടോ നാലോ വള്ളങ്ങൾകൊണ്ട്
കളി നടത്തിക്കാൻതന്നെ ഒരുവിധം ധനികന്മാർക്കേ
സാധിക്കുകയുള്ളു.

ആറന്മുളദ്ദേവന്റെ വള്ളംകളിക്കാർക്കു സദ്യ കഴിക്കു
ന്നതും സ്വാമിക്ക് വഴിപാടുതന്നെ. വള്ളംകളിക്കാർക്കു
ള്ള സദ്യയ്ക്കു 'വള്ളസ്സദ്യ' എന്നാണ് പേരുപറഞ്ഞുവരു
ന്നത്. സന്താനാർത്ഥമായും രോഗശമനത്തിനായും മറ്റും
ഈ വഴിപാടു പലരും നടത്തുന്നുണ്ട്. അന്യദേശക്കാർ
വള്ളസ്സദ്യ നടത്തുന്നതിന്റെ മുറ താഴെ പറയുംപ്രകാര
മാണ്.

ആദ്യംതന്നെ ഏതുകരക്കാരുടെ വള്ളക്കാർക്കാണു
സദ്യ നടത്തുന്നതെന്നും എത്ര വള്ളങ്ങൾ വരുത്തി സദ്യ
നടത്തണമെന്നും നിശ്ചയിക്കണം. പിന്നെ ആ നിശ്ച
യിക്കപ്പെടുന്ന കരയിലെ പ്രധാനന്റെ പേർക്കു വിവര
ത്തിന് എഴുതിയയയ്ക്കണം. അതിൽ സദ്യ നടത്താൻ
നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നത് ഇന്നമാസം ഇത്രാംതീയതിയാ
ണെന്നും ഇത്ര വള്ളം വരണമെന്നും വിവരിച്ചിരിക്കുക
യും വേണം. കരനാഥന്റെ മറുപടി കിട്ടിയാൽ സദ്യ
യ്ക്കു വട്ടംകൂട്ടാം. നിശ്ചിതദിവസം രാവിലേ ക്ഷണിക്ക
പ്പെട്ടിട്ടുള്ളിടത്തോളം വള്ളങ്ങളിൽ നിറച്ച് ആളുകൾ

കയറി കൊടി, കട, തഴ മുതലായ ആഡംബരങ്ങളോടും വാദ്യഘോഷങ്ങളോടുംകൂടി പാടിക്കളിച്ചു വഴിപാടുകാരന്റെ ഗൃഹത്തിൽവന്നുചേരും. ആ സമയം വഴിപാടുകാരൻ അവിടെ നിറപറയും വിളക്കും വെച്ചു കാത്തുനിന്നു വള്ളക്കാരെ എതിരേററിരുത്തി, മുറുക്കാനും മററും കൊടുത്തു സൽക്കരിക്കണം. അവർ മുറുക്കി രസിച്ചു കുറച്ചുനേരമിരുന്നു വിശ്രമിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ എല്ലാവർക്കും തേച്ചുകുളിക്കാൻ എണ്ണയുമിഞ്ചയും മററും കൊടുക്കണം. അവർ തേച്ചുകുളി കഴിഞ്ഞു വന്നാലുടനേ സദ്യയ്ക്കു ഇല വെയ്ക്കണം. സദ്യയുടെ വട്ടം ഉപായത്തിലൊന്നുമായാൽപ്പോരാ. കാളൻ, ഓലൻ, എരിശ്ശേരി മുതലായ മലയാളക്കറികളും പരിപ്പ്, പച്ചടി, കൂട്ടുകറി, സാംബാർ മുതലായ പരദേശക്കറികളും അപ്പം, വട, എള്ളുണ്ട, ബോളി മുതലായവയും പപ്പടം, (ചെറിയതും വലിയതും) പഴനുറുക്ക്, പഞ്ചസാര മുതലായവയും ധാരാളമായിട്ടെടുത്തു വിലക്കണം. നാലുകൂട്ടം പ്രഥമൻ, എട്ടു കൂട്ടമുപ്പേരി, അത്രയും ഉപ്പിലിട്ടവ, ഉറത്തൈരു, മോരു, മുതലായവയും ധാരാളമുണ്ടായിരിക്കണം. ഒന്നിനും ലോപം പാടില്ല. സദ്യ വള്ളക്കാർക്കു മാത്രം കൊടുത്താൽപോരാ. ഉണ്ണാനായി വരുന്നവർക്കെല്ലാവർക്കും കൊടുക്കണം. എല്ലാവർക്കും സകല വിഭവങ്ങളും ധാരാളമായിട്ടുണ്ടായിരിക്കുകയും വേണം. അങ്ങിനെയാണു വള്ളസ്സദ്യയുടെ പതിവു്. സദ്യ കഴിയുമ്പോൾ എല്ലാവർക്കും ചന്ദനം, പനിനീർ മുതലായവയും മുറുക്കാനും കൊടുക്കണം. വള്ളക്കാർ മുറുക്കി രസിച്ചു വെടികളും പറഞ്ഞു സ്വല്പനേരം ഇരുന്നതിന്റെ ശേഷം വഴിപാടുകാരന്റെ അരിഷ്ടാ ആറന്മുളയ

പ്പൻ സാധിപ്പിച്ചുകൊടുക്കട്ടേ എന്നു് ആശീൎവ്വദിച്ചിട്ടു് യാത്രയാക്കും. ആ സമയം അവൎക്കു് വഴിക്കു തിന്നുന്നതിനു ധാരാളമായി വെററിലപ്പുകയിലയും അവിൽ നാനച്ചത്തും ചുമടുകെട്ടി വള്ളത്തിൽ വെച്ചുകൊടുക്കണം. കരക്കാരിൽ പ്രധാനന്മാൎക്കു ചില സമ്മാനങ്ങളും കൊടുക്കണം. ഇങ്ങിനെ അവരെസ്സന്തോഷിപ്പിച്ചു് വള്ളക്കടവു വരെ അനുയാത്രയായിച്ചെന്നു് യാത്ര പറഞ്ഞയക്കണം. ഇങ്ങിനെയെല്ലാമാണു് വള്ളസ്സദ്യയുടെ ക്രമം. ഈ വഴിപാടു് ഇപ്പോഴും പലർ നടത്തുന്നുണ്ടു്. അവർ വിചാരിക്കുന്ന കാൎയ്യം ഭഗവാൻ സാധിപ്പിച്ചുകൊടുക്കുന്നുമുണ്ടു്.

ഉത്രട്ടാതിനാൾ വള്ളങ്ങളെല്ലാം നാരാണത്തു മണൽപ്പുറത്തു ചെന്നുചേൎന്നതിന്റെ ശേഷമാണു് കളി തുടങ്ങുന്നതെന്നു മുമ്പു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ. ഒരാണ്ടിൽ വള്ളങ്ങളെല്ലാം നാരാണത്തുമണൽപ്പുറത്തു ചെന്നുചേൎന്ന സമയം അക്കാലത്തു് തിരുവല്ലാത്തഹശീൽദാരായിരുന്ന കേശവപ്പിള്ള അവർകൾ അവിടെച്ചെന്നു് അവിടെ കൂടിയിരുന്ന ജനങ്ങളോടു് "ആറന്മുളഭഗവാന്റെ സങ്കേതത്തിലുള്ള സകലകരകളിലെ ജനങ്ങളും ഇവിടെ കൂടീട്ടുണ്ടല്ലോ. നിങ്ങളെ എല്ലാവരേയും കൂടെക്കണ്ടു് ഒരു കാൎയ്യം അപേക്ഷിക്കുന്നതിനായിട്ടാണു് ഞാൻ വന്നിരിക്കുന്നതു്. കാൎയ്യം മറെറാന്നുമല്ല; നമ്മുടെ ഭഗവാന്റെ അമ്പലം ചെമ്പിടുവിച്ചാൽ കൊള്ളാമെന്നു് ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു. അതിലേക്കു് നിങ്ങളെല്ലാവരും യഥാശക്തി ധനസഹായം ചെയ്യണമെന്നുള്ളതാണു് എന്റെ അപേക്ഷ" എന്നു പറഞ്ഞു. ഇതു കേട്ടു് ആ ജനക്കൂട്ട

ത്തിൽനിന്നു് ഒരാൾ "അങ്ങുന്നിന്റെ ഈ ഉദ്യമം കേവലം അനാവശ്യവും ഒരു വക ദോഷതാപവുമാണു്. ഇതു ഒരിക്കലും നടക്കുന്നതുമല്ല. സർക്കാർവക ക്ഷേത്രം ചെമ്പിടുവിക്കുന്നതിനു ജനങ്ങളെ ഉപദ്രവിച്ചു പണമുണ്ടാക്കീട്ടു വേണമെന്നുണ്ടോ? സർക്കാരിൽ പണം ധാരാളമുണ്ടല്ലോ. ഇതിലേക്കു ജനങ്ങൾ ധനസഹായം ചെയ്യുന്നതു ആരറിയാനാണു്? ഇതു് ഉറക്കത്തിൽ കാൽ തിരുമ്മുന്നതുപോലെയാണല്ലോ. ഇതിലേക്കു് ആരുമൊന്നും തരുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ജനോപദ്രവം ചെയ്കയെന്നുള്ളതു് ഒരു സർക്കാരുദ്യോഗസ്ഥനു് യോഗ്യമായിട്ടുള്ളതാണോ? അങ്ങുന്നിതിനു പുറപ്പെട്ടതു് ഒട്ടും ശരിയായില്ല" എന്നു പറഞ്ഞു. ഇതു കേട്ടു തഹശീൽദാർ വല്ലാതെ വിഷണ്ണനായിത്തീർന്നു. അപ്പോഴെയ്ക്കും ആ മറുപടി പറഞ്ഞയാൾ ബോധരഹിതനായി ഏററവും പാരവശ്യത്തോടുകൂടി വെട്ടിയിട്ട മരംപോലെ പെട്ടെന്നു നിലംപതിച്ചു. എല്ലാവരും പരിഭ്രമിച്ചു് അടുത്തുചെന്നു് അയാളോടു സുഖക്കേടെന്താണെന്നു ചോദിച്ചിട്ടു് അയാൾക്കൊന്നു മിണ്ടി സംസാരിക്കാൻ വഹിയായിരുന്നു. അയാളുടെനാക്കു സ്തംഭിച്ചുപോയിരുന്നു. അപ്പോൾ അവിടെയുണ്ടായിരുന്ന മററു ജനങ്ങൾ തഹശീൽദാരോടു് "ഈ ഏഭ്യൻ കഥയില്ലായ്കകൊണ്ടു് ഇങ്ങിനെയൊക്കെ പറഞ്ഞതാണു്. അതുകൊണ്ടു് അങ്ങേക്കു ഞങ്ങളോടു പരിഭവം തോന്നരുതു്. സ്വാമികാര്യത്തിനായി യഥാശക്തി ധനസഹായം ചെയ്യുവാൻ ഞങ്ങളെല്ലാവരും സന്നദ്ധരാണു്." എന്നു പറകയും ചിലർ ഏതാനും സംഖ്യ അപ്പോൾതന്നെ

കൊടുക്കുകയും തഹശീൽദാർ കിട്ടിയതു വാങ്ങിക്കൊണ്ടു് മടങ്ങിപ്പോവുകയും ചെയ്തു. ആ ബോധരഹിതനായ ആളെ ചിലർകൂടി ഒരു ചെറുവെള്ളത്തിലാക്കി അയാളുടെ വീട്ടിൽ കൊണ്ടുചെന്നാക്കി. ശേഷമുണ്ടായിരുന്നവർ കൂടി വള്ളംകളി പതിവുപോലെ നടത്തുകയും ചെയ്തു.

വള്ളംകളി കഴിഞ്ഞതിൻെറ ശേഷം എല്ലാവരും കൂടി ആ സുഖക്കേടു പിടിപെട്ട ആളുടെ വീട്ടിലെത്തി. അപ്പോഴും ആയാൾ ബോധരഹിതനായിത്തന്നെ കിടന്നിരുന്നു. വൈദ്യന്മാർ പഠിച്ച വിദ്യകളെല്ലാം പ്രയോഗിച്ചുനോക്കീട്ടും ഒരു ഫലവുമുണ്ടായില്ല. അതിനാൽ ഒരു പ്രശ്നക്കാരനെ വരുത്തി പ്രശ്നംചെയ്യിച്ചു നോക്കിച്ചു. അപ്പോൾ പ്രശ്നക്കാരൻ ഈ സുഖക്കേടു് ആറന്മുളഭഗവാൻെറ കോപം നിമിത്തമുണ്ടായിട്ടുള്ളതാണെന്നും സ്വാമിഭക്തനായ തഹശീൽദാരെ ആക്ഷേപിച്ചതിനാലാണു് സ്വാമിക്കു് അധികം വിരോധമുണ്ടായിട്ടുള്ളതെന്നും അതിനാൽ വീട്ടിൽനിന്നു ചിലർ ചെന്നു് തഹശീൽദാരവർകളുടെ അടുക്കൽ ക്ഷമായാചനം ചെയ്യുകയും അമ്പലം ചെമ്പിടുവിക്കുന്ന വകയ്ക്കു തക്കതായ ഒരു സംഖ്യ അവിടെ കൊടുക്കുകയും ഭഗവാൻെറ നടയിൽ വിളിച്ചുചൊല്ലി പ്രായശ്ചിത്തം ചെയ്യുകയും ചെയ്യാതെ ഈ സുഖക്കേടു ഭേദപ്പെടുകയില്ലെന്നും വിധിച്ചു. ഉടനെ പ്രശ്നവിധിപ്രകാരമെല്ലാം ചെയ്തു. അപ്പോൾ സുഖക്കേടുകാരനു ബോധം വീണു് എങ്കിലും അയാൾക്കു സംസാരിക്കാറായില്ല. അധികം താമസിയാതെ അയാൾ മ

രിച്ചുപോവുകയും ചെയ്തു. ഈ വർത്തമാനം കേട്ട ജനങ്ങൾക്കു ഭഗവാനെക്കുറിച്ചു ഭയവും ഭക്തിയും പൂർവ്വാധികം വർദ്ധിക്കകയാൽ ചോദിക്കാതെതന്നെ ചെമ്പുമേച്ചിൽ വകയ്ക്കു് എല്ലാവരും യഥാശക്തി ഓരോ സംഖ്യ തഹശീൽദാരദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുക്കൽക്കൊണ്ടു ചെന്നു കൊടുത്തു. അദ്ദേഹം നാലമ്പലത്തിനു ചെമ്പിടുവിക്കണമെന്നേ വിചാരിച്ചിരുന്നുള്ളു. അതു കഴിഞ്ഞിട്ടു പിന്നേയും പണം വളരെ അധികമുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ വിളക്കുമാടത്തിന്നുകൂടി അദ്ദേഹം ചെമ്പിടുവിച്ചു. ഇപ്രകാരമാണു് ആറന്മുളക്ഷേത്രം ചെമ്പിടുവിച്ചതു്. ഭഗവാന്റെ മാഹാത്മ്യവിശേഷം ഇനിയും ഇങ്ങിനെ വളരെപ്പറയാനുണ്ടു്.

ഒരിക്കൽ ഒരു നായർക്കു് നാഭിക്കു താഴെയായി ഒരു മുഴയുണ്ടായി. അതു ക്രമേണ വളർന്നു ഒരു സഞ്ചിപോലെ തൂങ്ങി. അതു് അയാൾക്കു് ഏറ്റവും ഉപദ്രവകരമായിത്തീർന്നു. "ഈ മുഴയോളം വലിപ്പത്തിൽ സ്വർണ്ണംകൊണ്ടു് ഒരു കുമളയുണ്ടാക്കിച്ചു് ആറന്മുളഭഗവാനു നടയ്ക്കുവെക്കുകയും അവിടെ നാല്പത്തൊന്നു ദിവസം ഭജിക്കുകയും ചെയ്താൽ ഈ മുഴ പോകും" എന്നു ചിലർ പറയുകയാൽ അതു വിശ്വസിച്ചു നായർ ആറന്മുളെച്ചെന്നു ഭക്തിപൂർവ്വം ഭജനം തുടങ്ങി. അക്കാലത്തു് ആറന്മുളമതിൽക്കകത്തു ഒരു കല(മാൻ) ഉണ്ടായിരുന്നു. അതു കുട്ടിയായിരുന്നപ്പോൾ ഒരാൾ കൊണ്ടുചെന്നു വഴിപാടായി നടയ്ക്കു കെട്ടിയതായിരുന്നു. അതു ക്രമേണ വളരുകയും വലിയ കൊമ്പുകളും മറ്റും ഉണ്ടായിത്തീരുകയും ചെയ്തിരുന്നു. എങ്കിലും അതു് ആരേയും ഉപദ്രവിക്കാറില്ല. ദേ

വസ്വത്തിൽനിന്നു് അരിന്ന തീറിക്കു ചിലതൊക്കെ കൊടുപ്പിച്ചിരുന്നതുകൂടാതെ അവിടെ ദർശനത്തിനായും ഭജനത്തിനായും മററും ചെല്ലുന്നവരും ആ കലയ്ക്കു തിന്നാൻ എന്തെങ്കിലും കൊടുക്കുക പതിവായിരുന്നു. ഒരു ദിവസം ആ ഭജനക്കാരൻനായർ ഭഗവന്നാമങ്ങളും ജപിച്ചുകൊണ്ടു് ക്ഷേത്രപ്രദക്ഷിണം ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്ന സമയം ആ കല അടുത്തുചെല്ലുകയും അതു ചാടി നായരുടെ നാഭിക്കുതാഴെയായി ഒരു കുത്തു വെച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. കുത്തുകൊണ്ട ക്ഷണത്തിൽ നായർ ബോധരഹിതനായി നിലത്തു വീണു. ഉടനെ ചിലർകൂടി അയാളെ എടുത്തു മതിൽക്കു പുറത്തു കൊണ്ടുപോയിക്കിടത്തി. അപ്പോഴും രക്തം ഇടമുറിയാതെ പ്രവഹിച്ചുതുടങ്ങി. അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നവർ പരിശോധിച്ചപ്പോഴും മുഴ കലയുടെ കൊമ്പുകൊണ്ടു് വെട്ടിക്കീറിയിരിക്കുന്നതായി കണ്ടു. ഉടനെ ചിലർ ഒരു വൈദ്യനെ വരുത്തിക്കാണിച്ചു് "ഇനി ഇതിനെന്താണു് ചെയ്യേണ്ടതു്?" എന്നു ചോദിച്ചു. വൈദ്യൻ മുറിവു പരിശോധിച്ചിട്ടു് "ഇതു് ആ കല ഭഗവാൻെറ കല്പനപ്രകാരം ചെയ്തതുതന്നെയാണു്. ഭഗവാൻെറ കലയ്ക്കും ശസ്ത്രക്രിയ അറിയാമെന്നാണു് തോന്നുന്നതു്. ഈ കുത്തു സ്വല്പം മാറിയായിരുന്നു കൊണ്ടിരുന്നതെങ്കിൽ രോഗിയുടെ കഥ അപ്പോൾതന്നെ കഴിയുമായിരുന്നു. ഭഗവാൻ ചെയ്തതിനു ശേഷം ചെയ്യുവാൻ ഞാൻ ശക്തനല്ല. ഇനി വേണ്ടുന്നതും ആറന്മുളയപ്പൻ തന്നെ ചെയ്തുകൊള്ളും. ഇങ്ങിനെ രക്തം കുറെ പോയതിൽപ്പിന്നെ മുഴ കാണുകയില്ല. പിന്നെ മുറി

വു് ഉണങ്ങിയാൽ മതിയല്ലോ. ഇതു ഭഗവൽകൃപകൊണ്ടു് ക്രമേണ ശരിയായിക്കൊള്ളും" എന്നു പറഞ്ഞിട്ടു വൈദ്യൻ പോയി. പിന്നെ മൂന്നു ദിവസത്തേക്കു രക്തം കലിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെയിരുന്നു. അപ്പോഴേയ്ക്കും മുഴ കാണ്മാനില്ലാതെയായി. ചികിത്സയൊന്നും കൂടാതെതന്നെ ക്രമേണ മുറിവുമുണങ്ങി നായർ പൂർണ്ണസുഖത്തെ പ്രാപിച്ചു. അനന്തരം ആ നായർ സ്വർണ്ണകുമിളയുണ്ടാക്കിച്ചു നടയ്ക്കുവെയ്ക്കുകയും മറ്റേയും ചില വഴിപാടുകൾ നടത്തി ഭജനം കാലംകൂടി മടങ്ങിപ്പോവുകയും ചെയ്തു.

ഒരാൾ മറ്റൊരാൾക്കു കൊടുക്കാനുണ്ടായിരുന്ന മുതൽ കൊടുക്കാനില്ലെന്നു് ആറന്മുള നടയിൽ കള്ളസ്സത്യം ചെയ്തിട്ടു് ഉടൻ അയാളുടെ നാക്കിറങ്ങിപ്പോവുകയാൽ സംസാരിക്കാൻ വയ്യാതെയാവുകയും അനന്തരം അയാൾ മരിച്ചുപോവുകയും ചെയ്തതു് ഈ അടുത്ത കാലത്താണു്. ഇതുകണ്ടറിഞ്ഞവരിൽച്ചിലർ ഇപ്പോഴും ജീവിച്ചിരിക്കുന്നുണ്ടു്.

ഗുരുവായൂരപ്പനും അമ്പലപ്പുഴ കൃഷ്ണസ്വാമിയും തമ്മിലും വൈക്കത്തപ്പനും ഏറ്റുമാനൂർദേവനും തമ്മിലും മറ്റും ചില പിണക്കവും മത്സരവുമൊക്കെ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതു പ്രസിദ്ധമാണല്ലോ. അതുപോലെ ചില സംഗതികൾ ഇവിടെയുമുണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. ആറന്മുളക്കാരൻ ഒരു നായർ കവിയൂരുള്ള ഒരു വീട്ടിൽ ഒരു സ്ത്രീക്കു സംബന്ധം ചെയ്തിരുന്നു. ആ നായർ അയാളുടെ വീട്ടിൽനിന്നു, ഒരു പൂവൻവാഴക്കന്നു കവിയൂർ ഭാര്യാഗൃഹത്തിൽ കൊണ്ടുചെന്നു അവരുടെ പറമ്പിൽ നല്ല വള

ക്കൂറുള്ള സ്ഥലംനോക്കി കുഴിച്ചുവെച്ചു. പിന്നേയും നല്ല പോലെ വളമിട്ടു ശുശ്രൂഷിച്ചതിനാൽ വാഴ യഥാകാലം കുലച്ചു വലിയ കുലയുണ്ടായി. കാച്ചു നല്ല മൂപ്പായപ്പോൾ, "ഈ കുല വെട്ടിപ്പഴുപ്പിച്ചുകൊണ്ടുപോയി ആറന്മുളഭഗവാനു നിവേദിപ്പിക്കണം" എന്നു നായർ പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ ഭാര്യ ആ കുല വെട്ടേണ്ട; അതു അവിടെ നിന്നു പഴുക്കട്ടെ. പഴുത്തിട്ടു വെട്ടി കവിയൂർ ദേവനു നിവേദിപ്പിക്കണം" എന്നു പറഞ്ഞു. ഇങ്ങിനെ അവർ രണ്ടുപേരും തമ്മിൽ വലിയ വാദമായി. കുല ആരും വെട്ടാതെ അവിടെനിന്നു പഴുത്തുതുടങ്ങി. ഒരു പടല പഴുത്തപ്പോൾ ഒരു ദിവസം എവിടെനിന്നോ ഒരു കുരങ്ങു വന്നു പഴുത്ത കായ് തിന്നുതുടങ്ങി. അതു കണ്ടു നായർ കൊഴിയും കല്ലുമെടുത്തെറിഞ്ഞു കുരങ്ങിനെ ഓടിച്ചു. കുരങ്ങു വാഴയിൽനിന്നു ചാടിയപ്പോൾ ചാട്ടം പിഴച്ചു ഒരു കുറ്റിയിന്മേൽ വീണു വയറു കീറിപ്പോയതിനാൽ ഉടനെ മരിച്ചു. അപ്പോൾ ഭാര്യ, "ആ കുല ആറന്മുളക്കു കൊണ്ടുപോകണമെന്നു പറഞ്ഞതുകൊണ്ടു കവിയൂർദ്ദേവൻ തന്റെ ഹനൂമാനെ പറഞ്ഞയച്ചു ആ കുല കടിപ്പിച്ചു അശുദ്ധപ്പെടുത്തിച്ചതു കണ്ടില്ലേ? ഇനി ആ കുല ആറന്മുളക്കു കൊണ്ടുപോകുന്നതു് എന്തിനാകുന്നു കാണണം: കവിയൂർദേവനോടു കളിച്ചാൽ ഇങ്ങിനെയായിരിക്കും. ഇനിയെങ്കിലും മനസ്സിലാക്കിക്കൊള്ളണം. ഇവിടുത്തെ സ്വാമി ചില്ലറക്കാരനല്ല; വല്ലാത്ത ആളാണ്" എന്നു പറഞ്ഞു. അതുകേട്ടു, "തനിക്കു നിവേദിക്കാനായി നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന വാഴക്കുല ശുദ്ധംമാറ്റിയ കുരങ്ങിനെ

ആറന്മുളയപ്പൻ ഉടനെ നിഗ്രഹിച്ചതും കണ്ടില്ലേ? ആറന്മുളയപ്പനോട്ട്. കളിച്ചാൽ ഇങ്ങിനെയായിരിക്കും: ആറന്മുളദേവൻ വല്ലാത്തയാളെന്നു നീയും മനസ്സിലാക്കിക്കൊള്ളണം" എന്നു ഒത്താലും പറഞ്ഞു:

ആറന്മുളനിന്നു ചിലർ പണ്ടൊരിക്കൽ ശബരിമലയ്ക്കുപോയി. ശബരിമലയ്ക്കു് പോകുന്നവർ "സ്വാമിയേ ശരണമയ്യപ്പോ" എന്നു് വിളിച്ചുകൊണ്ടാണല്ലോ പോവുകപതിവു്. "സ്വാമിയേ ശരണമാറന്മുളയപ്പോ". എന്നുവിളിച്ചുകൊണ്ടാണു് ആറന്മുളക്കാർ പോയതു്. അഴുത എന്ന സ്ഥലത്തുവെച്ചു് അയ്യപ്പൻെറ വെളിച്ചപ്പാടായി ഒരാൾതുള്ളി, "എൻെറ നാമം വിളിക്കാതെ എൻെറ മല കേറുന്നവരെല്ലാം എൻെറ നായ്ക്കൾക്കു (വ്യാഘ്രങ്ങൾക്കു) ഇരയാകും" എന്നു കല്പിച്ചു. എന്നിട്ടും ആറന്മുളക്കാർ അവരുടെ ദേവനെ വിളിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെ പോയി. അങ്ങിനെ പോയി വലിയ വനത്തിലായപ്പോൾ ഒട്ടുവളരെ വ്യാഘ്രങ്ങൾ വായും പൊളിച്ചുകൊണ്ടു് ആറന്മുളക്കാരുടെ നേരെ ചാടിവന്നു. അപ്പോൾ എവിടെ നിന്നോ തുരുതുരെ അമ്പുകൾ വന്നു വ്യാഘ്രങ്ങളുടെ വായിലും ദേഹത്തിലുമെല്ലാം പതിച്ചുതുടങ്ങി. ഉടനെ വ്യാഘ്രങ്ങളെല്ലാമോടിക്കാട്ടുകേറി. എങ്കിലും അന്നു രാത്രിയിൽ ആറന്മുളക്കാർ കിടന്നുറങ്ങിയ സമയം "നിങ്ങളാരും മലകേറരുതു്, നാളെത്തന്നെ തിരിയെപ്പോരണം" എന്നു് ഒരാൾ അവരുടെ അടുക്കൽച്ചെന്നു പറഞ്ഞതായി അവർക്കെല്ലാവർക്കും സ്വപ്നമുണ്ടായി. ഇപ്രകാരം സ്വപ്നം കാണിച്ചതും ശരം പ്രയോഗിച്ചു വ്യാഘ്രങ്ങളെ

കാട്ടിച്ചതും തിരുവാറന്മുളയപ്പനാണെന്നുള്ളതു വിശേഷിച്ചു പറയണമെന്നില്ലല്ലോ. സ്വപ്നംകണ്ടതിന്റെ പിറ്റേദിവസംതന്നെ ആറന്മുളക്കാർ തിരിച്ചുപോന്നു. അക്കാലം മുതൽ ആറന്മുളക്കാർ ശബരിമലയ്ക്കു പോകാതെയായി. ഇപ്പോഴും ആ ദേശക്കാരാരും ശബരിമലയ്ക്കു പോകാറില്ല.

ആറന്മുളദ്ദേവന്റെ ഭണ്ഡാരത്തിൽ തിരുവാഭരണങ്ങളായിട്ടും പണമായിട്ടും മറ്റും വളരെ മുതലുകളുണ്ടെന്നറിഞ്ഞ് അതു തട്ടിക്കൊണ്ടുപോകാനായി പണ്ടൊരിക്കൽ കുറെ തുലുക്കന്മാർ ആയുധപാണികളായി അവിടെച്ചെന്നുകേറി. തിരുവാഭരണങ്ങളും മറ്റും പെറുക്കിയെടുത്തു ഭാണ്ഡംകെട്ടിക്കൊണ്ട് അവർ യാത്രയായ സമയം സംഖ്യയില്ലാതെ ശരങ്ങൾ വന്ന് അവരുടെ ദേഹത്തിൽ തറച്ചുതുടങ്ങി. ശരങ്ങളയയ്ക്കുന്നത് ആരാണെന്നു നോക്കീട്ട് അവിടെയെങ്ങും ആരെയും കാണ്മാനില്ലായിരുന്നു. നിവൃത്തിയില്ലാതെയായപ്പോൾ തുലുക്കപ്പടകൾ അവിടെനിന്നെടുത്ത മുതലുകളും അവരുടെ ആയുധങ്ങളും അവിടെത്തന്നെ വച്ചെറിഞ്ഞിട്ട് ആറുകടവിലേക്ക് ഓടി. അവർ ആ കടവിനടുത്തുള്ള ഇടവഴിയിൽച്ചെന്നപ്പോൾ അവിടെ രണ്ടുവശത്തുമുണ്ടായിരുന്ന പാറകൾ കൂടിയടുത്ത് അവർക്കു മുമ്പോട്ടും പുറകോട്ടും പോകാൻ പാടില്ലാത്തവിധത്തിലാക്കുകയും അസംഖ്യം തുലുക്കന്മാരെ അവിടെയിട്ടു ഞെക്കിഞെരുക്കിക്കൊല്ലുകയും ചെയ്തു. അവരിൽ ചിലർ മാത്രം ചത്തില്ല. എങ്കിലും അവരും ചാകാതെ ചത്തു എന്നുള്ള വിധത്തിൽ

എല്ലാവരും പരവശന്മാരായിത്തീൎന്നു. അങ്ങിനെ ശേഷിച്ചവർ "ഇനി ഒരു കാലത്തും ഞങ്ങളും ഞങ്ങളുടെ ജാതിക്കാരും ആറന്മുളദേശത്ത് കയറി മോഷ്ടിക്കുകയോ മറ്റുപദ്രവങ്ങളും ചെയ്യുകയോ ചെയ്കയില്ല. പടച്ചവനാണെ സത്യം" എന്നു സത്യംചെയ്തു അവിടെനിന്നു പോയിപ്പോയി. അതിൽപ്പിന്നെ ഇക്കാലംവരെ ആറന്മുളദേശത്തു തുലുക്കന്മാരുടെ ഉപദ്രവമുണ്ടായിട്ടില്ല. അന്നവർ എറിഞ്ഞുകളഞ്ഞ വാളുകളെല്ലാംപെറുക്കിയെടുത്തു ക്ഷേത്രമാളികയുടെ മുകളിൽ സൂക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. അവയിൽ ഏതാനുമൊക്കെ തുരുമ്പുപിടിച്ചു കേടുവന്നുപോവുകയും കൂട്ടവളരെയെണ്ണം ലേലംചെയ്തു വില്ക്കുകയും ചെയ്തുവെങ്കിലും ശേഷമുള്ള വാളുകൾ ഇപ്പോഴുമവിടെ ബലിക്കൽപ്പുരയുടെ മുകളിൽ സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇത്രവളരെ വാളുകളുണ്ടായിരുന്നതുകൊണ്ടുതന്നെ അന്നു കൊള്ളയ്ക്കു വന്നിരുന്ന തുലുക്കന്മാരുടെ സംഖ്യ ഒട്ടും ചില്ലറയല്ലായിരുന്നു എന്നു തീർച്ചയാക്കാം.

ആറന്മുളക്ഷേത്രത്തിൽ എല്ലാക്കാലത്തും ഭജനക്കാർ ധാരാളമുണ്ടായിരിക്കും. അവിടെ ദർശനത്തിനായി വരുന്നവരെല്ലാം യഥാശക്തി ഭജനക്കാർക്കു വല്ലതും കൊടുക്കുക പതിവാണ്. ഭജനക്കാർക്കു വല്ലതും കൊടുക്കുന്നതു സ്വാമിക്കു സന്തോഷവും ഒന്നും കൊടുക്കാതെയിരിക്കുന്നതു വലിയ വിരോധവുമാണ്. ഭജനക്കാർക്കു ഒന്നും കൊടുക്കാത്തവൎക്കു ദേഹോപദ്രവവും തന്നിമിത്തം പലവിധത്തിലുള്ള അനർത്ഥങ്ങളുമുണ്ടാകുമെന്നുള്ളതു നിശ്ചയമാണ്. ചിലർ ഭജനക്കാൎക്കു ചതുൎവ്വിധവിഭവങ്ങളോടുകൂടി ഭക്ഷണവും

പണവും കൊടുത്തു് അവരെക്കൊണ്ടു് ശയനപ്രദക്ഷിണം നടത്തിക്കപതിവാകുന്നു അതും അവിടെ ദേവപ്രീതികരമായ വഴിപാടാണു്.

ഉത്സവകാലങ്ങളിൽ ശീവേലിസമയത്തും കുട കൊടി തഴ മുതലായവ എടുത്തുകൊണ്ടുനടക്കുന്നവർക്കു പലഹാരങ്ങളും അവിൽപ്പൊരി മുതലായവ കൊടുക്കുന്നതും അവിടെ വഴിപാടുതന്നെ. അവിടെ ക്ഷേത്രത്തിന്റെ പ്രധാനനടയിൽ വെളിയിൽനിന്നു മതിൽക്കകത്തു കയറാൻ പതിനെട്ടു കൽപ്പടികൾ ഉണ്ടു്. അതിനു് 'പതിനെട്ടാംപടി' എന്നാണു് പേരുപറഞ്ഞു വരുന്നതു്. ഉത്സവകാലത്തു ചിലർ ദേവപ്രീതിക്കായി പഴക്കുലകൾ കൊണ്ടുവന്നു പതിനെട്ടാംപടിയുടെ മുകളിൽനിന്നുകൊണ്ടു കല്ലുക്കും. അപ്പോൾ പഴം എടുക്കുന്നതിനായി പതിനെട്ടാംപടിയുടെ താഴത്തു കുട്ടികളായും സംഗതികളായും അസംഖ്യം ജനങ്ങൾ കൂടും. അങ്ങിനെ പലക്കും തിന്നുന്നതിനായി പഴക്കുലകൾ കല്ലുക്കുന്നതും അവിടെ ഒരു വഴിപാടാണു്. ഇങ്ങിനെ ആറന്മുളത്തേവന്റെ മാഹാത്മ്യങ്ങളും, അവിടെയുള്ള വിശേഷങ്ങളും മുതലായവ പറയുകയാണെങ്കിൽ ഇനിയും വളരെയുണ്ടു്. ഈവക സംഗതികളും വിശ്വസിക്കുന്നവർ ഇപ്പോഴും വളരെ കുറഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടും വിശ്വസിക്കുന്നവർക്കു് ആറന്മുളഞ്ചു് ഭഗവാന്റെ മാഹാത്മ്യം ഒട്ടും ചില്ലറയല്ലെന്നു മനസ്സിലാകുന്നതിനു ഇത്രയും പറഞ്ഞതുകൊണ്ടു മതിയാകുന്നതിനാലും ഇനി അധികം വിസ്തരിക്കുന്നില്ല.

൩൭ വെന്നിമലക്ഷേത്രം

'വിജയാദ്രി'യെന്നും അതിന്റെ പരിഭാഷയായി 'വെന്നിമല' എന്നും പറഞ്ഞുവരുന്ന പുണ്യപർവ്വതം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതു തിരുവിതാംകൂർ സംസ്ഥാനത്തു ചങ്ങനാശേരിത്താലൂക്കിലുൾപ്പെട്ട പുതുപ്പള്ളിപ്പകുതിയിലാണു്. കോട്ടയം പട്ടണത്തിൽനിന്നു് ഈ സ്ഥലത്തേക്കു് ഏകദേശം ഏഴുനാഴിക മാത്രമേ ദൂരമുള്ളു. ഈ പുണ്യസ്ഥലത്തേയും ഇവിടെയുള്ള 'ഇരവിപുരം' എന്ന ക്ഷേത്രത്തേയും കുറിച്ചു കേട്ടിട്ടില്ലാത്തവരായി കേരളത്തിൽ അധികം പേരുണ്ടായിരിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. എങ്കിലും ഈ സ്ഥലത്തിന്റെ മാഹാത്മ്യത്തെയും ഈ ക്ഷേത്രത്തിന്റെ ആഗമത്തേയും പറ്റി അറിഞ്ഞിട്ടുള്ളവർ ചുരുക്കമാകയാൽ അങ്ങിനെയുള്ള ജനങ്ങളുടെ അറിവിലേക്കായി എന്റെ അറിവിൽപ്പെട്ടിടത്തോളം സംഗതികൾ ചുരുക്കത്തിൽ താഴെക്കുറിക്കുന്നു.

പണ്ടു പരദേശികളിൽനിന്നു ചില പെരുമാൾക്കന്മാർ വന്നു പന്ത്രണ്ടുകൊല്ലം വീതം കേരളരാജ്യത്തെ ഭരിച്ചിരുന്നുവെന്നുള്ളതു ചരിത്രപ്രസിദ്ധമാണല്ലോ. അങ്ങിനെ വന്നു കേരളചക്രവർത്തികളായി വാണിരുന്ന പെരുമാൾക്കന്മാരിൽ ഒടുവിൽ വന്നയാളും പ്രജാവത്സലനും ഗുണനിപുണനും വലിയ വിദ്വാനും മഹാകവിയും വിഷ്ണുഭക്തനും തന്റെ കാലാവധി (പന്ത്രണ്ടു കൊല്ലം) കഴിഞ്ഞിട്ടും, ജനങ്ങളുടെ അപേക്ഷപ്രകാരം മുപ്പത്താറു സംവത്സരം കേരളം ഭരിച്ചുകൊണ്ടു കൊടുങ്ങല്ലൂർ തിരുവ

ഞ്ചികുളത്തുതന്നെ സ്ഥലത്തു താമസിച്ചിരുന്ന മഹാനും 'കുലശേഖരവർമ്മാ'വെന്നു പ്രസിദ്ധനുമായിരുന്ന ചേരമാൻ പെരുമാൾ ഒരിക്കൽ തിരുവഞ്ചിക്കുളത്തുനിന്നു ജലമാർഗ്ഗമായി തെക്കൻ ദിക്കുകളിലേക്കു പുറപ്പെട്ട് കോട്ടയത്തിനു പടിഞ്ഞാറുവശം വേമ്പനാട്ടുകായലിൽ എത്തിയപ്പോൾ കിഴക്കുഭാഗത്തായി ഒരു സ്ഥലത്ത് ആകാശത്തിങ്കൽ നക്ഷത്രസാദൃശ്യികളായ സ്വപ്നക്ഷികൾ നൃത്തംചെയ്തുകൊണ്ടു പ്രദക്ഷിണം വെക്കുന്നതായിക്കണ്ടു. അവിടെ ഭൂഭാഗത്ത് എന്തെങ്കിലും ഒരു വിശേഷമുണ്ടായിരിക്കണമെന്നു വിചാരിച്ചു വഞ്ചി കൊടൂരാറുവഴി നേരെ കിഴക്കോട്ടു വെക്കാൻ കല്പിക്കുകയും വഞ്ചിക്കാർ അപ്രകാരം ചെയ്യുകയും ചെയ്തു.

അങ്ങിനെ ഏതാനും നാഴിക കിഴക്കോട്ടു ചെന്നപ്പോൾ വഞ്ചി പുതുപ്പള്ളിദേശത്തു പാലൂർപ്പണിക്കർ എന്നു പ്രസിദ്ധനായിരുന്ന നായരുടെ കടവിൽച്ചെന്നടുത്തു. അവിടെ കൊടൂരാറ് അവസാനിക്കുകയും അവിടെനിന്നു കിഴക്കോട്ടു കരപ്രദേശമാകയാൽ വഞ്ചിയിൽപ്പോകുവാൻ നിവൃത്തിയില്ലാതെ വരികയുംകൊണ്ടു ചേരമാൻ പെരുമാളും അനുചരന്മാരും അവിടെ കരയ്ക്കിറങ്ങി. ആ വിവരമറിഞ്ഞു പാലൂർ മൂത്ത പണിക്കർ വീട്ടിൽനിന്ന് ഇറങ്ങിച്ചെന്നു പെരുമാളെക്കണ്ടു വന്ദിച്ച് അവിടെ എഴുന്നള്ളിയതിന്റെ ഉദ്ദേശ്യമെന്താണെന്നു ചോദിക്കുകയും പെരുമാൾ താൻ നക്ഷത്രങ്ങൾ പ്രദക്ഷിണം വെക്കുന്നതായിക്കണ്ടു ആ സ്ഥലത്ത് എന്തെങ്കിലും വിശേഷമുണ്ടായിരിക്കുമെന്നു വിചാരിച്ച് അവിടെപ്പോയി നോക്കു

ഞായിട്ടു വന്നിരിക്കുകയാണെന്നുള്ള പരമാൎത്ഥം പണിക്കരെ ഗ്രഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അപ്പോൾ വിദ്യാവൃദ്ധനും വയോവൃദ്ധനുമായിരുന്ന ആ പണിക്കർ പെരുമാളെ വീണ്ടും വന്ദിച്ചുകൊണ്ടു താഴെ വരുന്നപ്രകാരം പറഞ്ഞു.

'അല്ലയോ എന്റെ തമ്പുരാനേ! ഇവിടെനിന്നു രണ്ടുമൂന്നു നാഴിക കിഴക്കു് ഒരു പുണ്യസ്ഥലമുണ്ടു്. അതൊരു മലയാണു്. അതിനു സംസ്കൃതപണ്ഡിതന്മാർ 'വിജയാദ്രി' എന്നും സാധാരണജനങ്ങൾ 'വെണ്ണിമല' എന്നും പേർ പറഞ്ഞുവരുന്നു. ആ മലയിൽ പണ്ടു 'കപിലൻ' മുതലായി അനേകം മഹർഷിശ്രേഷ്ഠന്മാർ തപസ്സുചെയ്തു പാർത്തിരുന്നു. ആ മലയുടെ ഉപരിഭാഗത്തായി മഹാവിഷ്ണുവിന്റെ ഒരു ബിംബവുമുണ്ടായിരുന്നു. ആ ബിംബം അവിടെ ആരും പ്രതിഷ്ഠിച്ചതല്ലായിരുന്നു. സ്വയംഭൂവായിരുന്നു. ആ ബിംബത്തിങ്കൽ ദേവന്മാരും ഋഷീശ്വരന്മാരുമല്ലാതെ മററാരും പൂജയും മററും ചെയ്തിരുന്നില്ല. ആ വിഷ്ണുഭഗവാനെ സേവിച്ചുകൊണ്ടാണു് കപിലാദികൾ അവിടെത്താമസിച്ചിരുന്നതു്.

അങ്ങിനെ ആ താപസന്മാർ അവിടെത്താമസിച്ചിരുന്ന കാലത്തു് എവിടെനിന്നോ ഏതാനും രാക്ഷസന്മാർ അവിടെച്ചെന്നു ചേരുകയും ഈ മഹർഷിമാരെ പലവിധത്തിൽ ഉപദ്രവിച്ചുതുടങ്ങുകയും ചെയ്തു. ദുഷ്ടന്മാരായ രാക്ഷസന്മാരുടെ ഉപദ്രവം ദുസ്സഹമായിത്തീരുകയാൽ ആ താപസശ്രേഷ്ഠന്മാർ ആ പുണ്യസ്ഥലം വിട്ടു പ്രാണഭീതിയോടുകൂടി കിഴക്കോട്ടോടി ശബര്യാശ്രമത്തിങ്കൽ ചെന്നെത്തി. അപ്പോൾ ദശരഥപുത്രനായ സാക്ഷാൽ ശ്രീരാ

മചന്ദ്രൻ അവിടെയെത്തി ശബരിക്കു മോക്ഷം കൊടുത്തിട്ടു തന്റെ സഹോദരനായ ലക്ഷ്മണനോടുകൂടി പമ്പാതീരത്തിങ്കലെത്തിത്താമസിക്കുന്നതായികേട്ടു്, ഈ മഹർഷിശ്രേഷ്ഠന്മാർ അവിടെച്ചെന്നു ശ്രീരാമനെശ്ശരണം പ്രാപിച്ചു തങ്ങളുടെ സങ്കടങ്ങളറിയിച്ചു. അക്കാലത്തു സീതാവിരഹദുഃഖാക്രാന്തനായിരുന്നുവെങ്കിലും കരുണാനിധിയും ആശ്രിതവത്സലനുമായ ശ്രീരാമചന്ദ്രൻ മഹർഷിമാരുടെ സങ്കടം കേട്ട ക്ഷണത്തിൽ അവരുടെ സങ്കടം തീൎത്തുകൊടുക്കുന്നതിനു ലക്ഷ്മണനെ നിയോഗിച്ചു. ഉടനെ ലക്ഷ്മണൻ വില്ലുമമ്പും ധരിച്ചു തന്റെ ജ്യേഷ്ഠന്റെ ആജ്ഞാപുഷ്പത്തെ ശിരസാ വഹിച്ചുകൊണ്ടു മഹർഷിമാരോടുകൂടിപ്പോയി ചെറുഞാണൊലിയിട്ടുകൊണ്ടു് ആ മലയിൽച്ചെന്നു കയറി. ലക്ഷ്മണന്റെ ചെറുഞാണൊലി കേട്ട ക്ഷണത്തിൽ കാലചോദിതന്മാരായ ആ രാക്ഷസന്മാർ ആയുധങ്ങൾ ധരിച്ചുകൊണ്ടു ലക്ഷ്മണനോടു നേരിട്ടു. ക്ഷണനേരംകൊണ്ടു ലക്ഷ്മണൻ ആ രാക്ഷസന്മാരെയെല്ലാം നിഗ്രഹിച്ചു മഹർഷിമാരുടെ സങ്കടം തീൎത്തിട്ടു പൂൎവ്വജസന്നിധിയിലേക്കുതന്നെ തിരിച്ചുപോരുകയും ചെയ്തു. ലക്ഷ്മണനു വിജയം സിദ്ധിച്ച സ്ഥലമായതിനാലാണു് ആ മലയ്ക്കു 'വിജയാദ്രി' എന്നു നാമം സിദ്ധിച്ചതു്. അതിന്റെ പരിഭാഷയായിട്ടാണു് ജനങ്ങൾ 'വെണ്ണിമല' എന്നു പറയുന്നതു്. 'വെണ്ണി' എന്ന വാക്കിനു ജയം എന്നും അൎത്ഥമുണ്ടായിരിക്കാം. 'ജയഭേരി' എന്ന സംസ്കൃതവാക്കിന്റെ പരിഭാഷയായിട്ടു മലയാളത്തിൽ 'വെണ്ണിപ്പറ' എന്നു പറയാറുണ്ടല്ലോ.

ആ മലയിൽ പണ്ടു തപസ്സുചെയ്തുകൊണ്ടു താമസിച്ചിരുന്ന മഹർഷിശ്രേഷ്ഠന്മാരെല്ലാവരും ഇപ്പോഴും അവിടെത്തന്നെ ഉണ്ടെന്നാണ് ജനങ്ങൾ പറയുകയും വിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്തുപോരുന്നത്. എന്നാലിപ്പോൾ കലിയുഗമായതുകൊണ്ട് അവരെ മനുഷ്യർക്ക് പ്രത്യക്ഷമായി കാണ്മാൻ കഴിയുന്നില്ല. എന്നുമാത്രമല്ല, മഹർഷിമാരിപ്പോൾ താമസിക്കുന്നത് അവിടെയുള്ള വലിയ ഗുഹകളിലാണ്. ഇപ്പോഴും അവരുടെ മനസ്സിൽ രാക്ഷസഭയവും ജനോപദ്രവമുണ്ടാകുമെന്നുള്ള വിചാരവുമുള്ളതിനാൽ അവർ ഗുഹകളുടെ പ്രവേശനദ്വാരങ്ങൾ ആരും കണ്ടുപിടിക്കാതെയിരിക്കത്തക്കവണ്ണം ആച്ഛാദിച്ചുകൊണ്ടാണ് താമസിക്കുന്നത്. എന്നാലവർ പണ്ടു പർണ്ണശാലകൾ കെട്ടി അവിടെത്താമസിച്ചിരുന്ന സ്ഥലങ്ങൾ കണ്ടുപിടിക്കുന്നതിനു ചില ലക്ഷ്യങ്ങൾ ഇപ്പോഴും അവിടെ കാണ്മാനുണ്ട്. ആ മലയിൽ ഏഴു വലിയ സരസ്സുകളും എഴുപത്തിരണ്ട് അല്പസരസ്സുകളുമുണ്ട്. ജനങ്ങൾ ആ വലിയ സരസ്സുകളെ 'ചിറ'കളെന്നും അല്പസരസ്സുകളെ 'ഓലി'കളെന്നുമാണ് പറഞ്ഞുവരുന്നത്. അവയെല്ലാം പുണ്യതീർത്ഥങ്ങളാണ്. അവയിൽ വേനലെന്നും വർഷമെന്നുമുള്ള വ്യത്യാസം കൂടാതെ സദാ സ്ഫടികസദൃശമായ നിർമ്മലജലം പരിപൂർണ്ണമായിരിക്കുന്നു. മലയിൽനിന്നു തീർത്ഥം ഒലിച്ചുവന്നു സദാ ആ സരസ്സുകളെ നിറച്ചുകൊണ്ടാണിരിക്കുന്നത്. അതിനാൽ ഒരിക്കലുമവയിൽ ജലം കുറഞ്ഞുപോകുന്നില്ല. എന്നാൽ ഒരു കാലത്തും കരകവിഞ്ഞു ഒഴുകുന്നുമില്ല. അവിടെച്ചെന്നു കണ്ടാൽ അവ ദിവ്യങ്ങളായിട്ടുള്ള പുണ്യസരസ്സുകളാണെന്ന് ആരും

സമ്മതിക്കും. ആ പുണ്യതീർത്ഥങ്ങളിൽ സ്നാനതർപ്പണങ്ങളും പിതൃക്രിയകളും ചെയ്താൽ മോക്ഷവും പിതൃപ്രീതിയും സിദ്ധിക്കുമെന്നാണ് ജനങ്ങളുടെ വിശ്വാസം.

"വിജയാചലതീർത്ഥേഷു
സ്നാത്വാ ഭക്ത്യാ പിതൃക്രിയാം
കരോതി മാനുജോ യസ്തു
ഗയാശ്രാദ്ധഫലം ലഭേൽ"

എന്നു സ്ഥലപുരാണത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുമുണ്ട്. അതിനാൽ അർദ്ധോദയം, മഹോദയം അമാവാസി മുതലായ പുണ്യദിവസങ്ങളിൽ അവിടെ സ്നാനതർപ്പണാദികൾക്കായി അസംഖ്യം ജനങ്ങളും പല സ്ഥലങ്ങളിൽനിന്നുമായി ഇപ്പോഴും അവിടെ വരുന്നുണ്ട്. പുണ്യദിവസങ്ങളിൽ ദേവന്മാരും അവിടെ വരുന്നുണ്ടെന്നാണ് ജനശ്രുതി. ഈ മലയുടെ അന്തർഭാഗത്തും തീർത്ഥങ്ങളുണ്ടെന്നും അവിടെയിരിക്കുന്ന താപസശ്രേഷ്ഠന്മാർ പുണ്യദിനങ്ങളിൽ അവയിൽ സ്നാനതർപ്പണാദികളും ചെയ്യുന്നുണ്ടെന്നുമുള്ള കാര്യം തീർച്ചയാണ്. എന്തെന്നാൽ, പുണ്യദിവസങ്ങളിൽ മലയിൽനിന്ന് ഒലിച്ചുവരുന്ന തീർത്ഥത്തോടുകൂടി ദർഭപ്പുല്ലും പൂക്കളും അക്ഷതവും മറ്റും ഇപ്പോഴും പതിവായിക്കണ്ടുവരുന്നുണ്ട്. ഇവ ആ മഹർഷിമാരുടെ തർപ്പണത്തിന്റെ വകയായിരിക്കുമല്ലോ.

എന്നാൽ ആ മലയുടെ മുകളിൽ പണ്ടുണ്ടായിരുന്ന വിഷ്ണുവിഗ്രഹം ഇപ്പോൾ അവിടെ പ്രത്യക്ഷമായി കാണുന്നില്ല. അതു മണ്ണിനടിയിൽ മറഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. എങ്കിലും ആ വിഗ്രഹമിരുന്ന സ്ഥലം കണ്ടു

പിടിക്കാൻ മാർഗ്ഗമുണ്ടു്. ആ മലയിൽ ഇപ്പോഴും ചില വേടന്മാർ കുടുംബസഹിതം താമസിക്കുന്നുണ്ടു്. അവരിൽ പ്രധാനന്റെ പേരു് 'ഇരവി' എന്നാണു്. അവൻ ഒരു ദിവസം പാരകൊണ്ടു കാട്ടുകിഴങ്ങുകൾ മാന്തിപ്പൊളിച്ചപ്പോൾ ഒരു സ്ഥലത്തുനിന്നു രക്തപ്രവാഹമുണ്ടായി. അവൻ അതു കണ്ടു പേടിക്കുകയും അവനു മോഹാലസ്യമുണ്ടാവുകയും ചെയ്തു. പിന്നെ മൂന്നേമുക്കാൽ നാഴിക കഴിഞ്ഞതിന്റെ ശേഷമാണു് അവനു ബോധം വീണതു്. അവന്റെ പാര ആ വിഷ്ണുബിംബത്തിൽ കൊണ്ടതിനാലാണു് രക്തപ്രവാഹമുണ്ടായതു്. ആ ഇരവിയോടു പറഞ്ഞാൽ അവൻ ആ സ്ഥലം കാണിച്ചുതരും. അവന്റെ കൂട്ടുകാരാരും മറ്റാരും ഇനിയും ആ സ്ഥലത്തു മാന്തുകയോ കുഴിക്കുകയോ ചെയ്യാനിടയാകാതെ സൂക്ഷിച്ചുകൊണ്ടു് അവൻ ആ സ്ഥലത്തിനു സമീപിച്ചു തന്നെയാണു് കുടിൽകെട്ടി താമസിച്ചുവരുന്നതു്."

ചേരമാൻപെരുമാൾ — എനിക്കു് ആ സ്ഥലം തന്നെയാണു കാണേണ്ടതു്. താഴെയിരിക്കുന്ന വിഷ്ണുവിഗ്രഹത്തെ ഉദ്ദേശിച്ചു സപ്തർഷികൾ ആ സ്ഥലത്തിന്റെ ഉപരിഭാഗത്തുനിന്നുതന്നെയായിരിക്കണം പ്രദക്ഷിണം വെക്കുന്നതായി ഞാൻ കണ്ടതു്. അതുകൊണ്ടു നമുക്കു് അങ്ങോട്ടു പോകാം. പണിക്കരും ഒരുമിച്ചുതന്നെ വരണം.

പണിക്കർ — എഴുന്നള്ളത്തോടുകൂടി വരുന്നതിനു അടിയനു വിരോധമൊന്നുമില്ല; സന്തോഷമാണു്. പക്ഷേ എഴുന്നള്ളുന്ന കാര്യമാണു വലിയ വിഷമമായിട്ടി

ക്കുന്നതു്. ഒറ്റയടിവഴിമാത്രമേ ഉള്ളൂ. അതുതന്നെ വലിയ കാട്ടിൽകൂടിയാണു്. വാഹനങ്ങളിൽ പോകുവാനും നിവൃത്തിയില്ല. കാൽനടയായിത്തന്നെ പോകേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അമാവാസിദിവസങ്ങളിലും മററും അടിയങ്ങൾ പോകുന്നതുതന്നെ വളരെ പ്രയാസപ്പെട്ടാണു്. പിന്നെ ത്തിരുമേനി എഴുന്നള്ളുന്നതെങ്ങിനെയാണെന്നാണു് അടിയൻ വിചാരിക്കുന്നതു്.

പെരുമാൾ — അതിനെക്കുറിച്ചു വിചാരിക്കേണ്ടാ. ഞാൻ നടന്നുകൊള്ളാം. എനിക്കു് ഇതൊന്നും പ്രയാസമായി തോന്നുന്നില്ല.

“എന്നാൽ കല്പനപോലെ” എന്നു പറഞ്ഞു പണിക്കർ മാർഗ്ഗദർശിയായിട്ടു മുൻപേയും പെരുമാളും സഹചരന്മാരും പിന്നാലെയുമായിട്ടു് അവിടെനിന്നു പുറപ്പെട്ടു.

ഇവർ മലയിലേക്കു പുറപ്പെട്ടതു ൩൨൦ കൊല്ലന്ന മത്തുള്ള മകരമാസത്തിലൊരുദിവസം വെളുപ്പാൻകാലത്തായിരുന്നു. അപ്പോൾ മഞ്ഞിന്റെ തണുപ്പു സാമാന്യത്തിലധികമുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ ചേരമാൻ പെരുമാൾ പാലൂർ പണിക്കരോടു്, “ഇവിടെത്തന്നെ മഞ്ഞിന്റെ ശൈത്യം ദുസ്സഹമായിരിക്കുന്നു. മലയിൽ ചെല്ലുമ്പോൾ ഇതിലധികമായിരിക്കുമല്ലോ” എന്നു പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ പണിക്കർ, “മലകളിൽ മഞ്ഞു മററുള്ള സ്ഥലങ്ങളിലുള്ളതിൽ അധികമായിരിക്കുന്നതു സാധാരണമാണു്. എന്നാൽ ഈ മലയിലങ്ങിനെയല്ല. ഇവിടെ മഞ്ഞും തണുപ്പും ലേശംപോലുമില്ല. അടിയൻ അറിയിച്ചതു പരമാർത്ഥമാണെന്നു് അവിടെച്ചെല്ലു

മ്പോൾ തിരുമനസ്സിലേക്കു ബോധപ്പെട്ടും. അവിടെ മരങ്ങളുടെ ഇലകളിൽപ്പോലും മഞ്ഞുവെള്ളം കാണുകയില്ല. പണ്ടു ഇവിടെയും മഞ്ഞു മററുള്ള മലകളിലേപ്പോലെ ഉണ്ടായിരുന്നുവെന്നും മഹർഷിമാരുടെ അപേക്ഷപ്രകാരം രാക്ഷസനിഗ്രഹത്തിനായി വന്നിരുന്ന ലക്ഷ്മണസ്വാമിക്കു മഞ്ഞിന്റെ ശൈത്യം ദുസ്സഹമായിത്തീരുകയാൽ കപിലമഹർഷി "ഈ മലയിൽ മഞ്ഞില്ലാതെയായിപ്പോട്ടെ" എന്നു ശപിക്കുകയാലാണ് ഇവിടെ മഞ്ഞില്ലാതെയായിപ്പോയതെന്നുമാണ് ഐതിഹ്യം. ഏതെങ്ങിനെയായാലും ഇവിടെ മഞ്ഞില്ലെന്നുള്ള കാര്യം വാസ്തവംതന്നെ" എന്നു പറഞ്ഞു.

ഇങ്ങിനെ ഓരോന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു നടന്ന് അവർ വിജയാദ്രിയുടെ ഉപരിഭാഗത്തെത്തി. ആ കാട്ടുവഴിയിൽക്കൂടി കാൽനടയായി കയററം കയറി മലയുടെ മുകളിലെത്തുന്നതിന്നു ചേരമാൻപെരുമാൾക്കു സഹചരന്മാരോളംതന്നെ പ്രയാസവും ക്ഷീണവുമുണ്ടായില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ദേഹം അങ്ങിനെയുള്ളതായിരുന്നുവല്ലോ.

"ഔന്നത്യം ചേന്ന മൂക്കും പൃഥുലഉരുവുമായ-
ന്നല്ലോരംസങ്ങളും തന്നിൽ-
ച്ചേന്നീടും പൊൻമണികർണ്ണിക വിലസിടുമാ-
കർണ്ണപാശങ്ങളും രണ്ടും
നന്നായ് മുട്ടോളവും തൂങ്ങിയ കരയുഗവും
നല്ല പൊൻവർണ്ണവും മ-
ണ്ടന്യന്നായോരമേവുന്നുടലതു ജനത-
ക്കുള്ള ദുഃഖങ്ങളും തീക്കും"

എന്നാണല്ലൊ 'സുഭദ്രാധനഞ്ജയം' നാടകത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആകാരത്തെ വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നതു്.

അവർ മലയുടെ ഉപരിഭാഗത്തെത്തിയതിന്റെ ശേഷം പാലൂർ പണിക്കർ ഇരവിയെ വിളിച്ചു് അവൻ കാട്ടുകിഴങ്ങു മാന്തിയ സമയം രക്തപ്രവാഹമുണ്ടായ സ്ഥലം കാണിച്ചുകൊടുക്കുവാൻ പറകയും അവൻ കാണിച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. ചേരമാൻപെരുമാൾ ആ സ്ഥലത്തിനു മൂന്നു പ്രദക്ഷിണം വെച്ചു നമസ്കരിച്ചതിന്റെ ശേഷം ഇരവിയെ വിളിച്ചു് — ഈ സ്ഥലത്തിനു നാം 'കോട്ട' എന്നു പേരിട്ടിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ മേലാൽ ഈ സ്ഥലത്തിനു 'വെണ്ണിമലക്കോട്ട' എന്നു നാമമായിരിക്കുന്നതാണു്. പണ്ടു സ്വയംഭൂവായ ബിംബമുണ്ടായിരുന്ന സ്ഥലത്തു് ഒരു ക്ഷേത്രം പണിയിച്ചു ദേവപ്രതിഷ്ഠ നടത്തിക്കണമെന്നു നാം വിചാരിക്കുന്നു. അതിനാൽ നീയും നിന്റെ ജാതിക്കാരായ വേടന്മാരിൽ ആരുംതന്നെ മേലാൽ ഈ മലയുടെ ഉപരിഭാഗത്തു താമസിക്കരുതു്. എന്നാൽ വളരെക്കാലമായി ഇവിടെത്താമസിച്ചുവരുന്ന നിങ്ങൾ ഇവിടം വിട്ടു് പോകണമെന്നു നാം ആജ്ഞാപിക്കുന്നില്ല. ഈ മലയുടെ നാലുവശങ്ങളിലും അടിവാരങ്ങളിൽ കുടിൽകെട്ടി ഈ കോട്ടയ്ക്കു കാവലായി നിങ്ങൾ താമസിച്ചുകൊള്ളണം. നിങ്ങളിലാരും ഈ കോട്ടയിലുള്ള പക്ഷിമൃഗാദികളെ ഹിംസിക്കുകയോ കാടുകളും മരങ്ങളും വെട്ടിയഴിക്കുകയോ ചെയ്തുപോകരുതെന്നു മാത്രമല്ല, അന്യന്മാർ വന്നു് അപ്രകാരമൊന്നും ചെയ്യാതെ നിങ്ങൾ സൂക്ഷിക്കുകയും വേണം. ഇതിലേക്കു് എന്തെങ്കിലും ചെ

കൃതായ ഒരു പ്രതിഫലം നാം നിങ്ങൾക്കു തരികയും ചെയ്യാം. ഈ സ്ഥലം പണ്ടു മഹർഷിമാരുടെ തപോവനമായിരുന്നുവല്ലോ. ആ സ്ഥിതിയിൽത്തന്നെ ഇവിടം, മേലാൽ ഇവിടെ പ്രതിഷ്ഠിക്കപ്പെടുന്ന ദേവന്റെ സങ്കേതമായിരിക്കണമെന്നാണ് നാം ആഗ്രഹിക്കുന്നത് — എന്നു പറഞ്ഞു. ഇതു കേട്ട് ഇരവി തണ്ടെ തൊഴുതുകൊണ്ട് — പൊന്നുതമ്പുരാനേ! അടിയങ്ങൾ കല്പനയ്ക്കു വിരോധമായി യാതൊന്നും പ്രവർത്തിക്കുന്നവരല്ല. കല്പനപോലെയെല്ലാം ഇവിടത്തെ അടിമകളായി അടിയങ്ങൾ കോട്ടയുടെ നാലുവശത്തും അടിവാരങ്ങളിൽ മാടങ്ങൾ കെട്ടിപ്പാർത്തുകൊള്ളാം. ഈ മല തപോവനമായിരുന്നതുകൊണ്ട് ഇവിടെ ദുഷ്ടമൃഗങ്ങളൊന്നുംതന്നെ ഇല്ല. ഇവിടെ മൃഗങ്ങളെന്നുപറയാൻ മരഞ്ചാടികൾമാത്രമേ ഉള്ളൂ. അവർ ശ്രീരാമഭക്തന്മാരാണെന്നുള്ള വിശ്വാസംനിമിത്തം അവരെ ആരും ഹിംസിക്കാറുമില്ല. പിന്നെ, ഇവിടെയുള്ള കാടും മരങ്ങളും ആരും വെട്ടിനശിപ്പിക്കാതെ അടിയങ്ങൾ പ്രത്യേകം സൂക്ഷിച്ചുകൊള്ളുകയും ചെയ്യാം — എന്നുണർത്തിച്ചു.

ഇത്രയും കഴിഞ്ഞപ്പോഴേയ്ക്കും ജനങ്ങൾ കേട്ടുകേൾപ്പിച്ചു ചേരമാൻ പെരുമാൾ എഴുന്നള്ളിയിരിക്കുന്ന വിവരമറിയുകയും അരിയും കറിക്കോപ്പുകളും മറ്റും ശേഖരിച്ച് ആ മലയുടെ മുകളിൽ എത്തിക്കുകയും സമീപസ്ഥന്മാരും 'മലമേൽക്കാവുസമൂഹ' ത്തിലുൾപ്പെട്ടവരുമായ ചോഴിയപ്പട്ടന്മാരെ വരുത്തി ചതുർവ്വിധവിഭവങ്ങളോടുകൂടി അമൃതേത്തിനെല്ലാം തയ്യാറാക്കിവെയ്ക്കയും ചെയ്തു. കേരളചക്ര

വർത്തിയായിരിക്കുന്ന മഹാരാജാവെഴുന്നള്ളിയിരിക്കുന്നതായി അറിഞ്ഞാൽ അമൃതേത്തിനും മറ്റും തയ്യാറാക്കിക്കുന്നതിനും തയ്യാറാക്കുന്നതിന്നും എല്ലാവരും സന്നദ്ധരായിരിക്കുമല്ലോ. ഭക്ഷണത്തിനു വേണ്ടുന്നതെല്ലാം തയ്യാറായി എന്നറിഞ്ഞു ചേരമാൻപെരുമാൾ മുതലായവർ ഓരോ ചിറകളിൽപ്പോയി സ്നാനം മുതലായവ കഴിച്ചുവന്നു പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം മാറിമാറിയിരുന്നു യഥാക്രമം ഊണുകഴിച്ചു. ആ വനഭോജനം അവർക്കെല്ലാവർക്കും ഏററവും സന്തോഷപ്രദവും സുഖകരവുമായിയെന്ന് അവരിൽനിന്നുതന്നെ അന്യന്മാർക്കും അറിയാനിടയാവുകയും ചെയ്തു.

പിന്നെ ജനങ്ങളുംകൂടി ചേരമാൻപെരുമാളുടെ തൽക്കാലതാമസത്തിനായി ആ മലയുടെ പടിഞ്ഞാറെച്ചരിവിൽ ഒരു പുര അന്നു വൈകുന്നേരത്തേയ്ക്കുതന്നെ കെട്ടിയുണ്ടാക്കി. അപ്പോൾ മുതൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ താമസം അവിടെയാക്കി. അവിടെ വേണ്ടുന്ന സകല സാധനങ്ങളും മുറയ്ക്കു ഇടപ്രഭുക്കന്മാരും നാടുവാഴികളും മററും ശേഖരിച്ചുകൊടുത്തുകൊണ്ടിരുന്നു. പാചകവൃത്തി മലമേൽക്കാവുസമൂഹക്കാർതന്നെ നടത്തി. ഭൃത്യന്മാരും മററും പെരുമാളുടെ കൂടെത്തന്നെ ധാരാളമുണ്ടായിരുന്നു. പിന്നെ പാലൂർ പണിക്കർ മുതലായി മൂന്നുപേർ വിശേഷാൽ ചെന്നുകൂടുകയും ചെയ്തു.

ചേരമാൻപെരുമാൾ ഇങ്ങിനെ അവിടെത്താമസിച്ചുകൊണ്ടു മുറയ്ക്കു ക്ഷേത്രംപണി നടത്തിച്ചു. അമ്പലം കൂട്ടം മോശമല്ലായിരുന്നു. നാലമ്പലം ബലിക്കൽപ്പുര, വാതിൽ മാടംമുതലായവയോടുകൂടിത്തന്നെയാണ് പണിയി

ച്ചത്തു്. പശ്ചിമാഭിമുഖമായ ആ ക്ഷേത്രത്തിന്റെ വടക്കേ വലിയമ്പലം കൂത്തമ്പലമായിട്ടും ഉപയോഗിക്കുവാൻ തക്കവണ്ണം അതിൽ അരങ്ങും അണിയറയുംകൂടി ഉണ്ടാക്കിച്ചു. ശ്രീകോവിൽ, മണ്ഡപം, തിടപ്പള്ളി, മുളയറ മുതലായവയെല്ലാം പണിക്കുറ തീർന്നപ്പോഴേക്കും കൃഷ്ണശിലകൊണ്ടു ചതുർബ്ബാഹുവായിട്ടുള്ള ഒരു വിഷ്ണുവിഗ്രഹവുമുണ്ടാക്കിച്ചു. ജ്യോത്സ്യന്മാരെ വരുത്തിയാലോചിച്ചു പ്രതിഷ്ഠയ്ക്കു മുഹൂർത്തം നിശ്ചയിക്കുകയും മുഹൂർത്തച്ചാർത്തു് എഴുതിച്ചുവാങ്ങുകയും പ്രസിദ്ധതന്ത്രിയായ താഴമൺപോറ്റിയുടെ അടുക്കൽ ആളയച്ചു വിവരം ഗ്രഹിപ്പിക്കുകയും പ്രതിഷ്ഠ, കലശം, ഉത്സവം മുതലായവയ്ക്കു് അദ്ദേഹത്തിന്റേയും ചാർത്തു വരുത്തുകയും സകല സാധനങ്ങളും ശേഖരിക്കുകയും ചെയ്തു. പ്രതിഷ്ഠയ്ക്കുള്ള ക്രിയകളും തുടങ്ങുന്നതിനു രണ്ടു ദിവസം മുൻപേതന്നെ തന്ത്രിയേയും ശാന്തി, പരികർമ്മം, കഴകം വാദ്യഘോഷം മുതലായവയ്ക്കു വേണ്ടുന്ന ബ്രാഹ്മണരേയും വാരിയന്മാരേയും മാരാന്മാരേയും മററും സ്ഥലത്തു വരുത്തി താമസിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു.

ഇങ്ങിനെ വേണ്ടുന്ന സാധനങ്ങളെല്ലാം തയ്യാറാക്കി വെക്കുകയും വരേണ്ടുന്നവരെല്ലാം വന്നുചേരുകയും ചെയ്തതിന്റെ ശേഷം ക്രിയകളാരംഭിക്കുന്നതിന്റെ തലേ ദിവസം സന്ധ്യ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഒരാൾ അവിടെച്ചെന്നുചേർന്നു. ജടയും താടിയും വളർത്തിയും ദേഹമെല്ലാം ഭസ്മം പൂശിയും കഴുത്തിൽ രുദ്രാക്ഷമാലകളണിഞ്ഞും മരവുരിയുടുത്തുമിരുന്ന ആ ആളെ കണ്ടാൽ ത്തന്നെ ഒരു സന്ന്യാസിയോ താപസനോ മ

ഒരാൾ ആഗന്തുകനുമായിരുന്നു. അദ്ദേഹം അവിടെ ചെന്നു് എന്തൊക്കെയോ സംസാരിച്ചു. അതെല്ലാം ഗീർവ്വാണഭാഷയിലായിരുന്നതിനാൽ അവിടെ നിന്നിരുന്നവർക്കു കാര്യമൊന്നും മനസ്സിലായില്ല. ഈ വിവരമറിഞ്ഞു ചേരമാൻപെരുമാൾതന്നെ അവിടെ ചെന്നു് ആ താപസനെ കണ്ടപ്പോൾതന്നെ അദ്ദേഹം ഒരു ദിവ്യനാണെന്നു് തോന്നുകയാൽ ചേരമാൻപെരുമാൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പാദത്തിങ്കൽ വീണു നമസ്കരിച്ചു. ചേരമാൻപെരുമാളും ഗീർവ്വാണഭാഷാഭിജ്ഞനായിരുന്നതിനാൽ അവർ തമ്മിൽ സംഭാഷണമാരംഭിച്ചു. അതിന്റെ പരിഭാഷ താഴെ ചേർക്കുന്നു.

താപസൻ — ഇവിടെ പ്രതിഷ്ഠിപ്പിക്കാനായി ഒരു ബിംബമുണ്ടാക്കിച്ചു വെച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. അതു കേടുള്ളതാകയാൽ പ്രതിഷ്ഠിപ്പിക്കരുതു്. അതു പ്രതിഷ്ഠിപ്പിച്ചാൽ രാജാവിനു ഗുണത്തിനു പകരം ദോഷമുണ്ടാകുന്നതു്.

പെരുമാൾ — ആ ബിംബത്തിനു യാതൊരു കേടും ഞങ്ങളാരും കണ്ടില്ല. പിന്നെ അവിടുന്നു് ഇങ്ങിനെ പറയുന്നതെന്താണാവോ?

താപസൻ — ആ ബിംബം എന്നെ ഒന്നു കാണിച്ചുതന്നാൽ കേടെവിടെയാണെന്നു ഞാൻ കാണിച്ചുതരാം.

ഇതു കേട്ടു ചേരമാൻപെരുമാൾ താപസനെ വിളിച്ചുകൊണ്ടുപോയി ബിംബം കാണിച്ചുകൊടുത്തു. ഉടനെ താപസൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൈയ്യിലിരുന്ന ഇരിമ്പുവടികൊണ്ടു് ആ ബിംബത്തിന്റെ ഉദരമദ്ധ്യത്തി

കൽ ഒരു കുത്തുകൊടുത്തു. അപ്പോൾ ആ ഭാഗം പൊട്ടിത്തുറക്കുകയും അവിടെനിന്നു ക്രിമികളോടുകൂടിയ വെള്ളമൊലിക്കുകയും ഒരു ചെറിയ തവള പുറത്തേക്കു ചാടുകയും ചെയ്തു. ഇതു കണ്ടു് എല്ലാവരും അത്ഭുതപരവശന്മാരായിത്തീൎന്നു. ചേരമാൻപെരുമാൾക്കു് അത്ഭുതത്തേക്കാളധികം വ്യസനമാണുണ്ടായതു്. വട്ടംകൂട്ടേണ്ടതെല്ലാം കൂട്ടിക്കഴിഞ്ഞു; വരേണ്ടുന്നവരെല്ലാം വന്നുചേരുകയും ചെയ്തു. ഒന്നോ രണ്ടോ ദിവസം കൊണ്ടു് ഒരു വിഷ്ണുവിഗ്രഹമുണ്ടാക്കിച്ചു നിശ്ചിതമുഹൂൎത്തത്തിൽത്തന്നെ പ്രതിഷ്ഠ നടത്തിക്കാൻ സാധിക്കയില്ലല്ലോ എന്നു വിചാരിച്ചിട്ടു പെരുമാൾക്കുണ്ടായ ഇച്ഛാഭംഗവും വ്യസനവും സീമാതീതമായിരുന്നു. അദ്ദേഹം ആ താപസന്റെ പാദത്തിങ്കൽ വീണ്ടും വീണുനമസ്കരിച്ചിട്ടു്, "അല്ലയോ സ്വാമിൻ! കേടുള്ളതായ ഈ ബിംബം പ്രതിഷ്ഠിപ്പിക്കാനിടയാകാഞ്ഞതിനെക്കുറിച്ചു് അപാരമായ സന്തോഷമുണ്ടു്. എങ്കിലും നിശ്ചിതമുഹൂൎത്തത്തിൽ പ്രതിഷ്ഠ നടത്തിക്കാൻ സാധിക്കയില്ലല്ലോ എന്നു വിചാരിച്ചു ഞങ്ങൾക്കു് അളവറ്റ വ്യസനവുമുണ്ടു്. ഇനി ഒന്നോ രണ്ടോ ദിവസംകൊണ്ടു് ഒരു വിഗ്രഹമുണ്ടാക്കിച്ചു പ്രതിഷ്ഠ നടത്തിക്കാൻ സാധിക്കയില്ലല്ലോ" എന്നു പറഞ്ഞു.

താപസൻ—അല്ലയോ രാജാവേ! അങ്ങു് ഇതിനെക്കുറിച്ചു് ഒട്ടും വ്യസനിക്കേണ്ട. ഇതിലേക്കു് ഒരു നിവൃത്തിമാൎഗ്ഗം ഞാൻ പറഞ്ഞുതരാം. ഈ മലയുടെ കിഴക്കേച്ചരിവിലുള്ള ഒരു ചിറയിൽ മഹാവിഷ്ണുകലാസംഭൃതനായ ലക്ഷ്മണസ്വാമിയുടെ ഒരു വിഗ്രഹം കിടക്കുന്നുണ്ടു്. അ

ത്തു ബ്രാഹ്മണരേക്കൊണ്ടു മുങ്ങിയെടുപ്പിച്ചു കൊണ്ടുവന്നു നിശ്ചിതമുഹൂർത്തത്തിൽത്തന്നെ പ്രതിഷ്ഠ നടത്തിച്ചുകൊള്ളുക. അവിടെ ചിറകളും ഓലികളും പലതുണ്ടെങ്കിലും ബിംബം കിടക്കുന്ന ചിറയ്ക്കു് ഒരടയാളംകൂടി പറയാം. ബിംബമെടുക്കാനായിച്ചെല്ലുന്ന സമയം ഒരു ചിറയിൽ ഒരു താമരപ്പൂവു വികസിച്ചുനില്ക്കുന്നതായിക്കാണും. ആ സ്ഥലത്തു മുങ്ങിത്തപ്പിയാൽ ബിംബം കണ്ടുകിട്ടും. ആ ബിംബത്തിനു് ഇനി ജലാധിവാസം മുതലായ ക്രിയകളൊന്നും ആവശ്യമില്ല. എടുത്തു കൊണ്ടുവന്നു യഥാവിധി പ്രതിഷ്ഠയും കലശം മുതലായവയും നടത്തിയാൽ മതി.

ഇത്രയും പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞതിന്റെ ശേഷം ആ താപസൻ അവിടെക്കൂടിനിന്നിരുന്ന ജനങ്ങളുടെ ഇടയിലേയ്ക്കു മാറിമറഞ്ഞു. പിന്നെ അദ്ദേഹത്തെ അവിടെയെങ്ങും ആരും കണ്ടുമില്ല. ആ താപസൻ സാക്ഷാൽ കപിലമഹർഷി തന്നെയാണെന്നാണു് പിന്നീടെല്ലാവരും തീർച്ചപ്പെടുത്തിയതു്. ആരായാലും ഒരു ദിവ്യനായിരുന്നു എന്നുള്ളതിനു് സംശയമില്ല.

ആ താപസൻ പിരിഞ്ഞുപോയപ്പോഴേയ്ക്കും രാത്രി വളരെയധികമായിരുന്നതുകൊണ്ടും മലയുടെ കിഴക്കുവശം വലിയ കാടായിരുന്നതിനാലും ബിംബം മുങ്ങിയെടുക്കാനും മറ്റും അന്നു് ആരും പോയില്ല. പിറ്റേദിവസം രാവിലെ ചേരമാൻപെരുമാളും, വല്ലൂർ പണിക്കർ മുതലായ ചില നായന്മാരും നാലഞ്ചു ബ്രാഹ്മണരോടുകൂടി കിഴക്കേക്കോട്ടയിലേയ്ക്കു ചെന്നു. അവർ കാട്ടും മുള്ളുമൊ

നും വകവെയ്ക്കാതെ കിഴക്കേക്കോട്ടയിൽ വളരെ നേരം ചുററിനടന്നു നോക്കീട്ടും താമരപ്പൂവുള്ള ചിറ കണ്ടില്ല. അപ്പോൾ ഒരു കൃഷ്ണപ്പരുന്ത് ആകാശമാർഗ്ഗത്തിങ്കൽ ഒരു സ്ഥലത്തു പ്രദക്ഷിണമായി പറന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതു കണ്ടിട്ട് അതിന്റെ അധോഭാഗത്തായിരിക്കണം ബിംബം കിടക്കുന്നതെന്ന് അവർക്കൊരു ഭൂതോദയമുണ്ടായി. ഉടനെ അവർ ആ പരുന്തു പറന്നുകൊണ്ടിരുന്ന സ്ഥലത്തിനു താഴെച്ചെന്നു. അപ്പോൾ അവിടെ ഒരു ചിറയും അതിന്റെ മദ്ധ്യഭാഗത്തു വികസിച്ചുനില്ക്കുന്നതായ ഒരു ചെന്താമരപ്പൂവും കണ്ടു. ഉടനെ രണ്ടു മൂന്നു ബ്രാഹ്മണർ ചിറയിൽ ഇറങ്ങി മുങ്ങാനായി അടുത്തു ചെന്നു. ആ സമയം ചിറയുടെ കിഴക്കുഭാഗത്തുള്ള കൊടുംകാട്ടിൽനിന്ന് അതിഭയങ്കരമായ ഒരട്ടഹാസപൂർവ്വം "ചിറയിൽ ആരും ഇറങ്ങിക്കൂടാ" എന്ന് ആരോ വിളിച്ചുപറയുന്നതായും കേട്ടു. ഇതു കേട്ടപ്പോൾ പാലൂർപ്പണിക്കർ മുതലായവരെല്ലാവരും ഏററവും ഭയവിഹ്വലന്മാരായിത്തീർന്നു. പിന്നെ ആ ചിറയിലിറങ്ങാൻ ആ കൂട്ടത്തിലുണ്ടായിരുന്ന ബ്രാഹ്മണർക്കാർക്കും ധൈര്യമുണ്ടായില്ല. അതിനാൽ പാലൂർപ്പണിക്കർ ഉടനെ ഓടിച്ചെന്ന് ഈ സംഗതികളെല്ലാം ചേരമാൻപെരുമാളുടെ അടുക്കൽ അറിയിച്ചു. ഇതു കേട്ടപ്പോൾ പെരുമാളും ഏററവും വിഷണ്ണനായിത്തീർന്നു. ബിംബം കൊണ്ടുവരാതെയിരുന്നാൽ നിശ്ചിതമുഹൂർത്തത്തിൽ പ്രതിഷ്ഠ നടത്താൻ സാധിക്കയില്ലല്ലോ. അതിനാൽ ഏതുപ്രകാരമെങ്കിലും ആ ബ്രാഹ്മണരെക്കൊണ്ടുതന്നെ ബിംബമെടുപ്പിച്ചുകൊണ്ടുവരണമെന്നു നിശ്ച

യിച്ചു് അദ്ദേഹവും ചിറയുടെ സമീപത്തെത്തി. അപ്പോഴും തലേദിവസം അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുക്കൽച്ചെന്നിരുന്ന താപസനും അവിടെച്ചെന്നുചേൎന്നു. താപസനെ കണ്ടയുടനെ പെരുമാൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പാദത്തിങ്കൽ വീണു നമസ്കരിച്ചിട്ടു ബിംബമെടുക്കുന്നതിൽ നേരിട്ടിരിക്കുന്ന പ്രതിബന്ധത്തെക്കുറിച്ചറിയിച്ചു. ഉടനെ താപസൻ, "അല്ലയോ രാജാവേ! ഒരു സംഗതി ഇന്നലെപ്പറയാൻ ഞാൻ അന്ധാളിച്ചുപോയി. അതുകൂടി ഇപ്പോഴും പറഞ്ഞേക്കാം. ഈ ബിംബം പണ്ടു ചില മഹർഷിമാർ ഇവിടെ വെച്ചുപൂജിച്ചിരുന്നതാണു്. അവർ ഇവിടെനിന്നു് അന്തർദ്ധാനം ചെയ്ത സമയത്താണു് ഈ ബിംബം ഈ സരസ്സിൽ നിക്ഷേപിച്ചതു്. ആ മഹർഷിമാർ ലക്ഷ്മണസ്വാമിയോടുകൂടി ഒരു ഭഗവതിയെയും വെച്ചുപൂജിച്ചിരുന്നു. ആ ഭഗവതിയുടെ അട്ടഹാസവും കല്ലേറുമാണു് മുൻപേ ഇവിടെക്കേൾക്കപ്പെട്ടതു്. ആ ദേവി മഹർഷിമാരുടെ അപേക്ഷപ്രകാരം ഈ ബിംബം സൂക്ഷിച്ചുകൊണ്ടു് ഈ സരോവരതീരവനങ്ങളിൽ സഞ്ചരിക്കുന്നുണ്ടു്. ഈ ബിംബത്തിന്റെ സമീപത്തുനിന്നു് ഈ ദേവി വിട്ടുമാറുകില്ല. ഈ ദേവിയെക്കൂടാതെ ഈ ബിംബം കൊണ്ടുപോകാൻ സാധിക്കുകയുമില്ല. അതിനാൽ തന്ത്രിയെ ഇവിടെ വരുത്തി, ഈ ദേവിയെയും ഇവിടെനിന്നു് ആവാഹിപ്പിച്ചുകൊണ്ടുപോകണം. ഈ ചിറയുടെ കിഴക്കുഭാഗത്തു സ്വല്പം തെക്കോട്ടുമാറി വേറെ ഒരു ചെറിയ ചിറയുണ്ടു്. ആ ചിറയിൽ ഒരു കണ്ണാടിബിംബം കിടക്കുന്നുണ്ടു്. ആദ്യംതന്നെ ആ കണ്ണാടി

ബിംബമെടുപ്പിച്ച് ദേവിയെ ആ കണ്ണാടിബിംബത്തിന്മേലാവാഹിപ്പിക്കണം. പിന്നെ ബിംബം മുങ്ങിയെടുക്കുന്നതിന് ഒരു വിരോധവും കാണുകില്ല. രണ്ടു ബിംബങ്ങളും ഒരുമിച്ച് കൊണ്ടുപോരുകണം. ലക്ഷ്മണസ്വാമിയെ പ്രതിഷ്ഠിക്കുന്ന മുഹൂർത്തത്തിൽത്തന്നെ ദേവിയെ കിഴക്കേച്ചുറ്റമ്പലത്തിൽ തെക്കുഭാഗത്തായി കുടിയിരുത്തുകയും വേണം. മുഹൂർത്തം തെറ്റാതെയിരിക്കുന്നതിന് ഞാനൊരു അടയാളംകൂടിപ്പറയാം. മുഹൂർത്തസമയമാകുമ്പോൾ ഒരു കൃഷ്ണപ്പരുന്ത് ചുറ്റിപ്പറന്ന് ശ്രീകോവിലിന്റെ സ്തൂപാഗ്രത്തിങ്കൽ വന്നിരിക്കും. ഉടനെ പ്രതിഷ്ഠ നടത്തിക്കൊള്ളണം" ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞിട്ട് ആ താപസൻ കാട്ടിൽക്കയറി മറഞ്ഞുപോവുകയും ചെയ്തു.

അനന്തരം ചേരമാൻപെരുമാൾ ആദ്യംതന്നെ കണ്ണാടിബിംബം എടുപ്പിക്കുകയും തന്ത്രിയെ വരുത്തി ഭഗവതിയെ അതിന്മേൽ ആവാഹിപ്പിക്കുകയും ഉടനെതന്നെ മറ്റേ ബിംബവും എടുപ്പിക്കുകയും രണ്ടു ബിംബങ്ങളും ബ്രാഹ്മണരെക്കൊണ്ടെടുപ്പിച്ച് ക്ഷേത്രസന്നിധിയിൽ കൊണ്ടുവരികയും ചെയ്തു. അപ്പോഴേയ്ക്കും അവിടെ പ്രതിഷ്ഠയ്ക്കു വേണ്ടുന്ന ആളുകളും ഉപകരണങ്ങളുമെല്ലാം തയ്യാറായിരുന്നതിനാൽ ഉടനെതന്നെ ക്രിയകളാരംഭിച്ചു. മലമേൽക്കാവിൽസ്സമൂഹമൊന്നുകൂടിപ്പേരുള്ള ചോഴിയസ്സമൂഹത്തിലെ കിഴിക്കാരനായ പരദേശബ്രാഹ്മണനെ സമുദായമായി നിശ്ചയിച്ച് ചേരമാൻപെരുമാൾ അദ്ദേഹത്തെക്കൊണ്ടു തന്ത്രിക്കു കൂറയും പവിത്രവും കൊടുപ്പിച്ചാണ് ക്രിയകൾ തുടങ്ങിച്ചത്. പ്രതിഷ്ഠയ്ക്കു നിശ്ചയിച്ചി

ടുന്ന ദിവസമായപ്പോഴെയ്ക്കും അതിന്നു മുൻപു വേണ്ടു ന്ന സകല ക്രിയകളും നടത്തി മുഹൂൎത്തം വരുന്നാ യി എല്ലാവരും കാത്തുകൊണ്ടിരുന്നു. മുഹൂൎത്തം നി ശ്ചയിച്ച ജ്യോത്സ്യൻ ഗുൻക്കുട്ടി അവിടെയെത്തുകയും മുഹൂൎത്തസമയം തെറ്റാതെ പറഞ്ഞുകൊടുക്കുന്നതി ന്നായി കൂടെക്കൂടെ അടിയളന്നുനോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കു കയും ചെയ്തു. മുഹൂൎത്തസമയം ഏകദേശം അടുത്തപ്പോ ഴെയ്ക്കും ഒരു കൃഷ്ണപ്പരുന്തു വന്നു ശ്രീകോവിലിന്റെ ഉപരി ഭാഗത്തു വട്ടത്തിൽ ചുററിപ്പറന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. അങ്ങി നെയിരുന്നപ്പോൾ ജ്യോത്സ്യൻ അടിയളന്നുനോക്കീട്ടു "ഓ ഹോ! മുഹൂൎത്തമായിരിക്കുന്നു. ഇനി പ്രതിഷ്ഠ നടത്തു ണം. ഇനിയും താമസിച്ചാൽ മുഹൂൎത്തം കഴിഞ്ഞുപോ കും" എന്നു പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ ചേരമാൻപെരുമാൾ "ആ പരുന്തു സ്തൂപാഗ്രത്തിങ്കൽ വന്നിരുന്നില്ലല്ലോ. മു ഹൂൎത്തമാകുമ്പോൾ കൃഷ്ണപ്പരുന്തു സ്തൂപാഗ്രത്തിങ്കൽ വ ന്നിരിക്കുമെന്നും ആ സമയത്തു പ്രതിഷ്ഠ നടത്തിക്കൊള്ളു ണമെന്നുമാണല്ലോ ആ താപസൻ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന ത്" എന്നു പറഞ്ഞു. "താപസൻ പറഞ്ഞതു നോക്കി യിരുന്നാൽ മുഹൂൎത്തം കഴിഞ്ഞു പോകും" എന്നു ജ്യോ ത്സ്യനും "താപസന്മാരുടെ വാക്കും മററും ഇക്കാലത്ത് ഏകദേശമൊക്കെ ഒക്കുമെന്നല്ലാതെ നല്ല ശരിയായിരി ക്കുന്ന കാൎയ്യം സംശയമാണ്. കൃഷ്ണപ്പരുന്ത് ഉപരിഭാഗത്തു വന്നുവല്ലോ. അതുകൊണ്ട് ഇനി പ്രതിഷ്ഠ നടത്തുകയാ ണ് വേണ്ടത്" എന്നു മററു പലരും പറകയാൽ "എ ന്നാൽ എല്ലാവരുടേയും ഇഷ്ടംപോലെയാവട്ടെ" എന്നു

ചേരമാൻപെരുമാൾ സമ്മതിക്കുകയും ഉടനെ തന്ത്രി പ്രതിഷ്ഠ നടത്തുകയും ചെയ്തു. കിഴക്കേച്ചുററമ്പലത്തിൽ മുളയറയിൽ ആ രാശിക്കുതന്നെ ഭഗവതിയെക്കുടിയിരുത്തുകയും കഴിച്ചു. ഇതു രണ്ടും കഴിഞ്ഞപ്പോൾ കൃഷ്ണപ്പരുന്തു മന്ദം മന്ദം പറന്നു സ്തൂപാഗ്രത്തിങ്കൽ വന്നിരുന്നു. അപ്പോൾ ചേരമാൻപെരുമാൾക്കും മററും വളരെ കുണ്ഠിതമുണ്ടായി. മുഹൂർത്തമാകുന്നതിനു മുൻപാണു് പ്രതിഷ്ഠ നടത്തിയതെന്നു് എല്ലാവർക്കും തോന്നി. "ഏതെങ്കിലും കാര്യം കഴിഞ്ഞുപോയ സ്ഥിതിക്കു പിന്നെ വളരെ വിചാരിക്കുകയും വിഷാദിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ടു പ്രയോജനമൊന്നുമില്ലല്ലോ" എന്നു വിചാരിച്ചു യോഗ്യന്മാരെല്ലാവരും കൂടിയാലോചിച്ചു് ഇതിലേയ്ക്കു തല്ക്കാലം ചില പ്രായശ്ചിത്തങ്ങൾ ചെയ്തിട്ടു മററു കലശം മുതലായവയും നടത്തി.

നാലാം കലശം കഴിഞ്ഞ ദിവസം തന്ത്രിയും ചേരമാൻപെരുമാളും മഴവഞ്ചേരിപ്പണിക്കർ മുതലായവരും മററും കൂടി ക്ഷേത്രത്തിൽ മേലാൽ നടക്കേണ്ടുന്ന പതിവുകളെല്ലാം നിശ്ചയിച്ചു. പ്രതിദിനം അഞ്ചു പൂജയും മൂന്നു ശീവേലിയും ആണ്ടുതോറും മകരമാസത്തിൽ രോഹിണി നാൾ കൊടിയേററും കുംഭമാസത്തിൽ രോഹിണിനാൾ ആറാട്ടുമായിട്ടു് ഇരുപത്തെട്ടു ദിവസത്തെ ഉത്സവവും വേണമെന്നും മററുമാണു് നിശ്ചയിച്ചതു്. ഈ ചേരമാൻപെരുമാൾ ചാക്യാർകൂത്തിൽ വളരെ പ്രതിപത്തിയുള്ള ആളായിരുന്നതിനാൽ ക്ഷേത്രത്തിൽ എന്നും ചാക്യാരുക്കൂത്തുവേണമെന്നും കൂത്തു വല്ല കാരണവശാലും ഒരു ദിവസ

മെങ്കിലും മുടങ്ങിപ്പോയാൽ ചാക്യാർ അതിന്ന പ്രായശ്ചി
ത്തമായി ഒരു കൂടിയാട്ടം നടത്തണമെന്നും ഇതിന്നംപുറമേ
ആണ്ടിലൊരിക്കൽ ഒരംഗുലീയാങ്കം കൂത്തുകൂടി നടത്ത
ണമെന്നും അത്ത് ആണ്ടുതോറും ഉത്സവത്തിന്ന മുൻപായി
രിക്കണമെന്നും ഇതുകൂടാതെ ആണ്ടുതോറും ഉത്സവകാല
ത്തു മുളയറ ഭഗവതിയുടെ പ്രീതിക്കായി മൂന്നുദിവസം(കും
ഭമാസത്തിൽ രേവതി, അശ്വതി, ഭരണി) തീയാട്ടുകൂടി
വേണമെന്നും നിശ്ചയിച്ചു. ഇവയെല്ലാം എന്നും ശരി
യായി നടത്തുന്നതിന്ന വേണ്ടുന്ന വസ്തുക്കളെ ദേവസ്വം
വേരിൽ പതിച്ചുകൊടുക്കുകയും ക്ഷേത്രത്തിൽ കഴകത്തി
നും പൂജകൊട്ട് പാട്ട് മുതലായവക്കും വാരിയന്മാരേയും
മാരാന്മാരേയും അടുത്ത സ്ഥലങ്ങളിൽനിന്നു വരുത്തി അ
വൎക്ക് ഇവിടെ താമസിക്കുന്നതിന്ന ഗൃഹങ്ങളെ പണിയിച്ചു
കൊടുത്തു കോട്ടയ്ക്കകത്തുതന്നെ സ്ഥിരതാമസമാക്കുകയും
ചെയ്തു. മഴവഞ്ചേരിപ്പണിക്കർ, ചേരിപ്പണിക്കർ പുല്ല
മ്പില്ലായിക്കയ്മൾ എന്നീ നായന്മാൎക്കും കോട്ടയ്ക്കകത്തുത
ന്നെ ഗൃഹങ്ങളുണ്ടാക്കിച്ചുകൊടുത്ത് അവരുടെയും കുടും
ബസഹിതമുള്ള സ്ഥിരവാസം അവിടെത്തന്നെയാക്കിയി
രുന്നുവല്ലോ. എങ്കിലും കോട്ടയ്ക്കകത്തുള്ള ഗൃഹങ്ങളിൽവെ
ച്ച് ആരും മരിക്കാനും പ്രസവിക്കാനും പാടില്ലെന്നുംകൂ
ടി നിശ്ചയിക്കുകയും ആ വകയ്ക്കായി കോട്ടയ്ക്ക പുറത്തും
മേൽപ്പറഞ്ഞവൎക്കെല്ലാം ഓരോ ഭവനങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കിച്ചു
കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. ക്ഷേത്രത്തിൽ കൂത്തു പതിവായി
നടത്തുന്നതിന്ന പൊതിയിൽ ചാക്യാരേ കുടുംബസഹി
തം ഇവിടെ വരുത്തി, വെണ്ണിമല ക്ഷേത്രത്തിൽനിന്ന്

ഏകദേശം നാലു നാഴിക പടിഞ്ഞാറ് 'ഉമ്പുകാട്' എന്ന ദേശത്തു ഭവനമുണ്ടാക്കിച്ചുകൊടുത്ത് അവിടെ താമസിപ്പിച്ചു. കൂത്തു നടത്തുന്ന വകയ്ക്കു അനുഭോഗമായി ആ ഉമ്പുകാട് എന്ന ദേശവും മററനേകം വസ്തുക്കളും അവർക്കു പതിച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. അതിനു മുൻപ് ഈ ചാക്യാർ താമസിച്ചിരുന്നത് ആലത്തൂർ താലൂക്കിൽ 'പൊതി' എന്ന ദേശത്തായിരുന്നു. അതിനാലാണ് ഇവർക്കു പൊതിയിൽ ചാക്യാരെന്നുള്ള നാമം സിദ്ധിച്ചതു. അവർ ആ ദേശം വിട്ടു ഇവിടെ വന്നിട്ടും ആ പൂർവ്വനാമത്തെ ഉപേക്ഷിച്ചില്ല എങ്കിലും ഇപ്പോഴും ഇവരെ 'ഉമ്പുകാട്ടു ചാക്യാർ' എന്നും ചിലർ പറയാറുണ്ട്.

ക്ഷേത്രത്തിൽ ഓരോ പ്രവൃത്തികൾ നടത്തുന്നവർക്കു ചേരമാൻപെരുമാൾ യഥായോഗ്യം ഓരോരോ അനുഭവങ്ങൾ കല്പിച്ചുകൊടുത്ത കൂട്ടത്തിൽ തിയ്യാട്ട നടത്തുന്നതിലേക്ക് ആ തിയ്യാട്ടുണ്ണിയുടെ കുടുംബത്തിലേക്കും ഒൻപതു പറ പുഞ്ചനിലം അനുഭോഗമായി പതിച്ചുകൊടുത്തു. അതു ഇതെഴുതുന്ന എന്റെ കുടുംബത്തിലേക്കാണെന്നുകൂടി ഇവിടെ കൃതജ്ഞതാപൂർവ്വം പറഞ്ഞുകൊള്ളുന്നു.

ഉത്സവം, കലശം മുതലായവയ്ക്കു തന്ത്രിക്കു കൂറ പവിത്രം കൊടുക്കുന്നതിന്നു അധികാരമുള്ള ഒരു ബ്രാഹ്മണൻ ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതു അത്യാവശ്യമാകയാൽ ചേരമാൻപെരുമാൾ ക്ഷേത്രത്തിലെ സമുദായസ്ഥാനം മേൽപ്പുഴ നമ്പൂരിപ്പാട്ടിലേയ്ക്കു കൊടുക്കുകയും, കൂറ പവിത്രം

കൊടുക്കുക എന്ന കൃത്യം അദ്ദേഹം നടത്തുന്നതിന് ഏർപ്പാടു് ചെയ്യുകയും ചെയ്തു.

ഇത്രയുമൊക്കെച്ചെയ്തിട്ടും ആ ക്ഷേത്രത്തിൽ ശാന്തിക്കു ചേരമാൻപെരുമാൾ ആരേയും സ്ഥിരപ്പെടുത്തിയില്ല. അതിന് അപ്പോഴപ്പോൾ രണ്ടോ മൂന്നോ കൊല്ലത്തേയ്ക്കു മാത്രമായിട്ട് ആളുകളെ നിയമിച്ചാൽ മതിയെന്നാണ് അദ്ദേഹം നിശ്ചയിച്ചതു്.

ക്ഷേത്രകാര്യങ്ങളൊക്കെ നിശ്ചയിക്കുകയും അവയ്ക്കു വേണ്ടുന്ന വസ്തുക്കൾ പതിച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്തതിന്റെ ശേഷം കുറച്ചുകാലംകൂടി ചേരമാൻപെരുമാൾ അവിടെത്താമസിച്ചിരുന്നു. പിന്നെ അദ്ദേഹം കേരളരാജ്യം തന്റെ ബന്ധുക്കൾക്കും സ്നേഹിതന്മാർക്കും ആശ്രിതന്മാർക്കും മററുമായി വിഭജിച്ചുകൊടുത്തു പരദേശത്തേയ്ക്കു യാത്രയായ കാലത്തു വെണ്ണിമലക്ഷേത്രം സംബന്ധിച്ചുള്ള സകല കാര്യങ്ങളും തന്റെപ്പോലെ സമുദായവുമായി യോജിച്ചു നടത്തിക്കൊള്ളുന്നതിനു പറഞ്ഞു തെക്കുംകൂർരാജാവിനെ ഏല്പിച്ചിട്ടാണു് പോയതു്. അതിനാൽ ചേരമാൻപെരുമാൾ കേരളം വിട്ടുപോയതിന്റെ ശേഷം അവിടെ ക്ഷേത്രകാര്യങ്ങളെല്ലാം അന്വേഷിച്ചു നടത്തുകയും നടത്തിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നതു തെക്കുംകൂർരാജാവായിരുന്നു. എങ്കിലും ഈ സ്ഥലം കണ്ടുപിടിക്കുകയും ഇപ്രകാരമെല്ലാമാക്കിത്തീർക്കുകയും ചെയ്ത പെരുമാളെക്കുറിച്ചുള്ള സ്മരണ ജനങ്ങളുടെ മനസ്സിൽനിന്നു വിട്ടുപോകാതെയിരിക്കാനായിട്ടു സംഭാഷണങ്ങളിലും എഴുത്തുകുത്തുകളിലും ദേവന്റെ നാമം ഉപയോഗിക്കുന്നതു

'പെരുമാൾ' എന്നുള്ള ശബ്ദംകൂടി ചേൎത്തു വെണമെന്നു തീൎച്ചപ്പെടുത്തുകയും അതു നടപ്പാവുകയും ചെയ്തു. ഇപ്പോഴും ആ ദേവനെ ജനങ്ങൾ സാധാരണമായിപ്പറയുന്നതു 'വെന്നിമലപ്പെരുമാൾ' എന്നാണ്.

വെന്നിമലദേവസ്വകാൎയ്യങ്ങൾ ഭരിക്കുന്നതിനുള്ള അധികാരം തെക്കുംകൂറിൽ അന്നന്നു മൂപ്പായിട്ടുള്ള രാജാവിനും സമുദായസ്ഥാനം മേൽപ്പുഴൂർ മനയ്ക്കൽ അന്നന്നു മൂപ്പായിട്ടുള്ള നമ്പൂരിപ്പാട്ടിലേയ്ക്കുമായിരുന്നു. ദേവസ്വകാൎയ്യങ്ങളെല്ലാം രാജാവും സമുദായവും കൂടിച്ചേൎന്നും യോജിച്ചും നടത്തിക്കൊള്ളണമെന്നാണല്ലോ ചേരമാൻപെരുമാളുടെ കല്പന. അതിനാൽ തെക്കുംകൂർ വലിയരാജാവും സമുദായവും മിക്കസമയത്തും ക്ഷേത്രസന്നിധിയിൽത്തന്നെ താമസിക്കേണ്ടിയിരുന്നു. വിശേഷിച്ചും കൂറവലിത്രം കൊടുക്കുന്നതിനും കൊടിയേറ്റിനും മറ്റും ചോദ്യാനുവാദം അത്യാവശ്യമായിരുന്നതിനാൽ ഉത്സവമടുത്താൽപ്പിന്നെ ആറാട്ടു കഴിയുന്നതുവരെ അവൎക്കു രണ്ടുപേൎക്കും ക്ഷേത്രസന്നിധി വിട്ടുപോകാൻ ഒരു നിവൃത്തിയുമില്ലായിരുന്നു. അതിനു പുറമേ ഉത്സവത്തിൽ ആറാട്ടിന്റെ തലേദിവസം ദേവനെ പള്ളിവേട്ടയ്ക്കെഴുന്നള്ളിച്ചു കൊണ്ടുപോകുമ്പോൾ എഴുന്നള്ളത്തിനു മുമ്പിൽ വില്ലുമമ്പും ധരിച്ചുകൊണ്ടു നടക്കുകയും പള്ളിവേട്ടയ്ക്കുള്ള സ്ഥലത്തു ചെന്നാൽ ദേവന്റെ പ്രതിപുരുഷനായി ആദ്യം കാണുന്ന മൃഗത്തെ ലക്ഷ്യമാക്കി ശരംപ്രയോഗിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിനു രാജാവുതന്നെ വേണമെന്നായിരുന്നു നിശ്ചയിച്ചിരുന്നതു്. ഇവ മുൻപു നടത്തിയിരുന്ന

ത്തു ചേരമാൻപെരുമാൾതന്നെയായിരുന്നു. അതിനാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രതിനിധിയായ തെക്കുംകൂർരാജാവും അപ്രകാരമെല്ലാം നടത്തിപ്പോന്നിരുന്നു.

അങ്ങിനെയിരുന്ന കാലത്തു തെക്കുംകൂറിൽ മൂപ്പു 'മണികണ്ഠൻ' എന്നു പ്രസിദ്ധനായിരുന്ന രാജാവിനായിത്തീൎന്നു. അദ്ദേഹവും വെണ്ണിമലപ്പെരുമാളുടെ ക്ഷേത്രകാൎയ്യങ്ങളെല്ലാം തന്റെ പൂൎവ്വന്മാർ നടത്തിപ്പോന്നിരുന്നതു പോലെതന്നെ നടത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

വെണ്ണിമലപ്പെരുമാളെ പള്ളിവേട്ടക്കു എഴുന്നള്ളിച്ചുകൊണ്ടുപോകുന്നതു ക്ഷേത്രത്തിൽനിന്നു ഏകദേശം അഞ്ചുനാഴിക തെക്കുപടിഞ്ഞാറു 'നാലുന്നാക്കൽ' എന്ന സ്ഥലത്തായിരുന്നു പതിവു്. മുൻകാലങ്ങളിൽ അവിടം ഒരു വനപ്രദേശമായിരുന്നതിനാൽ അവിടെച്ചെന്നാൽ എന്തെങ്കിലും കാട്ടുമൃഗങ്ങളെക്കാണുക സാധാരണമായിരുന്നു. മണികണ്ഠരാജാവിന്റെ കാലത്തു് ഒരാണ്ടിൽ പള്ളിവേട്ടയ്ക്കെഴുന്നള്ളിച്ചു് അവിടെച്ചെന്നപ്പോൾ ആദ്യം കണ്ടതു് ഒരു പശുവിനെയായിരുന്നു. ഗോഹത്യ മഹാപാപമാണെങ്കിലും ആദ്യം കാണുന്ന മൃഗത്തെ ലക്ഷ്യമാക്കി ശരം പ്രയോഗിച്ചുകൊള്ളണമെന്നാണല്ലോ നിശ്ചയം ചെയ്തിരിക്കുന്നതു്. അതു ദേവകാൎയ്യമാകയാൽ അതിനോബേ് ഭേദപ്പെടുത്തിയാൽ ദേവകോപമുണ്ടായെങ്കിലോ എന്നു ഭയപ്പെട്ടു രാജാവു് ആ പശുവിനെ ലക്ഷ്യമാക്കിത്തന്നെ ശരം പ്രയോഗിച്ചു. ശരമേറ്റു പശു മരണവേദനയോടുകൂടി നിലവിളിച്ചുകൊണ്ടു കുറച്ചുദൂരം വടക്കോട്ടു് ഓടീട്ടു് അവിടെ ഒരു സ്ഥലത്തു വീണു കൈയും

കാലുമടിച്ചു മരിച്ചു. രാജാവിന്ന് ഇതുനിമിത്തം ദുസ്സഹമായ ദുഃഖവും പശ്ചാത്താപവുമുണ്ടായി. അതിനാലദ്ദേഹം ഉത്സവം കഴിഞ്ഞതിൻെറ പിറേറദിവസംതന്നേ ഉഭയകുലപരിശുദ്ധന്മാരും രാഗദ്വേഷാദിരഹിതന്മാരും വേദശാസ്ത്രാദിനിപുണന്മാരുമായ അനേകം മഹാബ്രാഹ്മണരെ വരുത്തി യോഗംകൂട്ടി താൻചെയ്തുപോയ മഹാപാപത്തിന്ന പ്രതിവിധി എന്താണ് ചെയ്യേണ്ടത് എന്നു ചോദിച്ചു. ആ മഹാബ്രാഹ്മണർ എല്ലാവരുംകൂടി ആലോചിച്ചിട്ടു മരിച്ച പശുവിൻെറ ശരീരം ഒരു വൃക്ഷശാഖാഗ്രത്തിങ്കൽ കെട്ടിത്തൂക്കണം. അതിൻെറ നേരെ താഴെയായിട്ടു രാജാവിരിക്കണം. ആ പശുവിൻെറ ശരീരം മുഴുവനും ദ്രവിച്ചു മുറിഞ്ഞു മുറിഞ്ഞു രാജാവിൻെറ തലയിൽ വീഴണം. അതു മുഴുവനും വീണു കഴിയുന്നതുവരെ രാജാവ് അവിടെനിന്നു മാറരുത്. മുഴുവനും വീണുകഴിഞ്ഞാൽപ്പിന്നെ ആ പശു വീണു മരിച്ചസ്ഥലത്ത് ഒരു ക്ഷേത്രം പണിയിച്ചു വിഷ്ണുപ്രതിഷ്ഠ കഴിപ്പിക്കണം. അവിടെ പൂജാദികളും മററും എന്നും ശരിയായി നടത്തത്തക്കവണ്ണം വേണ്ടുന്ന വസ്തുവകകൾ ആ ദേവസ്വത്തിലേക്കു പതിച്ചുകൊടുത്തിട്ടു പോയി ഗംഗാസ്നാനവും സേതുസ്നാനവും നടത്തണം. ഇത്രയും ചെയ്താൽ ഈ മഹാപാപം തീരും എന്നു വിധിച്ചു. മണികണ്ഠരാജാവു ബ്രാഹ്മണവിധിപ്രകാരം ക്ഷേത്രംപണിയും പ്രതിഷ്ഠയും കഴിപ്പിച്ചതിൻെറ ശേഷം ഈ വിഷ്ണുക്ഷേത്രം തൻെറ ഒരു സ്മാരകമായിരിക്കണമെന്നു നിശ്ചയിച്ച് അതിന്നു 'മണികണ്ഠപുരം' എന്നു പേരിട്ടു. ആ ക്ഷേത്രത്തി

ന്ന് ഇപ്പോഴും പറഞ്ഞുവരുന്ന പേർ അതുതന്നെയാണ്.

അനന്തരം മണികണ്ഠരാജാവു തീർത്ഥസ്ഥാനത്തിനായി യാത്രയായ സമയം തന്റെ ഗുരുനാഥനായ ചിത്രകൂടത്തിൽപ്പിഷാരടിയുടെ അടുക്കൽച്ചെന്നു, "ഞാൻ ഗംഗാസ്നാനത്തിനായി പോകുന്നു. ഗംഗാസ്നാനവും സേതുസ്നാനവും കഴിഞ്ഞാൽ എവിടെയെങ്കിലും ഒരു പുണ്യസ്ഥലത്തു താമസിച്ച് ആയുശ്ശേഷത്തെ നയിക്കേണമെന്നല്ലാതെ ഇങ്ങോട്ടു മടങ്ങിവരണമെന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല. വെണ്ണിമലക്ഷേത്രത്തിന്മേലുള്ള അധികാരം മേലാൽ നമ്മുടെ കുടുംബത്തിലേക്ക് ആവശ്യമില്ലെന്നാണ് ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നത്. അതിനാൽ ആ ക്ഷേത്രത്തിന്മേൽ എനിക്കും എന്റെ കുടുംബത്തേക്കുമുള്ള സകലാധികാരങ്ങളും അവകാശങ്ങളും കർത്തവ്യങ്ങളുമെല്ലാം എന്റെ ഗുരുനാഥനായ അവിടേക്കു ഞാൻ പൂർണ്ണസമ്മതത്തോടുകൂടി ഒഴിഞ്ഞുതന്നിരിക്കുന്നു. ദേവസ്വകാര്യങ്ങളെല്ലാം എന്റെ പൂർവ്വന്മാരും ഞാനും നടത്തിവന്നിരുന്നതുപോലെ അവിടുന്നും അവിടുത്തെ അനന്തരവരും സമുദായവും കൂടിച്ചേർന്നു നടത്തിക്കൊള്ളുമെന്നു ഞാൻ പൂർണ്ണമായി വിശ്വസിക്കുന്നു. അവിടേക്കു ദേവസ്വത്തിലുള്ള സ്ഥാനത്തിന്റെ പേരു 'കോയിമ്മ' എന്നായിരിക്കട്ടെ. ഈ സ്ഥാനം അവിടുത്തെ കുടുംബത്തിൽ അന്നന്നു മൂപ്പായിട്ടുള്ളവർക്കായിരിക്കുന്നതാണ്" എന്നു പറഞ്ഞു വന്ദിച്ചു ഗുരുനാഥന്റെ അനുഗ്രഹവും വാങ്ങിക്കൊണ്ട് അദ്ദേഹം ഉടൻതന്നെ പോകുകയും ചെയ്തു.

മണികണ്ഠരാജാവ് ഏതാനും ദിവസത്തെ വഴി വടക്കോട്ടു പോയതിന്റെ ശേഷം ഒരു ദിവസം രാത്രിയിൽ

അദ്ദേഹം ഒരു സത്രത്തിലെത്തി കിടന്നു. ആ സമയം വഴിപോക്കരായ ചില ബ്രാഹ്മണരും അവിടെ വന്നുകൂടി. അവർ തമ്മിലുള്ള സംഭാഷണത്തിൽ ഒരു ബ്രാഹ്മണൻ ശേഷമുണ്ടായിരുന്നവരോടു "തെക്കുംകൂറിൽ മൂപ്പായിരുന്ന മണികണ്ഠരാജാവു് ഒരു ഗോഹത്യ ചെയ്തുപോകയാൽ തദ്ദോഷപരിഹാരാർത്ഥം മഹാബ്രാഹ്മണവിധിപ്രകാരം ഒരു ക്ഷേത്രം പണിയിച്ചു വിഷ്ണുപ്രതിഷ്ഠയും കഴിപ്പിച്ചിട്ടു് അദ്ദേഹം തീർത്ഥസ്നാനത്തിനായിട്ടു പോയി. ക്ഷേത്രം വളരെ രസികനായി. പക്ഷേ അവിടെച്ചെല്ലുന്നവർക്കു കുളിക്കണമെങ്കിൽ വേറെ വല്ലിടത്തും പോകണം. രാജാവു് അവിടെ ഇത്രയുമൊക്കെ ചെയ്ത സ്ഥിതിക്കു് ഒരു ജലാശയംകൂടി ഉണ്ടാക്കിക്കേണ്ടതായിരുന്നു. അതു ചെയ്യാഞ്ഞതു വലിയ മോശമായി. ഒരു ക്ഷേത്രമുണ്ടായാൽ അതിന്നടുത്തു് ഒരു കുളവുമുണ്ടായിരിക്കേണ്ടത്യാവശ്യമാണു്. കുളമുണ്ടായാൽ ബ്രാഹ്മണർ കുളിച്ചു സന്ധ്യാവന്ദനം കഴിക്കുകയും പശുക്കളിറങ്ങി വെള്ളം കുടിക്കുകയും ചെയ്യുമല്ലോ. അതും പാപശാന്തിക്കു കൊള്ളാവുന്നതായിരുന്നു. അക്കാര്യം പറയാൻ ആ മഹാബ്രാഹ്മണർക്കും ചെയ്യാൻ രാജാവിനും തോന്നാഞ്ഞതു് എന്താണാവോ?" എന്നു പറഞ്ഞു. ബ്രാഹ്മണൻ ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞതു രാജാവവിടെക്കിടക്കുന്നുണ്ടെന്നു് അറിഞ്ഞുകൊണ്ടല്ലായിരുന്നു. എങ്കിലും രാജാവു് അതെല്ലാം കേൾക്കുകയും ഉടനേ എണീറ്റു തെക്കോട്ടു നടന്നുതുടങ്ങുകയും ചെയ്തു. ഏതാനും ദിവസങ്ങൾകൊണ്ടു് അദ്ദേഹം വീണ്ടും മണികണ്ഠപുരത്തു ക്ഷേത്രസന്നിധിയിലെത്തി, അ

വിടെ അമ്പലത്തിന്റെ വടക്കെ നടയിൽ വലിയതായി ട്ടു് ഒരു ചിറ കുഴിപ്പിച്ചു മനുഷ്യർ കുളിക്കാനും കന്നുകാലികൾക്കു വെള്ളം കുടിക്കാനും സൌകൎയ്യപ്പെടത്തക്കവിധത്തിൽ പണിക്കുറ തീൎപ്പിച്ചിട്ടു പിന്നെയും അദ്ദേഹം വടക്കോട്ടുതന്നെ പോയി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിന്നത്തെ കഥയൊന്നും ആൎക്കും അറിവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. മണികണ്ഠരാജാവു ക്ഷേത്രം പണിയിച്ചു പ്രതിഷ്ഠ കഴിപ്പിച്ചതും മററും കൊല്ലം ൯൪൦-ാമാണ്ടിടയ്ക്കാണെന്നുള്ളതിന്നു ചില ലക്ഷ്യങ്ങളും കാണുന്നുണ്ടു്.

ചിത്രകൂടത്തിൽ പ്പിഷാരടിക്കു വെണ്ണിമലക്ഷേത്രത്തിലെ കോയിമ്മസ്ഥാനം കിട്ടിയതിന്റെ ശേഷം അദ്ദേഹം ക്ഷേത്രസമീപത്തുതന്നെ ഒരു ഭവനം പണികഴിപ്പിച്ചു സ്ഥിരവാസം അവിടെയാക്കി. അതിനു മുൻപു് അവർ താമസിച്ചിരുന്നതു മൂവാററുപുഴത്താലൂക്കിലൊരു സ്ഥലത്തായിരുന്നു. ഇവരുടെ ശാഖാകുടുംബങ്ങൾ കിടങ്ങൂർ മുതലായി പല സ്ഥലങ്ങളിൽ ഇപ്പോഴുമുണ്ടു്.

തെക്കുംകൂർരാജാവു ദേവസ്വാധികാരം ഒഴിഞ്ഞുപോയതിന്റെ ശേഷം മേൽപ്പാഴൂർ നമ്പൂരിപ്പാടും തനിക്കു പകരം ഓരോ നമ്പൂരിമാരെ ഓരോ കാലാവധിവെച്ചു സമുദായമായി നിയമിച്ചു കാൎയ്യങ്ങൾ നടത്തിച്ചുതുടങ്ങി. അങ്ങിനെയല്ലാതെ താൻതന്നെ പോയി കാൎയ്യങ്ങൾ നടത്താതെയായി. തെക്കുംകൂർരാജ്യം തിരുവിതാംകൂറിലേയ്ക്കു ഒതുങ്ങിയ കാലം മുതൽ ചിത്രകൂടത്തിൽ പ്പിഷാരടിയുടെ കുടുംബത്തിൽ അന്നന്നു മൂപ്പായിട്ടുള്ളവരെ മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സിലെ കല്പനപ്രകാരം കോയി

മയായി നിയമിക്കുകയും ആക്കോയിമ്മയും മേൽപ്പുഴൂർ നമ്പൂരിപ്പാട്ടു നിയമിക്കുന്ന സമുദായവുംകൂടി ദേവസ്വകാര്യങ്ങളെല്ലാം അന്വേഷിച്ചു നടത്തുകയും ചെയ്തുതുടങ്ങി. ഇപ്പോഴും അങ്ങിനെതന്നെ നടന്നുവരുന്നു.

വെണ്ണിമലക്ഷേത്രത്തിൽ കൂത്തു വളരെ പ്രധാനമായ ഒരു കാര്യമായിട്ടാണ് ചേരമാൻപെരുമാൾ നിശ്ചയിച്ചിരുന്നതു്. അദ്ദേഹം കേരളരാജ്യം വിട്ടുപോയതിനോടുകൂടിത്തന്നെ അക്കാര്യം അവിടെ വളരെ മോശമായി. പ്രതിദിനം കൂത്തു വേണമെന്നുള്ള ഏർപ്പാട്ട് അദ്ദേഹം പോയതിനോടുകൂടിത്തന്നെ അസ്തമിച്ചു. പിന്നെ ആണ്ടിലൊരിക്കൽ ഒരംഗുലീയാങ്കം കൂത്തും ഉത്സവത്തിൽ ഇരുപത്തെട്ടു ദിവസത്തെ കൂത്തും മാത്രം നടത്തിയിരുന്നു. അതും ചിലപ്പോൾ ചില കാരണങ്ങളാൽ മുടങ്ങുകയും അതിനു പ്രായശ്ചിത്തമായി ഓരോ കൂടിയാട്ടം നടത്തുകയും ചെയ്തിരുന്നു. അങ്ങിനെ പത്തുപതിനഞ്ചു കൂടിയാട്ടംവരെ നടത്തിയിരുന്നതു് ഇതെഴുതുന്ന എനിക്കുതന്നെ ഓർമ്മയുണ്ടെന്നല്ല, പലതും ഞാൻ കണ്ടിട്ടുമുണ്ട്. കൂടിയാട്ടം എന്നാൽ സാധാരണ കൂടിയാട്ടങ്ങൾക്കുള്ളതുപോലെ പുരുഷാർത്ഥങ്ങൾ പറകയും നിർവ്വഹണമാടുകയും മറ്റും അവിടെപ്പതിവില്ല. ഒരു ദിവസംകൊണ്ടു കഴിയാംതക്കവണ്ണം ഏതെങ്കിലും ഒരു നാടകത്തിലെ ഒരങ്കത്തിന്റെ ഒരംശം അഭിനയിക്കുകമാത്രമേ അവിടെ പതിവുള്ളു. ആശ്ചര്യചൂഡാമണി, തപതീസംവരണം മുതലായ ചില നാടകങ്ങളിലെ ദൂതഘടോൽക്കചാങ്കം, ശൂർപ്പണഖാങ്കം, ബാലിവധം മുതലായ ചില ഭാഗങ്ങളു

ണ്ട് അവിടെ അഭിനയിച്ചു കണ്ടിട്ടുള്ളതു്. ഇതിലൊക്കെ ഒന്നോ രണ്ടോ വേഷത്തിലധികം ഉണ്ടായിരിക്കാറില്ല. അവിടെ അഭിനയിക്കുന്ന ശൂർപ്പണഖാങ്കത്തിൽ ശൂർപ്പണഖയുടെയും ശ്രീരാമന്റെയും വേഷം മാത്രമേ പതിവുള്ളു. ലക്ഷ്മണന്റെ വേഷം പതിവില്ല. അങ്ങിനെയായതിനെക്കുറിച്ചു കേട്ടിട്ടുള്ള ഐതിഹ്യം താഴെ ചേർക്കുന്നു.

പണ്ടൊരിക്കൽ ശൂർപ്പണഖാങ്കം അഭിനയിച്ചപ്പോൾ ശൂർപ്പണഖ സീതയുടെ നേരെ പാഞ്ഞടുക്കുന്നതു കണ്ടു ശ്രീരാമൻ ലക്ഷ്മണനെ വിളിച്ചു. അപ്പോൾ ശ്രീകോവിലിനകത്തുനിന്ന് "ഇതാ ഞാൻ വരുന്നു" എന്നു വിളിച്ചുപറഞ്ഞതായി കേൾക്കപ്പെട്ടു. അപ്പോഴേക്കും ലക്ഷ്മണന്റെ വേഷം ധരിച്ചിരുന്നയാൾ പെട്ടെന്ന് അരങ്ങത്തു പ്രവേശിക്കുകയും ശൂർപ്പണഖയുടെ കർണ്ണനാസികാച്ഛേദനം ചെയ്യുകയും ചെയ്തു. അതുകൊണ്ടു ശ്രീകോവിലിനകത്തുനിന്ന് ആരും പുറത്തേക്കു വന്നില്ല. എങ്കിലും പിന്നെയും ശ്രീകോവിലിനകത്തുനിന്ന് "ഇനി മേലാൽ ഇവിടെ എന്റെ വേഷം ആരും ധരിക്കരുതു്" എന്നുംകൂടി വിളിച്ചുപറഞ്ഞതായി കേൾക്കപ്പെട്ടു. പിറ്റേദിവസം കാലത്തു ശാന്തിക്കാരൻ കുളിച്ചുവന്നു നട തുറന്ന് അകത്തു ചെന്നപ്പോൾ ബിംബത്തിന്റെ ഒരു കാൽ മുൻപോട്ടു വെച്ചിരിക്കുന്നതായിക്കണ്ടു. അതു് ഇപ്പോഴും അങ്ങിനെതന്നെയാണിരിക്കുന്നതു്. ഇപ്രകാരമെല്ലാമുണ്ടായ കാലം മുതൽക്കാണ് അവിടെ ലക്ഷ്മണന്റെ വേഷം വേണ്ടെന്നു വെച്ചതു്. അവിടെ പ്രതിഷ്ഠിച്ചിരിക്കുന്നതു സാക്ഷാൽ ലക്ഷ്മണസ്വാമിയെയാണല്ലോ.

മേൽപ്പറഞ്ഞ അത്ഭുതസംഭവങ്ങൾക്കു ശേഷം അവിടെ ശൂൎപ്പണഖാങ്കം അഭിനയിച്ചിരുന്നപ്പോൾ ശൂൎപ്പണഖയുടെ കൎണ്ണനാസികാച്ഛേദനത്തിന്നു ലക്ഷ്മണൻ പ്രവേശിക്കേണ്ടുന്ന ഘട്ടമാകുമ്പോൾ ശൂൎപ്പണഖാവേഷധാരിയായ ചാക്യാർ നടയിൽ ചെന്നുനിന്നു സ്വയമേവ മൂക്കും മുലയുമൊക്കെ ഛേദിച്ചു നിണവുമണിഞ്ഞു അവിടെനിന്നു തുള്ളിയലച്ചു നിലവിളിച്ചുകൊണ്ടു അരങ്ങത്തേയ്ക്കു വരികയായിരുന്നു പതിവു്. സ്വാമി തന്നെ കൎണ്ണനാസികാച്ഛേദനം ചെയ്തുവിട്ടു എന്നാണു് സങ്കല്പം.

ഇപ്രകാരമെല്ലാം മാഹാത്മ്യമേറിയതായ ആ സ്ഥലത്തിന്റെ ഇപ്പോഴത്തെ സ്ഥിതി വിചാരിച്ചാൽ മഹാകഷ്ടമെന്നല്ലാതെ മറ്റൊന്നും പറയാൻ കാണുന്നില്ല. ദേവസ്വാധികാരികളുടെ അജ്ഞതയും അനൈകമത്യവും താന്തോന്നിത്വവുംകൊണ്ടു് ആ ദേവസ്വമിപ്പോൾ ഏകദേശം ശൂന്യപ്രായമായിരിക്കുന്നു എന്നുതന്നെ പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ദേവന്റെ സങ്കേതസ്ഥലവും ഋഷ്യാശ്രമതുല്യവുമായിരുന്ന കോട്ട ആരും വെട്ടിയഴിക്കരുതെന്നായിരുന്നുവല്ലോ പൂൎവ്വനിശ്ചയം. ആ സ്ഥലം മിക്കവാറും ദേവസ്വക്കാർ അന്യന്മാൎക്കു കാണപ്പാട്ടമായി എഴുതിക്കൊടുക്കുകയാൽ ആ സ്ഥലത്തു കുടിയാന്മാർ തെങ്ങു, പിലാവു മുതലായ വൃക്ഷങ്ങൾ വെച്ചുപിടിപ്പിച്ചു് ആദായമെടുത്തുതുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. വേറെയും അനേകം വസ്തുക്കൾ അന്യാധീനപ്പെടുത്തിക്കളഞ്ഞു. ആകപ്പാടെ ദേവസ്വത്തിലേയ്ക്കുള്ള ആദായമിപ്പോൾ മുൻപുണ്ടായിരുന്നതിൽ വളരെക്കുറഞ്ഞുപോയിട്ടുണ്ടു്. എ

ങ്കിലുമവിടെ പൂജയും മററും മുട്ടിയതായി ഇതുവരെ കേട്ടിട്ടില്ല. നാമമാത്രമായിട്ടെങ്കിലും ആണ്ടുതോറും ഉത്സവവും കഴിഞ്ഞുകൂടുന്നുണ്ടു്. ഉത്സവകാലത്തു പത്തു പുള്ളുവയിൽ തീയാട്ടുമാത്രമേ ഇപ്പോളവിടെ ശരിയായി നടക്കുന്നുള്ളു. കൂത്തു് അവിടെയിപ്പോൾ അകപ്പാടെയുള്ള കൂത്തുതന്നെ. ചാക്യാരുടെ ഒരു കൂത്തും അവിടെ ഒരു ദിവസംപോലുമില്ലാതെയായിട്ടു് ഇപ്പോൾ ഏകദേശം പന്തീരാണ്ടു കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

തെക്കുംകൂർ രാജ്യവും ഗോമഹത്യ ചെയ്തതിൽപ്പിന്നെ പള്ളിവേട്ടയ്ക്കു ദൂരസ്ഥലത്തേയ്ക്കു് എഴുന്നള്ളിച്ചുപോകാറില്ല. അക്കാലം മുതൽ ക്ഷേത്രത്തിൽനിന്നു് എഴുന്നള്ളിച്ചു സ്വല്പം പടിഞ്ഞാട്ടുപോയിട്ടു് അവിടെ പള്ളിവേട്ടബലി തൂവുകയും അമ്പിടുകയും ചെയ്താൽ മതിയെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തി. അതിനൊരു സ്ഥലവും നിശ്ചയിച്ചു. ഇപ്പോഴും ആ സ്ഥലംവരെ എഴുന്നള്ളിച്ചുപോയി അവിടെ ബലിതൂവുകയാണു് പതിവു്. ഇവിടെ പള്ളിവേട്ടബലി തന്ത്രി തൂവിക്കഴിഞ്ഞാൽ മഴവഞ്ചേരി മൂത്തപണിക്കരും തറുടുത്തു് ഉത്തരീയവുമിട്ടുവന്നു കൈകൊട്ടുകയും പൂപ്പാലികയുമെടുത്തു തൂവണം എന്നൊരു ചട്ടം ചേരമാൻപെരുമാൾ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ളതാണു്. അതും ഇപ്പോഴും നടന്നുവരുന്നുണ്ടു്. ഈ ബലി തൂവാനുള്ള മന്ത്രം പണിക്കർക്കു തന്ത്രിയാണു് ഉപദേശിച്ചുകൊടുക്കേണ്ടതു്. അതു മൂത്തപണിക്കരേയല്ലാതെ മററാരേയും ഗ്രഹിപ്പിക്കാറില്ല. തന്ത്രിയല്ലാതെ മററാരും ഉപദേശിക്കാറുമില്ല. ഒരു മൂത്തപണിക്കർ കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നത്തെ മൂത്തപണിക്കർക്കു ഉ

പദേശിച്ചുകൊടുക്കും. അങ്ങിനെയാണ് ഇപ്പോഴും നടന്നുവരുന്നത്.

ഇതുകൂടാതെ ആ ക്ഷേത്രത്തിൽ വിശേഷവിധിയായി ഒരു പതിവുകൂടിയുണ്ട്. ചേരമാൻപെരുമാൾ വെണ്ണിമലെത്താമസിച്ചിരുന്ന കാലത്തു ദേവനെ ശീവേലിക്കും മററും പുറത്തെഴുന്നള്ളിക്കുന്ന സമയങ്ങളിൽ എഴുന്നള്ളത്തിന്റെ പിന്നാലെ അദ്ദേഹവുംകൂടി നടക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. അപ്പോൾ മഴവഞ്ചേരിപ്പണിക്കർ മുതലായ മൂന്നുവീട്ടിൽ നായന്മാരുടെ കുടുംബങ്ങളിലെ ഓരോ സ്ത്രീകൾ ഓരോ കുത്തുവിളക്കെടുത്തുകൊണ്ടു പെരുമാളുടെ മുമ്പിലും നടക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. ചേരമാൻപെരുമാൾ ഇവിടം വിട്ടുപോയിട്ടും ആ സ്ത്രീകൾ ദേവനെയെഴുന്നള്ളിക്കുന്നതിന്റെ പിന്നാലെ കുത്തുവിളക്കെടുത്തുകൊണ്ടു നടക്കുകയെന്നുള്ള പതിവു വേണ്ടെന്നുവെച്ചില്ല. ദേവന്റെ പിന്നിൽ ചേരമാൻപെരുമാളിപ്പോഴുമുണ്ടെന്നാണ് സങ്കല്പം.

ഈ ദേവസ്വം നാമാവശേഷമായിപ്പോകാതെ യഥാപൂർവ്വം പുഷ്ടിപ്പെടുത്തുന്നതിനു കോയിമ്മയും സമുദായവും സ്ഥാനികളായ നായന്മാരും യോജിച്ച് ഐകമത്യത്തോടും ഈശ്വരവിചാരത്തോടും നല്ല മനസ്സോടുംകൂടി മനഃപൂർവ്വം ശ്രമിച്ചാൽ കാലക്രമേണ അതു സാധിക്കാവുന്നതാണ്. വെണ്ണിമലപ്പെരുമാൾതന്നെ അവർക്കതിനു നല്ല മനസ്സുണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കട്ടെ.

൭. തിരുനക്കരക്ഷേത്രം.

തിരുവിതാംകൂറിൽ കോട്ടയം പട്ടണത്തിന്റെ മദ്ധ്യഭാഗത്തുള്ള തിരുനക്കരക്ഷേത്രത്തെപ്പററി പലരും കേട്ടിരിക്കാനിടയുണ്ടു്. അവിടത്തെ സ്വയംഭൂവായ ശിവനേയും കാളയേയും പററിയുള്ള ഐതിഹ്യങ്ങൾ വായനക്കാൎക്കു രസാവഹങ്ങളായിരിക്കുമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു.

പണ്ടൊരു തെക്കുംകൂർ രാജാവിനു തൃശ്ശിവപേരൂർ വടക്കുന്നാഥക്ഷേത്രത്തിൽ തിരുമുൽഭജനം (മാസംതോറും തൊഴുക) പതിവുണ്ടായിരുന്നു. ഒരു മാസത്തിന്റെ അവസാനദിവസം അവിടെയെത്തിയാൽ അന്നും പിറേറദിവസവുമായി രണ്ടുമാസത്തെ തൊഴുകകഴിച്ചു പോരാമല്ലോ. അങ്ങിനെയാകുമ്പോൾ ആണ്ടിൽ ആറു യാത്രകൊണ്ടു കഴിക്കാമല്ലോ എന്നു വിചാരിച്ചു് ആ തമ്പുരാൻ അപ്രകാരമാണ് അതു നടത്തിപ്പോന്നതു്. അങ്ങിനെ വളരെക്കാലം അദ്ദേഹം അതു മുടക്കംകൂടാതെ നടത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നു. കാലക്രമേണ ആ തമ്പുരാനു പ്രായാധിക്യവും രോഗപീഡകളും നിമിത്തം അന്യദേശസഞ്ചാരം ദുസ്സാധമായിത്തീൎന്നു. പരസഹായം കൂടാതെ ഒന്നും ചെയ്യാൻ ശക്തനല്ലാതെയായിട്ടും ഈശ്വരഭക്തനായ അവിടക്കു തൃശ്ശിവപേരൂർ വടക്കുന്നാഥക്ഷേത്രത്തിലെ തിരുമുൽഭജനം മുടക്കുന്നതിനു ധൈര്യമുണ്ടായില്ല.

അങ്ങിനെയിരിക്കുമ്പോൾ ഒരിക്കൽ ഒരു മാസാന്ത്യദിവസം തമ്പുരാൻ പരിവാരസമേതം തൃശ്ശിവപേരൂര

ത്തി. വളരെ പ്രയാസപ്പെട്ട് ഒരുവിധം കുളി കഴിച്ചു പരസഹായത്തോടുകൂടി വടക്കുന്നാഥന്റെ നടയിൽച്ചെന്നു തൊഴുതുകൊണ്ട്, "അല്ലയോ ഭക്തവത്സലനായ ഭഗവാനെ! എന്റെ ഈ നിയമം മുടങ്ങീട്ടു ജീവിച്ചിരിക്കുകയെന്നുള്ളതു് എനിക്കു വളരെ സങ്കടമാണ്. ഇവിടെ വന്നു ദർശനം കഴിച്ചുപോകാൻ ഞാൻ ശക്തനല്ലാതെയും തീർന്നിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ കഴിയുന്നതും വേഗത്തിൽ എന്നെ അവിടുത്തെ തൃപ്പാദാരവിന്ദങ്ങളിൽ ചേർത്തുകൊള്ളണെ" എന്നു പ്രാർത്ഥിച്ചു. അന്ന് അത്താഴം കഴിഞ്ഞു തമ്പുരാൻ കിടന്നുറങ്ങിയ സമയം ആരോ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുക്കൽച്ചെന്ന്, "ഇനി എന്നെ കാണാനായി ഇങ്ങോട്ടുവന്നു ബുദ്ധിമുട്ടണമെന്നില്ല. ഞാൻ നാകർക്കണിൽ വന്നേക്കാം. എന്റെ പുരോഭാഗത്ത് എന്റെ വൃഷഭനും പശ്ചാൽഭാഗത്ത് ഒരു വെളുത്ത ചെത്തിയും കാണപ്പെടും" എന്നു പറഞ്ഞതായിത്തോന്നി. ഉടനെ തമ്പുരാൻ കണ്ണുതുറന്നു നോക്കി. അപ്പോൾ ആരെയും കണ്ടില്ല. ഇതു വടക്കുന്നാഥൻതന്നെ തന്നെക്കുറിച്ചു പ്രസാദിച്ചിട്ട് അടുക്കൽവന്ന് അരുളിച്ചെയ്തതാണെന്ന് അദ്ദേഹം വിശ്വസിച്ചുകൊണ്ടു പിന്നെയും കിടന്നുറങ്ങുകയും ചെയ്തു.

പിറ്റേ ദിവസവും പതിവുപോലെ ദേവദർശനവും ഭക്ഷണവും കഴിച്ചു തമ്പുരാൻ തൃശ്ശിവപേരൂർനിന്നു പോന്നു.

മടങ്ങിപ്പോരും വഴി തമ്പുരാൻ വൈക്കത്തു പെരുന്തൃക്കോവിലപ്പനെക്കൂടി തൊഴുതിട്ടു പോരാമെന്നു വിചാ

രിച്ച് അവിടെയിറങ്ങി. തൊഴാനായി അമ്പലത്തിൽ ചെന്നപ്പോൾ താടിയും തലയും വളർത്തി, രുദ്രാക്ഷമാലകളും ഭസ്മവും ധരിച്ച് പരവശനായ ഒരു ബ്രാഹ്മണനെ അവിടെക്കണ്ടിട്ട് അദ്ദേഹം ആരാണെന്നും മറ്റും തമ്പുരാൻ അവിടെയുണ്ടായിരുന്നവരിൽ ചിലരോടു ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ ഒരാൾ "അദ്ദേഹം ഒരു നമ്പൂരിയാണെന്നും ഇല്ലം വൈക്കത്തു തന്നെയാണെന്നും ഇല്ലപ്പേരു 'പേരേപ്പറമ്പ്' എന്നാണെന്നും ദാരിദ്ര്യദുഃഖം സഹിക്കാൻ വയ്യാതെയായിട്ട് വൈക്കത്തപ്പനെ സേവിക്കയാണെന്നും സംവത്സരഭജനം കഴിഞ്ഞിട്ട് രണ്ടുമൂന്നു ദിവസമായിയെന്നും അദ്ദേഹത്തിന് നിത്യവൃത്തിക്കു തന്നെ യാതൊന്നുമില്ലെന്നു തന്നെയല്ല, നാലഞ്ചു പെൺകിടാങ്ങളെ വേളികഴിച്ചു കൊടുക്കാൻ വൈകിയിരിക്കുന്നുണ്ടെ"ന്നും മറ്റുമുള്ള വിവരം തമ്പുരാനെ ഗ്രഹിപ്പിക്കയും ചെയ്തു. അതു കേട്ട് തമ്പുരാൻ ആ നമ്പൂരിയെ അടുക്കൽ വിളിച്ച്, "എന്റെ കൂടെ പോരാമെങ്കിൽ ഒന്നോ രണ്ടോ പെൺകൊടയ്ക്കു വേണ്ടുന്ന വക ഉണ്ടാക്കിത്തന്നയക്കാം" എന്നു പറഞ്ഞു. അതു കേട്ട് ഏറ്റവും സന്തുഷ്ടമാനസനായി ഭവിച്ച നമ്പൂരി "കല്പനപോലെ ചെയ്യാം" എന്നു പറയുകയും തമ്പുരാൻ പോന്നപ്പോൾ ഒരുമിച്ച് പോരികയും ചെയ്തു.

അന്നു തെക്കുംകൂർ രാജാക്കന്മാർക്ക് രാജ്യവാഴ്ചയുള്ള കാലമായിരുന്നു. അവരുടെ രാജധാനി അന്ന് ഇപ്പോൾ തിരുനക്കരക്ഷേത്രമിരിക്കുന്ന സ്ഥലത്തുനിന്ന് ഒരു നാഴിക വടക്കു മാറി 'തളിയിൽ' എന്ന സ്ഥലത്തായിരുന്നു.

അതിനാൽ ചേരേപ്പറമ്പു നമ്പൂരി തെക്കുംകൂർ രാജാവിനോടുകൂടി അവിടെ വന്നു താമസിച്ചു.

അങ്ങിനെ താമസിച്ചിരുന്ന കാലത്തു ചേരേപ്പറമ്പു നമ്പൂരി ഒരു ദിവസം തമ്പുരാന്റെ അടുക്കൽ അറിയിച്ചുംകൊണ്ടു തിരുനക്കരെ സ്വാമിയാരുമഠത്തിലേക്കു പോന്നു. സ്വാമിയാരെക്കണ്ടു തന്റെ സ്ഥിതി അറിയിച്ചാൽ വല്ലതും സഹായമുണ്ടായെങ്കിലോ എന്നു വിചാരിച്ചാണ് നമ്പൂരി പോന്നത്. അപ്രകാരം അദ്ദേഹം സ്വാമിയാരെക്കണ്ടു വിവരമറിയിക്കുകയും ചാതുർമ്മാസ്യം അടുത്തിരിക്കുന്നതിനാൽ നമ്പൂരി അതു കഴിഞ്ഞിട്ടു പോയാൽ മതിയെന്നും വല്ലതും സ്വല്പമായിട്ടെങ്കിലും സഹായിക്കാമെന്നും സ്വാമിയാർ അരുളിച്ചെയ്യുകയും ചെയ്തു. അതിനാൽ നമ്പൂരി അവിടെ താമസിച്ചു.

ഇപ്പോൾ തിരുനക്കരക്ഷേത്രമിരിക്കുന്ന സ്ഥലം അന്നു വെറും കാടായിട്ടു കിടക്കുകയായിരുന്നു. "നക്കരക്കുന്ന്" എന്നാണ് ആ സ്ഥലത്തിന് അന്നു പേരു പറഞ്ഞുവന്നിരുന്നത്. അവിടെ ദേവസാന്നിദ്ധ്യവും ക്ഷേത്രവുമുണ്ടായതിന്റെ ശേഷമാണ് നക്കര തിരുനക്കരയായത്. നക്കർതന്നെ 'നൽക്കര' ലോപിച്ചുണ്ടായതുമാണ്. സ്വാമിയാർമഠത്തിലെ ഭൃത്യന്മാർ ആ കുന്നിൻപുറത്തു ചേന, ചേമ്പു മുതലായവ കൃഷിചെയ്യുക പതിവായിരുന്നു. ചാതുർമ്മാസ്യം കഴിയുന്ന ദിവസം സ്വാമിയാർമഠത്തിൽ ചുരുക്കത്തിലൊരു സദ്യ പതിവുള്ളതിനാൽ അന്നു രാവിലെ ആ വാലിയക്കാരിൽ രണ്ടു പേർ ചേന പറിക്കാനായിച്ചെന്നു് ഒരു മൺവെട്ടി (തൂമ്പാ) എ-

ടത്തു് ഒന്നു വെട്ടിയപ്പോൾ അവിടെനിന്നു രക്തപ്രവാഹമുണ്ടാവുകയും അതു കണ്ടു് അവർ ഭയപ്പെട്ടു് ഓടിച്ചെന്നു വിവരം സ്വാമിയാരുടെ അടുക്കൽ അറിയിക്കുകയും ചെയ്തു. സ്വാമിയാർ അതു കേട്ടു് അവിടെച്ചെന്നു മണ്ണു മാററിച്ചു നോക്കിയപ്പോൾ അവിടെ ഒരു ശിവലിംഗം മുളച്ചിരിക്കുന്നതായിക്കണ്ടു. ഇങ്ങിനെ സ്വയംഭൂവായിട്ടുള്ള ബിംബം കണ്ടാൽ ഉടനെ നിവേദ്യം കഴിപ്പിക്കാഞ്ഞാൽ അതു മറഞ്ഞുപോകുമെന്നുള്ളതിനാൽ സ്വാമിയാർ, സ്വാമിയാർമഠത്തിൽനിന്നുതന്നെ ഉണക്കലരി, പൂവു് മുതലായ സാധനങ്ങൾ വരുത്തി വേഴപ്പറമ്പു നമ്പൂരിയെക്കൊണ്ടു നിവേദ്യം വെപ്പിച്ചു് ഉടനെ ഒരു പൂജ കഴിപ്പിച്ചു. അതിന്റെ ശേഷം സ്വാമിയാർ ഈ വിവരം തെക്കുംകൂർ രാജാവിന്റെ അടുക്കൽ എഴുതിയയച്ചു് അറിയിക്കുകയും ചെയ്തു.

ഈ വർത്തമാനം കേട്ടപ്പോൾ തനിക്കു തൃശ്ശിവപേരൂർ വെച്ചുണ്ടായ സ്വപ്നം ശരിയായല്ലോ എന്നു വിചാരിച്ചു തെക്കുംകൂർ രാജാവിനു വളരെ സന്തോഷമുണ്ടാവുകയും അദ്ദേഹം ഉടനെ നക്കരക്കുന്നിലെത്തുകയും ചെയ്തു. തമ്പുരാൻ വന്നു നോക്കിയപ്പോൾ ശിവലിംഗവും അതിന്റെ മുൻവശത്തായി ഒരു വൃഷഭനും പിൻവശത്തു സ്വല്പം വടക്കോട്ടു മാറി വായുകോണിലായി ഒരു വെളുത്ത ചെത്തിയും മുളച്ചിരിക്കുന്നതായിക്കാണുകയും ഇതു തൃശ്ശിവപേരൂർ വടക്കുന്നാഥൻ ഇതുകൊണ്ടുതന്നെയാണെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു.

പിന്നെ തെക്കുംകൂർ രാജാവു് അവിടെ നാലു ഗോപുരങ്ങളും മാളികയായിട്ടും കൂത്തമ്പലം മുതലായവയോടുകൂടിയും ഒരു മഹാക്ഷേത്രത്തിനു വേണ്ടുന്ന ലക്ഷണങ്ങളെല്ലാമൊപ്പിച്ചു് അമ്പലംപണി കഴിപ്പിക്കുകയും നിത്യനിദാനം, മാസവിശേഷം, ആട്ടവിശേഷം മുതലായ വകകളെല്ലാം വേണ്ടുന്ന വസ്തുവകകൾ ദേവസ്വം വകയായി തിരിച്ചു വെയ്ക്കുകയും ചെയ്തു. അതിൻപ്രകാരം അവിടെ പ്രതിദിനം അഞ്ചു പൂജ, മൂന്നു ശീവേലി, നവകം, പഞ്ചഗവ്യം മുതലായവയും ആണ്ടിൽ തുലാം, മീനം, മിഥുനം ഈ മാസങ്ങളിലായി മൂന്നുത്സവങ്ങളും പതിവായിത്തീർന്നു. ഒരു മഹാക്ഷേത്രത്തിൽ വേണ്ടുന്നവയെല്ലാം ഈ ക്ഷേത്രത്തിലും ആ തമ്പുരാനേർപ്പെടുത്തി. അങ്ങിനെ തിരുനക്കരക്ഷേത്രം പ്രസിദ്ധമായിത്തീരുകയും ചെയ്തു. അവിടെ ചേരപ്പുറമ്പു നമ്പൂരിയെത്തന്നെ ശാന്തിക്കാരനാക്കി. ചെങ്ങഴശ്ശേരി, പുന്നശ്ശേരി ഇങ്ങിനെ രണ്ടില്ലങ്ങളിലുള്ള മൂത്തതിന്മാരെ ദേവന്റെ പരിചാരകപ്രവൃത്തികൾക്കും സ്വാമിയാർമഠത്തിലെ വാലിയക്കാരായിരുന്ന നെടുമങ്ങാടൻ, പാലക്കോടൻ എന്നവരുടെ തറവാട്ടേയ്ക്കു ക്ഷേത്രത്തിൽ വിളക്കെടുപ്പും നെല്ലുകുത്തും നടത്തുന്നതിനുള്ള സ്ഥാനം കൊടുത്തു് അവരെ ആ വകയ്ക്കും നിയമിക്കുകയും ചെയ്തു.

ഇത്രയുമൊക്കെക്കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഈ ദിക്കുകാർക്കു് ഒരു വലിയ ഉപദ്രവം നേരിട്ടു. തിരുനക്കരദേശത്തും അടുത്ത പ്രദേശങ്ങളിലും എന്നല്ല, സസ്യാദികളൊ കൃഷിചെയ്താൽ എല്ലാം രാത്രികാലങ്ങളിൽ ഒരു വെള്ളക്കാള

വന്നു വേലി പൊളിച്ച് അകത്തു കടന്നു തിന്നുനശിപ്പിച്ചു തുടങ്ങി. ഈ കാള ആരുടെയാണെന്നും എവിടെനിന്നു വരുന്നുവെന്നും എങ്ങോട്ടു പോകുന്നുവെന്നും ഒന്നും നിശ്ചയമില്ല. അവനെ പിടിക്കാൻ കിട്ടുകയുമില്ല. നല്ല നിലാവുള്ള കാലത്തു ദൂരെനിന്നു നോക്കിയാൽ അവൻ നിന്നു തിന്നുന്നതു കാണാം. ആളുകൾ അടുത്തു ചെല്ലുമ്പോൾ എങ്ങിനെയോ അവൻ ചാടിപ്പോകുകയും. ഇങ്ങിനെയായിട്ടു ജനങ്ങൾ വളരെ കഷ്ടപ്പെട്ടു.

ഇങ്ങിനെയിരിക്കുമ്പോൾ ഒരു ദിവസം രാത്രിയിൽ നല്ല നിലാവുള്ള കാലത്തു തിരുനക്കരെനിന്ന് ഏകദേശം രണ്ടുനാഴിക പടിഞ്ഞാറു 'വേളൂർ' എന്ന ദേശത്ത് ഒരു കണ്ടത്തിൽവെച്ച് ഒരു പറയൻ ഈ കാളയെ കല്ലുകൊണ്ടെറിയുകയും മറ്റും ചെയ്തു. ആ രാത്രിയിൽ തന്നെ ഒരു കാള തന്റെ അടുക്കൽ വന്ന് "എന്റെ ദേവന്നു വേണ്ടതെല്ലാം പതിവുവെച്ചല്ലോ. എനിക്കെന്താണ് പതിവൊന്നും വെക്കാത്തതു? ഞാൻ ആ ദേവന്റെ വാഹനമാണല്ലോ. ഞാൻ കണ്ടവരുടെ വിളവുകൾ കട്ടുതിന്നു കാലം കഴിക്കേണ്ടതായിവന്നല്ലോ. അതു നിമിത്തം ഞാനിന്ന് ഒരു പറയന്റെ ഏറുകൊള്ളേണ്ടതായിട്ടും വന്നു. ഇതു വലിയ സങ്കടംതന്നെ" എന്നു പറഞ്ഞതായി തെക്കുംകൂർ രാജാവിന് ഒരു സ്വപ്നമുണ്ടായി. ഇതിനെക്കുറിച്ചു തമ്പുരാൻ പ്രശ്നംവെപ്പിച്ചു നോക്കിച്ചപ്പോൾ സ്വപ്നത്തിൽക്കാണപ്പെട്ട കാള തിരുനക്കരത്തേവരുടെ കാളതന്നെയാണെന്നും അതിനുകൂടി പതിവായി നിവേദ്യത്തിന് ഒരു വക ചേർക്കേണ്ടതാണെന്നും

വിധിക്കുകയും കാളയെ വേളൂരുവെച്ച് ഒരു പറയൻ കല്ലെടുത്തെറിഞ്ഞ വിവരം അറിയുകയും ചെയ്കയാൽ തമ്പുരാൻ, വെളൂർവെച്ച് കാള ഏതു നിലത്തിൽനിന്ന് തിന്നപ്പോൾ ഏറുകൊണ്ടുവോ ആ നിലം ആ വൃഷഭൻെറ നിവേദ്യം വകക്കായി ദേവസ്വത്തിലേക്കു വിട്ടുകൊടുത്തു. ആ നിലത്തിന് ഇപ്പോഴും 'കാളക്കണ്ടം' എന്നാണ് പേരു പറഞ്ഞുവരുന്നത്. ഇപ്രകാരം ആ തെക്കുംകൂർ രാജാവു തിരുനക്കരക്ഷേത്രത്തിനു വേണ്ടുന്ന പുഷ്ടികളെല്ലാം വരുത്തുകയും അവിടെ തൻെറ തിങ്ങൾ ബ് ഭജനം നിർവിഘ്നമായി നടത്തിക്കൊണ്ടുതന്നെയിരിക്കുകയും അതിനു മുടക്കംവരാതെ അദ്ദേഹം ചരമഗതിയെ പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തു.

തിരുനക്കരദ്ദേവൻെറ ചൈതന്യവും പ്രസിദ്ധിയും അസാമാന്യമായി വർദ്ധിക്കുകയാൽ അവിടെ അവസാനമില്ലാതെ വഴിപാടുകളും വന്നുതുടങ്ങി. പ്രതിദിനം അഞ്ചുമാറും ചതുശ്ശതവും എട്ടും പത്തും പന്തിരുനാഴിയും മറ്റുമുണ്ടായിത്തുടങ്ങിയതിനാൽ ശാന്തിക്കു തന്നെക്കൊണ്ടു മതിയാകാതെ വരികയാൽ പേരേപ്പറമ്പു നമ്പൂരി തിരുനക്കരെനിന്നു മൂന്നു നാഴിക കിഴക്കു 'മാങ്ങാനം' എന്ന ദേശത്തുള്ള 'മേടിപ്പള്ളി' എന്നില്ലപ്പേരായ ഒരു നമ്പൂരിയെക്കൂടി കീഴ്ശ്ശാന്തിയായിവെച്ചു. അങ്ങിനെ അവർ രണ്ടുപേരുംകൂടി കുറച്ചുകാലം ശാന്തി നടത്തിയപ്പോഴേയ്ക്കും അതുകൊണ്ടുണ്ടായ സമ്പാദ്യം നിമിത്തം പേരേപ്പറമ്പു നമ്പൂരിയുടെ ദാരിദ്ര്യം അശേഷം നീങ്ങുകയും അദ്ദേഹം നല്ല സമ്പന്നനായിത്തീരുകയും ചെയ്തു. അ

തിന്നാൽ അദ്ദേഹം ശാന്തി മടിപ്പള്ളിനമ്പൂരിയെത്തന്നെ ഏല്പിച്ചിട്ടു വൈക്കത്തുതന്നെ സ്ഥിരതാമസമാക്കുകയും ചെയ്തു. എങ്കിലും ആ ഇല്ലത്തുനിന്നു് ഒരാൾ മാസത്തിലൊരിക്കൽ തിരുനക്കരെ വന്നു ഒരു ദിവസം ഒരു പന്തീരടിപ്പൂജ കഴിക്കുക പതിവാണു്. അതിപ്പോഴും നടത്തിവരുന്നുമുണ്ടു്.

മടിപ്പള്ളിനമ്പൂരി ശാന്തി കഴിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന കാലത്തും മുൻപതിവനുസരിച്ചു ശീവേലികൾക്കു് എഴുന്നള്ളിക്കുക മൂത്തതിന്മാരായിരുന്നു. എന്തോ കാരണവശാൽ തെക്കുംകൂർ രാജാവിനു് ഒരു മൂത്തതിന്റെ പേരിൽ വിരോധം ജനിക്കയാൽ ആ മൂത്തതിനെ വെടിവെച്ചു കൊന്നുകളയുന്നതിനു രാജഭടന്മാർക്കു കല്പന കൊടുത്തു്. അവർ മൂത്തതെന്നു വിചാരിച്ചു മടിപ്പള്ളിനമ്പൂരിയെ വെടിവെച്ചു കൊന്നു. അതിനാൽ ആ നമ്പൂരിയുടെ അന്തർജ്ജനം തിരുനക്കര നടയിൽവെച്ചു പ്രാണത്യാഗം ചെയ്തുകളഞ്ഞു. അതോടുകൂടി ആ നമ്പൂരിയുടെ ഇല്ലം അന്യംനില്ക്കുകയും ചെയ്തു. അന്നു മുതൽ തിരുനക്കര മതിൽക്കകത്തു് അന്തർജ്ജനങ്ങൾ കടന്നുകൂടെന്നും മൂത്തതിന്മാർ എഴുന്നള്ളിച്ചുകൂടെന്നും ഏർപ്പാടു ചെയ്കയും ചെയ്തു. ആ രണ്ടു കൂട്ടരും ഇപ്പോഴും ഇവിടെ പതിവില്ല.

തിരുനക്കരത്തേവന്റെ കാളയ്ക്കു ചില കാലങ്ങളിൽ നീരു (വലിയ കുരു) ഉണ്ടായി പൊട്ടുമെന്നും അതു രാജ്യത്തു വലിയ ആപത്തുണ്ടാകുന്ന കാലങ്ങളിലാണു് പതിവെന്നുമുള്ളതു പ്രസിദ്ധമാണല്ലോ. മഹാരാജാക്കന്മാർ

നാട്ടുമീങ്ങിയതായ 963, 973, 986, 990, 1004, 1022, 1036, 1055 ഈ ആണ്ടുകളിൽ ഈ കുളങ്ങൾ വീണ്ടുകയും പൊട്ടുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നാണ് കേട്ടിട്ടുള്ളത്. ഇങ്ങിനെ വീണ്ടാകുന്ന കാലങ്ങളിൽ ദോഷപരിഹാരാർത്ഥമായി ഈ ക്ഷേത്രത്തിൽ വിശേഷാൽ ച്ചില അടിയന്തിരങ്ങളും പതിവുണ്ട്. ആ വകയ്ക്ക് ആയിരത്തിൽച്ചില്വാനം പണം ചീതമാണ് സക്കാരിൽനിന്നു ചെലവു ചെയ്തു വന്നത്. ജനങ്ങൾക്കു പരിഷ്കാരവും ഈവക സംഗതികളിൽ വിശ്വാസമില്ലായ്കയും വന്നുപോയതുകൊണ്ടോ എന്തോ അടുത്ത കാലങ്ങളിലെങ്ങും വീണ്ടാവുകയും പൊട്ടുകയുമൊന്നും പതിവില്ല. ഇനിയുള്ള കാലത്ത് അതൊന്നുമുണ്ടാകുമെന്നും തോന്നുന്നില്ല.

൭. ശാസ്താംകോട്ട ക്ഷേത്രം

ശാസ്താംകോട്ട തിരുവിതാംകൂറിൽ കുന്നത്തൂർ താലൂക്കിലുൾപ്പെട്ട ഒരു സ്ഥലമാണ്. ഈ സ്ഥലത്തിന്നു ശാസ്താംകോട്ട എന്നു പേരുണ്ടായതിന്റെ കാരണംതന്നെ ആദ്യമേ വിവരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

പന്തളത്തു രാജാക്കന്മാർ പാണ്ഡ്യരാജവംശ്യന്മാരാണെന്നും അവരുടെ കുലപരദേവത ശബരിമലശ്ശാസ്താവാണെന്നുമുള്ളതു സുപ്രസിദ്ധമാണല്ലോ. മുൻകാലങ്ങളിൽ പന്തളത്തു രാജാക്കന്മാരെല്ലാവരും ആണ്ടിലൊരിക്കൽ ശബരിമലെപ്പോയി സ്വാമിദർശനം കഴിക്കുക പതിവുണ്ടായിരുന്നു. ഇപ്പോഴും അവരിൽ ആരെങ്കിലും ക

രാളെങ്കിലും ആണ്ടിലൊരിക്കൽ (മകരസംക്രാന്തിക്കു) ശബരിമലെച്ചെന്നു ദർശനം കഴിക്കണമെന്നു് ഏർപ്പാടുണ്ടു്.

പണ്ടൊരിക്കൽ ഒരു പന്തളത്തു രാജാവു കായംകുളത്തു വന്നു് അവിടത്തെ ഒരു രാജ്ഞിയെ ഭാര്യയായി സ്വീകരിക്കുകയും അവിടെത്തന്നെ താമസം തുടങ്ങുകയും ചെയ്തു. ആ രാജാവും രാജ്ഞിയും പരസ്പരാനുരാഗംനിമിത്തം പിരിഞ്ഞു താമസിക്കുവാൻ അശക്തരായിത്തീരുകയാൽ ആ രാജാവു പന്ത്രണ്ടു കൊല്ലത്തേക്കു പന്തളത്തു പോവുകയോ ശബരിമലെപ്പോയി സ്വാമിദർശനം കഴിക്കുകയോ ചെയ്യാതെ കായംകുളത്തുതന്നെ താമസിച്ചു.

അങ്ങിനെയിരിക്കുമ്പോൾ ഒരു ദിവസം രാത്രിയിൽ പന്തളത്തുരാജാവു് ഉറക്കത്തിൽ "അയ്യോ! കടുവാ വരുന്നേ, പുലി വരുന്നേ" എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു് ഉറക്കെ നിലവിളിച്ചു. അതു കേട്ടു രാജ്ഞി ഉണൎന്നു പേടിച്ചു വിറച്ചുകൊണ്ടു് എന്താണെന്നു ചോദിച്ചപ്പോൾ രാജാവു് "ഒന്നുമില്ല, ഒരു സ്വപ്നം കണ്ടു; അത്രേ ഉള്ളു" എന്നു പറയുകയും വീണ്ടും ഉറങ്ങിത്തുടങ്ങുകയും ചെയ്തു. അപ്രകാരം പിറ്റേദിവസവുമുണ്ടായി. എന്നല്ല, അതു ദിവസംതോറും പതിവായിത്തീൎന്നു. ഇതുനിമിത്തം പേടിച്ചിട്ടു് രാജ്ഞിക്കു രാത്രിയിൽ കിടന്നുറങ്ങാൻ നിവൃത്തിയില്ലാതെയായി. ഈ വിവരം കായംകുളത്തു രാജാവറിയുകയും ഇതിന്റെ ശമനത്തിനായി പല മന്ത്രവാദങ്ങളും ചികിത്സകളും ഈശ്വരസേവാദികളും മറ്റും നടത്തിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇതൊന്നുകൊണ്ടും പന്തളത്തുരാജാവി

ന്റെ സ്വപ്നദർശനത്തിനും നിലവിളിക്കും യാതൊരു ഭേദവുമുണ്ടായില്ല. പ്രത്യുത അതു ക്രമേണ വർദ്ധിച്ചു ദിവസംതോറും അഞ്ചുമാറും എട്ടും പത്തും പ്രാവശ്യം വീതമായിത്തീൎന്നു. അപ്പോൾ രാജ്ഞിക്കു മാത്രമല്ല, രാജമന്ദിരത്തിലാക്കംതന്നെ പേടിച്ചിട്ടു് രാത്രിയിൽ കിടന്നുറങ്ങാൻ നിവൃത്തിയില്ലാതെയായി. അതിനാൽ കായംകുളത്തു രാജാവു് ഒരു ദിവസം തന്റെ ആവുത്തനായ പന്തളത്തു രാജാവിനെ അടുക്കൽ വരുത്തി "ഹേ! അങ്ങയുടെ കൂക്കിവിളിയും കോലാഹലവും കൊണ്ടു് ഇവിടെയാക്കും രാത്രികാലങ്ങളിൽ കിടന്നുറങ്ങാൻ നിവൃത്തിയില്ലാതെയായല്ലോ. അവിടെയ്ക്കു ഭ്രാന്തുണ്ടോ? കടുവാ വരുന്നു, പുലി വരുന്നു, കടുവാ പെററു പുലി പെററു ഇങ്ങിനെ എന്തെല്ലാമസംബന്ധങ്ങളാണു് അവിടുന്നു പറയുന്നതു്? ഈ സ്ഥിതിയിൽ ഇനി ഇവിടെ താമസിക്കണമെന്നില്ല. പന്തളത്തുതന്നെ പോയി താമസിക്കണം; ഈ ഉപദ്രവങ്ങളൊക്കെ ഭേദമായിട്ടു് ഇവിടെ വന്നാൽ മതി" എന്നു പറഞ്ഞു. ഇതു കേട്ടപ്പോൾ പന്തളത്തു രാജാവിനു് അസാമാന്യമായ മനസ്താപമുണ്ടായി. ഒന്നാമതു തന്റെ പ്രാണപ്രിയയായ രാജ്ഞിയെ വിട്ടുപിരിഞ്ഞു താമസിക്കുക എന്നുള്ള കാര്യം അദ്ദേഹത്തിനു പരമസങ്കടമായിട്ടുള്ളതായിരുന്നു. പിന്നെ, കായംകുളത്തു രാജാവിന്റെ വാക്കു സ്വല്പം പുച്ഛരസത്തോടുകൂടിയും ആക്ഷേപമായിട്ടും എന്നാൽ, ഒരുവിധം ശാസനയായിട്ടുമായിരുന്നു. എല്ലാംകൊണ്ടും പന്തളത്തുരാജാവു് അത്യന്തം വിഷണ്ണനായിത്തീൎന്നുവെന്നു പറഞ്ഞാൽ മതിയല്ലോ.

അന്നു രാത്രിയിൽ പന്തളത്തുരാജാവിനു പതിവുള്ളതുകൂടാതെ വിശേഷാൽ ഒരു സ്വപ്നം കൂടെയുണ്ടായി. അതു ഒരു പരദേശബ്രാഹ്മണൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുക്കൽച്ചെന്നു "ഹേ! അവിടുന്നു് ഒട്ടും വിഷാദിക്കേണ്ട. അവിടുന്നു് ഒരു കാൎയ്യം ചെയ്താൽ അവിടേക്കുണ്ടായിരിക്കുന്ന ഉപദ്രവം നീങ്ങി നല്ല സുഖമാവും. അവിടുത്തെ പരദൈവമായ ശബരിമലശ്ശാസ്താവിനെ ദർശനം കഴിച്ചിട്ടു് ഇപ്പോൾ പന്ത്രണ്ടു കൊല്ലമായല്ലോ. അതിനാൽ അവിടെപ്പോയി ഒരു പന്ത്രണ്ടു ദിവസം ആ സ്വാമിയെ ഭജിക്കണം. പിന്നെ തിങ്കളാഴ്ച ഭജനം മുടങ്ങാതെ നടത്തുകയും വേണം; എന്നാൽ മതി, എല്ലാം സുഖമാകും. അങ്ങു സ്വപ്നത്തിൽക്കാണുന്ന കടുവായും പുലിയും ശബരിമലശ്ശാസ്താവിന്റെ നായ്ക്കളാണു്. കായംകുളത്തു രാജാവു് അങ്ങേ ആക്ഷേപിച്ചതിന്റെ ഫലം അദ്ദേഹം അനുഭവിക്കും" എന്നു പറഞ്ഞു എന്നായിരുന്നു. ഇതു കേവലം സ്വപ്നമല്ലെന്നും ശബരിമലശ്ശാസ്താവുതന്നെ തന്റെ അടുക്കൽ എഴുന്നള്ളി അരുളിച്ചെയ്തതാണെന്നും വിശ്വസിച്ചു രാജാവു പിറ്റേദിവസം രാവിലെ വിവരം രാജ്ഞിയെ ഗ്രഹിപ്പിക്കുകയും തനിക്കു പോകുന്നതിനു് അനുവാദം ചോദിക്കുകയും ചെയ്തു. രാജാവിനുണ്ടായിട്ടുള്ള ഉപദ്രവം മാറിയാൽക്കൊള്ളാമെന്നു വളരെ ആഗ്രഹമുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിലും അദ്ദേഹം പിരിഞ്ഞു പോവുകയെന്നുള്ള കാൎയ്യം രാജ്ഞിക്കു് അത്യന്തം സന്താപകരമായിരുന്നു. അതിനാൽ ഭജനം കഴിഞ്ഞാൽ അന്നുതന്നെ തന്റെ അടുക്കൽ എത്തിക്കൊള്ളാമെന്നു സത്യം

ചെയ്യിച്ചിട്ട് അദ്ദേഹം പോയിവരുന്നതിന് ആസാധി
അനുവദിക്കുകയും രാജാവ് അപ്രകാരം ചെയ്തിട്ട് അന്നു
തന്നെ പന്തളത്തേക്കു പോവുകയും ചെയ്തു.

അന്നുമുതൽ കായംകുളത്തുരാജാവിന് ഒരു ചിത്ത
ഭ്രമത്തിന്റെ ലക്ഷണം കണ്ടുതുടങ്ങി. അദ്ദേഹം സദാ
"കടുവാ പെറു, പുലി പെറു; കടുവാ പെറു, പുലി
പെറു" എന്ന് ഉരുവിട്ടുതുടങ്ങുകയും വേറെ യാതൊന്നും
സംസാരിക്കാതെയാവുകയും ചെയ്തു. കുളി, ഭക്ഷണം മു
തലായതുതന്നെ അന്യന്മാരുടെ നിർബ്ബന്ധംകൊണ്ടു വേ
ണ്ടതായിത്തീർന്നു. എന്നാലും അതൊക്കെ പേരിനുമാത്രം
നടത്താമെന്നല്ലാതെ സാമാന്യംപോലെ ഒന്നും ചെയ്യാ
തെയായി. ചില ദിവസങ്ങളിൽ ആരെല്ലാം നിർബ്ബ
ന്ധിച്ചാലും കുളിക്കുകയും ഉണ്ണുകയും ചെയ്യാതെയുമിരു
ന്നു. രാജ്യകാര്യങ്ങളെപ്പററി അദ്ദേഹത്തിനു ചിന്തപോ
ലുമില്ലാതെയായി. അങ്ങോട്ട് എന്തെല്ലാം ചോദിച്ചാ
ലും പറഞ്ഞാലും എല്ലാത്തിനും ഉത്തരം കടുവാ പെറു,
പുലി പെറു എന്നു മാത്രം. ഇതുനിമിത്തം രാജമന്ദിര
ത്തിലുള്ളവരും രാജപുരുഷന്മാരും മാത്രമല്ല; രാജ്യവാസി
കളും ആകപ്പാടെ വ്യാകുലന്മാരായിത്തീർന്നു. അനേകം
മന്ത്രവാദങ്ങളും ചികിത്സകളും മററും ചെയ്യിച്ചുനോക്കി.
ഒന്നുകൊണ്ടും ഒരു ഫലവും കണ്ടില്ല. അതിനാൽ പി
ന്നെ പ്രസിദ്ധന്മാരായ ചില പ്രശ്നക്കാരെ വരുത്തി പ്ര
ശ്നം വെപ്പിച്ചു നോക്കിച്ചപ്പോൾ അവർ ഇതു പന്ത
ളത്തു രാജാവിനെ ആക്ഷേപിച്ചതിനാൽ ശബരിമല
ശ്ശാസ്താവിനുണ്ടായിട്ടുള്ള വിരോധം നിമിത്തം സംഭവി

ച്ചിട്ടുള്ളതാണെന്നും അതിലേക്കു പ്രായശ്ചിത്തമായി നൂറെറാന്നു രാശി ശബരിമലെ കൊടുത്തയച്ചു നടയിലിടുവിക്കുകയും "കടുവാ പെററു, പുലി പെററു" എന്നുള്ള വാക്കുകൾ എന്നും ബ്രാഹ്മണർ സഭയിൽ പ്രയോഗിക്കത്തക്കവണ്ണം ഏർപ്പാടു ചെയ്കയും ചെയ്താൽ ഈ സുഖക്കേടു മാറി രാജാവു പൂർവ്വസ്ഥിതിയെ പ്രാപിക്കുമെന്നും വിധിച്ചു. ഉടനെ നൂറെറാന്നു രാശി കൊടുത്തയച്ചു. ശബരിമലശ്ശാസ്താവിന്റെ നടയിലിടുവിക്കുകയും മേല്പറഞ്ഞ (കടുവാ പെററു, പുലി പെററു എന്നുള്ള) വാക്കുകൾ സംഘക്കളിക്കാരായ നമ്പൂരിമാരെക്കൊണ്ടു സഭയിൽ പ്രയോഗിപ്പിച്ചു തുടങ്ങുകയും കായംകുളത്തുരാജാവു് ഉന്മാദം വിട്ടു പൂർവ്വസ്ഥിതിയെ പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തു. സംഘക്കളിക്കാർ ഇപ്പോഴും—

"കാട്ടിൽക്കിടന്നഞ്ചെട്ടെലി കൂടിക്കടലുഴുതു
കാലത്തിളവിത്തു വിതച്ചപ്പോളടങ്ങും കായ്ച്ചു
തോണ്ടിപ്പറിച്ചപ്പോളുരമുറം നിറക്കേ മാങ്ങാ
തോലു കളഞ്ഞപ്പോളപ്പത്തഞ്ഞൂറു പറങ്കിക്കപ്പൽ
കപ്പൽ വലിച്ചങ്ങു തലമലമുകളിൽക്കെട്ടി
കായംകുളത്തല്ലോ കടുവായും പുലിയും പെററു"

എന്നൊരു പാട്ടു സംഘക്കളിയിൽ ഉപയോഗിച്ചുവരുന്നുണ്ടല്ലോ.

പന്തളത്തുരാജാവു കായംകുളത്തുനിന്നു പോയതിൽ പിന്നെ അദ്ദേഹത്തിനു സ്വപ്നദർശനം മുതലായ ഉപദ്രവങ്ങളൊന്നുമുണ്ടായില്ല. അദ്ദേഹം ഏതാനും ദിവസം സ്വദേശത്തു താമസിച്ചതിന്റെ ശേഷം പരിവാരസമേ

ത്തം ശബരിമലെ എത്തി നവരത്നഖചിതമായ ഒരു പൊൻകിരീടവും വളരെ വിലയേറിയ ഒരു മുത്തുമാലയും നടയ്ക്കു വെച്ചു വന്ദിക്കുകയും ഭക്തിപൂർവ്വം പന്ത്രണ്ടു ദിവസത്തെ ഭജനം നടത്തുകയും ചെയ്തു. പന്ത്രണ്ടാം ദിവസം നാലഞ്ചു നാഴികപ്പുലർച്ചെ രാജാവിന്റെ വയററിൽ ഒരു വേദന തുടങ്ങി. അതിനാൽ അന്നും അദ്ദേഹം അത്താഴം വേണ്ടെന്നു തീർച്ചയാക്കുകയും യഥാകാലം സന്ധ്യാവന്ദനവും സ്വാമിദർശനവും കഴിച്ചു പോയിക്കിടന്നു ഉറങ്ങുകയും ചെയ്തു. അപ്പോൾ ഒരു പരദേശബ്രാഹ്മണൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുക്കൽച്ചെന്നു "ഹേ ഹേ! ഉറക്കമായോ? ഇന്നു രാജ്ഞിയുടെ അടുക്കൽ എത്തിക്കൊള്ളാമെന്നു അങ്ങു ശപഥം ചെയ്തിട്ടില്ലേ? സത്യലംഘനം വിഹിതമാണോ? ഇതാ ഇവിടെ ഒരു കുതിര നില്ക്കുന്നുണ്ട്. ഇതിന്റെ പുറത്തു കയറിപ്പോയാൽ ക്ഷണത്തിൽ രാജ്ഞിയുടെ അടുക്കലെത്താം" എന്നു പറഞ്ഞതായി അദ്ദേഹത്തിനു തോന്നി. ഉടനെ എണീററു പുറത്തു ചെന്നു നോക്കിയപ്പോൾ അവിടെ ഒരു കുതിര നില്ക്കുന്നതു കാണുകയും അദ്ദേഹം അതിന്റെ പുറത്തു കയറി ഓടിച്ചു പോവുകയും ക്ഷണനേരംകൊണ്ടു കായംകുളത്തെത്തുകയും ചെയ്തു. രാജാവു തന്റെ പ്രിയതമയുടെ ശയനഗൃഹദ്വാരത്തിങ്കലെത്തി താഴെയിറങ്ങുകയും ആ കുതിര അന്തർദ്ധാനംചെയ്യുകയും ഒരുമിച്ചു കഴിഞ്ഞു. രാജാവു രാജ്ഞിയുടെ ശയ്യാഗൃഹത്തിങ്കൽച്ചെന്നു വാതിലിൽ മുട്ടി വിളിച്ചു. ഉടനെ രാജ്ഞി വാതിൽ തുറന്നു. ആ സാധ്വി തന്റെ പ്രിയതമന്റെ വരവിനെത്തന്നെ പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുക

യായിരുന്നു. രാജ്ഞിയും അത്താഴമുണ്ടിട്ടില്ലായിരുന്നു. അതിനാൽ രണ്ടു പേരും കൂടിപ്പോയി അത്താഴം കഴിച്ചു വരികയും സുഖമായി കിടന്നുറങ്ങുകയും ചെയ്തു.

പിറ്റേദിവസം രാവിലെ കായംകുളത്തു രാജാവു തന്റെ ആവൃത്തനായ പന്തളത്തു രാജാവു തിരിച്ചുവന്നിരിക്കുന്നതായി അറിഞ്ഞ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുക്കൽച്ചെന്നു വന്ദിച്ചിട്ട "അല്ലയോ മഹാത്മാവേ! ഞാൻ അജ്ഞതമൂലം പറഞ്ഞുപോയിട്ടുള്ളതെല്ലാം അവിടുന്നു സദയം ക്ഷമിക്കുകയും ഇനിയും യഥാപൂർവ്വം സ്ഥിരതാമസം ഇവിടെത്തന്നെ ആക്കുകയും ചെയ്യണം" എന്ന് അപേക്ഷിച്ചു. പന്തളത്തു രാജാവ് അതുകേട്ടു സസന്തോഷം "എനിക്കു ഭവാനോടു യാതൊരു വിരോധവുമില്ല. ക്ഷമായാചനം ചെയ്യത്തക്കവണ്ണം ഭവാൻ യാതൊരപരാധവും ചെയ്തിട്ടുള്ളതായി ഞാനറിയുന്നുമില്ല. ഇനിയും നിവൃത്തിയുള്ളിടത്തോളം കാലം ഇവിടെത്തന്നെ താമസിക്കണമെന്നാണ് ഞാനും വിചാരിക്കുന്നത്" എന്നു പറയുകയും അവിടെത്തന്നെ താമസിച്ചു തുടങ്ങുകയും ചെയ്തു.

അങ്ങിനെ താമസിച്ചിരുന്ന കാലത്ത് ഒരു ദിവസം പന്തളത്തുരാജാവും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രണയിനിയായ രാജ്ഞിയുംകൂടി സ്വൈരസല്ലാപം ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ രാജാവിനു മുമ്പുണ്ടായിരുന്ന സ്വപ്നദർശനത്തെപ്പററിയും ശബരിമലശ്ശാസ്താവിന്റെ മാഹാത്മ്യത്തെക്കുറിച്ചും മററുംകൂടി പ്രസ്താവിക്കയുണ്ടായി. അപ്പോൾ ശബരിമലെ തിങ്കളാഴ്ച ഭജനം (മാസംതോറും ദർശനം) മുടങ്ങാതെ നടത്തണമെന്നു തനിക്കു സ്വപ്നത്തിൽ

ദർശനമുണ്ടായിട്ടുള്ള കഥ രാജാവിനു് ഓർമ്മവന്നു. അടുത്ത മാസത്തിലെന്നല്ല, മാസന്തോറുംതന്നെ ഏതാനും ദിവസം തൻെറ പ്രാണപ്രിയയെ പിരിഞ്ഞുപോകേണ്ടതായിരിക്കുന്നുവല്ലോ എന്നു വിചാരിച്ചു രാജാവിനും ഈ വിവരമറിഞ്ഞപ്പോൾ രാജ്ഞിക്കും വളരെ മനസ്താപമുണ്ടായി. അന്നു രാത്രിയിൽ കിടന്നുറങ്ങിയ സമയം രാജാവിൻെറ അടുക്കൽ ഒരാൾ ചെന്നു മന്ദസ്മിതത്തോടുകൂടി "ഹേ അങ്ങു് ഒട്ടും വ്യസനിക്കേണ്ട. അങ്ങു് എന്നെ കാണാനായി പ്രിയതമയെ വിട്ടുപിരിഞ്ഞു ശബരിമലവരെ വരണമെന്നില്ല. ഞാൻ ഇവിടെ അടുക്കൽ ഒരു സ്ഥലത്തു വന്നു് ഇരുന്നേക്കാം" എന്നു പറഞ്ഞതായി അദ്ദേഹത്തിനു തോന്നി. ഉടനെ അദ്ദേഹം ഉണർന്നു കണ്ണു തുറന്നു നോക്കിയപ്പോൾ അവിടെയെങ്ങും വിശേഷിച്ചാരേയും കണ്ടില്ല. രാജ്ഞി നല്ല ഉറക്കവുമായിരുന്നു. തൻെറ അടുക്കൽ വന്നു് ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞതു് ശബരിമലശാസ്താവുതന്നെ ആണെന്നു രാജാവു വിശ്വസിക്കുകയും സ്വാമിയുടെ ഭക്തവാത്സല്യത്തേയും മാഹാത്മ്യത്തേയും കുറിച്ചു വിചാരിച്ചു വിസ്മയിച്ചു് അദ്ദേഹം മനസ്സുകൊണ്ടു തൻെറ പരദേവതയെ നമസ്കരിക്കുകയും ചെയ്തു. പിറേറദിവസം രാവിലെ രാജാവു് ഈ വിവരം രാജ്ഞിയേയും ഗ്രഹിപ്പിച്ചു. അപ്പോൾ രാജ്ഞിക്കും വളരെ സന്തോഷമായി.

കായംകുളത്തു രാജാവു് ആണ്ടിലൊരിക്കൽ തൻെറ സൈനികന്മാരെയൊക്കെ തൻെറ മുമ്പിൽ വരുത്തി കരായുധാഭ്യാസപരീക്ഷ നടത്തുകയും പരീക്ഷയിൽ ജയിക്കു

ന്നവർ യഥായോഗ്യം വസ്തുക്കളും പൊന്നും പണവും പട്ടും വളയും മററും സമ്മാനമായി കൊടുക്കുകയും പതിവുണ്ടായിരുന്നു. ഈ കഥ നടന്ന കാലത്തു് ഈ പരീക്ഷ മേടമാസം ഒൻപതാം തിയ്യതി നടത്തുന്നതിനു നിശ്ചയിച്ചു രാജാവു മൂന്നു ദിവസം മുമ്പു് ഒരു വിളംബരം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി. എട്ടാം തിയ്യതി രാത്രിയിൽ പന്തളത്തു രാജാവിനു വീണ്ടും ഒരു ദർശനമുണ്ടായി. തേജസ്വിയും യുവാവുമായ ഒരാൾ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുക്കൽച്ചെന്നു "നാളെ ഇവിടെ ആയുധാഭ്യാസപരീക്ഷയുണ്ടാകുമല്ലൊ. അതിൽച്ചേരാൻ ഞാനും വരും. അപ്പോൾ ഞാനെയ്യുന്ന അമ്പു വീഴുന്ന സ്ഥലത്തു വന്നാൽ എന്നെക്കാണാം" എന്നു പറഞ്ഞതായി രാജാവിനു തോന്നി. അദ്ദേഹമുണർന്നു കണ്ണു തുറന്നു നോക്കിയപ്പോൾ ആരെയും കണ്ടില്ല.

ഒൻപതാം തിയ്യതി രാവിലെ പടയാളികളെല്ലാം കാര്യംകളത്തു രാജാവിന്റെ മുമ്പിൽ ഹാജരായി. ആ കൂട്ടത്തിൽ അപരിചിതനായ ഒരു യുവാവും വന്നുചേർന്നു. അവനെക്കണ്ടിട്ടു കാര്യംകളത്തു രാജാവു "നീ ആരു്?" എന്നു ചോദിച്ചു.

യുവാവു് — അടിയൻ ഒരു മലയാളിയാണു്.

രാജാവു — നീ എവിടെപ്പോകുന്നു?

യുവാവു് — അടിയൻ കുറച്ചു കിഴക്കു് ഒരു മലയിലാണു് പാർക്കുന്നതു്.

രാജാവു് — നിന്റെ പേരെന്തു്?

യുവാവു് — അയ്യപ്പൻ എന്നാണു്

രാജാവ് — നീ ഇവിടെ എന്തിനു വന്നു?

യുവാവ് — തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് ആയുധാഭ്യാസപരീക്ഷ നടത്തി ജയിക്കുന്നവക്കു് സമ്മാനങ്ങൾ കല്പിച്ചുകൊടുക്കുന്നുണ്ടെന്നു കേട്ടു് അതിൽച്ചേരാമെന്നു വിചാരിച്ചാണു് അടിയൻ വിടകൊണ്ടതു്.

രാജാവ് — നിനക്കു് ഏതായുധം പ്രയോഗിക്കാനാണു് പരിചയമുള്ളതു്?

യുവാവ് — അടിയന്നു് എല്ലാം കുറേശ്ശ പരിചയമുണ്ടു്.

രാജാവ് — എന്നാൽ ചേൎന്നുകൊള്ളുക. വിരോധമില്ല എന്നു പറഞ്ഞിട്ടു തന്റെ സൈനികന്മാരിൽ പ്രധാനന്മാരും നല്ല അഭ്യാസികളുമായവരെ വിളിച്ചു് ഈ യുവാവിനെ പരീക്ഷിക്കുന്നതിനു് ആജ്ഞാപിച്ചു. അവർ വില്ലുമമ്പും പ്രയോഗിച്ചും വാളും പരിചയും പ്രയോഗിച്ചും ഈട്ടി, കുന്തം, വേൽ മുതലായ ആയുധങ്ങൾ പ്രയോഗിച്ചും പലവിധത്തിൽ പരീക്ഷിച്ചു. ആ പരീക്ഷകളിലെല്ലാം ആ യുവാവു ജയിക്കുകയും കായംകുളം സൈനികരെ തോല്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അതു കണ്ടു കായംകുളത്തു രാജാവു് ഏററവും സന്തോഷിക്കുകയും "നിനക്കു സമ്മാനമായി എന്താണു് വേണ്ടതു്? എന്തും തരാൻ നാം തയ്യാറാണു്" എന്നു പറയുകയും ചെയ്തു. അതു കേട്ടു് ആ യുവാവു "അടിയന്നു് അധികമൊന്നും കിട്ടണമെന്നു് ആഗ്രഹമില്ല. അടിയൻ ഇവിടെനിന്നു് എയ്യുന്ന ശരം ചെന്നു വീഴുന്ന സ്ഥലവും അതിന്റെ ചുററുമുള്ള സ്ഥലങ്ങളുമുൾപ്പെടെ മുക്കാതം (പന്ത്രണ്ടുനാഴിക) ദീൎഘവിസ്താരമുള്ള ഭൂമി കരമൊഴിവായി കല്പിച്ചുതന്നാൽ മതി" എ

ന്നറിയിച്ചു. അങ്ങിനെതന്നെ. അത്രയും ഭൂമി കരമൊഴിവായി തന്നേക്കാം. ശരമെടുത്തു് എയ്യുക” എന്നു രാജാവു കല്പിച്ചു. ആ യുവാവു് ഒരു ശരമെടുത്തു ഞാണിൽ തൊടുത്തു കിഴക്കോട്ടു തിരിഞ്ഞുനിന്നു വലിച്ചുവിട്ടു. ആ ശരം ചെന്നു വീണ സ്ഥലം കണ്ടുപിടിക്കുന്നതിനായി കായംകുളത്തു രാജാവു തന്റെ വിശ്വസ്തഭടന്മാരിൽച്ചിലരെ നിയോഗിച്ചയച്ചു. അവരോടുകൂടി ആ യുവാവും വെറുതെ നേരംപോക്കിനായിട്ടെന്നുള്ള ഭാവത്തിൽ പന്തളത്തു രാജാവും പോയി. അവരെല്ലാവരും കൂടി കായംകുളത്തുനിന്നു കിഴക്കെക്കരയി ഏകദേശം പന്ത്രണ്ടുനാഴിക ദൂരംവരെ ചെന്നപ്പോൾ അവിടെ ഒരു പൊയ്കയും അതിന്റെ തീരപ്രദേശത്തു് ഏതാനും കാളകൾ മേഞ്ഞുകൊണ്ടു നില്ക്കുന്നതും കണ്ടു. അവയിൽ ഏററവും ഭയങ്കരമൂർത്തിയായ ഒരു കൂററൻ മുക്രയിട്ടുകൊണ്ടു പന്തളത്തു രാജാവിനെ കുത്താനായി പാഞ്ഞുചെന്നു. അതു കണ്ടു രാജഭടന്മാർ പേടിച്ചോടി. അഭ്യാസിയും സുന്ദരനുമായ ആ യുവാവു ധൈര്യസമേതം തിരിഞ്ഞുനിന്നു കാളയെ അടിച്ചോടിച്ചു പന്തളത്തു രാജാവിനെ രക്ഷിച്ചു. ഈ സംഭവം നിമിത്തം ആ പൊയ്കയ്ക്കു് അന്നുണ്ടായ ‘കാളകുത്തിപ്പൊയ്ക’ എന്ന പേരുതന്നെ ഇന്നും ജനങ്ങൾ പറഞ്ഞുവരുന്നു.

അനന്തരം പന്തളത്തു രാജാവും ആ യുവാവും കൂടി അവിടെനിന്നും കുറച്ചു കിഴക്കോട്ടു പോയതിന്റെ ശേഷം ഒരു പാറപ്പുറത്തു ചെന്നിരുന്നു സ്വല്പനേരം വിശ്രമിച്ചു. അപ്പോഴയ്ക്കും നേരം വൈകിയതിനാൽ ആ രാ

ത്രി അവിടെ താമസിച്ചു. ആ യുവാവിന്റെ കാലടികൾ അന്ന് അവിടെ പതിഞ്ഞതു് ഇപ്പോഴും മാഞ്ഞുപോകാതെ തെളിഞ്ഞുകാണ്മാനുണ്ടു്. ആ സ്ഥലത്തിന് ഇപ്പോഴും 'തൃപ്പാദം' എന്നു പേരുപറഞ്ഞുവരുന്നു.

പിറ്റേ ദിവസം (പത്താം തിയ്യതി) അതിരാവിലെ പന്തളത്തു രാജാവും ആ യുവാവും കൂടി ഏകദേശം അരനാഴിക കൂടി കിഴക്കോട്ടു ചെന്നപ്പോൾ അവിടെ ഒരു കായലും അതിന്റെ മദ്ധ്യത്തിങ്കൽ ഒരു തുരുത്തും കണ്ടു. അപ്പോൾ ആ യുവാവു് "ആ കാണുന്ന തുരുത്തിലാണ് അടിയന്റെ ശരം പതിച്ചിരിക്കുന്നതു്. അതിനാൽ അങ്ങോട്ടെഴുന്നള്ളണം. ഇവിടെ കടവിൽ ഒരു പൊങ്ങുതടി കിടക്കുന്നുണ്ടു്, അതിൽ കയറിപ്പോയാൽ ആ തുരുത്തിലിറങ്ങാം" എന്നു പറഞ്ഞു. രാജാവു് അപ്രകാരം സമ്മതിക്കുകയും യുവാവോടുകൂടി കടവിൽച്ചെന്നു പൊങ്ങുതടിയിൽക്കയറുകയും ചെയ്തു. ആരും തുഴയാതെതന്നെ പൊങ്ങുതടി ചെന്നു തുരുത്തിലടുത്തു. രാജാവു തിരിഞ്ഞുനോക്കിയപ്പോൾ ആ യുവാവിനെ കാണ്മാനില്ലായിരുന്നു. ആ പൊങ്ങുതടി അവിടെനിന്നു വെള്ളത്തിൽകൂടി നീന്തിപ്പോകുന്നതു കണ്ടു് വിസ്മയത്തോടുകൂടി രാജാവു സൂക്ഷിച്ചുനോക്കിയപ്പോൾ വാസ്തവത്തിൽ അതൊരു പൊങ്ങുതടിയല്ലെന്നും ഒരു മുതലയാണെന്നും അദ്ദേഹത്തിനു മനസ്സിലാവുകയും തന്റെ പരദേവതയുടെ മാഹാത്മ്യത്തെക്കുറിച്ചു വിചാരിച്ചു് അത്യന്തം അത്ഭുതപ്പെടുകയും ചെയ്തു. അപ്പോഴെയ്ക്കും ഒരാൾ വാളും പരിചയുമെടുത്തുകൊണ്ടു് ഏറ്റവും വിനയത്തോടുകൂ

ടി രാജാവിൻെറ അടുക്കൽ ചെന്ന് "ഇതിലേ എഴുന്നള്ളാം" എന്നറിയിച്ചു. രാജാവ് ഉടനെ കുളിയും സന്ധ്യാവന്ദനവും കഴിച്ച് ആ അകമ്പടിക്കാരനോടുകൂടി തുരുത്തിൻെറ ഒരു ഭാഗത്തു ചെന്നപ്പോൾ അവിടെ ഒരു വിശാലവിഗ്രഹവും അതിന്മേൽ താൻ ശബരിമലെ നടക്കു വെച്ച പൊൻകിരീടവും മുത്തുമാലയും ചാർത്തിയിരിക്കുന്നതായും കണ്ടു രാജാവു സന്തോഷത്തിനു പരവശനായി ഭക്തിസമേതം സാഷ്ടാംഗം വീണു നമസ്കരിച്ചു. അപ്പോൾ ഒരാൾ അവിടെനിന്നു ശംഖു വിളിക്കുകയും ഒരാൾ വിഗ്രഹത്തിൻെറ മുൻവിലിരുന്നു പൂജിക്കുകയും അസംഖ്യം കുരങ്ങന്മാർ തൊഴുതു നമസ്കരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ടായിരുന്നു. രാജാവു നമസ്കരിച്ച് എണീറ്റപ്പോൾ ആ പൂജക്കാരൻ തീർത്ഥവും പ്രസാദവും കൊടുത്തു. ആ സമയം വൃദ്ധനായ ഒരു പരദേശബ്രാഹ്മണൻ ഒരു വെളിച്ചപ്പാടിനെപ്പോലെ തുള്ളിക്കൊണ്ട് അവിടെ വരികയും പന്തളത്തുരാജാവിൻെറ നേരെ നോക്കി "എന്താ, എൻെറ ഉണ്ണിക്കു സന്തോഷമായില്ലേ? ആഗ്രഹം സാധിച്ചുവല്ലോ. ഞാൻ പറഞ്ഞിരുന്നതുപോലെ ഇവിടെ വസിക്കുന്നു: ഇനി എൻെറ ഉണ്ണി എൻെറ മല കേറണമെന്നില്ല. ഇവിടെ വേണ്ടതുപോലെ ചെയ്തുകൊണ്ടാൽ മതി. ഈ പൂജക്കാരൻതന്നെ എൻെറ പൂജക്കാരനായി ഇരുന്നുകൊള്ളട്ടെ (രാജാവിൻെറ അകമ്പടിക്കാരനെ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചുകൊണ്ട്) ഈ ഉണ്ണിത്താൻ എൻെറ ദാസനാണ്. ഇവൻ എൻെറ ഉണ്ണിയുടെ അംഗരക്ഷകനായിരിക്കട്ടെ. (ശംഖുവിളിച്ചു

മാരാനെ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചിട്ട്) ഇവൻ എന്റെ മാരാനും കഴകക്കാരനുമായിരിക്കട്ടെ. ഈ കുരങ്ങന്മാരും എന്റെ ഉണ്ണിയെ ഇക്കരകടത്തിയ മുതലയും ഈ കായലിലുള്ള 'ശ്രേഷ്ഠകം' (ഏട്ടകൻ) എന്നു പേരായ മത്സ്യങ്ങളും എന്റെ പരിവാരങ്ങളാണ്. ഇവരെയെല്ലാം എന്റെ ഉണ്ണി രക്ഷിച്ചുകൊള്ളണം. ഇവരിൽ ആരെയെങ്കിലും ആരെങ്കിലും ഉപദ്രവിച്ചാൽ ആ ഉപദ്രവികളെ ഞാൻ യഥായോഗ്യം ശിക്ഷിക്കും. എന്റെ ഉണ്ണി ഇവിടെ വന്ന് ആദ്യമായി എന്നെ ദർശിച്ച ഈ ദിവസം ഈ സമയത്ത് (മേടമാസം പത്താം തിയ്യതി രാവിലെ) ഇവിടെ വന്ന് എന്നെ ഭക്തിപൂർവ്വം ദർശിക്കുന്നവർക്ക് സകലാഭീഷ്ടങ്ങളും ഞാൻ സാധിപ്പിച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്യും" എന്നു പറയുകയും ചെയ്തിട്ട് അദ്ദേഹം വന്നതുപോലെതന്നെ ഓടിപ്പോവുകയും ചെയ്തു. ആ ബ്രാഹ്മണൻ എവിടെനിന്നുവന്നു എന്നും എങ്ങോട്ടാണ് പോയതെന്നും ആർക്കും നിശ്ചയമില്ല. അദ്ദേഹത്തെ അതിനു മുൻപും അതിൽപ്പിന്നെയും ആരും കണ്ടിട്ടുമില്ല. അതു സാക്ഷാൽ ശാസ്താവുതന്നെ വേഷംമാറി വന്നതാണെന്നാണ് വിശ്വാസം. മേടമാസത്തിൽ പത്താമുദയത്തുന്നാൾ (പത്താം തിയ്യതി) രാവിലെ അവിടെച്ചെന്നു ദർശനം കഴിക്കുക വളരെ പ്രധാനമായിട്ടാണ് വെച്ചിരിക്കുന്നത്. ഇതിനായി ആണ്ടുതോറും അസംഖ്യമാളുകൾ ഇപ്പോഴും അവിടെക്കൂടാറുണ്ട്.

ഈ സ്ഥലം അക്കാലത്തു കായംകുളത്തോടു ചേർന്നതായിരുന്നതിനാൽ ആ ബ്രാഹ്മണൻ പോയ ഉടനെ പ

ന്തളത്തുരാജാവു് ഉണ്ണിത്താനെ വിളിച്ചു് "ഇവിടെ ഉ
ണ്ടായിരിക്കുന്നസംഗതികളെല്ലാം ഉടനെ കായംകുളത്തു
രാജാവിനെ അറിയിക്കണം" എന്നു് ആജ്ഞാപിക്കുകയും
ഉണ്ണിത്താൻ അപ്പോൾത്തന്നെ പുറപ്പെട്ടു കായംകുള
ത്തെത്തി രാജാവിനെക്കണ്ടു സകല വിവരങ്ങളും അറിയി
ക്കുകയും കായംകുളത്തുരാജാവു് അന്നു വൈകുന്നേരമായ
പ്പോഴേയ്ക്കും ഈ സ്ഥലത്തെത്തി സ്വാമിദർശനം കഴിക്കുക
യും പിന്നെ ഏതാനും ദിവസം അവിടെത്തന്നെ താമ
സിച്ചുകൊണ്ടു് അവിടെ വേണ്ടുന്ന പരിഷ്കാരങ്ങളെല്ലാം
വരുത്തുകയും ചെയ്തു. കായംകുളത്തു രാജാവു് അവിടെ
ചെയ്ത പരിഷ്കാരങ്ങളിൽ പ്രധാനപ്പെട്ടവ താഴെ പറയു
ന്നവയാണു്.

ആദ്യംതന്നെ ജനങ്ങളുടെ ഗതാഗതസൌകര്യത്തി
നായി ആ തുരുത്തിൽനിന്നു് ഒരു കൽച്ചിറ കെട്ടിച്ചു
പടിഞ്ഞാറേക്കരയോടു, സംഘടിപ്പിച്ചു. പിന്നെ ക്ഷേ
ത്രം പണികഴിപ്പിക്കുകയും ചുററും മതിൽ കെട്ടിക്കുകയും
ക്ഷേത്രത്തിൽ നിത്യനിദാനം, മാസവിശേഷം, ആട്ടവി
ശേഷം മുതലായ വകക്കു വേണ്ടുന്ന വസ്തുവകകൾ നിശ്ച
യിക്കുകയും ചെയ്തു. ക്ഷേത്രത്തിന്റെ പടിഞ്ഞാറുവശത്തു
വടക്കോട്ടു മാറി ഒരു കൊട്ടാരം പണികഴിപ്പിച്ചു പന്തള
ത്തു രാജാവിനേയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രിയതമയായ
രാജ്ഞിയേയും അവിടെ താമസിപ്പിച്ചു. അപ്രകാരംത
ന്നെ പൂജ(ശാന്തി)ക്കാരൻ, കഴകക്കാരൻ, ഉണ്ണിത്താൻ
എന്നിവക്കും ക്ഷേത്രത്തിനു സമീപംതന്നെ ഓരോ ഗൃഹ
ങ്ങളും പണിയിച്ചുകൊടുക്കുകയും, അവക്കു ചെലവിനു

വേണ്ടുന്ന വസ്തുക്കൾ കരമൊഴിവായി പതിച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. മുൻപേതന്നെ ഈ സ്ഥലത്തിനുണ്ടായിരുന്ന 'കോട്ട' എന്ന പേരു ശാസ്താവിന്റെ സാന്നിധ്യം നിമിത്തം അക്കാലം മുതൽക്കു 'ശാസ്താംകോട്ട' എന്നായിത്തീരുകയും ചെയ്തു.

ശാസ്താംകോട്ടയിൽ ക്ഷേത്രംപണി മുതലായവ കഴിഞ്ഞിട്ടും അവിടത്തെ പൂർവ്വനിവാസികളായിരുന്ന കടുവാ, പുലി മുതലായ ദുഷ്ടമൃഗങ്ങളും അവിടെത്തന്നെ നിവസിച്ചിരുന്നു. അവ അവിടെ പാർത്തിരുന്നതു ക്ഷേത്രത്തിന്റെ കുറച്ചു കിഴക്കുവടക്കായി കായൽവക്കത്തുള്ള ഒരു വലിയ ഗുഹയിലായിരുന്നു. ആ ഗുഹ ഇപ്പോഴും അവിടെ കാണ്മാനുണ്ട്. ആ ഗുഹയ്ക്കു 'പുലിവാരം' എന്നാണ് ഇപ്പോഴും പേരു പറഞ്ഞുവരുന്നത്. ആ ഗുഹയുടെ അന്തർഭാഗം ഏറ്റവും വിശാലവും സഞ്ചാരസൌകര്യമുള്ളതുമാണെന്നു ചിലർ പറയുന്നു.

ഒരിക്കൽ ഒരു കടുവാ അയ്യപ്പസ്വാമിയുടെ ഭക്തനായ ഉണ്ണിത്താന്റെ ഒരു പശുവിനെ പിടിച്ചു കൊന്നു. അതു സ്വാമിക്കു ഒട്ടും രസിച്ചില്ല. അതിനാൽ സ്വാമി വില്ലുമമ്പുമെടുത്തുകൊണ്ടു പുറപ്പെട്ടു സകലദുഷ്ടമൃഗങ്ങളേയും ആട്ടിയോടിച്ചു കൊണ്ടുപോയി കൊട്ടാരക്കരയ്ക്കു സമീപം 'കോട്ടത്തല' എന്നു പറയുന്ന സ്ഥലത്തിന്നപ്പുറത്താക്കി. സ്വാമി അവിടെ വില്ലു ഊന്നിപ്പിടിച്ചു നിന്നുകൊണ്ടു "മേലാൽ യാതൊരു ദുഷ്ടമൃഗവും ഈ സ്ഥലത്തിനിപ്പുറം കടക്കരുത്" എന്നാജ്ഞാപിക്കുകയും ചെയ്തു. അതിൽപ്പിന്നെ കോട്ടത്തലയ്ക്കു പടിഞ്ഞാട്ടു യാതൊ

രു ദുഷ്ടമൃഗവും ഇതുവരെ കടന്നിട്ടില്ല. അന്നു സ്വാമി വില്ലൂന്നിനിന്ന സ്ഥലത്തു തൃപ്പാദങ്ങളും വില്ലിന്റെ അഗ്രവും പതിഞ്ഞതു് ഇപ്പോഴും കാണ്മാനുണ്ടു്.

പന്തളത്തുരാജാവും രാജ്ഞിയും ശാസ്താങ്കോട്ടയിൽ താമസമായതിന്റെ ശേഷം കൊട്ടാരത്തിൽനിന്നു പുറത്തിറങ്ങിയാൽ മുൻപിലും പിൻപിലും കുരങ്ങന്മാർ അകമ്പടിയായി കൂടുക പതിവായി. അപ്രകാരംതന്നെ രാജാവും രാജ്ഞിയും കുളിക്കാനായി കടവിൽ ചെല്ലുമ്പോൾ മുൻപു പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ആ മുതലയും മത്സ്യങ്ങളും അവിടെ ഹാജരാവും. ഇങ്ങിനെ കുറച്ചു ദിവസം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഇവക്കു് എന്തെങ്കിലും പതിവായി കൊടുക്കേണ്ടതാണെന്നു രാജാവിനും രാജ്ഞിക്കും തോന്നുകയും കുരങ്ങന്മാക്കു പഴം, ശക്കര, തേങ്ങാപ്പൂളു മുതലായവയും മുതലയ്ക്കു ചോറും മത്സ്യങ്ങൾക്കു് അരിയും പതിവായി കുറേശ്ശ കൊടുത്തുതുടങ്ങുകയും ചെയ്തു. പിന്നീടു് ഇനിയൊരു നിശ്ചയം ചെയ്യേണ്ടതാണെന്നു തോന്നുകയാൽ പ്രതിദിനം കുരങ്ങന്മാക്കു് ഒന്നേകാലിടങ്ങഴി അരിയുടെയും മുതലയ്ക്കു് ഒന്നേകാലിടങ്ങഴി അരിയുടെയും ചോറും മത്സ്യങ്ങൾക്കു മുന്നാഴിഅരിയും പതിവായി ക്ഷേത്രത്തിൽനിന്നു കൊടുക്കുന്നതിനു പന്തളത്തുരാജാവു് ഏൎപ്പാടുചെയ്തു. രാജാവും രാജ്ഞിയും കുളിക്കാൻ കടവിൽ ചെല്ലുമ്പോൾ മത്സ്യങ്ങൾക്കുള്ള അരി ദേവസ്വം കലവറക്കാരൻ കടവിൽ കൊണ്ടുചെല്ലണം. ആ അരി വാരി മത്സ്യങ്ങൾക്കു് ഇട്ടുകൊടുക്കുക രാജാവും രാജ്ഞിയും കൂടെയാണു് പതിവു്. ഉച്ചപ്പൂജ കഴിയുമ്പോൾ കുരങ്ങന്മാക്കുള്ള ചോറു കിഴക്കേ

ഗോപുരത്തിങ്കൽ മതിൽക്കു വെളിയിൽ കൊണ്ടുചെന്നു കൊടുക്കേണ്ടതു ശാന്തിക്കാരനും മുതലയ്ക്കുള്ള ചോറു കടവിൽ കൊണ്ടുചെന്നുകൊടുക്കേണ്ടതു മാരാനുമാണ്. അങ്ങിനെയാണ് രാജാവു വ്യവസ്ഥചെയ്തിട്ടുള്ളതു്. കുരങ്ങന്മാർ ഊണു കഴിഞ്ഞാൽ കൊട്ടാരത്തിൽച്ചെന്നു രാജാവിനെക്കണ്ടു വന്ദിക്കുകയും ഒരു സന്തോഷശബ്ദം പുറപ്പെടുവിക്കുകയും ചെയ്യുക പതിവായിരുന്നു.

ഇങ്ങിനെയിരുന്ന കാലത്ത് ഒരിക്കൽ കായംകുളത്തു രാജാവു സ്വാമിദർശനത്തിനും കാര്യങ്ങളെല്ലാം ശരിയായി നടക്കുന്നുണ്ടോ എന്നു് അന്വേഷിക്കുന്നതിനുമായി വീണ്ടും ശാസ്താങ്കോട്ടയിൽ വന്നു. അദ്ദേഹം മഞ്ചലിൽ വന്നു പന്തളത്തുരാജാവും രാജ്ഞിയും താമസിച്ചിരുന്ന കൊട്ടാരത്തിലാണ് ഇറങ്ങിയതു്. പന്തളത്തുരാജാവും രാജ്ഞിയും കുളിയും സ്വാമിദർശനവും കഴിച്ചു കൊട്ടാരത്തിൽ വന്ന സമയത്തായിരുന്നു കായംകുളത്തുരാജാവിന്റെ വരവു്. അതിനാൽ അകമ്പടിക്കാരായ കുരങ്ങന്മാർ അപ്പോഴും അവിടെത്തന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നു. കായംകുളത്തുരാജാവു് മഞ്ചലിൽനിന്ന് ഇറങ്ങിയ ഉടനെ വാനരവീരന്മാർ രാജാവിനെ താണു തൊഴുതിട്ടു കൈകെട്ടി വായ് പൊത്തി വളരെ ആദരവോടും ഭക്തിയോടും കൂടി നിരന്നുനിന്നു. അതു കണ്ടിട്ടു കായംകുളത്തുരാജാവു് "ഇതു നല്ല നേരംപോക്കുതന്നെ. ഇവർ മഹായോഗ്യന്മാരാണെന്നു തോന്നുന്നുവല്ലോ" എന്നു പറഞ്ഞു ചിരിച്ചു. അപ്പോൾ പന്തളത്തുരാജാവു് "അതെ; അവർ യോഗ്യന്മാർതന്നെയാണ്. അവരുടെ ദിവ്യത്വം ഒട്ടും

ചില്ലറയല്ല. അവർ സ്വാമിയുടെ ആളുകളാണ്. അവക്ക് ദിവസംതോറും പതിവായി ആറേകാലിടങ്ങഴി അരിയുടെ ചോറു ക്ഷേത്രത്തിൽനിന്നു കൊടുക്കുന്നതിനു ഞാൻ ഏൎപ്പാടു ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്" എന്നു പറഞ്ഞു.

കായംകുളത്തുരാജാവു സ്വല്പം വിശ്രമിച്ചതിന്റെ ശേഷം കുളിക്കാനായി കടവിലേയ്ക്കു പോയി. അകമ്പടിയായി കുരങ്ങന്മാരും പോയി. രാജാവിനു തേച്ചുകുളിയായിരുന്നതിനാൽ കൈവിരലിൽ കിടന്നിരുന്ന രത്നഖചിതമായ മോതിരമൂരി കടവിൽ ഒരു കല്ലിന്മേൽ വെച്ചിട്ടു എണ്ണ തേച്ചു. രാജഭൃത്യന്മാർ രാജാവിനെ കുളിപ്പിച്ചുകൊണ്ടുനിന്ന സമയം ഒരു പരുന്തു് ആ മോതിരത്തിൽ പതിച്ചിരുന്ന രത്നത്തിന്റെ ശോഭ കണ്ടു വല്ല ഭക്ഷണസാധനവുമായിരിക്കുമെന്നു വിചാരിച്ചിട്ടോ എന്തോ പെട്ടെന്നു പറന്നുവന്നു് ആ മോതിരം റാഞ്ചിക്കൊണ്ടുപോയി. അതു കണ്ടു രാജഭൃത്യന്മാർ "അയ്യോ! തിരുവാഴി കൊണ്ടുപോയല്ലോ" എന്നു പറഞ്ഞു. ആ മോതിരം വളരെ വിലകൂടിയതായിരുന്നതിനാൽ അതു പോയതുകൊണ്ടു രാജാവിനും അത്യധികമായ മനസ്താപമുണ്ടായി. എങ്കിലും ഗംഭീരമനസ്സനായ അദ്ദേഹം അതു പുറത്തു കാണിച്ചില്ല. അദ്ദേഹം കുളിച്ചു ക്ഷേത്രത്തിൽ പോയി ദൎശനം കഴിച്ചു കൊട്ടാരത്തിലേയ്ക്കു പോയി. ആ സമയത്തും കുരങ്ങന്മാരുടെ അകമ്പടിയുണ്ടായിരുന്നു. എങ്കിലും അവരിൽ തലവനായ വലിയ കുരങ്ങൻ അപ്പോൾ ആക്കൂട്ടത്തിലുണ്ടായിരുന്നില്ല. രാജാവു കൊട്ടാരത്തിലെത്തിയപ്പോഴയ്ക്കും യൂഥനാഥനായ ആ വാനരവീരൻ മോ

തിരം തട്ടിക്കൊണ്ടുപോയ ആ പരുന്തിനെ അടിച്ചുകൊന്നു പിടിച്ചുവലിച്ച് അവിടെ കൊണ്ടുചെല്ലുകയും പരുന്തിന്റെ നഖത്തിൽ കോർത്തിരുന്ന മോതിരമെടുത്തു രാജാവിന്റെ മുൻപിൽവെച്ചു വന്ദിക്കുകയും ചെയ്തു. അതു കണ്ടു കായംകുളത്തുരാജാവു വളരെ സന്തോഷിക്കുകയും തലവനായ ആ വാനരവീരനു 'സുഗ്രീവൻ' എന്നൊരു പേരു കല്പിച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. ഉടനെ കുരങ്ങന്മാരെല്ലാം രാജാവിനെ വീണ്ടും വന്ദിച്ചിട്ടു കിഴക്കേ നടയിലേയ്ക്കും കായംകുളത്തുരാജാവു പന്തളത്തുരാജാവിനോടുകൂടി ഊണു കഴിക്കാൻ അകത്തേയ്ക്കും പോയി.

രാജാക്കന്മാർ ഊണു കഴിഞ്ഞു പുറത്തു വന്നപ്പോഴും കുരങ്ങന്മാരെ കാണായ്കയാൽ, "കുരങ്ങന്മാർ ഊണു കഴിഞ്ഞാൽ അവരുടെ സന്തോഷത്തെ ചില ശബ്ദങ്ങളുംകൊണ്ട് അറിയിക്കാനായി ഇവിടെ വരാറുണ്ടായിരുന്നു. ഇന്നവരേ കാണാത്തതെന്താണാവോ?" എന്നു പന്തളത്തുരാജാവു പറഞ്ഞു. അപ്പോഴും ക്ഷേത്രസന്നിധിയിൽ കുരങ്ങന്മാരുടെ കളകളശബ്ദം ഉച്ചത്തിൽ കേൾക്കുകയാൽ "അവിടെ ഇന്ന് എന്തോ വിശേഷമുണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്നാണ് തോന്നുന്നത്. എന്താണെന്നു പോയി നോക്കട്ടെ" എന്നു പറഞ്ഞു പന്തളത്തുരാജാവ് അങ്ങോട്ടു പുറപ്പെട്ടു. അദ്ദേഹത്തോടുകൂടി കായംകുളത്തുരാജാവും പോയി. രാജാക്കന്മാർ അങ്ങോട്ടു ചെന്നപ്പോഴേയ്ക്കും സുഗ്രീവാദികൾ അവർക്കു കൊടുത്ത ചോറു പാത്രത്തോടുകൂടി പിടിച്ചുവലിച്ചുംകൊണ്ടു ക്ഷേത്രത്തിൽനിന്നു കൊട്ടാരത്തി

ലേയ്ക്കുള്ള വഴിയിലോളം എത്തിയിരുന്നു. അവർ എന്താണ് ചെയ്യാൻ ഭാവിക്കുന്നതെന്നറിയാതായി. രാജാക്കന്മാർ ആ വഴിയിൽത്തന്നെ നോക്കിക്കൊണ്ടുനിന്നു. കുരങ്ങന്മാർ ആ പാത്രം പിടിച്ചുവലിച്ചു കായംകുളത്തുരാജാവിന്റെ മുൻപിൽ കൊണ്ടുചെന്നു വെച്ചിട്ടു സുഗ്രീവൻ ആ പാത്രത്തിലുണ്ടായിരുന്ന ചോറും ഓരോ കുരങ്ങന്മാരെയും അവരുടെ വയറും തൊട്ടുകാണിച്ചുകൊണ്ടു ദുഃഖഭാവത്തോടുകൂടി രാജാവിന്റെ നേരെ നോക്കി. ബുദ്ധിമാനായ കായംകുളത്തുരാജാവിനു കാര്യം മനസ്സിലായി. അദ്ദേഹം സുഗ്രീവനോടു "നിങ്ങൾക്ക് എല്ലാവർക്കും കൂടി ഈ ചോറുകൊണ്ടു മതിയാകുന്നില്ല അല്ലേ?" എന്നു ചോദിച്ചു. കാര്യം അതുതന്നെ എന്നു സുഗ്രീവൻ ആംഗ്യം കാണിച്ചു. "ആട്ടെ, ഉള്ളതുകൊണ്ട് എല്ലാവരുംകൂടി ഊണു കഴിച്ചിട്ടു കൊട്ടാരത്തിൽ വരുവിൻ; സമാധാനമുണ്ടാക്കാം" എന്നു പറഞ്ഞിട്ടു കായംകുളത്തുരാജാവു പന്തളത്തുരാജാവിനോടുകൂടി കൊട്ടാരത്തിലേയ്ക്കു പോയി. ഊണു കഴിച്ചുകൊണ്ടു സുഗ്രീവപ്രഭൃതികളും അവിടെ ഹാജരായി വണക്കത്തോടുകൂടി നിരന്നുനിന്നു. കായംകുളത്തുരാജാവു നാളികേരം, ശർക്കര, പഴം മുതലായവ വരുത്തി അവർക്കു ധാരാളമായി കൊടുത്തിട്ടു പ്രതിദിനം അവർക്കു മൂന്നുപറ അരിയുടെ ചോറുകൂടി കൊടുത്തുകൊള്ളുന്നതിനു കല്പന കൊടുക്കുകയും അപ്രകാരം കല്പിച്ചനുവദിച്ചിരിക്കുന്നതായി ഒരു ചെമ്പുതകിട്ടിൽ എഴുതിച്ചു തുല്യം ചാർത്തി സുഗ്രീവന്റെ കൈയിൽ കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. കുരങ്ങന്മാർ ഒരു സന്തോഷശബ്ദം പുറപ്പെടുവി

ച്ചിട്ട രാജാവിനെ വീണ്ടും വന്ദിച്ചുകൊണ്ടു നാലുപുറത്തേക്കും പറഞ്ഞുപോവുകയും അടുത്ത ദിവസം മുതൽ ദേവസ്വം പടിത്തരത്തിൽ ചേർത്ത് അവക്ക മൂന്നുപറ ആറേകാലിടങ്ങഴി അരിയുടെ ചോറുവീതം കൊടുത്തുതുടങ്ങുകയും ചെയ്തു.

ഒരിക്കൽ കൊട്ടാരക്കരെ ഒരു നായർകുടുംബത്തിലുണ്ടായിരുന്ന സ്ത്രീപുരുഷന്മാർ ഓരോരുത്തരായി ചത്തുകെട്ടുപോയിട്ട് ഒടുക്കം ഒരു സ്ത്രീ മാത്രം ശേഷിച്ചു. ആ സ്ത്രീ നാല്പത്തഞ്ചു വയസ്സുവരെ പ്രസവിക്കാതെയിരുന്നു. സന്താനാർത്ഥമായി അവർ അനേകം സൽകർമ്മങ്ങൾ ചെയ്തു. എങ്കിലും യാതൊരു ഫലവുമുണ്ടായില്ല. അതിനാൽ ആ സ്ത്രീ കേവലം. വന്ധ്യയാണെന്നും അവർ പ്രസവിച്ചു സന്താനമുണ്ടാവുകയെന്നുള്ള കാര്യം അസാദ്ധ്യമാണെന്നും ആ കുടുംബം അന്യംനിന്നുപോവുകതന്നെ ചെയ്യുമെന്നും എല്ലാവരും തീർച്ചപ്പെടുത്തി. അങ്ങിനെയിരുന്ന കാലത്തു ഭിക്ഷക്കാരനായ ഒരു സന്യാസി ആ കുടുംബത്തിൽ ചെല്ലുകയും ഭിക്ഷ വാങ്ങിയ ശേഷം ആ ദിവ്യൻ ആ കുടുംബനായികയോട് "അമ്മേ! നിങ്ങൾ ഒട്ടും വ്യസനിക്കേണ്ട. നിങ്ങൾ ശാസ്താങ്കോട്ടയിൽപ്പോയി സ്വാമിദർശനം കഴിച്ചു വഴിപാടുകൾ പ്രാർത്ഥിച്ചാൽ നിങ്ങൾക്കു സന്തതിയുണ്ടാകും" എന്നു പറഞ്ഞിട്ട് മറഞ്ഞുപോയി. അതു കേട്ടിട്ട് ആ സ്ത്രീക്ക് ഈ ദിവ്യന്റെ വാക്ക് ഒരിക്കലും മിഥ്യയായിപ്പോവുകയില്ലെന്നു മനസ്സിൽത്തോന്നുകയും അടുത്ത ദിവസംതന്നെ അവർ അവരുടെ ഭർത്താവോടുകൂടി ശാസ്താങ്കോട്ടയിൽച്ചെന്നു കുളി

ച്ചുതൊഴുതു നടയിൽനിന്നു താൻ പ്രസവിച്ച് ഒരു പെ
ൺകുട്ടിയുണ്ടായാൽ സ്വാമിയുടെ നടയിൽ വെച്ചു കുട്ടി
ക്കു ചോറു കൊടുക്കുകയും മൂന്നുപറ അരിയുടെ ചോറു
കൊണ്ടു നാനാവിഭവങ്ങളോടു കൂടി കുരങ്ങന്മാൎക്കു സദ്യ
കഴിക്കുകയും മുന്നാഴി അരി ഏട്ടുകൾക്കു കൊടുക്കുകയും
ചെയ്യാമെന്നു പ്രാൎത്ഥിക്കുകയും ചെയ്തു പോയി. അനന്ത
രം ഒരുമാസം കഴിയുന്നതിനു മുൻപ് ഏതോ കാരണവ
ശാൽ ആ സ്ത്രീയുടെ ഭൎത്താവ് അവരോടു മുഷിഞ്ഞു സം
ബന്ധം മതിയാക്കിപ്പോവുകയും വേറെ ഒരാൾ അവൾക്കു
സംബന്ധം തുടങ്ങുകയും ഉടനെ ആ സ്ത്രീ ഗൎഭം ധരിക്കു
കയും അവർ യഥാകാലം സസുഖം പ്രസവിച്ച് ഒരു
പെൺകുട്ടി ഉണ്ടാവുകയും ചെയ്തു.

ആറാം മാസത്തിൽ കുട്ടിക്കു ചോറുകൊടുക്കുന്നതി
നായി ആ സ്ത്രീയും അവളുടെ ഭൎത്താവുംകൂടി കുട്ടിയേയും
കൊണ്ടു ശാസ്താംകോട്ടയിലെത്തി. ക്ഷേത്രത്തിൽ വേണ്ടു
ന്ന വഴിപാടുകൾക്കെല്ലാം ഏൎപ്പാടുചെയ്തതിന്റെ ശേഷം
അവർ പോയി കുളിച്ചുവന്നു സ്വാമിദൎശനം കഴിച്ചു കിഴ
ക്കേ നടയിൽ ഹാജരായി. ശാന്തിക്കാരൻ തീൎത്ഥവും പ്ര
സാദവും ചോറും പായസവുമെല്ലാം അവിടെ കൊണ്ടു
ചെന്നു കൊടുത്തു. കുട്ടിക്കു ചോറുകൊടുക്കാനായി നട
യിൽ ഇല വെച്ചു ചോറും പായസവും വിളമ്പി. അ
പ്പോഴേയ്ക്കും കുട്ടി ആരോ അടിച്ചിട്ടെന്നപോലെ ഞെളി
ഞ്ഞുപിരിഞ്ഞ് ഉറക്കെക്കരഞ്ഞുതുടങ്ങി. ഒരു വിധത്തി
ലും ചോറു കൊടുക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ലാതെയായിത്തീ
ൎന്നു. എടുത്താലും പിടിച്ചാലും കുട്ടി കയ്യിലിരിക്കാതെ

കുതിച്ചുചാടിത്തുടങ്ങി. കുട്ടി കയ്യിൽനിന്നു താഴെപ്പോകുമെന്നായപ്പോൾ ആ സ്ത്രീ ഒരു മുണ്ടുവിരിച്ചു കുട്ടിയേ അവിടെക്കിടത്തി. ആ സമയം വാനരകുലാധിപതിയായ സുഗ്രീവൻ ചാടിച്ചെന്നു കുട്ടിയേ എടുത്തുംകൊണ്ടോടിപ്പോയി ഒരു വലിയ വൃക്ഷത്തിന്റെ മുകളിൽക്കയറി ഇരിപ്പായി. സുഗ്രീവൻ എടുത്തപ്പോൾ മുതൽ കുട്ടി കരച്ചിൽ നിൎത്തി, ചിരിക്കുകയും കൈയും കാലും കുടഞ്ഞു കളിക്കുകയും ചെയ്തുതുടങ്ങി. ഇതു കേട്ടുകേട്ട് ആ ദിക്കിലുള്ളവരൊക്കെ അവിടെക്കൂടി. എല്ലാവരും വിസ്മയഭരിതരായിത്തീൎന്നു. കുട്ടിയുടെ മാതാപിതാക്കന്മാർ വ്യസനപരവശരുമായിത്തീൎന്നു. കുരങ്ങന്മാരെല്ലാം നടയിൽക്കൂടി. ഏട്ടുകളുമെല്ലാം വെള്ളത്തിൽനിന്നു കരയ്ക്കു കയറി നടയിലെത്തി. ഈ അത്ഭുതപൂൎവ്വമായ സംഭവത്തിന് എന്തോ കാരണമുണ്ടെന്നു ജനങ്ങൾ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. ഇങ്ങിനെയുള്ള സന്ദൎഭങ്ങളിൽ വിധി കല്പിക്കാനുള്ള അധികാരം ഉണ്ണിത്താനാണ്. അതിനാൽ ഉണ്ണിത്താൻ കുട്ടിയുടെ പിതാവിനെ വിളിച്ചു "നിങ്ങൾ ഈ കുരങ്ങന്മാൎക്കും ഏട്ടുകൾക്കും എന്തെങ്കിലും കൊടുക്കാമെന്നു പ്രാൎത്ഥിച്ചിട്ടുണ്ടോ?" എന്നു ചോദിച്ചു. "എന്തോ എനിക്കു നിശ്ചയമില്ല" എന്ന് ആയാൾ പറഞ്ഞു. പിന്നെ കുട്ടിയുടെ മാതാവിനോടു ചോദിച്ചപ്പോൾ, ആ സ്ത്രീ "ഈ കുട്ടിയേ നടയിൽ കൊണ്ടുവന്നു ചോറു കൊടുക്കുന്ന ദിവസം മൂന്നു പറ അരിയുടെ ചോറുകൊണ്ടു നാനാവിഭവങ്ങളോടുകൂടി കുരങ്ങന്മാൎക്ക് ഒരു സദ്യ കഴിക്കുകയും മൂന്നാഴി അരി ഏട്ടുകൾക്കു കൊടുക്കുകയും ചെയ്യാമെന്നു ഞാൻ പ്രാൎത്ഥി

ച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. അതു ഞാൻ മറന്നുപോയിരുന്നു. ഇപ്പോളാണു് ഓൎത്തതു്" എന്നു പറഞ്ഞു. "എന്നാൽ കുരങ്ങന്മാൎക്കു സദ്യയും ഏട്ടകൾക്കു അരി കൊടുക്കുകയും നാളെ നടത്തിക്കൊള്ളാമെന്നു പറഞ്ഞു് അതിലേയ്ക്കായി നൂറൊന്നു പണം നിങ്ങൾ ഇപ്പോൾ നടയിൽ വെക്കണം. എന്നാൽ എല്ലാം ശരിയാകും. നാളെ വഴിപാടുകൾ നടത്തീട്ടേ നിങ്ങൾ പോകാവൂ. പണം ഇപ്പോൾ നിങ്ങളുടെ കൈവശമില്ലെങ്കിൽ ഞാൻ തരാം; താമസിയാതെ എത്തിച്ചുതന്നാൽ മതി" എന്നു് ഉണ്ണിത്താൻ പറഞ്ഞു. ആ സ്ത്രീ അപ്രകാരം സമ്മതിച്ചു നൂറൊന്നു പണം ഉണ്ണിത്താനോടു കടമായി വാങ്ങി നടയിൽ വെച്ചു. തൽക്ഷണം സുഗ്രീവൻ കുട്ടിയെക്കൊണ്ടുവന്നു നടയിൽ കിടത്തിക്കൊടുത്തു. ഉടനെ ആ സ്ത്രീ കുട്ടിയെ എടുത്തു ചോറു കൊടുത്തു. ചോറൂണു കഴിഞ്ഞു. ഉടനെ കുരങ്ങന്മാർ ഓരോ വൃക്ഷങ്ങളിലേയ്ക്കും ഏട്ടകൾ വെള്ളത്തിലേയ്ക്കും ജനങ്ങൾ അവരവരുടെ ഗൃഹങ്ങളിലേയ്ക്കും പിരിഞ്ഞുപോയി. കൊട്ടാരക്കരക്കാരായ ദമ്പതിമാർ പിറ്റേ ദിവസം കുരങ്ങന്മാൎക്കു ക്ഷേമമായി സദ്യ നടത്തുകയും ഏട്ടകൾക്കു അരി കൊടുക്കുകയും കഴിച്ചു സ്വാമിയെ തൊഴുതുകൊണ്ടു കുട്ടിയേയുംകൊണ്ടു തിരിച്ചുപോവുകയും അടുത്ത ദിവസംതന്നെ ഉണ്ണിത്താന്റെ പണം എത്തിച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്തു.

കൊല്ലം ൯൭൨-ാമാണ്ടു വൃശ്ചികമാസം ൪-ാം തിയതി ജയസിംഹനാടു (ദേശിങ്ങനാടു=കൊല്ലത്തു) നാടുവാണിരുന്ന ഉണ്ണിക്കേരളവൎമ്മപണ്ടാരത്തിൽ എന്ന രാ

ജാവു ശാസ്താംകോട്ടയിൽ വന്നു സ്വാമിദർശനം കഴിക്കുയും 'അരുവാം' എന്ന പേരായ പ്രധാനവഴിപാടു നടത്തുകയും പ്രതിദിനം ഉഷഃപൂജയ്ക്കു് അനേകാലിടങ്ങഴി അരി പതിച്ചു വെയ്ക്കുകയും ചെയ്തതായി അവിടെ ഒരു ശിലാലിഖിതം ഇപ്പോഴും കാണുന്നുണ്ടു്.

കൊല്ലം ൯൦൨-ാമാണ്ടു നാടുനീങ്ങിയ (തിരുവിതാംകൂർ) മാർത്താണ്ഡവർമ്മമഹാരാജാവു തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു രാജ്യദ്രോഹികളായ എട്ടുവീട്ടിൽപ്പിള്ളമാരെ ഭയപ്പെട്ടു വേഷപ്രച്ഛന്നനായി സഞ്ചരിച്ചിരുന്ന കാലത്തു് ഒരു ദിവസം മദ്ധ്യാഹ്നസമയത്തു കുന്നത്തൂർ താലൂക്കിൽ കണ്ണങ്കോടു് എന്ന ദേശത്തു ചെന്നെത്തി. അവിടെ വലിയ മാളികയും മറ്റുമുള്ള ഒരു വീടു കണ്ടു കയറിച്ചെന്നു "ഞാൻ ഇന്നലെത്തന്നെ ആഹാരമൊന്നും കഴിച്ചിട്ടില്ല. വിശപ്പും ദാഹവും വളരെ കലശലായിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ ആഹാരത്തിനു വല്ലതും ഏർപ്പാടു ചെയ്തു തരണം" എന്നരുളിച്ചെയ്തു. അതു കേട്ടു് അവിടെയുണ്ടായിരുന്ന ഗൃഹനായകൻ തന്റെ ഭൃത്യനെ വിളിച്ചു് "എടാ! അയാൾക്കു് ഒരുപ്പുമാങ്ങ എടുത്തു കൊടുക്കു" എന്നു പറഞ്ഞു. അതു കേട്ടു തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് അവിടെനിന്നിറങ്ങി അതിനടുത്തു് ഒരു വീട്ടിൽക്കയറിച്ചെന്നു. അവിടെ പുരുഷന്മാരാരും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഒരു വൃദ്ധയായ സ്ത്രീ മുറ്റത്തു നില്പുണ്ടായിരുന്നു. തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് ആ വൃദ്ധയെ അടുക്കൽ വിളിച്ചു മേല്പറഞ്ഞപ്രകാരം താൻ തലേദിവസംതന്നെ ആഹാരം കഴിച്ചിട്ടില്ലെന്നും വിശപ്പും ദാഹവും സഹിക്കവയ്യാതെയായിരി

ക്കുന്നുവെന്നും അതിനാൽ ആഹാരത്തിനു വല്ലതും ഏർപ്പാടുചെയ്തുകൊടുക്കണമെന്നും അരുളിച്ചെയ്തു. അതു കേട്ട് ആ വൃദ്ധ (ഇതൊരു നമ്പൂരിയോ മറ്റൊ ആണെന്നു വിചാരിച്ച്) "ആഹാരത്തിന് അടിയങ്ങൾ വല്ലതും തന്നാൽ അവിടേക്കു കൊള്ളുകയില്ലല്ലോ. അതിനാൽ ഇവിടെ അടുത്തുള്ള ബ്രാഹ്മണഗൃഹത്തിൽ ചട്ടംകെട്ടിത്തരാം. നീരാട്ടുകുളി കഴിഞ്ഞു ചെല്ലുമ്പോഴേയ്ക്കും ആഹാരത്തിനു തയ്യാറായിരിക്കും" എന്നു പറഞ്ഞു കുളവും ബ്രാഹ്മണഗൃഹവും കാണിച്ചുകൊടുക്കുന്നതിന് ഒരാളെക്കൂടെ അയച്ചു. ബ്രാഹ്മണഗൃഹത്തിൽ ഭക്ഷണം കൊടുക്കുന്നതിനും ചട്ടംകെട്ടി. തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു നീരാട്ടുകുളിയും നിത്യകർമ്മാദികളും കഴിച്ചുചെന്നപ്പോൾ ഊണിനെല്ലാം തയ്യാറായിരുന്നു. ഉടനെ അമൃതേത്തു കഴിച്ച് അവിടെ നിന്നിറങ്ങി മേൽപ്പറഞ്ഞ രണ്ടു വീട്ടുകാരുടേയും സ്ഥിതിയെപ്പറ്റിയും വീട്ടുപേരുകളും അന്വേഷിച്ചറിഞ്ഞു. തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് ആദ്യം ചെന്നു കയറിയ വീട് 'ചിറവുണ്ടിയിൽത്തരകൻ' എന്ന ധനവാന്റേതായിരുന്നു. ആ വീട്ടുകാർ വലിയ ധനവാന്മാരായിരുന്നുവെങ്കിലും ആർക്കും വച്ചുവെള്ളംപോലും കൊടുക്കാത്ത ദുഷ്ടന്മാരായിരുന്നു. രണ്ടാമതു കയറിയ വീട്ടിന്റെ പേരു 'നെല്ലിമൂട്ടിൽ' എന്നായിരുന്നു. ആ വീട്ടുകാർ ഉപായകാലക്ഷേപക്കാരായിരുന്നുവെങ്കിലും ദയയും മര്യാദയുമുള്ള ധർമ്മിഷ്ഠന്മാരായിരുന്നു. ആ രണ്ടു വീട്ടുകാരും സുറിയാനിക്രിസ്ത്യാനികളാണ്. തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് ഈ വിവരങ്ങളെല്ലാം അന്വേഷിച്ചറിഞ്ഞിട്ട് അവിടം വിട്ടു പോവുകയും ചെയ്തു.

മാർത്താണ്ഡവർമ്മ മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സിലേക്കു തിരുമുല്പാട് സിദ്ധിക്കുകയും അവിടുന്നു രാജദ്രോഹികളെയെല്ലാം സംഹരിക്കുകയും കായംകുളം മുതലായ രാജ്യങ്ങളെ പിടിച്ചടക്കുകയും ചെയ്തതിന്റെ ശേഷം സാധുക്കളായ നെല്ലിമൂട്ടിൽ കുടുംബക്കാർക്കു കരമൊഴിവായി വളരെ വസ്തുക്കളെ കല്പിച്ചു പതിച്ചുകൊടുത്തു കൂടാതെ 'മുതലാളി' എന്നൊരു സ്ഥാനവും കല്പിച്ചുകൊടുത്തു. ചിറവുണ്ടിയിൽ തരകന്റെ സ്ഥാവരങ്ങളും ജംഗമങ്ങളുമായ സകല വസ്തുക്കളും കണ്ടുകെട്ടി ശാസ്താംകോട്ടദ്ദേവസ്വത്തിൽ ചേർക്കുകയും ചെയ്തു. ആ വസ്തുക്കളിൽനിന്നുള്ള ആദായംകൊണ്ടു ശാസ്താംകോട്ടയിൽ ശനിയാഴ്ചതോറും നാല്പത്തൊന്നു പറ അരികൊണ്ടു ധർമ്മക്കഞ്ഞിയും അഞ്ചു പറ അരികൊണ്ടു ക്ഷേത്രത്തിൽ ബ്രാഹ്മണഭോജനവും നടത്തുന്നതിനും ശേഷമുള്ളതു നിത്യനിദാനത്തിൽ കൂട്ടുന്നതിനുമാണു കല്പിച്ചു വ്യവസ്ഥ ചെയ്തതു. ആ തിരുമനസ്സിലെ കാലാനന്തരമുണ്ടായ പരിഷ്കാരത്തിൽ ഈ പതിവു കുറച്ചു ധർമ്മക്കഞ്ഞിക്കു മൂന്നു പറ അഞ്ചിടങ്ങഴി അരിയും ബ്രാഹ്മണഭോജനം വകയ്ക്കു ഒരു പറ എട്ടിടങ്ങഴി അരിയുമാക്കുകയും ശേഷമുള്ളതുകൊണ്ടു കൊല്ലത്തു ആനന്ദവല്ലീശ്വരം ക്ഷേത്രത്തിൽ നമസ്കാര(ബ്രാഹ്മണഭോജന)വും ആശ്രാമത്തു ഊട്ടും നടത്തുന്നതിനു ഏർപ്പാടു ചെയ്കയും ചെയ്തു. ശാസ്താംകോട്ടക്ഷേത്രത്തിലുള്ള ചില ഓട്ടുപാത്രങ്ങളിലും മറ്റും 'ചിറവുണ്ടിയിൽ തരകൻ വക' എന്നു പേരുവെട്ടിയിരിക്കുന്നതു ഇപ്പോഴും കാണ്മാനുണ്ടു.

ബ്രിട്ടീഷുറസിഡണ്ടും തിരുവിതാംകൂർ ദിവാനുമായിരുന്ന മൺറോ സായ്പവർകൾ ദേവസ്വങ്ങൾ പരിഷ്കരിച്ചു പതിവുകളേർപ്പെടുത്തിയ കാലത്തു ശാസ്താംകോട്ടയിൽ കുരങ്ങന്മാൎക്കും മുതലയ്ക്കും ചോറും മത്സ്യങ്ങൾക്ക് അരിയും കൊടുക്കുന്നത് അനാവശ്യമാണെന്നു പറഞ്ഞ് ആവക ചെലവുകൾ നിറുത്തലെഴുതിച്ചു. കുരങ്ങന്മാൎക്കു ചോറു കിട്ടാതെയായപ്പോൾ അവർ ക്ഷേത്രത്തിൽക്കടന്നു നിവേദ്യം കഴിയുമ്പോൾ അമ്പലവക്കാരുടേയും വഴിപാട്ടുകാരുടേയും മറ്റും ചോറെല്ലാമെടുത്തു തിന്നുകയും ശാന്തിക്കാരേയും ദേവസ്വക്കാരേയും അടിക്കുകയും കടിക്കുകയും മാന്തുകയും കീറുകയും മറ്റും ചെയ്തു ഉപദ്രവിക്കുകയും ചെയ്തുതുടങ്ങി. അമ്പലവക്കാൎക്കു ചോറു കിട്ടാതെയാവുകയും ദേവസ്വക്കാൎക്കു അവിടെച്ചെന്നു ജോലി ചെയ്വാൻ നിവൃത്തിയില്ലാതെയാവുകയും ചെയ്കയാൽ അവർ എല്ലാവരുംകൂടിപ്പോയി മൺറോ സായ്പവർകളെക്കണ്ടു വിവരം ബോധിപ്പിക്കുകയും സായ്പവർകൾ ഇതിന്റെ പരമാൎത്ഥമറിയുന്നതിനായി ശാസ്താംകോട്ടയിൽ വരികയും ചെയ്തു. സായ്പവർകൾ വന്നു മതിൽക്കു വെളിയിൽ ഒരു സ്ഥലത്തു കസേരയിട്ട് ഇരുന്നു. അപ്പോൾ കുരങ്ങന്മാർ എല്ലാം അവിടെ ഹാജരായി കുനിഞ്ഞു സലാം ചെയ്തിട്ടു നിരന്നുനിന്നു. അപ്പോൾ സായ്പവർകൾ "നിങ്ങൾ ഈ അക്രമങ്ങൾ കാണിക്കുന്നതെന്താണ്?" എന്നു ചോദിച്ചു. അവർ അവരുടെ വയർ തൊട്ടുകാണിച്ചും മറ്റും വിശപ്പു സഹിക്കാൻ വയ്യാഞ്ഞിട്ടാണെന്നു സായ്പവർകളെ ഗ്രഹിപ്പിച്ചു. ഉടനെ സായ്പവർകൾ "നിങ്ങൾക്ക് ഇവിടെ

ചോറു പതിവുവെച്ചത് ആരാണ്? എന്നാണ്? അതിലേയ്ക്കു വല്ല ലക്ഷ്യവുമുണ്ടോ? എന്നു ചോദിച്ചു. തല്ക്ഷണം സുഗ്രീവൻ തന്റെ വായിൽ കൈയിട്ടു ഒരു ചെമ്പുതകിടെടുത്തു തുടച്ചു നന്നാക്കി സഭ്യന്മാരുടെ മുൻപിൽ വെച്ചു. അതു കായംകുളത്തു രാജാവു കൊടുത്ത ചെമ്പുതകിടായിരുന്നു. സഭ്യന്മാർ അതെടുത്തു വായിച്ചുനോക്കി വളരെ സന്തോഷിക്കുകയും സമ്മതിക്കുകയും കുരങ്ങന്മാരുടെ ചോറും മറ്റും യഥാപൂർവ്വം കൊടുത്തുകൊള്ളുന്നതിനു അനുവദിക്കുകയും ചെമ്പുതകിടു സുഗ്രീവന്റെ കൈയ്യിൽത്തന്നെ കൊടുക്കുകയും ചെയ്തിട്ടു മടങ്ങിപ്പോവുകയും ചെയ്തു.

മുതലയ്ക്കു ചോറു കൊണ്ടുചെന്നു കൊടുക്കുന്നതിനുള്ള ചുമതല മാരാൻക്കാണെന്നു മുൻപു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ. ഒരു ദിവസം പതിവുകാരൻ മാരാൻ എവിടെയോ പോയിരുന്നതിനാൽ അവരുടെ കുടുംബത്തിലുണ്ടായിരുന്ന ഒരു ചെറുക്കനാണു മുതലയ്ക്കു ചോറു കൊണ്ടുചെന്നു കൊടുത്തത്. മുതല വന്നു ചോറു തിന്നുകൊണ്ടിരുന്ന സമയം ആ ചെറുക്കൻ ഒരു വലിയ കല്ലെടുത്തു മുതലയുടെ തലയ്ക്കു ഒരിടി കൊടുത്തു. ഇടികൊണ്ടു മുതല ഉറക്കെ നിലവിളിച്ചു. ആ ശബ്ദം കേട്ടു ചിലർ കടവിൽ ഓടിച്ചെന്നു നോക്കിയപ്പോൾ മുതല ചത്തു വെള്ളത്തിലും മാരാച്ചെറുക്കൻ മരിച്ചു കരയ്ക്കും കിടക്കുന്നതായിക്കണ്ടു. അക്കാലം മുതൽ മുതലയ്ക്കുള്ള ചോറു നിറുത്തലാവുകയും ചെയ്തു.

ശാസ്താങ്കോട്ടയിൽ താമസിച്ചിരുന്ന പന്തളത്തു രാ

ജാവിന്റെ കാലാനന്തരം അവിടെ ദേവസ്വകാര്യങ്ങളും അന്വേഷിച്ചിരുന്നത് ഉണ്ണിത്താന്റെ കുടുംബത്തിൽ അന്നന്നു മൂപ്പായിട്ടുള്ളവരായിരുന്നു. ആ കുടുംബത്തിലുള്ളവർ അക്കാലത്തു സ്വാമിയെക്കുറിച്ചു വളരെ ഭയവും ഭക്തിയും വിശ്വാസവുമുള്ളവരായിരുന്നു. അവർ രാവിലെ കുളിച്ചു സ്വാമിദർശനം കഴിക്കാതെ വെള്ളം കുടിക്കുകപോലും ചെയ്യാറില്ലായിരുന്നു. കാലക്രമേണ അതൊക്കെ കുറേശ്ശ ഭേദപ്പെട്ടുതുടങ്ങി.

പന്തളത്തു രാജാവിന്റെ കാലം കഴിഞ്ഞതിന്റെ ശേഷം ഏട്ടകൾക്ക് അരി വാരിയിട്ടുകൊടുത്തിരുന്നത് ഉണ്ണിത്താനായിരുന്നു. ഒരിക്കൽ ഒരുണ്ണിത്താൻ ശരീരം ശുദ്ധംമാറിക്കൊണ്ടു ചെന്നു് ഏട്ടകൾക്ക് അരിവാരിയിട്ടുകൊടുത്തു. ഏട്ടകൾ ആ അരി തിന്നില്ല എന്നു മാത്രമല്ല, അന്നുമുതൽ ആ ഉണ്ണിത്താൻ അരിവാരിയിട്ടുകൊടുത്താൽ ഏട്ടകൾ ഒരിക്കലും തിന്നാതെയുമായി. അതിനാൽ ആവക അരിയും നിർത്തലെഴുതി.

ശാസ്താംകോട്ടയിലെ കുരങ്ങന്മാർ അബ്രാഹ്മണരുടെ ചോറോ മത്സ്യമാംസാദികളോ ഭക്ഷിക്കാറില്ല. അതിനാലാണ് അവയ്ക്കു പതിവുള്ള ചോറു ശാന്തിക്കാരൻ കൊണ്ടുചെന്നു കൊടുക്കണമെന്നു് ഏർപ്പാടുചെയ്തതു്.

ഒരിക്കൽ ഇവരിൽ ചില കുരങ്ങന്മാർ ക്ഷേത്രത്തിനു പടിഞ്ഞാറുഭാഗത്തായി താമസിച്ചിരുന്ന മരയ്ക്കാന്മാരുടെ കുടികളിൽക്കയറി അവർ പാകംചെയ്തുവെച്ചിരുന്ന മത്സ്യവും മാംസവും ചോറും മററുമെടുത്തു ഭക്ഷിച്ചു. അത്തു ശേഷമുള്ള കുരങ്ങന്മാർക്ക് ഒട്ടും രസവും സമ്മതവുമായി

ല്ല. പിറ്റെ ദിവസം പതിവുപോലെ ഉച്ചപ്പൂജ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ എല്ലാക്കുരങ്ങന്മാരും കിഴക്കെനടയിൽക്കൂടി. പതിവുള്ള ചോറു ശാന്തിക്കാരൻ പാത്രത്തോടുകൂടിപ്പിടിച്ചു ഗോപുരത്തിനു വെളിയിൽ പതിവുസ്ഥലത്തു കൊണ്ടുചെന്നിട്ടു. മുക്കുവരുടെ ചോറും മാംസവും ഭക്ഷിച്ച കുരങ്ങന്മാർ തൊട്ട ചോറു ശേഷമുള്ള കുരങ്ങന്മാർ തിന്നുകയില്ലല്ലൊ. അതിനാൽ മാംസം തിന്നവർ ചോറു തൊടാൻ മറ്റവർ സമ്മതിച്ചില്ല. തങ്ങളെ കൂട്ടാതെ മറ്റവർ തനിച്ചു ചോറെടുത്തു ഭക്ഷിക്കാൻ മാംസം തിന്നവരും സമ്മതിച്ചില്ല. അതിനാൽ ആ രണ്ടു കൂട്ടക്കാരും തമ്മിൽ അവിടെവെച്ചു ദേവാസുരയുദ്ധംപോലെ വലിയ യുദ്ധമുണ്ടായി. ഒടുക്കം രണ്ടു കൂട്ടർക്കും ഊണുകഴിക്കാൻ സാധിച്ചില്ല. ചോറ് അവിടെക്കിടന്നു വെറുതെ പോയി. അങ്ങിനെ ആ രണ്ടു കൂട്ടക്കാരും തമ്മിൽ ഏകദേശം ഒരു മാസത്തോളംകാലം യുദ്ധമുണ്ടായി. അത്രയുംകാലം അവർക്കുണ്ടായിരുന്ന ചോറു വെറുതെ പോയതിനാൽ അക്കാലം മുതൽ ആ ചോറും നിറുത്തലായിപ്പോയി. എങ്കിലും കുരങ്ങന്മാർക്കു പതിവുണ്ടായിരുന്ന ചോറും മത്സ്യങ്ങളും പതിവുണ്ടായിരുന്നു. അരിയും ആണ്ടിലൊരിക്കൽ (പത്താമുദയദിവസം) ഇപ്പോഴും കൊടുത്തുവരുന്നുണ്ട്. മറ്റുള്ള ദിവസങ്ങളിൽ സ്വാമിദർശനത്തിന്നായി അവിടെച്ചെല്ലുന്നവർവല്ലതും കൊടുത്തെങ്കിൽ മാത്രമേ കുരങ്ങന്മാർക്കും ഏട്ടകൾക്കും ഇപ്പോൾ ആഹാരത്തിനു മാർഗ്ഗമുള്ളു. എങ്കിലും വഴിപാട്ടുകാർ ഇപ്പോഴും അവിടെ ധാരാളമായി ചെന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനാൽ അവർക്കു ഒരു ദിവസവും ആഹാരത്തിനു മുട്ടു വരുന്നില്ല. യു

ധത്തിൽ ഒട്ടുക്കു മാംസഭക്ഷകരായ കുരങ്ങന്മാർ തോററുപോവുകയാൽ അവർ അക്കാലം മുതൽ അവിടം വിട്ടു സ്ഥിരവാസം ക്ഷേത്രത്തിനു പടിഞ്ഞാറു് ഇപ്പോൾ ചന്തയായിരിക്കുന്ന സ്ഥലത്തോടടുത്തുള്ള പ്രദേശങ്ങളിലാക്കി. അതിനാൽ വഴിപാടായി ലഭിക്കുന്ന ചോറും പഴവും മററും മാംസഭോജികളല്ലാത്ത വാനരന്മാക്കു് ഇപ്പോൾ നിർബ്ബാധമായി ഭക്ഷിക്കാം. ആരും ഒന്നും കൊടുക്കാത്ത ദിവസങ്ങളിൽ ക്ഷേത്രത്തിൽ കൂടുന്ന ക്ഷേത്രസംബന്ധികളുടേയും മററും ചോറു ബലാൽ തട്ടിയെടുത്താണു് അവരിപ്പോൾ ഉപജീവനം കഴിച്ചുവരുന്നതു്. അവർ ആ ക്ഷേത്രസന്നിധി വിട്ടു് എങ്ങും പോകാറില്ല. മാംസഭോജികളായ കുരങ്ങന്മാർ ഇപ്പോൾ ഉപജീവിച്ചുവരുന്നതു മിക്കവാറും ചന്തകൊണ്ടാണു്. അവരും കച്ചവടക്കാരും തമ്മിൽ അവിടെ പലപ്പോഴും അടിയുംപിടിയും ശണ്ഠയുമുണ്ടാകാറുണ്ടു്. വലിയ രാജാക്കന്മാരോ പ്രഭുക്കന്മാരോ സ്വാമിദർശനത്തിനായി ശാസ്താംകോട്ടയിൽച്ചെന്നാൽ അന്നു മാംസഭക്ഷകളായ കുരങ്ങന്മാരും ക്ഷേത്രസന്നിധിയിൽ ചെന്നുചേരും. എങ്കിലും അവർ ക്ഷേത്രത്തിൽ കടക്കാറില്ല. ഭ്രഷ്ടന്മാക്കു ക്ഷേത്രപ്രവേശം പാടില്ലല്ലോ. ഇപ്പോൾ രാജാക്കന്മാരുടെയോ മററോ വഴിപാടായി രണ്ടുകൂട്ടം കുരങ്ങന്മാക്കും ചോറോ പഴമോ കൊടുക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ വെവ്വേറെ രണ്ടു പാത്രങ്ങളിലാക്കിക്കൊടുക്കണം. എന്നു മാത്രമല്ല, മാംസഭക്ഷകളല്ലാത്ത കുരങ്ങന്മാക്കു് ആദ്യം കൊടുക്കുകയും വേണം. അതു മററവക്കു കൊടുക്കുന്നതിലധികമുണ്ടായിരിക്കുകയും വേണം. അല്ലെങ്കിൽ

യുദ്ധമുണ്ടാകുന്ന കാര്യം തീർച്ചയാണ്.

ശാസ്താംകോട്ടയിൽ സ്വാമിയുടെ ചൈതന്യവും കുരങ്ങന്മാരുടെ ദിവ്യത്വവും ഇപ്പോഴും കുറഞ്ഞിട്ടില്ല. ഇക്കാലത്തും അവിടെ ദർശനത്തിന്നായിട്ടും ഭജനത്തിന്നായിട്ടും പ്രതിദിനം അസംഖ്യമാളുകൾ വരുന്നുണ്ട്. അവിടെ ഭജനമിരുന്നാൽ ഒഴിയാത്ത ബാധയും ഭേദമാകാത്ത രോഗവും വഴിപാടു പ്രാർത്ഥിച്ചാൽ സാധിക്കാത്ത കാര്യവുമില്ല. മനുഷ്യർ നിവസിക്കുന്ന ഗൃഹങ്ങളിലും മററും ചിലപ്പോൾ ഉറുമ്പിന്റെ ഉപദ്രവം കലശലായിത്തീരുന്നതു സാധാരണമാണല്ലോ. ആ അവസരങ്ങളിൽ നാഴി അരിയിൽ ഒരു നാളികേരം ചിരകിയിട്ടിളക്കി എട്ടുകൾക്കു കൊടുത്താൽ ഉറുമ്പിന്റെ ഉപദ്രവം നിശ്ശേഷം നീങ്ങിപ്പോകും. ഈ സംഗതിയിൽ കൊല്ലം, തിരുവനന്തപുരം മുതലായ സ്ഥലങ്ങളിൽ അനുഭവസ്ഥന്മാരായി ഇപ്പോഴും പലരുമുണ്ട്. ഉറുമ്പിന്റെ ഉപദ്രവം ശമിക്കാനായി ഇപ്പോഴും പലർ ഇപ്രകാരം ചെയ്തുവരുന്നുമുണ്ട്. ഇവയെല്ലാം ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളായിട്ട് അനേകമൈതിഹ്യങ്ങളുണ്ട്. കുരങ്ങന്മാരുടെ മാഹാത്മ്യം സംബന്ധിച്ചും അസംഖ്യേ കഥകൾ ഇനിയും പറയാനുണ്ട്. വിസ്തരഭയത്താൽ അവയൊന്നും ഇവിടെ വിവരിക്കുന്നില്ല. അടുത്തകാലത്ത്, അതായത് ഒരു മുപ്പതു കൊല്ലം മുമ്പുണ്ടായതായ ഒരു സംഗതികൂടി പറഞ്ഞിട്ട് ഈ ഉപന്യാസത്തെ അവസാനിപ്പിക്കാമെന്നു വിചാരിക്കുന്നു.

കൊല്ലം ൧൦൫൦-ാമാണ്ടിടയ്ക്കു ദൂരസ്ഥന്മാരായ അഞ്ചുപേരൊരുമിച്ചു ശാസ്താംകോട്ടയിൽ സ്വാമിദർശന

ത്തിനായി വന്നിരുന്നു. അവരിൽ നാലു പേർ സ്വാമിക്കു വഴിപാട്ടിനും കുരങ്ങന്മാൎക്കു ചോറു കൊടുക്കുന്നതിനും ഏട്ടകൾക്ക് അരികൊടുക്കുന്നതിനും മറ്റും ഉണ്ണിത്താന്റെ പക്കൽ പണം കൊടുത്തേല്പിച്ചു. ഒരാൾ മാത്രം വഴിപാട്ടിനും മറ്റും ഒന്നും കൊടുത്തില്ല. അതിനാൽ ആയാളോട മറ്റവർ "എന്താ താൻ വഴിപാട്ടിനൊന്നും കൊടുക്കുന്നില്ലേ?" എന്നു ചോദിച്ചു. "ഇല്ല, ഞാൻ കുളിച്ചു തൊഴണമെന്നു മാത്രമേ വിചാരിക്കുന്നുള്ളു. ഈശ്വരന്മാൎക്കു ഞാൻ കൈക്കൂലി കൊടുക്കാറില്ല. എന്നുതന്നെയുമല്ല, കുരങ്ങന്മാൎക്കു ചോറും മത്സ്യങ്ങൾക്ക് അരിയും കൊടുക്കുന്നതു കേവലം മൂഢത്വമാണെന്നാണ് എന്റെ വിശ്വാസം." എന്നു പറഞ്ഞു. "എന്നാൽ വേണ്ട, എന്തൊ ഇതൊരാപത്താണ്" എന്നു മറ്റവരും പറഞ്ഞു.

അഞ്ചു പേരും കൂടി കുളിക്കാൻ പോയി. അഞ്ചു പേരും മടിശ്ശീല കടവിൽ ഒരു കല്ലിന്മേൽ വെച്ചിട്ടു കുളിക്കാനിറങ്ങി. അപ്പോൾ ഒരു വാനരവീരൻ പെട്ടെന്നു ചാടിച്ചെന്നു വഴിപാട്ടിനു കൊടുക്കാത്ത ആ മനുഷ്യന്റെ മടിശ്ശീലമാത്രം എടുത്തുംകൊണ്ട് ഓടിപ്പോയി ഒരു വൃക്ഷത്തിന്റെ മുകളിൽ കയറിയിരുന്നു. മടിശ്ശീല കൊണ്ടുപോയപ്പോൾ അതിന്റെ ഉടമസ്ഥനു വലിയ വ്യസനമായി. ആയാൾ പ്രാണനേക്കാൾ പണത്തെ സ്നേഹിക്കുന്ന ഒരാളാണ്. ആയാൾ ഒരു കല്ലെടുത്ത് ആ കുരങ്ങനെ എറിഞ്ഞു. കുരങ്ങൻ ആ കല്ലു ചാടിപ്പിടിച്ചിട്ട് അതുകൊണ്ടുതന്നെ ആ മനുഷ്യനെയുമെറിഞ്ഞു. ആ ഏറുകൊണ്ട് ആ മനുഷ്യന്റെ തല പൊട്ടിച്ചോരയൊലിച്ചു. പിന്നെ

ആ കുരങ്ങൻ മടിശ്ശീലയഴിച്ച് അതിലുണ്ടായിരുന്ന പണമെടുത്ത് ഓരോന്നായി കായലിലേക്കിട്ടു. ഗത്യന്തരമില്ലായ്കയാൽ പണത്തിൻെറ ഉടമസ്ഥൻ അതുകണ്ടു വ്യസനിച്ചുകൊണ്ടുനിന്നു. പണം മുഴവനും തീൎന്നപ്പോൾ കുരങ്ങൻ മടിശ്ശീല ചുരുട്ടിക്കൂട്ടി ഉടമസ്ഥൻെറ മുഖത്തേയ്ക്കു ഒരേറും കൊടുത്തു. അപ്പോൾ ആ മനുഷ്യൻെറ കൂട്ടുകാർ “എന്താ തൃപ്തിയായില്ലേ? ഈശ്വരന്മാൎക്കു കൈക്കൂലി കൊടുക്കാഞ്ഞിട്ടു പണമൊക്കെ ഇപ്പോൾ ലാഭമായല്ലൊ. തല വെട്ടിയതു മാത്രം ലാഭം. എന്തെങ്കിലും ആപത്തുണ്ടാകുമെന്നു ഞങ്ങൾ മുമ്പേതന്നെ പറഞ്ഞുവല്ലൊ. ഇനി നടയിൽച്ചെന്നു സമസ്താപരാധങ്ങളും ക്ഷമിക്കുന്നതിന്നു പ്രാൎത്ഥിക്കു. അല്ലെങ്കിൽ തനിക്കു ഇവിടെനിന്നു പോയിപ്പിഴയ്ക്കാനൊക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല” എന്നു പറഞ്ഞു

അവർ അഞ്ചുപേരും കുളിച്ചു നടയിൽച്ചെല്ലുകയും വഴിപാട് കഴിക്കാത്ത ആളും ഏററവും പശ്ചാത്താപത്തോടുകൂടി മേൽ പറഞ്ഞപ്രകാരം പ്രാൎത്ഥിക്കുകയും ചെയ്തു. അപ്പോൾ ഒരാൾ അവിടെച്ചെന്നു സംഗതികളെല്ലാം ചോദിച്ചറിയുകയും കായലിൽപ്പോയ പണമെല്ലാം സ്വാമിക്കു വഴിപാട്ടിന്നായിട്ടും കുരങ്ങന്മാൎക്കു ചോറും എട്ടുകാൾക്കു അരിയും കൊടുക്കുന്നതിന്നായിട്ടും കൊടുത്തേക്കാമെന്നുനിശ്ചയിക്കാൻ അവരോടു പറയുകയും പണത്തിൻെറ ഉടമസ്ഥൻ അപ്രകാരം സമ്മതിച്ചു പറഞ്ഞു സ്വാമിയെ പ്രാൎത്ഥിക്കുകയും ചെയ്തു. അപ്പോൾ ആ കുരങ്ങൻ കായലിൽച്ചെന്നു മുങ്ങി ഒരു ചെരട്ടയെടുത്തുകൊണ്ടുവന്നു നടയിൽ വെച്ചു. കായലിലിട്ട പണം അതിലുണ്ടായിരു

ന്നു. എണ്ണിനോക്കിയപ്പോഴും അതു നൂറ്റൊന്നു പണമായിരുന്നു. മടിശ്ശീലയിൽ ഉണ്ടായിരുന്നതും നൂറ്റൊന്നു പണമായിരുന്നുവെന്നു് ഉടമസ്ഥൻ പറഞ്ഞു. ആ പണം മുഴുവനും സ്വാമിക്കു വഴിപാട്ടിനും മററുമായി ഉടമസ്ഥൻ ദേവസ്വത്തിൽ ഏല്പിച്ചു. ദേവസ്വക്കാർ അതിൽ പകുതിപ്പണംകൊണ്ടു സ്വാമിക്കു വഴിപാടുകൾ നടത്തിക്കുകയും ശേഷംകൊണ്ടു കുരങ്ങന്മാക്കു ചോറു ഏട്ടകൾക്കു അരിയും കൊടുപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. എങ്കിലും കുരങ്ങന്മാർ ആ ചോറും ഏട്ടകൾ ആ അരിയും തിന്നില്ല. മനസ്സില്ലാത്തവർ നിവൃത്തിയില്ലാഞ്ഞിട്ടു കൊടുക്കുന്ന സാധനങ്ങൾ അവർ സ്വീകരിക്കാറില്ല.

ഇങ്ങിനെ ആ സ്ഥലത്തെയും സ്വാമിയെയും കുരങ്ങന്മാരെയും സംബന്ധിച്ചു് ഇനിയും അനേകം കഥകൾ പറയാനുണ്ടു്. ഇത്രയും പറഞ്ഞതു കൊണ്ടുതന്നെ ശാസ്താംകോട്ടശ്ശാസ്താവിൻെറ മാഹാത്മ്യവും അവിടെയുള്ള കുരങ്ങന്മാരുടെയും മററും ദിവ്യത്വവും ഒട്ടും ചില്ലറയല്ലെന്നു സ്പഷ്ടമായിട്ടുണ്ടല്ലോ. അതിനാൽ ഇനി അധികം വിസ്തരിക്കുന്നില്ല.

ആ കായലിൻെറ തീരപ്രദേശത്തു സ്ഥിരവാസക്കാരായ അനേകം മുക്കവരുണ്ടു. അവർ ആ കായലിൽനിന്നു മത്സ്യങ്ങളെ പിടിച്ചു വിററും തിന്നും ഉപജീവിക്കുന്നവരാണു്. എങ്കിലും അവർ ഏട്ടകളെ പിടിക്കുകയോ ഏട്ടകൾ അവരുടെ വലയിൽ അകപ്പെടുകയോ ചെയ്യാറില്ല. ഏട്ടകളെ അവർ സ്വാമിയുടെ 'തിരുമക്കൾ' എന്നാണു പറയുന്നതു്.

ഇപ്പോൾ തിരുവനന്തപുരത്തു വലിയകൊട്ടാരം മാനേജരായിത്താമസിക്കുന്ന ശങ്കരൻതമ്പി അവർകളുടെ ഉത്സാഹവും പ്രവേശവും നിമിത്തം ശാസ്താംകോട്ടയ്ക്കു പൂർവ്വാധികം തെളിച്ചവും പരിഷ്കാരവും സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ള വാസ്തവംകൂടി പ്രസ്താവിച്ചുകൊണ്ടു് ഈ ഉപന്യാസത്തെ ഇവിടെ സമാപിപ്പിച്ചു കൊള്ളുന്നു.

ശുഭം

